

BOSQAR INVEST

GODIŠNJI
IZVJEŠTAJ

za 2024. godinu

TRAVANJ, 2025.

bosqar.com

SADRŽAJ

①	KOMENTAR PREDSEDNIKA UPRAVE	2
②	KLJUČNI POKAZATELJI POSLOVANJA	4
③	KORPORATIVNO UPRAVLJANJE	6
	3.1. Organizacija korporativnog upravljanja	7
	3.2. Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja	18
	3.3. Vlasnička struktura Društva	20
	3.4. Struktura Grupe	22
④	IZVJEŠTAJ O ODRŽIVOSTI	27
	4.1. Opće objave	29
	4.2. Informacije o okolišu	76
	4.3. Društvene informacije	91
	4.4. Informacije o upravljanju	109
	4.5. Dodaci	118
	Odgovornost za Izvještaj o održivosti	132
	Izvešće revizora s izražavanjem ograničenog uvjerenja o Izvještaju o održivosti	133
⑤	ZAPOSLENICI	138
⑥	ANALIZA POSLOVANJA	141
	BPTO	142
	HR	143
	FOOD	144
⑦	UPRAVLJANJE RIZICIMA	145
⑧	OČEKIVANI BUDUĆI RAZVOJ DRUŠTVA I GRUPE	150
⑨	IZVJEŠĆE REVIZORA I KONSOLIDIRANI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI	154

1

KOMENTAR PREDSJEDNIKA UPRAVE

Darko Horvat

Predsjednik Uprave,
BOSQAR d.d.

Iza nas je godina obilježena nizom izazova – globalna tržišta bila su pod utjecajem visoke razine nesigurnosti i volatilnosti, ratovi i oružani sukobi u Europi i na Bliskom istoku poremetili su opskrbne lance, a sve su to pratile i tehnološke transformacije koje su zahtijevale kontinuirano učenje, značajna ulaganja i brzo prilagođavanje.

Usprkos svemu tome, ponosan sam što mogu reći da je BOSQAR INVEST grupacija pokazala da unatoč navedenim okolnostima može i zna kako razvijati poslovanje te stvoriti izuzetnu vrijednost za svoje dionike, čak i u izazovnim vremenima.

U godini iza nas zabilježili smo snažan rast prihoda, koji su dosegli iznos od 372 milijuna eura, što je povećanje od 27% u odnosu na 2023. godinu. EBITDA je porasla za 18%, dosegnuvši iznos od 40 milijuna eura u usporedbi s istim razdobljem prethodne godine. Prilagođena EBITDA bilježila je pak značajan rast od 16% te je iznosila 48 milijuna eura. Navedeni rast rezultat je organskog rasta, sinergijskih učinaka uključivanja novih vertikalna te zaključenih investicija.

Uspjeh smo temeljili na onome što radimo najbolje i u čemu prepoznajemo svoju prednost na tržištu - ulaganjima u naše stručne timove te potvrđivanjem postojećih, ali i razvijanjem novih strateških partnerstava.

Nekoliko ključnih događaja obilježilo je 2024. godinu.

U svibnju, Mplus, BPTO poslovna vertikala BOSQAR INVESTA, osnažena je sa 60 milijuna eura vrijednom investicijom Europske banke za obnovu i razvoj (EBRD). Navedeno ulaganje, na koje gledam kao na svojevrsnu potvrdu vrijednosti koja je stvorena u sklopu ove vertikale, otvorilo je prostor za daljnje jačanje pozicije Mplusa na međunarodnom BPTO tržištu kroz akvizicije novih kompanija, a očekuje se i širenje portfelja klijenata, uz nastavak investiranja u tehnologije.

Mjesec dana kasnije proveli smo rebranding, u sklopu kojega je holding društvo Grupe, Meritus ulaganja d.d., promijenilo ime u BOSQAR d.d. te putem kojeg je uspostavljena nova brand arhitektura. Tom prilikom predstavljen je i novi vizualni identitet i grupni brand BOSQAR INVEST, a koji uz BOSQAR d.d. obuhvaća i sve poslovne vertikale Grupe.

Strateška akvizicija slovenske Panvita Grupe, kojoj je prethodila uspješna ponuda dionica putem koje je prikupljeno 49,1 milijuna eura svježeg kapitala, svakako je jedan od najznačajnijih događaja u proteklih 12 mjeseci. Putem te investicije, koja je zaključena u studenome, uspostavili smo i novu poslovnu vertikalu BOSQAR INVESTA, Future Food, a u godinama koje tek dolaze radit ćemo na tome da se ista pozicionira kao vodeći igrač u prehrambenoj industriji jugoistočne Europe.

Kraj godine donio je i potpisivanje ugovora o investiciji u Mlinar, jednu od vodećih pekarskih grupacija u regiji, u ukupnoj vrijednosti od 100 milijuna eura za neizravni udio od 67%. Tom investicijom produbili smo suradnju s MidEuropom, europskim private equity investorom i dugogodišnjim partnerom, koji će reinvestirati svoj preostali udjel u Mlinaru i nastaviti podržavati novoformiranu grupu u širenju.

Uz pojedinačne događaje, cijela godina obilježena je i transformacijom Mplusa u tehnološku grupaciju. Vrhunska tehnološka rješenja, razvijena u sklopu tehnološke divizije unutar naše BPTO vertikale, uspješno su komercijalno plasirana, a ostvarenim napretkom u razvoju in-house tehnologija koje donose optimizaciju poslovnih procesa, smanjenje troškova i veću konkurentnost, olakšan je ulazak na nova tržišta unutar i izvan regije.

Po prvi put, godišnji financijski izvještaj uključuje i grupno Izvješće o održivosti. I na tom području Grupa je ostvarila izvanredne rezultate, budući da su u 2024. godini realizirani ciljevi smanjenja emisija stakleničkih plinova i povećanja zastupljenosti žena na upravljačkim razinama, vezani uz našu obveznicu povezanu s održivim poslovanjem (SLB).

Revizori su potvrdili da smo ispunili ciljeve vezane uz SLB obveznicu - zastupljenost žena u upravljačkim timovima dosegla je 48% 31. prosinca 2024., a naše emisije stakleničkih plinova opsega 1 i opsega 2 smanjile su se u 2024. godini za 32% u usporedbi s ponovno izračunatom osnovnom vrijednošću u 2021. godini.

I u godini iza nas naš je rad i angažman prepoznat te popraćen nizom međunarodnih priznanja i nagrada, a bitno mi je istaknuti i brojne ESG aktivnosti putem kojih smo aktivno doprinosili boljitku zajednica u kojima poslujemo, kao što je podrška Hrabrom telefonu te generalno sponzorstvo Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu.

Rezultati koje smo dosad ostvarili inspiracija su nam za daljnji rad i razvoj te ovim putem želim zahvaliti svim našim zaposlenicima i partnerima – bez vas, oni ne bi bili ostvarivi.

U 2025. godinu ulazimo u trenutku kada su globalni rizici na visokoj razini. No, kroz proaktivne mjere, diversifikaciju unutar poslovnih vertikala i sinergiju između njih, BOSQAR INVEST je izvrsno pozicioniran odgovoriti na aktualne, ali i buduće izazove.

KLJUČNI POKAZATELJI POSLOVANJA

15.285

BROJ ZAPOSLENIH NA
RAZINI CIJELE GRUPE

40M €

EBITDA

372M €

PRIHODI

20

BROJ ZEMALJA
U KOJIMA POSLUJEMO

48M €

PRILAGOĐENA
EBITDA

31

PROSJEČNA DOB
ZAPOSLENIH

+2.200

KLIJENATA

85

KOMPANIJA

KORPORATIVNO UPRAVLJANJE

BOSQAR INVEST (Grupa ili BOSQAR INVEST) kontinuirano unaprjeđuje svoje poslovanje i upravljanje u skladu s najboljim praksama korporativnog upravljanja. Naš model upravljanja temelji se na međunarodno prihvaćenim načelima i najboljim praksama korporativnog upravljanja, pri čemu posebnu pažnju posvećujemo zaštiti interesa svih dionika, učinkovitom upravljanju rizicima te dugoročnom i održivom rastu.

Kao Društvo (BOSQAR d.d. ili Društvo) izlistano na Službenom tržištu Zagrebačke burze d.d., BOSQAR d.d. se pridržava svih relevantnih zakonskih odredbi, kao i preporuka Kodeksa korporativnog upravljanja Zagrebačke burze i Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (HANFA). Od trenutka uvrštenja naših dionica na uređeno tržište, kontinuirano primjenjujemo Kodeks korporativnog upravljanja kako bismo osigurali najviše standarde upravljanja i odgovornosti prema našim dioničarima i investitorima te smo tijekom protekle četiri godine kontinuirano ispunjavali smjernice Kodeksa korporativnog upravljanja Zagrebačke burze i HANFA-e. Osim toga, Društvo je usvojilo i svoj Kodeks korporativnog upravljanja koji je u potpunosti usklađen s Kodeksom korporativnog upravljanja Zagrebačke burze i HANFA-e, čime dodatno potvrđujemo našu posvećenost visokim etičkim i profesionalnim standardima.

3.1. Organizacija korporativnog upravljanja

Organizacija korporativnog upravljanja Društva temelji se na jasno definiranim strukturama i mehanizmima koji omogućuju učinkovito donošenje odluka, praćenje poslovanja i zaštitu interesa dioničara. Tri temeljna organa Društva su:

- Uprava
- Nadzorni odbor
- Glavna skupština

Uprava Društva sastavljena je od dva člana. Funkciju predsjednika Uprave obnaša **Darko Horvat**, a funkciju člana Uprave obnaša **Tomislav Glavaš**. Tijekom 2024. godine, sastav Uprave se nije mijenjao.

3.1.1. Uprava

Darko Horvat

Predsjednik Uprave,
BOSQAR d.d.

Darko Horvat ima preko 10 godina iskustva na rukovodećim pozicijama u reviziji, konzaltingu i poreznom savjetovanju, s jakim fokusom na upravljanje rizicima, financijsko planiranje i implementaciju strategija.

Stekao je MBA na Sveučilištu u Zagrebu i nastavio s usavršavanjem na Sveučilištu Harvard, gdje je stekao nova znanja o globalnim poslovnim praksama. Tijekom mandata u Deloitteu, kako u Hrvatskoj tako i u SAD-u, vodio je visokoprofilne projekte za prioritetne klijente, specijalizirajući se za procjenu rizika i razvoj softvera za financijske usluge.

Otkako se pridružio BOSQARU, služio je na nekoliko ključnih pozicija, uključujući onu člana Uprave BOSQAR d.d.-a i M Plus Croatia d.o.o.-a, gdje je bio aktivno uključen u širenju poslovanja portfeljnih kompanija na više tržišta.

Kao predsjednik Uprave BOSQAR d.d.-a, odgovoran je za stratešku viziju i kontinuiranu operativnu izvrsnost kompanije.

Tomislav Glavaš

Član Uprave,
BOSQAR d.d.

Glavni izvršni
direktor, Mplus

Tomislav Glavaš ima opsežno iskustvo u makroekonomiji i upravljanju projektima, a karijeru je započeo u Deloitteu, gdje je brzo napredovao do pozicija s kojih je vodio različite projekte unutar bankarskog i proizvodnog sektora.

Kasnije se pridružio Hrvatskom Telekomu, gdje je usavršavao svoja znanja te radio u korporativnom izvješćivanju, upravljanju projektima i strateškom planiranju za cijelu HT Grupu. Otkako se 2017. godine pridružio BOSQAR INVESTU, obnašao je nekoliko istaknutih uloga, uključujući onu direktora grupnog kontrolinga i izvršnog operativnog direktora, gdje se fokusirao na poticanje operativne učinkovitosti i vođenje inicijativa za rast.

Njegovo vodstvo na poziciji izvršnog direktora Mplus vertikalne BOSQAR INVESTA obilježeno je predanošću inovacijama i strateškom pristupu širenja na nova tržišta. Doktorand je na doktorskom studiju, s usmjerenjem na geopolitiku.

Uprava vodi poslove Društva sukladno Statutu Društva, Poslovnika o radu Uprave i zakonskim propisima.

Upravu imenuje i razrješuje Nadzorni odbor Društva. Mandat članova Uprave traje do pet godina, s time da ih se može ponovno imenovati. Naknade za rad u Upravi provode se u skladu s Politikom primitaka članova Uprave koja je odobrena od strane Glavne skupštine dana 27. lipnja 2023. godine.

Članovi Uprave imaju pravo na fiksne primitke koji su definirani Ugovorom o radu koji imaju s Društvom ili povezanim društvom Društva, u skladu s odredbama zakona kojima se uređuju radni odnosi, drugih propisa te internih akata Društva. Osim na fiksni dio primitaka, članovi Uprave imaju pravo i na varijabilni dio primitaka, odnosno na bonuse, koji će se određivati i isplaćivati u skladu s odlukom Nadzornog odbora i kriterijima koje će Nadzorni odbor definirati. Slijedom navedenog, u 2024. godini članovima Uprave isplaćeni su sljedeći primici u bruto iznosima u eurima:

Primici članova Uprave u 2024. godini

Član	Fiksni primici	%	Varijabilni primici	%	Ukupno	%
Darko Horvat	202.076,14 €	100%	-	-	202.076,14 €	100%
Tomislav Glavaš	201.572,36 €	100%	-	-	201.572,36 €	100%

Osim prethodno navedenih, Društvo ili njegova povezana društva su sljedećim članovima Uprave isplatili druge isplate tokom 2024. godine:

Darku Horvatu je ovisno društvo M Plus Croatia d.o.o. odobrilo i stavilo na raspolaganje zajam u iznosu od 600.000,00 EUR;

Tomislavu Glavašu je ovisno društvo M Plus Croatia d.o.o. odobrilo i stavilo na raspolaganje zajam u iznosu od 488.000,00 EUR.

3.1.1.1. ESG Savjetodavni odbor Uprave

Uprava Društva je u 2023. godini osnovala ESG savjetodavni odbor Uprave Društva (ESG Odbor) za implementaciju i nadzor ESG okvira. ESG Odbor predviđa najmanje tri, a najviše do pet članova odbora s trajanjem mandata do četiri godine.

U trenutku sastavljanja ovog Izvještaja, ESG Odbor čine sljedeći članovi:

Josip Lebegner – predsjednik,

Marija Radovanović – članica,

Bruna Kostelac Košir – članica,

Ivana Turjak-Čebohin – članica.

Tijekom 2024. godine došlo je do promjene u sastavu ESG Odbora. Domagoj Karadjole podnio je ostavku na mjesto člana 11. rujna 2024. godine, nakon čega je Uprava Društva imenovala Ivanu Turjak-Čebohin novom članicom Odbora s učinkom od istog datuma.

ESG Odbor ima važnu savjetodavnu i nadzornu ulogu u poslovanju Društva u području održivog razvoja i ESG inicijativa. Njegove odgovornosti obuhvaćaju pružanje preporuka Upravi u vezi s implementacijom ESG okvira te praćenje napretka u provedbi strategije održivog razvoja. Osim toga, ESG Odbor sudjeluje u definiranju ključnih pokazatelja uspješnosti poslovanja kako bi se osiguralo ostvarenje dugoročnih i kratkoročnih ciljeva Društva.

Dodatno, Odbor daje preporuke o usvajanju grupnih politika, prati investicijske projekte s naglaskom na smanjenje ugljičnog otiska te analizira izvještaje o ravnopravnosti spolova. Također, može provoditi ankete među zaposlenicima kako bi prikupio relevantne povratne informacije s ciljem unaprjeđenja organizacijske kulture i radnog okruženja.

3.1.2. Nadzorni odbor

Nadzorni odbor je sastavljen od pet članova. U trenutku sastavljanja ovog Izvješća, Nadzorni odbor čine sljedeći članovi:

Tamara Sardelić, predsjednica Nadzornog odbora;

Philipp Rösler, zamjenik predsjednice Nadzornog odbora;

Joško Miliša, član Nadzornog odbora;

Ulf Gartzke, član Nadzornog odbora;

Ana Babić, članica Nadzornog odbora – predstavnica radnika.

Tamara Sardelić

Predsjednica Nadzornog odbora, BOSQAR d.d.

Predsjednica Odbora za imenovanja, BOSQAR d.d.

Predsjednica Odbora za naknade, BOSQAR d.d.

S više od 15 godina iskustva u pravnim i regulatornim poslovima, Tamara Sardelić iskusna je stručnjakinja za trgovačko pravo, korporativno upravljanje i tržišta kapitala. Bila je na ključnim pozicijama u financiranju velikih projekata, refinanciranju kredita te spajanjima i preuzimanjima, koristeći svoje duboko razumijevanje pravnih okvira Hrvatske i Europske unije.

Ima iskustvo u infrastrukturnim projektima, javnoj nabavi i pružanju javnih usluga, što je uključivalo savjetovanje vlada i stranih država. Karijera joj uključuje istaknute uloge poput one glavne pravne stručnjakinje za projekte koje su naručili ili financirali Svjetska banka i Hrvatske vode, gdje je savetovala iste o složenim regulatornim pitanjima i pitanjima usklađenosti.

Prije nego što je otvorila svoju privatnu odvjetničku praksu, radila je kao direktorica korporativnih pravnih poslova u EPH Grupi i bavila se odvjetništvom u tvrtki Marković & Plišo. Od 2013. do 2020. godine bila je članica Nadzornog odbora Slavenskog zatvorenog alternativnog investicijskog fonda (SZAIF).

Kao pravna stručnjakinja aktivno je sudjelovala u zakonodavnim procesima, posebice u usklađivanju hrvatskih propisa s direktivama Europske unije. Diplomirala je pravo na Sveučilištu u Zagrebu, gdje je 2006. godine položila i pravosudni ispit.

Njena trenutna uloga predsjednice Nadzornog odbora u BOSQAR d.d.-u uključuje nadziranje korporativnog upravljanja i osiguravanje usklađenosti s propisima u cijeloj organizaciji.

Philipp Rösler

Zamjenik predsjednice Nadzornog odbora, BOSQAR d.d.

Bogata karijera Philippa Röslera obuhvaća područja medicine, politike i međunarodnog poslovanja. Prije nego što je postao vicekancelar Njemačke u mandatu kancelarke Angele Merkel, doktorirao je kardiokirurgiju i bavio se medicinom. Nakon prelaska u politiku, obnašao je brojne visoke položaje na državnoj i saveznoj razini.

Njegova stručnost u međunarodnim odnosima i strateškom upravljanju dovela ga je do osnivanja Consessor AG-a, konzultantske tvrtke usmjerene na prekogranična ulaganja i razvoj tržišta, posebice između Azije i Europe. Uz poziciju u BOSQAR d.d.-u, bio je član odbora nekoliko istaknutih organizacija, uključujući Volkswagen Grupu i Siemens Healthineers.

Njegov rad kao počasnog konzula Vijetnama u Švicarskoj naglašava njegovu predanost poticanju globalnih poslovnih veza. Kao strateški savjetnik, poznat je po vođenju tvrtki kroz različite faze rasta i internacionalizacije s naglaskom na održivi razvoj i širenje tržišta.

Joško Miliša

Član Nadzornog odbora,
BOSQAR d.d.

Član Odbora za reviziju,
BOSQAR d.d.

Član Odbora za imenovanja,
BOSQAR d.d.

Član Odbora za naknade,
BOSQAR d.d.

Joško Miliša financijski je stručnjak s bogatim iskustvom u trgovanju vrijednosnim papirima, korporativnom upravljanju i upravljanju investicijama.

Karijeru je započeo kao broker u brokerskoj kući Medis 1992. godine, a kasnije je napredovao do konzultantskih pozicija u Consult Investu i ICF-u, gdje se specijalizirao za korporativna preuzimanja. Radio je kao voditelj trgovanja vrijednosnim papirima u Erste Securities i odigrao ključnu ulogu u uvođenju upravljanja portfeljem. Kao potpredsjednik Hrvatskog fonda za privatizaciju, bio je na istaknutim pozicijama u konsolidaciji državnih poduzeća i implementaciji standarda korporativnog upravljanja. Kasnije je osnovao Šted Kapital, investicijsku tvrtku koju je uspješno vodio do 2009. godine.

Tijekom svoje karijere, obnašao je funkcije u 15 nadzornih odbora, uključujući one Zagrebačke burze, Končar Elektroindustrije i Croatia banke. Osnivač je i predsjednik investicijske tvrtke Prosperus Invest, u kojoj je član investicijskog odbora.

Diplomirao je elektrotehniku i računarstvo na Sveučilištu u Zagrebu te je ovlašteni investicijski savjetnik.

Ulf Gartzke

Član Nadzornog odbora,
BOSQAR d.d.

Ulf Gartzke je uspješni strateški savjetnik s dubokim razumijevanjem globalnih tržišta i IT sigurnosti.

Kao izvršni direktor Brainloopa i managing partner u Spitzberg Partnersu, nadzire inicijative strateške IT sigurnosti i podržava tvrtke u njihovom širenju diljem Njemačke, Europe, Sjeverne Amerike i Azije. Njegovo prethodno iskustvo uključuje vođenje washingtonskog ureda Zaklade Hanns-Seidel, gdje je upravljao odnosima između njemačke stranke CSU i sjevernoameričkih političkih institucija.

Doktorirao je na London School of Economicsu. Usto, njegovo akademsko obrazovanje uključuje opsežne studije unutar područja političkih znanosti i međunarodnih odnosa na Sveučilištu Georgetown i Sciences Po Paris. Također je pomoćni suradnik na Institutu Hudson i član kadra BMW Centra za njemačke i europske studije Sveučilišta Georgetown.

Svoje vrijeme provodi između New Yorka i Washingtona, DC, balansirajući profesionalne odgovornosti s akademskim i strateškim savjetničkim ulogama.

Ana Babić

Članica Nadzornog odbora
- predstavnica radnika,
BOSQAR d.d.

Članica Odbora za
imenovanja, BOSQAR d.d.

Članica Odbora za naknade,
BOSQAR d.d.

Ana Babić bila je dijelom razvoja BOSQAR INVESTA od njegovih samih početaka. Kroz zadnjih 10 godina, sudjelovala je u radu organizacije koja se u tom periodu profilirala u vodećeg poslovnog aktera u jugoistočnoj Europi.

Njezina karijera unutar Grupe obuhvaćala je više uloga, uključujući voditeljicu ljudskih resursa, voditeljicu back officea i odnosa s investitorima, gdje je stekla opsežno iskustvo u korporativnom upravljanju, korporativnoj usklađenosti i organizacijskom razvoju.

Njezini doprinosi bili su ključni kad je riječ o oblikovanju internih procesa te osiguravanju usklađenosti i okvira upravljanja koji podržavaju kontinuirano širenje i operativnu izvrsnost Grupe.

Tijekom 2024. godine nije bilo promjena u sastavu Nadzornog odbora, budući da su članovima Jošku Miliši i Ulfu Gartzke, po isteku četverogodišnjeg mandata, ponovno dodijeljeni mandati. Glavna skupština Društva donijela je 17. lipnja 2024. godine odluku o njihovom ponovnom imenovanju na novi četverogodišnji mandat, s početkom od 1. srpnja 2024. godine.

Nadzorni odbor nadzire poslove Društva sukladno Statutu Društva, Poslovnika o radu Nadzornog odbora i zakonskim propisima. Članove Nadzornog odbora bira Glavna skupština Društva, s time da izmjenom statuta Društva od strane Glavne skupštine dana 27. lipnja 2023. godine, društvo Orso Global d.o.o., kao dioničar Društva, sa sjedištem u Zagrebu, Vjekoslava Heinzela 62A, upisano u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu pod matičnim brojem subjekta upisa (MBS): 081393625, OIB: 64606431733 ima pravo imenovati dva (2) člana Nadzornog odbora te imenovanim članovima Nadzornog odbora odrediti trajanje njihovog mandata, kao i opozvati iste prije isteka mandata na koji su imenovani. Nadzorni odbor, odnosno Odbor za imenovanja predlaže kandidate Nadzornog odbora Glavnoj skupštini. Članovi Nadzornog odbora biraju se na razdoblje do četiri godine počevši od dana donošenja odluke o imenovanju, a iste osobe mogu biti ponovno birane.

Primici se članovima Nadzornog odbora isplaćuju u skladu s odlukom Glavne skupštine Društva od dana 30. lipnja 2020. godine, kojom su, pored iznosa koji su predviđeni za isplatu, ujedno definirani i dinamika plaćanja, do drugačije odluke Skupštine Društva. Dana 17. lipnja 2024. godine, Glavna skupština Društva donijela je novu odluku o naknadi za rad članova Nadzornog odbora, kojom je izmijenjen iznos naknade.

Glavna skupština Društva donijela je Odluku o odobranju nove politike primitaka članova Nadzornog odbora dana 17. lipnja 2024. godine, obzirom na istek četverogodišnjeg razdoblja tijekom kojeg je Društvo dužno odlučivati o primicima članova Nadzornog odbora. Nova politika je usvojena u istom tekstu kako je odobrena 30. lipnja 2020. godine.

Naknada koja se isplaćuje članovima Nadzornog odbora ne uključuje varijabilne elemente niti druge elemente povezane s uspješnošću poslovanja. Isplaćuje se u mjesečnom paušalnom iznosu i nije predviđena isplata primitaka u dionicama.

Slijedom navedenoga, u 2024. godini članovima Nadzornog odbora isplaćeni su sljedeći primici u bruto iznosima:

Član	Fiksni primici
Tamara Sardelić	10.913,47 €
Philipp Rösler	10.913,47 €
Ulf Gartzke	10.913,47 €
Joško Miliša	10.913,47 €
Ana Babić	10.913,47 €
Ukupno	54.567,35 €

Osim prethodno navedenih, Društvo ili njegova povezana društva su sljedećim članovima Nadzornog odbora isplatili druge isplate tokom 2024. godine:

- Tamara Sardelić, predsjednica Nadzornog odbora je u prosincu 2017. godine sklopila Ugovor o pružanju pravnih usluga s ovisnim društvom Društva, Meritus Plus d.o.o., čiji pravni slijednik nakon postupka pripajanja društva drugom društvu preuzima ovisno društvo M Plus Croatia d.o.o., gdje su temeljem navedenog Ugovora za 2024. godinu isplaćene naknade u bruto iznosu od 27.986,32 EUR.
- Philipp Rösler, zamjenik predsjednice Nadzornog odbora, je u lipnju 2023. godine sklopio Ugovor o pružanju savjetodavnih usluga s ovisnim društvom Društva, M Plus Croatia d.o.o., gdje mu je temeljem navedenog Ugovora za 2024. godinu isplaćena naknada u bruto iznosu od 86.710,00 EUR.
- Ana Babić, članica nadzornog odbora -predstavica radnika je osim naknade za rad u Nadzornom odboru, dobila i primitke sukladno Ugovoru o radu s Društvom u bruto iznosu od 63.278,67 EUR te joj je Društvo odobrilo i stavilo na raspolaganje zajam od 32.000,00 EUR.

Nadzorni odbor je tijekom cijele 2024. godine provodio redovni nadzor nad poslovanjem Društva i Grupe, sukladno statutu Društva, Poslovniku o radu Nadzornog odbora i ostalim internim pravilima Društva te zakonskim propisima.

U 2024., održano je ukupno 10 sjednica Nadzornog odbora, koje su se većinom održavale putem video poziva ili dopisnim putem, a sve u skladu s Poslovníkom o radu Nadzornog odbora. Ukupna stopa sudjelovanja na sjednicama je iznosila 100%.

Nadzorni odbor prihvatio je sve prijedloge Uprave Društva dostavljene tijekom 2024. godine te donosio odluke koje nisu u nadležnosti Uprave i Glavne skupštine Društva.

Nadzorni odbor tijekom nadzora osobito je obratio pozornost na ispitivanje zakonitosti poslovanja, kako u dijelu postupanja u skladu s primjenjivim zakonodavstvom Republike Hrvatske, internim pravnim propisima Društva, uključujući Statut Društva i odluke Glavne skupštine Društva, tako i s pravilima Zagrebačke burze i HANFA-e i usklađenosti s njihovim Kodeksom korporativnog upravljanja.

Nadzorni odbor proveo je ocjenjivanje svoje djelotvornosti i sastava u 2024. godini te djelotvornosti i sastava odbora Nadzornog odbora, uključujući pojedinačnih rezultata članova. Ocjenjivanje je vodila predsjednica Nadzornog odbora, te su u ocjenjivanju sudjelovali svi članovi Nadzornog odbora. Za provedbu postupka ocjenjivanja nisu angažirani vanjski ocjenjivači, niti su se provodile bilo kakve konzultacije s trećim osobama. Nadzorni odbor je utvrdio da Nadzorni odbor i njegovi odbori nastavljaju učinkovito djelovati, pri čemu je njihov sastav uravnotežen i stručnost članova usklađena s zahtjevima poslovanja Društva. Ocjenjeno je da članovi odbora posjeduju potrebne vještine, znanja i iskustvo za obavljanje svojih uloga, čime osiguravaju kvalitetno donošenje odluka.

Također, potvrđeno je da odbori i dalje uključuju članove različitih spolova, dobi, profila i iskustva,

što doprinosi raznolikosti perspektiva u radu odbora te da odbori imaju odgovarajuću razinu neovisnosti svojih članova, što omogućava objektivnost i učinkovitost u nadzornim i savjetodavnim funkcijama.

Nadzorni odbor Društva trenutno broji pet članova, od kojih su dvije žene, što čini 40% ukupnog sastava Nadzornog odbora. Time se ispunjava postavljeni cilj od najmanje 40% podzastupljenog spola. Ipak, u sastavu pojedinih odbora još uvijek postoji prostor za poboljšanje spolne ravnoteže. Konkretno, Revizijski odbor trenutno nema nijednu ženu u svom sastavu. U skladu s time, Nadzorni odbor će nastaviti poduzimati aktivnosti s ciljem daljnjeg unapređenja raznolikosti, posebice u odborima gdje postoji neravnoteža u zastupljenosti spolova, kako bi se dodatno osigurala raznolikost perspektiva i inkluzivnost u radu odbora.

Trenutni sastav Uprave uključuje dva člana, oba muškarca (100%). Iako prema važećim zakonskim zahtjevima nije propisana obveza uravnoteženosti kod dvaju članova Uprave, Društvo kontinuirano vodi računa o raznolikosti i inkluzivnosti pri budućim imenovanjima te prepoznaje važnost zastupljenosti oba spola u upravljačkim tijelima.

Društvo je 2023. usvojilo Plan raznolikosti za Upravu i Nadzorni odbor (2024.–2029.), s ciljem od najmanje 28,57% žena u Nadzornom odboru (dvije od sedam) i 40% u Upravi (dvije od pet). Ciljevi vrijede uz nepromijenjen broj članova, a u slučaju izmjena Statuta, plan će se prilagoditi u skladu s DEI Politikom.

U 2024. ispunjen je cilj za Nadzorni odbor, dok u Upravi nije bilo promjena. Društvo nastavlja aktivnosti za postizanje ciljeva, potvrđujući posvećenost Grupe raznolikosti, gdje žene čine oko 69% zaposlenih. Dodatno, kroz izdanje obveznica povezanih s održivim poslovanjem (SLB) u 2022. godini, Društvo je postavilo jedan od ključnih pokazatelja uspješnosti (KPI) upravo na promicanje rodne raznolikosti, s ciljem 51% zastupljenosti žena u upravljačkim timovima do kraja 2030. godine.

Nadzorni odbor ocjenjuje da je suradnja s Upravom tijekom 2024. godine bila transparentna, konstruktivna i učinkovita. Uprava je pružala maksimalnu angažiranost prema Nadzornom odboru u smjeru što bolje suradnje i podrške, sudjelujući na svim sjednicama Nadzornog odbora te je redovno i pravovremeno informirala Nadzorni odbor o rezultatima i stanju poslovanja Društva i Grupe, korporativnoj strategiji i planiranju, poslovnom razvoju, usklađenosti poslovanja, stanju rizika i upravljanju rizicima te o organizacijskim i drugim promjenama vezanima za vođenje poslova Društva i Grupe. Tijekom izvještajnog razdoblja, Uprava je ocijenila svoju vlastitu djelotvornost, kao i djelotvornost pojedinih članova Uprave te je o rezultatima tog ocjenjivanja obavijestila Nadzorni odbor. Uprava utvrđuje da je vodila poslove samostalno i na vlastitu odgovornost te je donosila Odluke isključivo prema vlastitoj prosudbi, izuzev onih odluka koje nije mogla donijeti bez izričite prethodne suglasnosti Nadzornog odbora. Također se utvrđuje da je Uprava djelovala isključivo u korist Društva i dioničara te da je vodila računa o interesima zaposlenika i svih ostalih dionika Društva i Grupe. Zaključno, Nadzorni odbor smatra da su postojeći mehanizmi suradnje i razmjene informacija između Nadzornog odbora i Uprave djelotvorni te doprinose kvalitetnom korporativnom upravljanju i dugoročnoj održivosti Društva.

3.1.2.1. Odbori Nadzornog odbora

U Društvu djeluje više odbora Nadzornog odbora koje pružaju stručnu podršku Nadzornom odboru, sukladno zakonskim propisima i internim pravilima Društva. Svaki odbor previđa najmanje tri člana, koji se imenuju iz redova članova Nadzornog odbora i/ili članova koje imenuje Glavna skupština Društva, na mandatno razdoblje od četiri godine, a iste osobe mogu biti ponovno birane.

Nadzorni odbor ima osnovan **Revizijski odbor** kojeg u trenutku sastavljanja ovog Izvješća čine sljedeći članovi:

Boris Borzić – predsjednik,

Joško Miliša – član,

Ante Vrančić – član.

Tijekom 2024. godine, sastav odbora se nije mijenjao, ali je bilo promjene na poziciji predsjednika odbora, gdje je ostavkom Ante Vrančića na mjestu predsjednika od dana 24. listopada 2024. godine, Boris Borzić od strane članova Odbora imenovan novim predsjednikom Odbora od dana 31. listopada 2024. godine. Odbor je sastavljen većinom od neovisnih članova, dok predsjednik Odbora trenutno nije neovisan, no ukupni sastav Odbora osigurava odgovarajuću razinu neovisnosti.

U 2024. godini, Revizijski odbor je redovno pratio i nadgledao poslovanje Društva te ostvario iznimnu suradnju s Upravom i Nadzornim odborom Društva te ovlaštenim vanjskim revizorom Društva, kao i internom revizijom. Nazočnost svih članova Odbora je bila 100%.

Odbor je održao šest sjednica i pet dopisnih glasanja, na kojima se raspravljalo i odlučivalo o sljedećim temama:

Godišnjim revidiranim financijskim izvještajima za 2023. godinu, Izvješću vanjskog revizora za 2023. godinu, Godišnjem izvješću o radu Revizijskog odbora u 2023. godini, Preporuci o vanjskom revizoru za 2024. godinu, Planu rada vanjskog revizora za 2024. godinu, Odobravanju pružanja nerevizorskih usluga vanjskom revizoru, Izboru novog predsjednika Odbora, Kvartalnim i polugodišnjim nerevidiranim financijskim izvještajima, Godišnjem planu rada unutarnje revizije za 2025. godinu, nastavno na zaprimljeno Izvješće za 2024. godinu te ocjene djelotvornosti sustava unutarnje kontrole i upravljanja rizicima, zatim djelotvornosti objavljivanja i odobravanja transakcija sa povezanim stranama i djelotvornosti postupka za prijavljivanje kršenja zakona i unutarnjih pravila.

Nadzorni odbor ima **Odbor za imenovanja i Odbor za primitke** koje, u trenutku sastavljanja ovog Izvješća čine isti sljedeći članovi:

Tamara Sardelić – predsjednica oba odbora,

Ana Babić – članica oba odbora,

Joško Miliša – član oba odbora.

Ana Babić je nova članica oba odbora odlukom Nadzornog odbora od dana 31. srpnja 2024. godine, gdje je imenovana novom članicom nastavno na istek mandata Igora Varivode dana 31. srpnja 2024. godine, dok je Tamara Sardelić od strane Nadzornog odbora po isteku četverogodišnjeg mandata ponovno imenovana članicom obaju odbora od dana 31. srpnja 2024. godine. Odbori su sastavljeni većinom od neovisnih članova te je Predsjednica Odbora neovisan član.

Tijekom 2024. godine, Odbor za imenovanja je održao jednu sjednicu na kojoj se usvojilo Izvješće o radu Odbora za 2023. godinu i donio prijedlog ponovnog imenovanja trenutnih članova Nadzornog odbora. Na sjednicama su bili prisutni svi članovi.

Tijekom 2024. godine, Odbor za primitke je održao dvije sjednice na kojima se usvojilo Izvješće o radu Odbora za 2023. godinu, analiziralo usvojeno revidirano Izvješće o primicima članova Uprave i Nadzornog odbora u 2023. godini te donijela preporuka o izmjeni Politike primitaka članova Nadzornog odbora i nove naknade za rad članova Nadzornog odbora. Na sjednicama su bili prisutni svi članovi Odbora.

3.1.3. Glavna skupština

Glavna skupština je najviši organ Društva u kojem dioničari ostvaruju svoja prava vezana uz poslovanje Društva. Način rada Glavne skupštine, njezine ovlasti, prava dioničara i način njihova ostvarivanja detaljno su utvrđeni Statutom Društva, koji je javno dostupan na internetskim stranicama Društva. Glavna skupština saziva se i održava sukladno odredbama Zakona o trgovačkim društvima i Statutu Društva.

Poziv na Glavnu skupštinu, prijedlozi odluka, kao i donesene odluke, javno se objavljuju u skladu s važećim zakonodavstvom, uključujući Zakon o trgovačkim društvima, Zakon o tržištu kapitala i Pravilima Zagrebačke burze te su isti dostupni na internetskim stranicama Društva i Zagrebačke burze.

Dana 17. lipnja 2024. godine održana je redovna Glavna skupština Društva. Na sjednici su dioničari razmatrali i donosili odluke o ključnim pitanjima za poslovanje Društva. Usvojene su odluke o upotrebi dobiti Društva, davanju razrješenice članovima Nadzornog odbora i Uprave te odobrili izvješće o primicima članova Uprave i Nadzornog odbora. Također, imenovan je revizor Društva za poslovnu godinu 2024., a donesene su i odluke o ponovnom imenovanju članova Nadzornog odbora te o politici primitaka i naknadama za njihov rad. Na Glavnoj skupštini je Uprava podnijela izvješće o razlozima za isključenje prava prvenstva dioničara pri upisu novih dionica, nakon čega je donesena odluka o isključenju tog prava, kao i odluka o povećanju temeljnog kapitala Društva. Nadalje, usvojene su izmjene i dopune Statuta, donešena je odluka o davanju odobrenja za stjecanje dionica bez obveze objavljivanja ponude za preuzimanje te o uvrštenju dionica Društva na uređeno tržište.

Sve odluke s održanih sjednica Glavne skupštine objavljene su u skladu sa zakonskim propisima te su dostupne na internetskim stranicama Društva i Zagrebačke burze.

3.2. Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja

U 2024. godini Društvo je primjenjivalo Kodeks korporativnog upravljanja Zagrebačke burze d.d. (Zagrebačka burza) i Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (HANFA) koji je u primjeni od 1. siječnja 2020. godine, a objavljen je na internetskim stranicama Burze (www.zse.hr) i HANFA-e.

Osim spomenutog Kodeksa korporativnog upravljanja Zagrebačke burze, Društvo primjenjuje i vlastiti Kodeks korporativnog upravljanja od 30. listopada 2020. godine te novi Kodeks korporativnog upravljanja od 31. srpnja 2024. godine, čije su odredbe usmjerene na nadogradnju korporativnih odnosa koji proizlaze iz važećih zakonskih propisa te međunarodno prihvaćenih načela i iskustava najbolje prakse korporativnog upravljanja, a dostupan je na internetskim stranicama Društva (www.bosqar.com).

Društvo se pridržava odredbi Kodeksa uz iznimku onih odredbi čija primjena u danom trenutku nije praktično ostvariva ili predviđena obzirom na primjenjivi pravni okvir. Spomenute iznimke su sljedeće:

- Nadzorni odbor nije usvojio odluku o kategorijama odluka Uprave za koje je potrebna prethodna suglasnost Nadzornog odbora i sažetak tih odluka objavio na društvenim mrežama Društva, obzirom da je popis odluka, odnosno radnji Uprave za koje je potrebna prethodna suglasnost Nadzornog odbora definirana statutom Društva, Poslovnica o radu Uprave i Nadzornog odbora koji su dostupni bez naknade na društvenim mrežama Društva.
- Društvo je internim Kodeksom korporativnog upravljanja te u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima propisalo da će se za transakcije između članova Uprave ili Nadzornog odbora i Društva (ili osoba povezanih s bilo kojom stranom) tražiti prethodna suglasnost Nadzornog odbora Društva ako vrijednost tog posla samostalno

ili zajedno s drugim poslovima koje je Društvo poduzelo s povezanom osobom unutar tekuće poslovne godine premašuje 1,5% zbroja dugotrajne i kratkoročne imovine utvrđene zadnjim godišnjim konsolidiranim financijskim izvješćima. Međutim, isključivo u slučaju da se radi o transakciji za koju je potrebna suglasnost Nadzornog odbora, Nadzorni odbor ako smatra potrebnim, može, zatražiti mišljenje neovisnog vještaka o fer vrijednosti transakcije ako je riječ o transakciji gdje Društvo prenosi ili stječe materijalnu imovinu od povezane osobe (udjele u društvu, nekretnine ili drugu materijalnu imovinu).

- Društvo je za pojedine izvanredne sjednice Nadzornog odbora i Revizijskog odbora poziv i materijale potrebne za sjednicu navedenih odbora dostavilo članovima navedenih odbora u roku manjem od tjedan dana prije održavanje sjednice, obzirom da su iste bile potrebne za održavanje u kraćem roku zbog urednog izvršavanja poslovanja Društva, na što su članovi navedenih odbora bili suglasni. Društvo se inače pridržava obveze dostave poziva i materijala najkasnije tjedan dana prije održavanja sjednice, te isto ima propisano u internim aktima Društva.
- Nadzorni odbor nije odredio varijabilni dio godišnjih primitaka svakog člana Uprave za 2024. godinu, utemeljene na preporukama Odbora za primitke i u skladu s odobrenom Politikom primitaka, te će isto učiniti kada Odbor za primitke i Nadzorni odbor donese odgovarajuću odluku.

- Na sjednici Glavne skupštine u 2024. godini nije sudjelovao zamjenik predsjednika Nadzornog odbora i član Uprave zbog osobnih razloga. Međutim, predsjednik Uprave, predsjednik Revizijskog odbora, predsjednik Nadzornog odbora koji je ujedno i predsjednik ostalih odbora Nadzornog odbora i većina članova Nadzornog odbora, te vanjski revizor su bili prisutni na Glavnoj skupštini, te su mogli pružiti odgovore na sva potencijalna pitanja dioničara. Na budućim sjednicama Glavne skupštine Društva, Društvo će nastojati da budu prisutne sve navedene osobe iz članka 81. Kodeksa.
- U skladu sa Kodeksom korporativnog upravljanja i ostalih propisa, uloga odbora Nadzornog odbora je u davanju preporuka i prijedloga, te nadziranju određenih procesa Društva, stoga nije predviđeno izravno komuniciranje predsjednika odbora sa ključnim dionicima Društva, kao što su klijenti, dobavljači i dr.

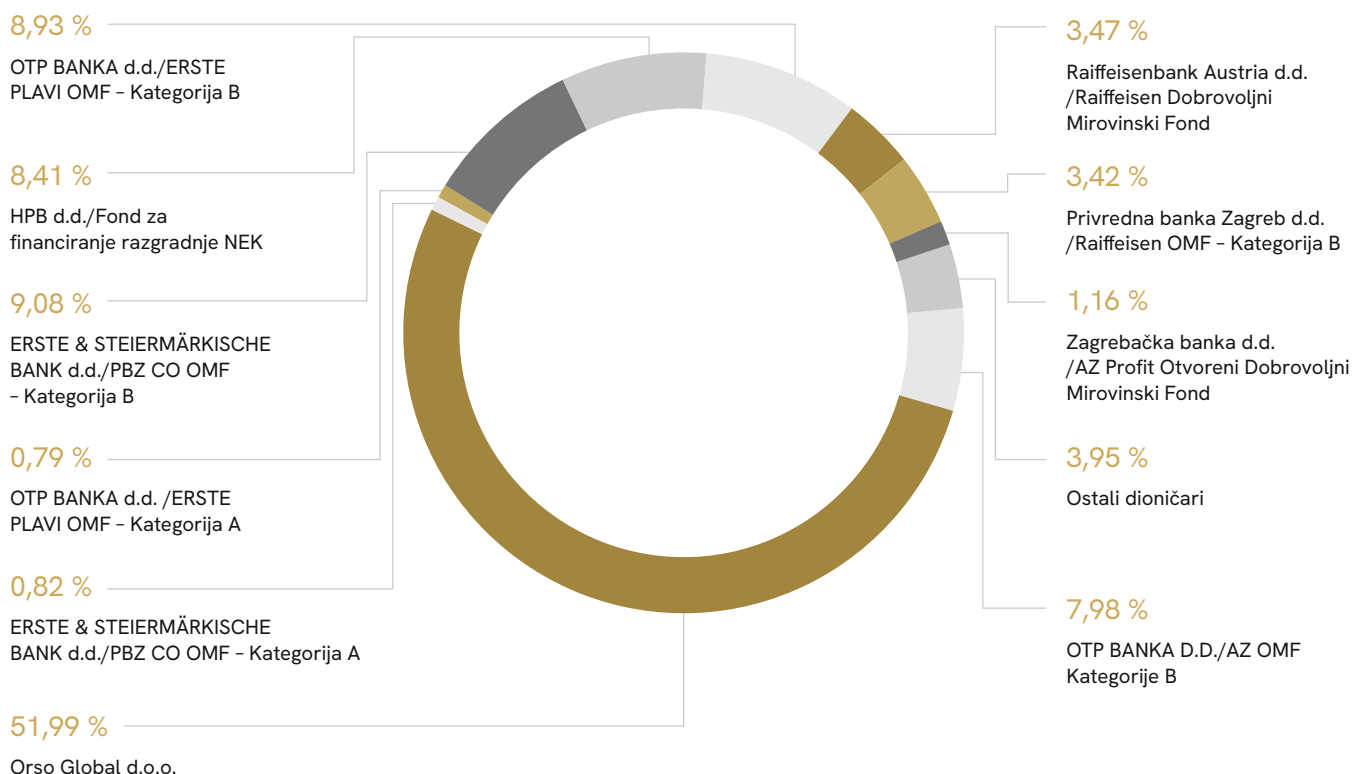
Unutarnji nadzor u Društvu i upravljanje rizicima u odnosu na financijsko izvještavanje provode službe kontrolinga, grupne konsolidacije i izvještavanja, interne revizije i Revizijskog odbora, a o provedenom nadzoru navedene službe informiraju Upravu, interna revizija Revizijski odbor, a Revizijski odbor Nadzorni odbor. Dužnost unutarnjeg nadzora je osigurati objektivnost i vjerodostojnost informacija i izvješća koje se podnose Nadzornom odboru praćenjem i nadgledanjem u područjima postojanja i operativne učinkovitosti internih kontrola, adekvatnosti procesa upravljanja rizicima, pouzdanosti financijskog izvještavanja, primjene zakonskih propisa i regulative te s relevantnim područjima i pitanjima povezanim s procesom eksterne i interne revizije.

Podatke o značajnim neposrednim i posrednim imateljima dionica u Društvu, imateljima vrijednosnih papira s posebnim pravima kontrole te detalji o pravima i ograničenjima prava glas dioničara, kao i o ovlastima članova Uprave Društva o izdanju ili stjecanju vlastitih dionica Društva nalaze se u dijelu godišnjeg izvještaja [3.3. Vlasnička struktura Društva](#), o sastavu i djelovanju Uprave i Nadzornog odbora i odbora Nadzornog odbora nalaze se u dijelu godišnjeg izvještaja [3.1. Organizacija korporativnog upravljanja](#), dok su podaci o ravnopravnosti spolova u Upravi i Nadzornom odboru obuhvaćeni u dijelu godišnjeg izvještaja [3.1.2. Nadzorni odbor](#).

3.3. Vlasnička struktura Društva

Dionice Društva su uvrštene na Službenom tržištu Zagrebačke burze dana 06. kolovoza 2019. godine, te se njima trguje putem Zagrebačke burze od dana 08. kolovoza 2019. godine. Društvo je dana 2. lipnja 2021. godine donijelo odluku o povećanju kapitala izdavanjem dionica putem sekundarne javne ponude na Zagrebačkoj burzi, gdje je tijekom razdoblja od 12. srpnja do 26. srpnja 2021. kroz dva kruga upisa u kojem su sudjelovali kvalificirani ulagatelji te mali ulagatelji, prikupljeno 105.592.950 kuna. Odlukom Uprave Društva uz suglasnost Nadzornog odbora od 28. srpnja 2021., uplaćeni kapital alociran je na ukupno 124.227 novih redovnih dionica bez nominalnog iznosa, koje su temeljem odluke Zagrebačke burze od dana 03. kolovoza 2021. godine uvrštene na Službeno tržište pod istom oznakom kao i ranije uvrštenim dionicama Društva (MRUL-R-A, ISIN: HRMRULRA0009), s prvim danom trgovanja od 06. kolovoza 2021. godine. Glavna skupština Društva je dana 17. lipnja 2024. godine donijela odluku o povećanju temeljnog kapitala izdavanjem novih dionica putem sekundarne javne ponude na Zagrebačkoj burzi, gdje je tijekom razdoblja ponude od 07. listopada do 10. listopada 2024. u kojem su sudjelovali kvalificirani ulagatelji u Hrvatskoj i izvan Hrvatske te mali ulagatelji u Hrvatskoj, prikupljeno 49.101.250 eura. Uprava Društva je, uz suglasnost Nadzornog odbora Društva, dana 14. listopada 2024. godine utvrdila da je temeljni kapital Društva povećan s iznosa od 13.033.800,00 EUR za iznos od 2.606.294,35 EUR, na iznos od 15.640.094,35 EUR, uplatom u novcu i izdavanjem ukupno 196.405 novih dionica, koje su temeljem odluke Zagrebačke burze od dana 16. listopada 2024. godine uvrštene na Službeno tržište pod novom oznakom dionica Društva (BSQR, ISIN: HRMRULRA0009), s prvim danom trgovanja od 18. listopada 2024. godine.

Vlasnička struktura Društva na dan 31.12.2024. godine je bila sljedeća:

Društvo nema imatelje vrijednosnih papira s posebnim pravima kontrole, niti imatelje vrijednosnih papira s ograničenjima prava glasa na određeni postotak ili broj glasova.

Društvo ima usvojenu Proceduru za imenovanja članova Uprave i Nadzornog odbora, a koji postupak imenovanja i opoziva članova se provodi u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima i Statutom Društva. Društvo nema posebna pravila o ovlastima članova Uprave. Uprava vodi poslove na vlastitu odgovornost prema Zakonu o trgovačkim društvima i Statutu Društva, pri tome je dužna i ovlaštena poduzimati sve radnje i donositi odluke koje smatra potrebnim za uspješno vođenje poslova Društva, gdje je za određena pitanja i odluke potrebna prethodna suglasnost Nadzornog odbora.

Uprava Društva ima ovlast za stjecanje vlastitih dionica, koja je dodijeljena od strane Glavne skupštine Društva dana 30. lipnja 2020. godine. Ovlast o stjecanju vlastitih dionica Društva je dana tijekom razdoblja od 5 (pet) godina od dana donošenja odluke Glavne skupštine Društva do novčanog iznosa od najviše 75.000.000,00 kuna, bez daljnjih posebnih suglasnosti Glavne skupštine Društva, pod sljedećim uvjetima:

1. ukupni broj dionica Društva stečenih temeljem ove Odluke, zajedno s vlastitim dionicama koje Društvo već drži, ne smije prijeći 10% (deset posto) temeljnog kapitala Društva u trenutku stjecanja;
2. Uprava Društva mora stjecati vlastite dionice na uređenom tržištu vrijednosnih papira;

3. cijena po kojoj se stječu vlastite dionice ne smije biti iznad 10% (deset posto), odnosno ispod 10% (deset posto) prosječne tržišne cijene koja je za te dionice ostvarena tijekom prethodnog dana trgovanja;
4. u poslovnoj godini u kojoj je Društvo steklo vlastite dionice, mora u rezerve za te dionice, u toj godini, unijeti dio dobiti i iskazati iznose koji odgovaraju iznosima plaćenim za stjecanje vlastitih dionica, tako da neto aktiva Društva iskazana u financijskim izvješćima za posljednju poslovnu godinu zbog stjecanja dionica ne postane manja od iznosa temeljnog kapitala i rezervi koje po zakonu, po statutu ili po odluci Glavne skupštine Društva ono mora imati, a koje se ne smiju koristiti za isplate dioničarima;
5. Uprava Društva mora izvijestiti prvu sljedeću Glavnu skupštinu Društva o razlozima i svrsi stjecanja dionica, njihovu broju i udjelu u temeljnom kapitalu, te o protuvrijednosti onoga što je Društvo dalo za te dionice.

Uprava Društva ovlaštena je, uz suglasnost Nadzornog odbora, raspolagati vlastitim dionicama, koje već drži ili će ih steći na temelju odredbi odluke Glavne skupštine o davanju ovlasti Upravi Društva na stjecanje vlastitih dionica i izvan uređenog tržišta (primjerice raspolaganjem u okviru ESOP programa, programa dodjele opcijskih dionica, programa nagrađivanja članova Uprave i drugih programa raspolaganja vlastitim dionicama usvojenih od strane Uprave uz prethodnu suglasnost Nadzornog odbora), a da za to osim prethodno navedene Odluke nije potrebna posebna odluka Glavne skupštine Društva.

Uprava je na temelju odluke Glavne skupštine usvojila i Program otkupa vlastitih dionica uz prethodnu suglasnost Nadzornog odbora dana 31. srpnja 2020. godine koja je bez naknade dostupan na mrežnim stranicama Društva.

U 2024. godini nije bilo stjecanja vlastitih dionica, niti članovi Uprave i Nadzornog odbora drže dionice Društva.

3.4. Struktura Grupe

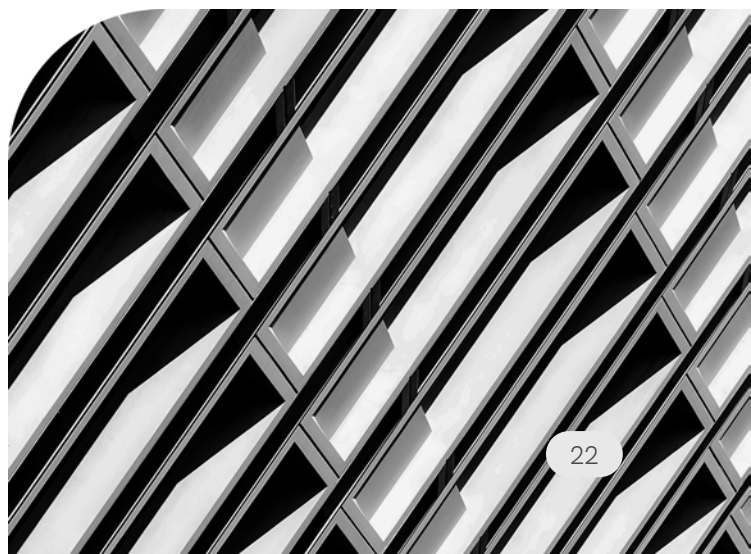
BOSQAR INVEST je europski lider koji djeluje u industrijama eksternalizacije poslovnih i tehnoloških procesa (eng. Business process technology outsourcing, BPTO), ljudskih resursa (eng. Human resources, HR) te hrane i poljoprivrede (Food) te u drugim industrijama, uključujući eCommerce, upravljanje nekretninama, edukaciju i drugim.

Inovativnim poslovnim modelom BOSQAR INVEST ubrzao je širenje na tržištu intenzivnim organskim rastom i M&A platformom koja se temelji na buy and-build strategiji. Od 2016. Grupa je akvizirala 84 tvrtke i osigurala raznolik portfelj međunarodnih klijenata te rastući broj kupaca i partnera.

BOSQAR INVEST posluje kroz BPTO poslovnu vertikalnu (brend: Mplus), HR poslovnu vertikalnu (brendovi: Manpower i Workplace), Food poslovnu vertikalnu (brend: Future Food) i ostale industrije, uključujući eCommerce, upravljanje nekretninama, edukaciju i drugo.

Sve poslovne vertikale usmjerene su na stvaranje vrijednosti za dionike kroz predanost najboljim praksama u digitalizaciji, strukturiranim programima upravljanja ključnim klijentima, stabilnim i učinkovitim upravljanjem financijama te uz podršku snažnih i posvećenih menadžerskih timova fokusiranih na rezultate.

Društvo nema osnovanih podružnica te djeluje samo preko ovisnih društava.

Članice Grupe

BPTO

Bulb d.o.o.
Bulb Upravljanje d.o.o.
Buzzeasy Kft.
BusinessLine GmbH
CMC İletişim ve Çağrı Merkezi Hizmetleri A.S.
Geomant Global d.o.o.
Geomant UK Limited
Geomant-Algotech Zrt.
Inova Solutions Inc.
M PLUS SLOVENIJA d.o.o.
Mplus Germany GmbH
Mplus Halle GmbH
Mplus Helmstedt GmbH

Mplus Leipzig GmbH
Mplus Lüneburg GmbH
Mplus Magdeburg GmbH
Mplus Prenzlau GmbH
ISF MicroUnits GmbH
ISS Sigorta Acentelik Hiz. A.S.
M Plus BL d.o.o.
M Plus Croatia d.o.o.
M Plus Serbia d.o.o.
M Plus Smart Hub Romania SRL
M+ Agent d.o.o.
M+ BH d.o.o.
M+ Deutschland BPTO GmbH

M+ Slovakia, s.r.o.
M+ Georgia LLC
Meritus Plus Centar d.o.o.
PIT İnsan Kaynakları ve Danışmanlık A.S.
RGN İletişim Hizmetleri A.S.
Mplus Sales GmbH
SC Geomant SRL
SIA M+ Latvia
Mplus Braunschweig GmbH
Mplus Bielefeld GmbH
Mplus Bremen GmbH
Mplus Gran Canaria S. L. U.
Technology Services Holding B.V.

HR

Manpower d.o.o. (Bosna i Hercegovina)
Business Integrator
Integrator Holding
Manpower Bulgaria
Manpower Business Solutions d.o.o.
Manpower Business Solutions Kft.
Manpower d.o.o. (Hrvatska)
Manpower d.o.o. (Slovenija)
Manpower d.o.o. (Srbija)
Manpower Group
Manpower Munkaerő Szervezési Kft
Manpower Savjetovanje d.o.o.
MPS Integration
SMART FLEX d.o.o.
SMART FLEX SOURCING d.o.o.
VORKPLEJS PROJEKT DOOEL
VORKPLEJS POSREDOVANJE
I PRIVREMENO VRABOTUVANJE
Workplace Projekt - Adria d.o.o.
Workplace Projekt d.o.o.

Ostale industrije

Meritus Global Technology d.o.o.
(eCommerce)
Moderna Ventures B.V. (eCommerce)
Moderna Ventures S.A. (eCommerce)
BOSQAR d.d.
Kanatol IEDC Limited (edukacija)
Meritus Global Strategics d.o.o.
(edukacija)
Meritus Real Estate Management
d.o.o. (upravljanje nekretninama)
Real Estate Development projekti
- Projekt Vukovarska d.o.o.
(upravljanje nekretninama)
TVPD Holdings B.V. (upravljanje
nekretninama)
VIZUAL 2 d.o.o. (upravljanje
nekretninama)
Zeleni horizont d.o.o. (upravljanje
nekretninama)

Food

Global People Solutions d.o.o.
Future Food Resolutions d.o.o.
Future Food Resolutions Dva d.o.o.
Future Food Solution d.o.o.
Panvita Holding d.o.o.
Panvita d.o.o.
Panvita Kmetijstvo d.o.o.
Panvita Prašičereja d.o.o.
Panvita Veterina d.o.o.
Panvita Posestvo Motvarjevci d.o.o.
Panvita SK Motvarjevci d.o.o.
Panvita PRM d.o.o.
Panvita Agromerur d.o.o.
Panvita MIR d.d.
Panvita Mesnine d.o.o.
Panvita AVE d.o.o.

Uspješna ponuda dionica i zaključenje investicije u Panvita Grupu

BOSQAR INVEST ušao je u partnerstvo s Panvita Grupom, slovenskom poljoprivredno-prehrambenom grupacijom posvećenoj održivoj proizvodnji visokokvalitetne hrane.

Ulaganjem u 51% udjela u Panvita Holding d.o.o., društvo koje je vlasnik članica Panvita Grupe uspostavljena je poslovna vertikala koja se bavi hranom i poljoprivredom, Future Food, a vrijednost ukupne investicije iznosila je 50 milijuna eura.

Ovim ulaganjem BOSQAR INVEST pozicionirao se za daljnje akvizicije u prehrambenom sektoru, s posebnim fokusom na Adria regiju i formiranje poljoprivredno-prehrambene grupe sa značajnim potencijalom za daljnje širenje na DACH regiju.

Finalizaciji transakcije prethodila je uspješna sekundarna ponuda dionica kojom je prikupljeno 49,1 milijuna eura svježeg kapitala, a koja je zaključena 18. listopada 2024. godine. Javnim pozivom upućenim u listopadu 2024. godine Društvo je pozvalo postojeće i nove dioničare na upis do 196.405 novih redovnih dionica. S uspješnom finalizacijom ponude novih dionica, ukupna tržišna kapitalizacija Društva

porasla je na 294,6 milijuna eura - računajući na temelju ukupnog broja od 1.178.438 dionica po cijeni od 250 eura po dionici - što je rast za više od 8x u odnosu na inicijalnu javnu ponudu dionica (IPO) 2019. godine, kada je društvo imalo tržišnu kapitalizaciju od 30 milijuna eura.

Širenje Future Food vertikale kroz strateško ulaganje u Mlinar Grupu vrijedno 100 milijuna eura

Zadnje tromjesečje 2024. godine obilježila je investicija BOSQAR INVESTA u Mlinar d.o.o. i njegova ovisna društva (Mlinar Grupa), jednu od vodećih pekarskih grupacija u Adria regiji.

Investicija koja će se provesti u partnerstvu s postojećim dioničarima u Panvita Grupi, koje predvodi Peter Polanič te menadžmentom Mlinara, na čelu s Mladenom Veberom, označava širenje Future Food vertikale osnovane prethodnim ulaganjem u Panvita Grupu.

Ukupna vrijednost transakcije iznosi 100 milijuna eura.

Investiciju je podržala MidEuropa, europski private equity investitor s dubokim korijenjem u centralnoj Europi, s kojim Društvo ima dugogodišnje partnerstvo. Zaključenje investicije čeka odobrenja tijela za zaštitu tržišnog natjecanja u Republici Hrvatskoj i Republici Srbiji, a koja se očekuju u prvoj polovici 2025. godine.

Zaključena 60 milijuna eura vrijedna investicija EBRD-a, imenovana nova stručna pojačanja u odborima društva M Plus Croatia d.o.o.

Mplus, BPTO poslovna vertikala BOSQAR INVESTA, osnažena je sa 60 milijuna eura vrijednom investicijom Europske banke za obnovu i razvoj (EBRD).

Navedeno ulaganje omogućit će daljnje jačanje pozicije na međunarodnom BPTO tržištu kroz akvizicije novih kompanija, a paralelno se očekuje i širenje portfelja klijenata, uz nastavak investiranja u razvoj postojećih, ali i novih usluga.

Ulaganje EBRD-a potvrđuje i značajne vrijednosti stvorene unutar ove poslovne vertikale, a Mplus pozicionira kao vjerodostojnog i dugoročnog partnera vodećim domaćim i međunarodnim investitorima. Paralelno sa zaključenjem investicije, nadzornom i savjetodavnom odboru društva M Plus Croatia d.o.o. pridružilo se dvoje vrhunskih stručnjaka koji su imenovani od strane EBRD-a - Stephanie Wilson i Derwyn Jones.

Organizacijske promjene u Workplaceu i Mplusu

U sklopu optimizacije upravljačkih procesa s ciljem daljnjeg rasta i širenja na tržišta centralne i jugoistočne Europe, uvedene su i organizacijske promjene u dvjema vertikalama BOSQAR INVESTA.

Uz postojeću poziciju glavnog financijskog direktora (CFO) BOSQAR INVESTA, Vanja Vlak imenovan je i novim direktorom i članom Uprave društva M Plus Croatia d.o.o. 30. kolovoza 2024. godine. Uz nadzor i provedbu financijske strategije cijele Grupe, na novoj poziciji aktivno sudjeluje u osmišljavanju i provedbi strategije poslovanja Mplusa, s posebnim fokusom na korporativne financije i kontroling.

Zahvaljujući bogatom iskustvu u razvoju poslovanja i vođenju timova unutar tehnološkog i BPTO sektora, početkom rujna Eldar Banjica imenovan je novim izvršnim direktorom Manpower SEE-a, koji djeluje u sklopu Workplace vertikale, zamijenivši na toj poziciji Aleksandra Hangimanu.

Na razini Workplace vertikale osnovan je i novi Savjetodavni odbor, s Aleksandrom Hangimanom kao predsjednikom te Vanjom Vlakom i Lukom Oreškovićem kao članovima. Cilj novog odbora je usmjeravanje razvoja HR vertikale u skladu sa strategijom grupe.

Promjena imena holding društva Meritus ulaganja u BOSQAR d.d., novi grupni brand - BOSQAR INVEST

U lipnju 2024. godine, holding društvo Meritus ulaganja d.d. promijenilo je ime u BOSQAR d.d., čime je uspostavljena nova brand arhitektura. Novim vizualnim identitetom i grupnim brandom BOSQAR INVEST, koji obuhvaća BOSQAR d.d i sve njegove trenutne (Mplus, Workplace, Future Food) i buduće poslovne vertikale, omogućena je jednostavnija i efikasnija komunikacija s ključnim dionicima te jasnije pozicioniranje na hrvatskom i međunarodnom tržištu.

BOSQAR INVEST

In-house tehnologija kao snažna osnova transformacije Mplusa u tehnološkog lidera

Vrhunska tehnološka rješenja, razvijena u sklopu formirane tehnološke divizije unutar BPTO vertikale, kapitalizirana su u 2024. godini kroz pozicioniranje Mplusa kao tehnološkog lidera. Ostvarenim napretkom u razvoju in-house tehnologija koje donose optimizaciju poslovnih procesa, smanjenje troškova i veću konkurentnost, olakšan je ulazak na nova tržišta unutar i izvan regije.

Neka od tehnoloških rješenja, poput Buzzeasyja i AI Studia, koji se baziraju na umjetnoj inteligenciji, osmišljena su kako bi promijenila način na koji tvrtke komuniciraju s korisnicima i upravljaju svojim procesima na bolje, pružajući im vrhunske alate za poboljšanje korisničkog iskustva, optimizaciju operacija i spremno prihvaćanje digitalne transformacije.

IZVJEŠTAJ O ODRŽIVOSTI

BOSQAR INVEST, kao obveznik izvještavanja prema Direktivi o korporativnom izvješćivanju o održivosti¹ (engl. Corporate Sustainability Reporting Directive, CSRD), u nastavku daje prikaz informacija o održivosti za 2024. godinu. U skladu sa zahtjevima Direktive o nefinancijskom izvještavanju (NFRD), izmijenjene Direktivom o korporativnom izvješćivanju o održivosti, godišnji Izvještaj o održivosti BOSQAR INVESTA uključuje informacije koje omogućuju razumijevanje učinaka Grupe na održivost te načina na koji pitanja održivosti utječu na razvoj, poslovne rezultate i položaj Grupe.

Cilj ovog Izvještaja o održivosti je pružiti cjelovit i uravnotežen prikaz ključnih tema koje su materijalno značajne za BOSQAR INVEST, kao i njihovih povezanih učinaka i ostvarenih rezultata za kalendarsku godinu koja završava 31. prosinca 2024. godine.

¹Dostupno na: [Direktiva o korporativnom izvješćivanju o održivosti](#)

4.1. Opće objave

Opća osnova za sastavljanje Izvještaja o održivosti BOSQAR INVESTA

Razina konsolidacije

Ovaj Izvještaj o održivosti sastavljen je na konsolidiranoj razini grupe BOSQAR INVEST, koja obuhvaća društvo BOSQAR d.d. kao matično društvo i njegova ovisna društva. Kao što je navedeno poglavlju Korporativno upravljanje-Struktura Grupe, Grupu u 2024. godini čine poslovne vertikale: BPTO (Mplus), HR (Workplace) i ostale industrije koje posluju unutar tržišta eCommerce, upravljanja nekretninama, edukacije i ostalo.

U 2024. godini Grupa je proširila poslovanje ulaganjem u 51% udjela u Panvita Grupu, vodeću slovensku poljoprivredno-prehrambenu grupaciju, čime je formirana nova Food vertikala.

S obzirom na to da eCommerce u 2024. godini ostvaruje manje od 1% prihoda Grupe i zapošljava manje od 1% ukupnog broja zaposlenih Grupe, utvrđeno je da vertikala nije značajna za konsolidirano izvještavanje u ovoj (2024.) godini.

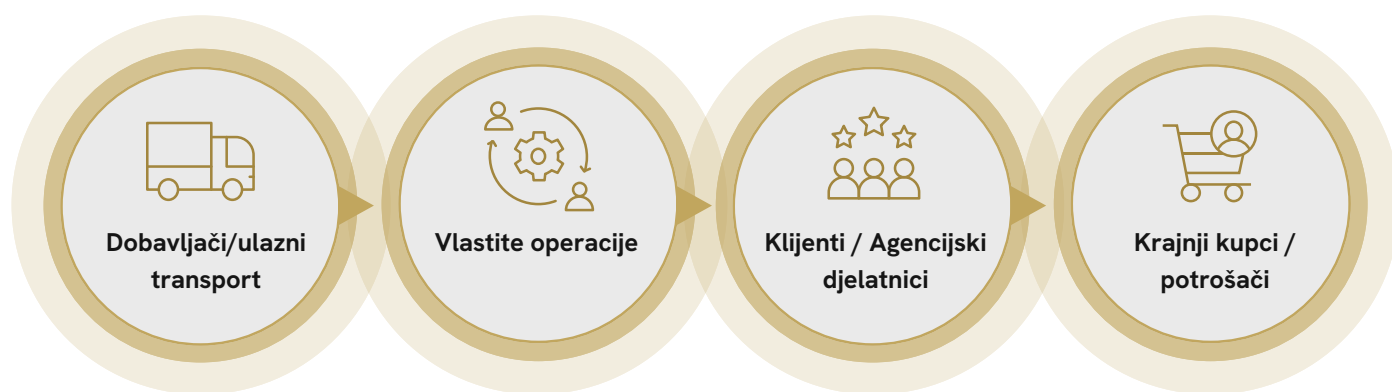
Stoga, osim ako nije drugačije navedeno, podaci u ovom Izvještaju o održivosti ne uključuju podatke o poslovanju eCommerce i drugih društava koja nisu uključena u BPTO, HR i Food poslovne vertikale.

S druge strane, svi novoakvizirani subjekti u Food vertikali koji su dio konsolidiranog financijskog izvještaja uključeni su i u Izvještaj o održivosti. U skladu s tim akvizicijama, bazna godina (2021.) za izračun KPI-jeva za obveznicu povezanu s održivim poslovanjem ponovo se kalibrira.

Isti pristup konsolidaciji primijenjen je i na financijsko izvještavanje i na izvještavanje o održivosti. Izvještaj o održivosti BOSQAR INVESTA obuhvaća razdoblje od 1. siječnja 2024. do 31. prosinca 2024. godine i pripremljen je na konsolidiranoj osnovi. Uključuje informacije o ovisnim društvima Grupe, kako je navedeno u [Bilješci 1. uz konsolidirane financijske izvještaje Grupe](#).

Sljedeće informacije uključuju se upućivanjem na druge dijelove Godišnjeg izvještaja:

Zahtjev za objavljivanjem	Upućivanje
ESRS 2 BP-1 Opseg konsolidacije	Poglavlje 9. Konsolidirani financijski izvještaj, bilješka 1 – Opći podaci
ESRS 2 GOV-1 Sastav i raznolikost Uprave, Nadzornog odbora	Poglavlje 3. Korporativno upravljanje - Organizacija korporativnog upravljanja
ESRS 2 GOV-1 Uloge i odgovornosti administrativnih, upravljačkih i nadzornih tijela	Poglavlje 3. Korporativno upravljanje - Organizacija korporativnog upravljanja
ESRS 2 SBM-1 Strategija, poslovni model i lanac vrijednosti	Poglavlje 6. Analiza poslovanja
E1-6 Podaci o rekalkulaciji bazne godine za izračun emisija stakleničkih plinova	Izvešća o održivosti - BOSQAR INVEST
E1-6 Intenzitet emisija stakleničkih plinova po neto prihodu	Poglavlje 9. Konsolidirani financijski izvještaji, bilješka 5
S1-6 Broj zaposlenih na razini Grupe	Poglavlje 9. Konsolidirani financijski izvještaj, bilješka 1 – Opći podaci
G1 GOV-1 Stručnost Uprave i Nadzornog odbora	Poglavlje 3. Korporativno upravljanje - Organizacija korporativnog upravljanja

BOSQAR INVEST nije koristio mogućnost izuzeća od objave specifičnih informacija koje se odnose na intelektualno vlasništvo, know-how ili rezultate inovacija, niti izuzeće od objave podataka o nadolazećim događajima ili pitanjima u tijeku pregovora, u skladu s odredbama standarda ESRS 2 BP-1.

Lanac vrijednosti

Strateški ciljevi našeg Društva usmjereni su na izgradnju povjerenja i uspostavljanje čvrstih veza s dobavljačima, uz osiguranje nesmetanog protoka proizvoda i usluga kroz ulazne i izlazne procese. Naš lanac opskrbe obuhvaća distributere elektroničke opreme, dobavljače električne energije, grijanja, hlađenja i goriva, kao i pružatelje usluga poput IT podrške, računovodstva i savjetovanja te usluge prijevoza ograničenog na dostavu robe. Kod lanca više razine uključili smo samo izravne dobavljače, dok smo kod lanca niže razine primarno uključili klijente i kupce te zajednicu po pojedinim zahtjevima ESRS-a.

Ovaj grafički prikaz pruža pojednostavljeni pregled glavnih aktivnosti Grupe. Lanac vrijednosti prikazan je tako da obuhvati više i niže tokove povezane s našim proizvodima i uslugama u obliku aktivnosti na višim i nižim razinama lanca vrijednosti.

Važno je napomenuti da prikazani lanac vrijednosti ne uključuje poslovne aktivnosti

Panvita Grupe. Budući da je kontrola nad Panvita Grupom preuzeta u studenom 2024. godine, od tada se ona konsolidira u BOSQAR INVEST grupu.

Izvještavanje za 2024. godinu obuhvaća posljednja dva mjeseca poslovanja Panvita Grupe, pri čemu je fokus stavljen na analizu učinaka, rizika i prilika iz perspektive vlastitih operacija. U budućim izvještajima obuhvatit ćemo i lanac vrijednosti.

BOSQAR INVEST koristi procijenjene kvantitativne pokazatelje prilikom izračuna emisija opsega 2 (izračun potrošnje plina u Njemačkoj) te opsega 3 iz poslovnih putovanja zrakoplovima.

Izvještajni okvir

Do 2023. godine, BOSQAR INVEST je sastavljao Izvještaj o održivosti prema odredbama Direktive o nefinancijskom izvještavanju, pri čemu su se koristili Global Reporting Initiative (GRI) standardi. Od 2024. godine, BOSQAR INVEST izvještava u skladu s novom Direktivom o korporativnom izvješćivanju o održivosti, koja uvodi obvezu sastavljanja izvještaja prema Europskim standardima izvještavanja o održivosti² (eng. European Sustainability Reporting Standards, ESRS).

²Dostupno na: [Delegirana uredba Komisije \(EU\) 2023/2772 od 31. srpnja 2023. o dopuni Direktive 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu standarda izvještavanja o održivosti](#)

4.1.1. BOSQAR INVEST i održivost u 2024.

Uvod

Ovaj Izvještaj o održivosti je transparentan prikaz aktivnosti Grupe u području održivosti u skladu s održivom strategijom i poslovnim modelom Društva i njegovih ovisnih društava. On predstavlja aktivnosti Grupe vezane za održivost tijekom 2024. godine, odnosno cjelovit pregled napretka Grupe u pogledu održivosti za svoje dionike te predstavlja važnu etapu u postizanju ključnih pokazatelja uspješnosti Grupe u kontekstu izdane obveznice povezane s održivim poslovanjem (engl. Sustainability-Linked Bond - SLB).

Tijekom 2024. godine fokus Grupe bio je na usklađenosti s novom Direktivom o izvješćivanju o korporativnoj održivosti i povezanim Europskim standardima izvještavanja o održivosti. Ova predanost transparentnosti i pridržavanju globalnih standarda izvještavanja ključni je dio naše strategije održivosti. U procesu provedbe novog okvira za izvješćivanje o održivosti Grupa je provela procjenu dvostruke značajnosti i utvrdila značajne učinke, rizike i prilike (eng. Impacts, Risks and Opportunities, IRO) te povezane značajne teme u skladu s odredbama ESRS-ova.

Ključni događaji povezani s održivosti tijekom 2024.:

SLB KPI 2: 48% žena u upravljačkim timovima

SLB KPI 1: 32% smanjene emisije stakleničkih plinova opsega 1 i 2

78% potrošene električne energije generirane iz obnovljivih izvora (bez Panvita Grupe)

Nastavljena suradnja s Hrvatskim narodnim kazalištem

Mplus osvojio prestižnu nagradu za Mplus Academy Global Front Line Leader Program

Tomislav Glavaš proglašen Menadžerom godine 2024.

Postavljen kanal za prijavljivanje putem [web stranice Društva](#) ili QR koda u slučaju nepravilnosti ili neetičnog ponašanja unutar organizacije koje može imati posljedice za širu javnost ili zajednicu

Pokrenuta suradnja s Hrabrim telefonom i krovnom globalnom organizacijom Child Helpline International

Za detaljniji uvid u nagrade, stečene certifikate i članstva pogledati poglavlje [4.1.2. Članstva, certifikati i nagrade](#).

4.1.2. Članstva, certifikati i nagrade

Popis novih članstava, nagrada i certifikata u 2024. godini te popis svih ISO certifikata stečenih unutar Grupe nalaze se u nastavku. Članstva i ostali certifikati koji su ostali nepromijenjeni dostupni su u našim Izvještajima o održivosti za 2021., 2022. i 2023. godinu na poveznici u nastavku: [Izvještaj o održivosti - BOSQAR INVEST.](#)

M Plus Croatia d.o.o.

	NAZIV	OPIS
Certifikati	ISO 9001:2015	Sustavi upravljanja kvalitetom
	ISO 27001:2022	Sustavi upravljanja informacijskom sigurnošću
	ISO 10002:2018	Sustav zadovoljstva kupaca i rješavanja pritužbi
	ISO 18295-1:2017	Sustav upravljanja kvalitetom u kontaktnim centrima za korisnike
	ISO 27701:2019	Sustav upravljanja informacijama o privatnosti
	ISO 37001:2016	Sustav za upravljanje suzbijanjem podmićivanja
	ISO 45001:2017	Sustav upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu
	ISO 20000-1:2017	Sustav upravljanja uslugama informacijske tehnologije
	ISO 22301:2019	Sustav upravljanja kontinuitetom poslovanja
Nagrade	Mplus osvojio prestižnu nagradu Top Workplace Award 2024 Kraj godine donio je još jedno značajno priznanje za Mplus – nagradu Top Workplace Award 2024, koju dodjeljuje HR tvrtka Luppa. Ovo priznanje dodjeljuje se kompanijama koje ostvaruju rezultate iznad 20% od industrijskog prosjeka u svim mjerenim kategorijama.	
	Tomislav Glavaš proglašen Menadžerom godine 2024. Tomislav Glavaš, CEO Mplusa i član Uprave BOSQAR d.d.-a, dobitnik je prestižne nagrade Menadžer godine 2024., koju dodjeljuje udruga MBA Croatia. Ova nagrada predstavlja priznanje za njegovo istaknuto vođenje i promicanje ključnih vrijednosti – znanja, odgovornosti i održivosti u poslovanju. Pod vodstvom g. Glavaša, Mplus se pozicionirao kao europski BPTO lider, a njegov fokus na tehnološke inovacije, strateško upravljanje i održivi razvoj značajno je pridonio uspjehu kompanije. Ovo priznanje dodatno potvrđuje njegovu viziju i sposobnost vođenja organizacije u dinamičnom poslovnom okruženju.	
	Mplus Elevate Leadership Development Program rangiran u Top 5 programa HR Best Practice Awards Mplusov devetomjesečni edukacijski program Mplus Elevate Leadership Development Program, proveden u suradnji s IEDC – Poslovnim školom Bled, a u kojem je sudjelovalo 25 lidera iz 6 zemalja grupe, rangiran je među top 5 programa u sklopu HDR 2023 HR Best Practices Awards nagrada. U programu je sudjelovalo 57% žena, što pokazuje predanost grupe osnaživanju liderica, a čak 50% sudionika je promovirano u certificirane mentore.	

M Plus Germany d.o.o.

	NAZIV	OPIS
Certifikati	ISO 9001:2015	Sustavi upravljanja kvalitetom
	ISO 27001:2013	Sustavi upravljanja informacijskom sigurnošću

Geomant-Algotech Zrt.

	NAZIV	OPIS
Certifikati	ISO 27001:2014	Sustavi upravljanja informacijskom sigurnošću
	ISO 20000-1:2019	Upravljanje IT uslugama

M+ BH d.o.o.

	NAZIV	OPIS
Certifikati	ISO 9001:2015	Sustavi upravljanja kvalitetom
	ISO 20000-1:2017	Standard za upravljanje uslugama IT-a
	ISO 18295-1:2017	Sustav upravljanja kvalitetom u kontaktnim centrima za korisnike
	ISO 22301:2019	Upravljanje kontinuitetom poslovanja
	ISO 27001:2022	Sustavi upravljanja informacijskom sigurnošću
	ISO 10002:2018	Sustav zadovoljstva kupaca i rješavanja pritužbi
	ISO 27701:2019	Sustav upravljanja informacijama o privatnosti
	ISO 37001:2016	Sustav za upravljanje suzbijanjem podmićivanja
	ISO 45001:2017	Sustav upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu

M Plus Slovenija d.o.o.

	NAZIV	OPIS
Certifikati	ISO 9001:2015	Sustav upravljanja kvalitetom
	ISO 10002:2018	Sustav zadovoljstva kupaca i rješavanja pritužbi
	ISO 18295-1:2017	Sustav upravljanja kvalitetom u kontaktnim centrima za korisnike
	ISO 27701:2019	Sustav upravljanja informacijama o privatnosti
	ISO 45001:2018	Sustav upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu
	ISO 20000-1:2018	Sustav zadovoljstva kupaca i rješavanja pritužbi
	ISO 22301:2019	Standard za upravljanje uslugama IT-a
	ISO 27001:2022	Upravljanje kontinuitetom poslovanja
	ISO 37001:2016	Sustavi upravljanja informacijskom sigurnošću
	ISO 37001:2016	Sustav upravljanja za suzbijanje podmićivanja

M Plus Serbia d.o.o.

	NAZIV	OPIS
Certifikati	ISO 9001:2015	Sustavi upravljanja kvalitetom
	ISO 27001:2022	Sustavi upravljanja informacijskom sigurnošću
	ISO 22301:2019	Sustav upravljanja kontinuitetom poslovanja
	ISO 18295-1:2017	Sustav upravljanja kvalitetom u kontaktnim centrima za korisnike
	ISO 27701:2019	Sustav upravljanja informacijama o privatnosti
	ISO 37001:2016	Sustav za upravljanje suzbijanjem podmićivanja
	ISO 10002:2018	Sustav zadovoljstva kupaca i rješavanja pritužbi
	ISO 45001:2017	Sustav upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu
	ISO 20000-1:2017	Sustav upravljanja uslugama informacijske tehnologije

M Plus Turkey

	NAZIV	OPIS
Certifikati	ISO 9001:2015	Sustavi upravljanja kvalitetom
	ISO 10002:2018	Sustav upravljanja zadovoljstvom i pritužbama kupaca
	ISO 18295-1:2017	Korisnički kontakti centri – 1. Dio: Zahtjevi za korisničke kontaktne centre
	ISO 20000-1:2018	Informacijska tehnologija Upravljanje uslugama
	ISO 22301:2019	Sustav upravljanja kontinuitetom poslovanja
	ISO 27001:2013	Sustav upravljanja informacijskom sigurnošću
	ISO 37001:2016	Sustav upravljanja za suzbijanje podmićivanja
	ISO 45001:2018	Sustav upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnošću na radu
	ISO 31000:2018	Upravljanje rizicima
	ISO 27701:2019	Sustav upravljanja informacijama o privatnosti
	ISO 14001:2015	Upravljanje okolišem

M Plus Turkey

OPIS

CX Employee Experience nagrada Big thinking reward

Nagrada za kompaniju koja doprinosi zapošljavanju od strane Istanbulske gradske općine

KREA M.I.C.E Nagrade Zlatni lider - 50 najuspješnijih izvršnih direktora

Kategorija Zapošljavanje žena na istraživanju OSB Stars

Nagrada za osviještenost 2024, platforma brendova koji podržavaju žene

Nagrada Zvijezde zapošljavanja - Najbolji u Vanu

Nagrade

Mplus osvojio prestižnu nagradu za edukacijski razvojni program

Mplus je osvojio zlatnu nagradu i prvo mjesto za edukacijski razvojni program Mplus Academy Global Front Line Leader Program u kategoriji Leadership Development. Nagradu je dodijelila turska udruga za edukaciju i razvoj - TESEP, čime je potvrđena izvrsnost i inovativnost programa usmjerenog na razvoj liderskih vještina.

Uz ovo priznanje, Mplus je s istim programom ušao u finale najvećeg europskog programa nagrađivanja u industrijama kontakt centara i korisničkog iskustva - European Contact Centre & Customer Service Awards (ECCCSA), u kategoriji Najefikasniji program učenja i razvoja. Ovaj uspjeh dodatno potvrđuje kvalitetu i utjecaj Mplusovih edukacijskih inicijativa na globalnoj razini.

HIB (Udruga pružatelja usluga)

Članstva

MDYD - Udruga za upravljanjem korisničkim sustavom

Članstvo u udruzi Biriz Solidatory

Manpower Croatia

	OPIS
Članstvo	AmCham AmCham Hrvatska predstavlja poslovne interese američkih, međunarodnih i poduzeća u vlasništvu hrvatskih pravnih i fizičkih osoba, doprinoseći snažnom i konkurentnom poslovnom okruženju u Hrvatskoj te rastućoj transatlantskoj suradnji.

Manpower Bulgaria

	NAZIV	OPIS
Certifikati	ISO 9001:2015	Sustavi upravljanja kvalitetom
Članstvo	Udruge AmCham, BBBA, Confindustria, AIEBEST, AHK, BAPM Manpower Bugarska je korporativni član Američke komore trgovine u Bugarskoj, Britansko-bugarske poslovne asocijacije, Confindustria Bugarska, Njemačko-bugarske industrijsko-trgovinske komore, Bugarske asocijacije za upravljanje ljudskim resursima i Asocijacije za inovacije, poslovnu izvrsnost, usluge i tehnologiju.	

Manpower Serbia

	NAZIV	OPIS
Certifikati	ISO 9001:2015	Sustavi upravljanja kvalitetom

Panvita Grupa

	NAZIV	OPIS
Certifikati	ISO 9001:2015	Sustavi upravljanja kvalitetom
	FAMILY FRIENDLY COMPANY CERTIFICATE	Dobivanje certifikata Obiteljski odgovorna tvrtka uključuje savjetovanje i reviziju kako bi poslodavci uveli mjere za bolje upravljanje ljudskim resursima, s naglaskom na ravnotežu između poslovnog i obiteljskog života zaposlenika.
	IZABRANA KAKOVOST	Nacionalna oznaka kvalitete koja obuhvaća sastav, ekološku proizvodnju, kvalitetu sirovina, dobrobit životinja, zaštitu zdravlja, način prehrane, transparentnost transporta, obradu sirovina i minimalnu naknadnu obradu tijekom skladištenja i prijevoza.
	Global G.A.P. & GRASP	Certifikat usmjeren na uspostavu jedinstvene i ekvivalentne dobre poljoprivredne prakse na domaćem i međunarodnom tržištu. Dobivanjem GLOBAL G.A.P. standarda i GRASP dodatka ostvaruju se ciljevi smanjenja negativnog utjecaja proizvodnje na okoliš, očuvanja povjerenja potrošača i sigurnosti hrane, provjere učinkovitosti HACCP sustava te odgovornog pristupa zdravlju i sigurnosti zaposlenika.
	IFS (International Food Standard)	Standard za ocjenjivanje prehrambenih proizvoda u industriji hrane, namijenjen komunikaciji između trgovaca i proizvođača. Povezuje zahtjeve HACCP sustava prema Codex Alimentariusu, pravila dobre proizvodne, poslovne i higijenske prakse te sljedivost i označavanje hrane.
	Integrirana pridelava poljščin	Poljoprivredni proizvod uzgaja se u skladu s integriranom proizvodnjom, gdje se dopuštene agrotehničke mjere provode kontrolirano. Integrirana proizvodnja koristi prirodne resurse i mehanizme koji smanjuju negativne utjecaje poljoprivrede na okoliš i zdravlje ljudi.
	Ekološka pridelava/predelava	Ekološka poljoprivreda osigurava sigurnu hranu, čuva krajobraz i okoliš te zabranjuje upotrebu sintetičkih kemikalija, GMO-a i regulatora rasta.
Članstvo	Gospodarska zbornica Slovenije	
	Gospodarsko interesno združenje Mesne industrije Slovenije	
	Trgovinska zbornica Slovenije	
	Kmetijsko gospodarska zbornica Slovenije	
Nagrade	INTERNATIONAL QUALITY ASSESSMENT OF MEAT AND MEAT PRODUCTS asortiman na tržištu i nagrade za kvalitetu u raznim mesnim proizvodima	

4.1.3. Upravljačka struktura

Upravljačka struktura Grupe opisana je u Godišnjem izvještaju unutar poglavlja [3. Korporativno upravljanje-Organizacija korporativnog upravljanja](#).

4.1.3.1. Uprava i Nadzorni odbor

U skladu s odredbama hrvatskog Zakona o trgovačkim društvima, Društvo je ustrojeno prema dualističkom sustavu upravljanja gdje poslove Društva vodi Uprava (izvršni organ), dok nadzor nad upravljanjem vodi Nadzorni odbor (kao neizvršni organ).

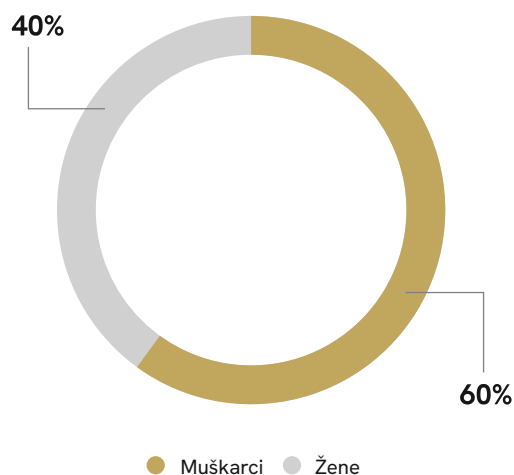
Uprava Društva

Uprava Društva sastavljena je od dva muška člana, što znači da je zastupljenost muškaraca u Upravi 100%. Struktura Uprave opisana je u Godišnjem izvještaju u poglavlju [3. Korporativno upravljanje-Organizacija korporativnog upravljanja](#).

Nadzorni odbor

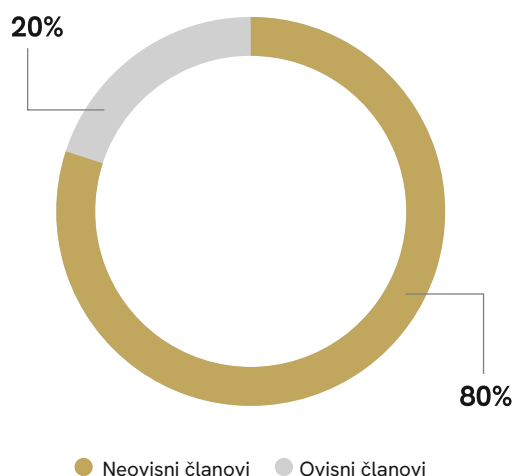
Nadzorni odbor je sastavljen od pet (neizvršnih) članova. Nadzorni odbor čine dvije žene i tri muškarca, što znači da zastupljenost žena iznosi 40%. Struktura i raznolikost nadzornog odbora opisana je u Godišnjem izvještaju u poglavlju [3. Korporativno upravljanje-Organizacija korporativnog upravljanja](#).

STRUKTURA NADZORNOG ODBORA PREMA SPOLU

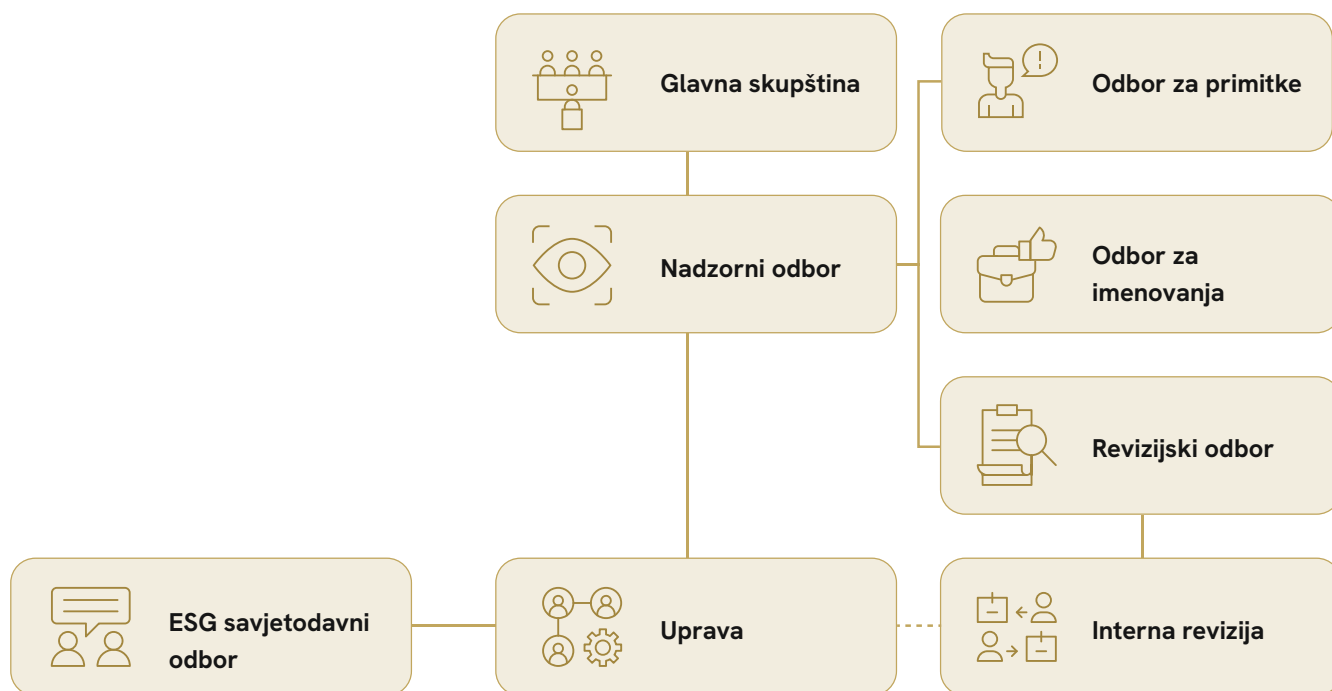
Nadzorni odbor ima 4 neovisna člana, odnosno 80%, kako je i prikazano u ilustraciji u nastavku.

STRUKTURA NADZORNOG ODBORA PREMA NEOVISNOSTI

Uloga administrativnih, upravljačkih i nadzornih tijela

Prikaz hijerarhije upravljačkih i nadzornih tijela naveden je u nastavku.

Nadzorni odbor i Uprava Društva osiguravaju da uspostavljena strategija Grupe, resursi, sustav upravljanja rizicima i unutarnje kontrole te odnosi s dioničarima podržavaju njegov dugoročni uspjeh i održivi razvoj. Nadalje, oni osiguravaju da se u strategiji uzima u obzir mogući utjecaj na okoliš i zajednicu. Specifična odgovornost ovih organa za učinke, rizike i prilike u kontekstu održivosti nije propisana internim aktima, ali navedeno proizlazi iz opće odgovornosti Uprave za vođenje poslova Društva, što je detaljnije uređeno u Poslovniku o radu Uprave Društva iz 2022. godine.

Uprava

Uprava se sastoji od članova s različitim profesionalnim iskustvom, od upravljanja poslovanjem, prepoznavanja i praćenja rizika, do upravljanja kriznim situacijama. Tako razvijene organizacijske vještine i znanja vezana uz računovodstvo i financije, poslovanje te nacionalno i međunarodno tržište doprinose uspješnom vođenju Grupe te su posljedično članovi Uprave matičnog društva upoznati s dobrim praksama korporativnog upravljanja i imaju jasnu stratešku viziju.

ESG odbor

Početkom 2023. godine Uprava je osnovala savjetodavno tijelo za nadzor i provedbu ESG okvira – ESG odbor Uprave – koji obavlja svoje aktivnosti u skladu s poslovníkom o radu ESG odbora. Odgovornosti ESG odbora opisane su u poglavlju [3. Korporativno upravljanje-Organizacija korporativnog upravljanja.](#)

Nadzorni odbor

Nadzorni odbor nadzire poslove Društva sukladno Statutu Društva, Poslovniku o radu Nadzornog odbora i zakonskim propisima. Struktura i aktivnosti Nadzornog odbora tijekom 2024. godine opisani su u poglavlju [3. Korporativno upravljanje-Organizacija korporativnog upravljanja.](#)

U Društvu djeluje više odbora Nadzornog odbora koji pružaju stručnu podršku Nadzornom odboru, sukladno zakonskim propisima i internim pravilima Društva. To su Revizijski odbor, Odbor za primitke i Odbor za imenovanja.

Revizijski odbor

Revizijski odbor djeluje sukladno Poslovniku o radu Revizijskog odbora. Revizijski odbor je osnovan s ciljem osiguravanja objektivnosti i vjerodostojnosti informacija i izvješća koja se podnose Nadzornom odboru, praćenjem i nadgledanjem u području postojanja i operativne učinkovitosti internih kontrola, adekvatnosti procesa upravljanja rizicima, pouzdanosti financijskog izvještavanja, primjene zakonskih propisa i regulative te s relevantnim područjima i pitanjima povezanim s procesom interne i eksterne revizije.

Odbor za primitke

Odbor za primitke djeluje sukladno Poslovniku o radu Odbora za primitke. Odbor za primitke ima dužnost predlagati Nadzornom odboru politiku primitaka Uprave i Nadzornog odbora o kojima odlučuje Glavna skupština, nadzirati pripremu zakonom propisanog obveznog godišnjeg Izvješća o primicima članova Uprave i Nadzornog odbora, kao i ostale pravilnikom propisane odgovornosti.

Odbor za imenovanja

Odbor za imenovanja radi sukladno Pravilniku o radu Odbora za imenovanja. Odbor za imenovanja ima dužnosti predlagati kandidate za članove Uprave i Nadzornog odbora te nadzirati sam proces imenovanja, nadzirati napredak postizanja ciljanog postotka ženskih članova u Upravi i Nadzornom odboru Društva, kao i ostale pravilnikom propisane odgovornosti.

Od trenutka kada je održivo poslovanje postalo strateška odrednica Grupe, članovi Uprave i Nadzornog odbora kontinuirano unaprjeđuju svoja stručna znanja i vještine potrebne za nadzor čimbenika održivosti. Osim njih, interne i eksterne edukacije uključuju i širi krug zaposlenika ovisno o regulatornim zahtjevima, potrebama Grupe i temama u fokusu.

Tako su tijekom 2023. godine svi zaposlenici na rukovodećim pozicijama imali internu ESG edukaciju u suradnji s internacionalnom konzultantskom tvrtkom. Upravni i drugi odbori svih članova Grupe, kao i određene menadžerske grupne pozicije bili su uključeni u obrazovni program Korporativno upravljanje i razvoj ESG-a u organizaciji Zagrebačke burze u suradnji s HANFA-om, Europskom bankom za obnovu i razvoj i Morrow Sodalijem (globalna korporativna konzultantska tvrtka). Navedeni program bio je namijenjen članovima odbora, višem menadžmentu, tajnicima društava i drugima koji podržavaju odbore, a temeljio se na međunarodnim uvidima najbolje prakse koji dolaze od iskusnog kadra, peer-to-peer lekcija i stvarnih primjera iz prakse. Program je bio namijenjen osnaživanju razumijevanja promjenjivih zahtjeva u upravnim odborima kako bi menadžment mogao nastaviti voditi Društvo prema održivom dugoročnom rastu.

Tijekom 2024. godine održane su edukacije o novim regulatornim zahtjevima vezanim uz održivost za članove Uprave, ESG odbora, Nadzornog odbora i Revizijskog odbora Društva, kao i za zaposlenike uključene u proces izvještavanja. Uprava je inicijalno upoznata s potencijalnim temama održivosti od važnosti za Grupu, postupkom analize dvostruke značajnosti i utvrđivanja relevantnih učinaka, rizika i prilika kako bi mogla nadzirati proces i donositi odgovarajuće odluke. Sami IRO-i koji su bili dijelom analize uglavnom se odnose na već postojeće procese s kojima je Uprava upoznata i kojima upravlja na svakodnevnoj razini, dok je u slučaju specifičnih tema za koje ne raspolaže adekvatnim znanjima (primjerice okolišne teme) Uprava koristila vanjske stručnjake.

4.1.3.2. Informacije koje se dostavljaju administrativnim, upravljačkim i nadzornim tijelima društva i čimbenici održivosti kojima se ta tijela bave

Način utvrđivanja ciljnih pokazatelja vezanih uz Obveznicu povezanu s održivim poslovanjem (Obveznica) opisan je u dijelu [4.1.5. Obveznica povezana s održivim poslovanjem](#) ovog Izvještaja o održivosti. Uspostavljenim sustavom internih kontrola Uprava osigurava točnost i potpunost podataka koji se koriste za izračun ciljnih pokazatelja. Postavljeni ciljevi komunicirani su kroz upravljačke strukture kako bi se kroz poslovne aktivnosti osigurala njihova realizacija. Napredak se prati redovito kako bi se pravovremeno poduzele potrebne aktivnosti koje osiguravaju dostizanje zadanih ciljeva. Konkretni ciljni pokazatelji, osim onih vezanih za obveznicu, zasad nisu postavljeni.

Uprava godišnje izvještava o napretku ključnih pokazatelja uspješnosti te o postizanju ili neispunjavanju ciljeva uspješnosti ili SPT-ova (eng. SPT-Sustainability Performance Targets) Obveznice povezane s održivim poslovanjem, kako bi se osigurala transparentnost i informirali unutarnji i vanjski dionici.

ESG odbor kao savjetodavni odbor Uprave održao je kvartalne sastanke na kojima su između ostalog komunicirani značajni učinci, rizici i prilike utvrđeni kroz proces analize dvostruke značajnosti, a koji su detaljno navedeni u dijelu [4.1.6 Upravljanje značajnim učincima, rizicima i prilikama](#) ovog Izvještaja o održivosti.

Uprava, Nadzorni odbor i Revizijski odbor informirani su o napretku i konačnim rezultatima postupaka analize dvostruke značajnosti, kao i

provedbi postupka dužne pažnje. Specifične namjenske kontrole i ciljani postupci za upravljanje učincima, rizicima i prilikama još nisu razvijeni, ali odgovornost za nadzor je ugrađena u nadležnost Nadzornog odbora i njegovih odbora, što obuhvaća i ove teme. U postupcima vezanim za učinke, rizike, što uključuje provjere, savjetovanje pa i upravljanje, sudjeluju Odjel konsolidacije i grupnog izvještavanja te CEO, CFO Grupe, Pravni odjel, Odjel usklađenosti i Odjel ljudskih resursa. Krajem 2024. godine započelo se s analiziranjem novih transakcija i akvizicija također iz perspektive ESG kriterija te se tako postupno održivost uključuje u poslovno odlučivanje. U okviru redovnog poslovanja, održivost (i povezani IRO-i) se uzima u obzir primarno kroz ispunjavanje ciljeva postavljenih Obveznicom povezanom s održivim poslovanjem te u skladu s interno postavljenim strateškim ciljevima održivosti. U skladu s time, tijekom 2024. Uprava i Nadzorni odbor su se bavili IRO-ima povezanim s radnom snagom i zaposlenicima te smanjenjem emisija stakleničkih plinova.

4.1.3.3. Programi poticaja

Način isplate naknada za rad u Upravi i isplate primitaka članovima Nadzornog odbora prema Politici primitaka opisan je u poglavlju [3. Korporativno upravljanje-Organizacija korporativnog upravljanja](#). Politika primitaka članova Uprave tijekom 2023. godine se promijenila, na način da je uvedena generalna mogućnost uključivanja ESG pokazatelja (što podrazumijeva i pitanja klime) kao kriterija za varijabilni dio primitaka. Detaljni i konkretni ESG ciljevi za Upravu tek će biti definirani u srednjem roku, a tijekom 2024. godine Upravi nisu isplaćivani varijabilni primici (pa ni oni povezani s ESG pokazateljima općenito ili u vezi s klimatskim pitanjima).

4.1.4. Održivost u našem poslovnom modelu

4.1.4.1. Strategija, poslovni model i lanac vrijednosti

Najznačajnije skupine usluga koje BOSQAR INVEST nudi kroz vertikale BPTO i HR predstavljaju ključne segmente poslovanja Grupe. Prihodovno gledano, najvažnija vertikala Grupe u 2024. godini bila je BPTO poslovna vertikala (Mplus) koja uključuje društva koja pružaju usluge eksteralizacije poslovnih procesa (BPO) te IT usluge. S obzirom na poslovni model isključivo fokusiran na pružanje usluga i pretežito uredsko poslovanje, obje vertikale imaju relativno jednostavne lance vrijednosti (kako je prikazano u poglavlju [4.1. Opća osnova za sastavljanje Izvještaja o održivosti BOSQAR INVESTA](#)). Za potrebe ovog izvještaja razmatrali smo direktne dobavljače (tzv. Tier 1), klijente kao korisnike naših usluga te krajnje korisnike (npr. klijente naših klijenata u slučaju call centara). Podatke koje smo pritom koristili smo dobavljali iz internih baza podataka.

S obzirom da vertikale obuhvaćaju više od 50 društava i gotovo 2.000 klijenata, ključne grupe se razlikuju ovisno o zemlji i/ili društvu te ih nismo odvojeno analizirali. Ipak, za većinu su društava ključni dobavljači koji omogućavaju pružanje naših usluga (kroz zakup uredskih prostora, distribuciju energenata, prodaju/najam uredske opreme i elektroničkih uređaja).

U usporedbi s 2023. godinom, Mplus je povećao broj agenata kod postojećih klijenata, proširio ponudu usluga i pridobio nove klijente, što je rezultiralo sveukupnim rastom i povećanjem poslovnog zamaha. Općenito, ključni klijenti vertikale dolaze iz preko 25 industrija, od kojih su ključne automobilska, bankarstvo i financije (uključujući osiguranje), maloprodaja i e-prodaja, telekom i mediji, turizam i ugostiteljstvo, logistika, tehnologija, energija, nafta i plin.

Što se tiče HR vertikale (Workplace), koja posluje na osam tržišta (Hrvatska, Srbija, BiH, Slovenija, Bugarska, Mađarska, Sjeverna Makedonija, Kosovo), portfelj klijenata obogaćen je s nekoliko globalnih IT kompanija, kao i s FMCG i proizvodnim sektorima, obuhvaćajući ne samo zapošljavanje, već i programe razvoja ljudi. Workplace je također proširio svoja partnerstva u obrazovanju suradnjom s sveučilištima na raznim projektima.

Pozitivan razvoj događaja koji je uočen s vremenom uključuje smanjenje fizičkog poslovanja u sektoru BPO-a, što je praćeno prelaskom na fleksibilne i udaljene radne aranžmane. Značajan dio interakcija sada će se odvijati digitalno i automatski, pri čemu će velik dio biti obavljen na daljinu putem e-pošte, chata i glasovnih poziva. Digitalna transformacija s rastućim ulaganjima u tehnologije kao što su umjetna inteligencija (AI), digitalni asistenti, analitika, robotska automatizacija procesa (RPA), prepoznavanje glasa i višekanalne mogućnosti bit će glavni pokretač rasta tržišta. Tehnološki napredak i širenje cloud infrastrukture omogućit će potrebna rješenja za omogućavanje rada na daljinu i poboljšanje digitalnih interakcija. Ovi trendovi i razvoj događaja omogućit će BPO (eng. Business Process Outsourcing, BPO) sektoru, a i Grupi, smanjenje direktnog ugljičnog otiska i utjecaja na okoliš, s time da ćemo nastaviti s radom na održivim praksama kako bismo smanjili indirektnu utjecaje.

Detalji o poslovanju vertikala koji uključuju broj klijenata, lokacija i zemlje iz kojih se pružaju usluge sadržani su u poglavlju [6. Analiza poslovanja](#) u okviru Godišnjeg izvješća. Iako su gore navedena tržišta na kojima Grupa posluje, napominje se da, za potrebe interne analize poslovanja i praćenja prihoda, u smislu značajnih tržišta, Grupa promatra poslovanje isključivo kroz prizmu Europske unije (EU) i ne-EU segmenata.

S ciljem podrške daljnjem rastu i širenju na tržišta centralne i jugoistočne Europe, Grupa je optimizirala upravljačke procese. Grupa je svjesna globalnih izazova vezanih za klimatske promjene i potencijalne rizike koje isti mogu predstavljati za poslovanje. Iz tog razloga nastoji se dosljedno integrirati održive prakse u grupne procese i operacije. Uz snažne financijske rezultate tijekom 2024. godine, Grupa je nastavila s intenzivnom podrškom inicijativama i organizacijama koje imaju pozitivan utjecaj na zajednice u kojima posluje. BOSQAR INVEST ne nudi proizvode niti usluge koje su zabranjene na bilo kojem tržištu.

Rast Grupe vezan je i uz strateške akvizicije, uključujući i nedavnu akviziciju Panvita Grupe, vodeće slovenske poljoprivredno-prehrambene grupacije, putem koje je uspostavljena Food vertikalna. Nakon ove investicije, Grupa je spremna na nove akvizicije u prehrambenom sektoru, s posebnim fokusom na Adria regiju i formiranje poljoprivredno-prehrambene grupe koja će se dalje širiti i na DACH regiju.

Tijekom 2024. godine broj zaposlenih na razini Grupe zabilježio je rast u odnosu na 2023. godinu. Na dan 31. prosinca 2024. godine, Grupa zapošljava 15.285 zaposlenika. Od ukupnog broja zaposlenih, na BPTO vertikalni odnosi se 12.810 zaposlenika, na HR vertikalni 1.709 zaposlenika, na Food vertikalni 736 zaposlenika, dok društva koja posluju u drugim industrijama zapošljavaju 30 zaposlenika.

Ukupan broj zaposlenih u 2024. godini prema zemljopisnim područjima prikazan je u tablici u nastavku:

Područje	Broj zaposlenih u 2024.
EU	2.913
Ne-EU	12.372
UKUPNO	15.285

Ukupni prihodi na razini Grupe ostvareni tijekom 2024. godine iznose 371.653 tisuća eura.

Tijekom prvih deset mjeseci izvještajne godine, Grupa nije ostvarivala prihode iz značajnih sektora kako ih definiraju Europski standardi izvještavanja o održivosti. Međutim, preuzimanjem Panvita Grupe identificirana su tri značajna sektora ESRS-a: Poljoprivreda, ratarstvo i ribarstvo, Hrana i piće te Proizvodnja energije. Prihodi ostvareni u ovim sektorima iznose 17.794 tisuća eura, što predstavlja 4,8% ukupnih prihoda na razini Grupe.

BOSQAR INVEST ne posluje u sektorima fosilnih goriva, proizvodnje kemikalija, kontroverznog oružja ili uzgoja i proizvodnje duhana.

Što se tiče proizvoda i usluga, Grupa trenutno najviše posluje u BPTO i HR vertikali, a od kraja 2024. godine i u prehrambenom sektoru. Grupa trenutno nema specifične ciljeve održivosti povezane s uslugama već se fokusira na ciljeve povezane s Obveznicom. U nadolazećem razdoblju nastaviti će evaluirati mogućnosti daljnjeg razvoja održivih praksi unutar svih aspekata poslovanja, osiguravajući dugoročnu otpornost i pozitivne učinke na okoliš i društvo.

Kako bi se pokazala predanost održivim poslovnim praksama, osigurala otpornost Grupe na klimatske promjene i osiguralo održivo financiranje, Grupa je 29. srpnja 2022. godine izdala Obveznicu povezanu s održivim poslovanjem (engl. Sustainability-Linked Bond, SLB) u nominalnom iznosu od 40 milijuna eura, s fiksnom godišnjom kamatnom stopom i

polugodišnjim plaćanjima kamata te jednokratnim dospijecom glavnice nakon pet godina.

U kontekstu izdane Obveznice povezane s održivim poslovanjem, Grupa je postavila dva KPI-ja (eng. Key Performance Indicator, KPI) i prateće ciljeve uspješnosti u pogledu održivosti, kojima se definira napredak koji planiramo postići kroz ključne pokazatelje uspješnosti. KPI-jevi koje smo postavili obuhvaćaju cijelu Grupu, te se sa svakom novom akvizicijom ažuriraju, odnosno rekalibriraju na temelju vrijednosti bazne godine.

Više detalja o KPI-jevima i pratećim ciljevima prikazano je u ilustraciji u nastavku.

Obveznica povezuje trošak zaduživanja s postizanjem navedenih ključnih pokazatelja uspješnosti. Ako se ovi ključni pokazatelji uspješnosti ne ispune, kupon će se prilagoditi, što će rezultirati povećanjem kamatne stope. Kako bi se osigurala transparentnost i informirali unutarnji i vanjski dionici, o napretku ključnih pokazatelja uspješnosti te o postizanju ili neispunjavanju SPT-ova izvješćuje se svake godine.

Kako je navedeno u poglavlju [4.1.5. Obveznica povezana s održivim poslovanjem](#), iako je ostvaren ciljni pokazatelj vezan sa SPT1, Grupa i dalje nastavlja s konkretnim mjerama poput poticanja hibridnog modela rada, smanjenja poslovnih putovanja avionom i automobilom te optimizacije operativnih procesa, a sve sa svrhom ostvarenja općeg strateškog cilja Grupe - smanjenje apsolutnih emisije iz opsega 1 i 2 za 58,8% do 2035. u odnosu na baznu vrijednost za 2021. godinu.

Isto tako, na razini internih struktura, postavljen je cilj da do kraja 2030. godine 51% mjesta u upravljačkim timovima zauzimaju žene, čime se nastoji osigurati veća raznolikost i inkluzivnost unutar Grupe. Ovaj cilj, zajedno s inicijativama za smanjenje emisija, predstavlja i nadalje primarni fokus u pogledu održivosti.

4.1.4.2. Angažman dionika

Ključni dionici Grupe navedeni su u poglavlju [4.1. Lanac vrijednosti](#), a uz njih važni dionici Grupe su i komercijalne banke, Europska banka za obnovu i razvoj i Zagrebačka burza, kao korisnici izvještaja. Kao dio procjene dvostruke značajnosti Grupe, provedene su konzultacije i s predstavnicima iz navedenih ključnih skupina dionika u vezi s održivošću utjecaja, rizika i prilika.

Grupi je povjerenje dionika od osobite važnosti, a isto se stječe kroz interakciju s njima, razumijevanje njihovih perspektiva, ispunjavanje njihovih očekivanja i odgovaranje na njihove povratne informacije. Kontinuirani angažman sa zaposlenicima, klijentima, Upravom, Zagrebačkom burzom, dioničarima i dobavljačima, omogućuje Grupi da definira i ostvari svoje ciljeve te bude ispred globalnih trendova.

Redoviti angažman i uključivanje dionika ključni su za postizanje grupnih ciljeva održivosti, uz istodobno ispunjavanje njihovih potreba i očekivanja. Uvidi prikupljeni angažiranjem dionika informiraju rukovodstvo Grupe i utječu na poslovnu strategiju, strateške odluke, prakse te vanjsko izvještavanje. To olakšava razvoj učinkovitije strategije alokacije resursa te ima potencijal za stvaranje novih poslovnih prilika, kao i za oslobađanje daljnjeg poslovnog potencijala unutar Grupe.

U tablici u nastavku navedeni su različiti komunikacijski alati i učestalost suradnje s dionicima.

DIONICI	KOMUNIKACIJSKI ALATI	UČESTALOST
 Dioničari	Glavne skupštine dioničara	Jednom godišnje
	Sastanci za razmjenu informacija	Po potrebi (SPO)
 Zaposlenici	Anketa o zadovoljstvu zaposlenika	Jednom godišnje
	Koordinacijski sastanci	Jednom mjesečno
	Mehanizmi za prijavu prijedloga i pritužbi zaposlenika	Kontinuirano
 Dobavljači	Intervju licem u lice	Kontinuirano
	Revizije	Više puta godišnje
	E-mailovi	Kontinuirano
	Sastanci	Kontinuirano
 Kreditne institucije	E-mailovi	Kontinuirano
	Sastanci za ažuriranje i razmjenu informacija	Godišnje
 Klijenti	Istraživanje zadovoljstva klijenata	Dvaput godišnje
	Web stranica	Kontinuirano
	Pozivni centar	Kontinuirano
	Intervju licem u lice	Kontinuirano
 Nevladine organizacije	Projekti društvene odgovornosti	Kontinuirano
	Sastanci	Više puta godišnje
 Lokalne zajednice	Posjete	Više puta godišnje
	Projekti društvene odgovornosti	Kontinuirano
	Aktivnosti angažiranja dionika	Više puta godišnje
 Regulatori	Konferencije/panel diskusije/projekti	Više puta godišnje
	Suradnja oko pravne regulative	Kontinuirano
	Savjetodavni/konzultativni sastanci javnih i regulatornih tijela	Više puta godišnje
 Menadžment	Glavne skupštine dioničara	Jednom godišnje
	Sjednice Uprave	Jednom mjesečno
	Sastanci za razmjenu informacija	Kontinuirano

Grupa aktivno surađuje s ključnim dionicima, uključujući zaposlenike, klijente, vlasnike, državne i lokalne institucije, pri čemu se njihovi interesi i stajališta redovito uzimaju u obzir kroz različite kanale komunikacije poput online anketa, e-maila i telefonskih upita. Anketiranje zaposlenika i klijenata provodi se jednom godišnje kako bi se prikupili povratni podaci relevantni za evaluaciju poslovne strategije i modela. Rezultati anketa analiziraju se na razini menadžmenta, i sagledava se njihov utjecaj na strateške odluke i planove Grupe. Također, u okviru integriranog sustava upravljanja kontinuirano se prate zahtjevi i potrebe svih zainteresiranih strana, a zaključci se donose kroz postavljanje ciljeva i korektivnih mjera na revizijama upravljanja.

U kontekstu održivosti, Grupa redovito analizira interese i stajališta dionika te na temelju tih uvida prilagođava određene aspekte svoje strategije i poslovnog modela. Primjeri takvih prilagodbi uključuju implementaciju hibridnog modela rada kao odgovor na potrebe zaposlenika te prilagodbu poslovnog modela u skladu s preferencijama klijenata, primjerice omogućavanjem rada agenata iz ureda kada to klijenti zahtijevaju. Nadalje, uspostavljen je interni tim posvećen praćenju potreba zaposlenika, s ciljem poboljšanja njihovog zadovoljstva i jačanja dugoročne stabilnosti radne snage. O svim relevantnim stavovima i interesima dionika upravljačka i nadzorna tijela redovito se informiraju putem rezultata anketa, čime se osigurava da održivost ostane ključan element poslovnih odluka i dugoročnih strateških smjernica.

U sklopu kontinuiranog unaprjeđenja poslovanja, Grupa provodi strategiju razvoja u tri ključne faze:

-
- **Kratkoročno**, implementiraju se alati temeljeni na umjetnoj inteligenciji za provjeru kandidata i početni odabir, kako bi se ubrzao proces zapošljavanja i poboljšala učinkovitost u HR i BPTO vertikalima.
-
- **Srednjoročno**, poboljšat će se mogućnost umjetne inteligencije za praćenje učinka zaposlenika i prilagodbu usluga specifičnim potrebama klijenata, čime će se osigurati viša kvaliteta usluge. U BPTO segmentu optimizirat će se operativne procese kroz automatizaciju i analitiku podataka, dok će se zaposlenicima omogućiti veći stupanj rada na daljinu.
-
- **Dugoročno**, cilj Grupe je potpuno integrirati umjetnu inteligenciju i automatizaciju u sve procese zapošljavanja i upravljanja radnom snagom, od prepoznavanja talenata do evaluacije izvedbe, čime će se optimizirati učinkovitost i skalabilnost operacija u svim poslovnim vertikalama.
-

Očekuje se da će implementacija ove strategije povećati zadovoljstvo i povjerenje klijenata, unaprijediti angažman i zadovoljstvo zaposlenika te osigurati veću učinkovitost i skalabilnost poslovanja. Investitori će prepoznati uvođenje umjetne inteligencije i automatizacije kao ključan korak prema dugoročnom rastu i profitabilnosti Grupe.

4.1.4.3. Pristup održivosti

Naša vizija je pružiti klijentima inovativna i učinkovita rješenja, zajedno s vrhunskom uslugom koja se temelji na najnovijim tehnologijama i najboljim praksama. Zamišljamo svijet koji je globalno bolje povezan, gdje ljudi igraju središnju ulogu u inspiriranju takvog svijeta. U skladu s tim, ponosni smo što smo prva kompanija na hrvatskom tržištu kapitala koja je izdala Obveznicu povezanu s održivim poslovanjem i predani smo postizanju KPI-jeva povezanih s njom.

Naš pristup održivosti temelji se na tri ključna stupa aktivnosti:

U sklopu stupa **Za naš planet** provodimo sljedeće aktivnosti: povećanje udjela obnovljive energije u ukupnoj potrošnji energije, implementaciju pametnih tehnologija i energetske učinkovitih rješenja, racionalizaciju i optimizaciju IT infrastrukture i opreme, gospodarenje otpadom s fokusom na recikliranje, smanjenje emisija stakleničkih plinova, smanjenje potrošnje energije, optimizaciju poslovnih putovanja i elektrifikaciju voznog parka.

U sklopu stupa **Za naše ljude** fokusirani smo na sljedeća područja: raznolikost, jednakost i uključenost, dobrobit zaposlenika i radne uvjete, poboljšani program učenja i razvoja te osnaživanje žena.

U sklopu stupa **Za naše partnere** nastojimo osigurati snažnu kulturu sigurnosti i etičkog ponašanja: usavršavanje i ciljano osposobljavanje zaposlenika s naglaskom na digitalne i interpersonalne vještine, sveobuhvatan pristup kibernetičkoj sigurnosti i pravni okvir usmjeren na sprečavanje povreda kibernetičke sigurnosti i podataka, ugradnja sofisticiranih IT rješenja i usluga pojačanih ulaganjima u naprednu tehnologiju, fokusiranje na poboljšano korisničko iskustvo kako bi se pomoglo ljudskoj interakciji s tehnologijom i obradila povećana količina interakcija.

Grupa je od 2022. godine član UN Global Compacta, najveće svjetske inicijative korporativne održivosti. Ova dobrovoljna platforma okuplja više od 20.000 sudionika u više od 160 zemalja predanih promicanju i razvoju okolišne, društvene i ekonomske odgovornosti koristeći Deset načela Globalnog sporazuma UN-a i UN-ove ciljeve održivog razvoja. Kroz svoju smo se strategiju održivosti fokusirali na nama ključne UN-ove ciljeve održivog razvoja:

CILJEVI ODRŽIVOG RAZVOJA U FOKUSU

4.1.5. Obveznica povezana s održivim poslovanjem

Kako je navedeno u poglavlju [4.1.4.1 Strategija, poslovni model i lanac vrijednosti](#) ovog Izvještaja o održivosti, Grupa je u svrhu predanosti održivim konceptima poslovanja izdala Obveznicu povezanu s održivim poslovanjem i obvezala se na ispunjenje ključnih pokazatelja uspješnosti i s njima povezanih ciljeva uspješnosti u pogledu održivosti iz područja okoliša, odnosno društva i upravljanja.

U trenutku izdavanja Obveznica najveći dio poslovanja Grupe bio je koncentriran u BPTO sektoru. Iako nije visoko ugljično intenzivan, uslijed eskalacije klimatskih promjena i njihovih posljedica na globalnoj razini, svjesni važnosti uloge svakoga u smanjenju ugljičnog otiska, Grupa se obvezala aktivno doprinositi ciljevima postavljenim u Pariškom sporazumu.

Smanjenje emisija stakleničkih plinova opsega 1 i 2 prvi je ključni pokazatelj uspješnosti Grupe. Opći strateški cilj smanjenja emisija stakleničkih plinova jest smanjiti apsolutne emisije iz opsega 1 i 2 za 58,8 % do 2035. godine u odnosu na baznu vrijednost za 2021. godinu.

SPT temelji se na linearnom smanjenju od bazne do ciljne godine, kako je definirano kriterijima pristupa apsolutne kontrakcije SBTi-ja (eng. Science Based Target initiative) za usklađivanje sa scenarijem od 1,5°C iz Pariškog sporazuma.

S obzirom na širenje Grupe i akviziciju novih entiteta, ključno je uskladiti sva društva s grupnim održivim poslovnim modelom i sa svima njima raditi na ostvarenju zadanih ciljeva. Tijekom 2024. godine Grupa je i dalje ostvarivala najveći dio prihoda kroz BPTO sektor,

odnosno Mplus vertikalnu, dakle poslovanje je i dalje najvećim dijelom smješteno u urede. Stjecanjem kontrole nad Panvita Grupom situacija se mijenja, budući da je u Future Food vertikali naglasak na proizvodnji hrane i s time povezanoj poljoprivredi. Iako je kontrola nad Panvitom stečena tek u studenom 2024., i ti podaci su uključeni u izračun (uz rekalkulaciju bazne godine), što je značajno utjecalo na ukupne emisije stakleničkih plinova Grupe.

U nadolazećim godinama nastojat će se smanjiti emisije kako bi se Grupa pozicionirala prema cilju iz strategije održivosti postavljenom za 2035. godinu, stoga je KPI 1 vezan uz smanjenje emisija.

U odnosu na doprinos društvenim i upravljačkim pokazateljima, BOSQAR INVEST se obvezao na KPI 2 i SPT 2. Poslovanje daje prednost uključivosti, poštivanju ljudskih prava, postizanju rodne ravnoteže i podržavanju etičkih praksi, stoga se drugi ključni pokazatelj uspješnosti usredotočuje na povećanje rodne raznolikosti u upravljačkim timovima. Kako bi se to ostvarilo, SPT 2 ima za cilj postizanje 51% zastupljenosti žena u upravljačkim timovima, uključujući upravljačka tijela, do 2030. godine.

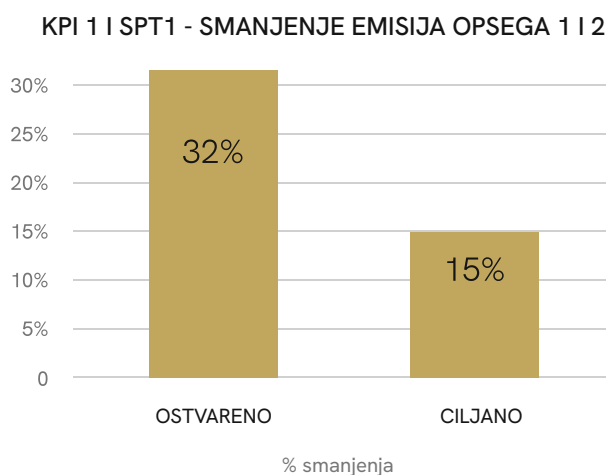
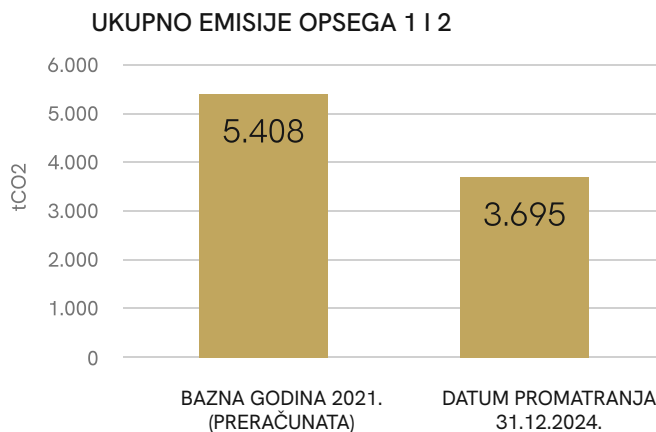
Prilikom prikupljanja podataka za izvješćivanje o uravnoteženoj rodnoj raznolikosti u upravljačkim timovima koristila se baza podataka o ljudskim resursima (HR). Nakon što su zaprimljeni podaci od svakog HR tima, identificirane su kategorije razina upravljanja koje su uključene u izračun. Podaci koji su prikupljeni i agregirani korišteni su za izračun postotka žena u upravljačkim timovima, Upravi i Nadzornom odboru te svim ostalim upravljačkim tijelima.

U nastavku je vizualni prikaz vremenske crte za ispunjavanje KPI-jeva i SPT-ova.

- **2021.**
Bazna godina za cilj smanjenja emisija stakleničkih plinova
- **2022.**
Bazna godina za povećanje broja žena u upravljačkim timovima
- **2024.**
Datum promatranja za oba KPI-ja
- **2027.**
SPT 1: Smanjenje apsolutnog opsega 1 i opsega 2 emisija stakleničkih plinova za 25,2% na 2.148 tCO₂ ekvivalentnih emisija u 2027. godini u odnosu na baznu vrijednost iz 2021 g.
- **2030.**
SPT 2: Zastupljenost od 51% žena u upravljačkim timovima

Datum promatranja za ispunjenje SPT-ova utvrđen je kako bi se dionike informiralo o napretku Grupe u ispunjavanju SPT-ova te je za oba ključna pokazatelja uspješnosti postavljen na dan 31. prosinca 2024. godine. Do tog datuma Grupa je morala ostvariti zastupljenost žena u upravljačkim timovima Grupe od najmanje 47%, odnosno povećanje od najmanje 4 postotna boda u odnosu na baznu 2022. godinu. Također, Grupa je morala smanjiti apsolutne emisije stakleničkih plinova iz opsega 1 i opsega 2 emisija za najmanje 15% u odnosu na baznu 2021. godinu.

Aktivnosti koje se kontinuirano provode doprinijele su tome da je Grupa ostvarila i premašila zadane ciljeve, i to kako slijedi:

Emisije opsega 1 i 2 smanjile su se za 32%, odnosno 1.713 tCO₂, u odnosu na baznu godinu, što je iznad utvrđenog cilja od 15%.

Navedeno smanjenje emisija ujedno predstavlja i ostvarenje cjelokupnog cilja KPI1 koje je dostignuto značajno prije roka te je izrazito nadmašilo ukupno zadani cilj od 25,2% smanjenja emisija apsolutnih emisija opsega 1 i 2.

Više informacija o ukupnoj potrošnji energije i emisijama stakleničkih plinova može se pronaći u poglavlju [4.2. Informacije o okolišu](#) ovog Izvještaja o održivosti.

KPI 2 I SPT 2-ZASTUPLJENOST ŽENA U UPRAVLJAČKIM TIMOVIMA

Udio žena u upravljačkim timovima na dan 31. prosinca 2024. godine iznosi 48%. Zadani cilj udjela zastupljenosti žena utvrđen prema Prospektu je 47% na dan promatranja, što znači da je cilj na dan promatranja ostvaren.

Navedene rezultate potvrdio je i neovisni revizor u svom Izvješću s neovisno izraženim ograničenim uvjerenjem od 5. ožujka 2025. godine o pokazateljima prikazanim u [Izvještaju o pokazateljima uspješnosti obveznica](#), u kojem su detaljno opisani pokazatelji i metodologija samog izračuna.

Izvještaj o pokazateljima uspješnosti obveznica povezanih s održivim poslovanjem na dan 31. prosinca 2024. godine zajedno za zaključkom neovisnog revizora dostupan je na sljedećoj poveznici: [Izvještaj o održivosti - BOSQAR INVEST](#)

4.1.6. Upravljanje značajnim učincima, rizicima, prilikama

4.1.6.1. Pristup i rezultati postupka procjene dvostruke značajnosti

Tijekom 2024. godine Grupa je provodila postupak utvrđivanja značajnih tema za vlastito poslovanje i izvještavanje o održivosti sukladno pravilima propisanim ESRS-ovima za značajnost učinaka i financijsku značajnost. Postupak se sastojao od edukacije timova ključnih za procjenu poslovanja u vidu čimbenika održivosti, zajedničkih radionica na kojima se raspravljalo o relevantnim temama te popratnih analiza koje su rezultirale popisom učinaka, rizika i prilika objedinjenih u značajne teme održivosti.

Značajne teme održivosti prikazane su u tablici, a detalji cjelokupnog procesa su opisani u nastavku.

Tema održivosti i relevantni ESRS	Značajnost učinaka	Financijska značajnost	Značajno za potrebe izvještavanja
ESRS E1: Klimatske promjene	✓	✓	✓
ESRS E2: Onečišćenje			
ESRS E3: Vodni i morski resursi			
ESRS E4: Bioraznolikost i ekosustavi			
ESRS E5: Korištenje resursa i kružno gospodarstvo			
ESRS S1: Vlastita radna snaga	✓	✓	✓
ESRS S2: Radnici u lancu vrijednosti			
ESRS S3: Pogođene zajednice	✓		✓
ESRS S4: Potrošači i krajnji korisnici	✓		✓
ESRS G1: Poslovno ponašanje	✓	✓	✓
<i>Objave specifične za subjekt</i>			
Ulaganje u karijerni put zaposlenika (S1)	✓		✓
Ulaganje u manje razvijene zajednice u Turskoj (S3)	✓		✓
Zaštita podataka i sigurnosti korisnika i klijenata (S4)	✓		✓

4.1.6.2. Dužna pažnja i upravljanje rizicima

Grupa je provela ograničeni postupak dužne pažnje, koji trenutno nije u potpunosti usklađen sa smjernicama OECD-a i UN-a, ali se u svojim prioritetima obvezala isti postupak razviti u budućnosti.

Društvo je usvojilo Politiku o preuzimanju rizika kojom se regulira identificiranje, prijavljivanje, upravljanje i nadgledanje značajnih rizika s kojima se suočava, a u skladu s njom postupaju članovi Uprave, Nadzornog odbora i njegovih odbora, rukovodeće osobe, radnici i druge osobe koje djeluju za račun Grupe u čijem je djelokrugu postupanje s određenim rizicima.

Operacionalizacijom ove politike nastoji se uspostaviti djelotvoran sustav upravljanja rizicima koji je dobro integriran u organizacijsku strukturu i postupke odlučivanja Grupe.

U svrhu pouzdane i sveobuhvatne procjene rizika povezanih s održivosti, dio zaposlenika na razini svih vertikala bio je uključen u edukaciju o rizicima (u sklopu šire edukacije na temu CSRD-a i ESRS-ova), načinu njihova utvrđivanja i procjeni značajnosti istih.

Općenito, kroz organizacijsku strukturu uspostavljeni su sustavi unutarnjih kontrola i upravljanja rizicima, čiju djelotvornost Revizijski odbor Društva ocjenjuje najmanje jednom godišnje i po potrebi daje preporuke za poboljšanje Nadzornom odboru i Upravi Društva. Sustavi trenutno nemaju zasebna pravila usmjerena isključivo na rizike povezane s održivosti, već uključuju sve poslovne procese.

Temeljem godišnje procjene rizika za nadolazeće razdoblje, utvrđuju se prioriteti kao i odgovarajuće kontrole potrebne za njihovo ublažavanje, koji se uključuju u godišnji plan organizacijskih struktura u čijem su djelokrugu navedeni rizici.

Uspostavljeni sustav upravljanja rizicima identificira, procjenjuje i upravlja rizicima s kojima se Grupa suočava. Učinkovitost upravljanja rizicima organizacije se povećala s procjenama i praćenjem rizika kroz ISO standarde, Odjel usklađenosti poslovanja i Internu reviziju, kao i kroz djelovanje sustava internih kontrola unutar pojedinih organizacijskih jedinica Grupe (controlling, odjel grupnog izvještavanja, IT odjel).

Interna revizija pruža važan uvid u efikasnost i usklađenost unutarnjih kontrola, praksi i procesa organizacije. Tijekom 2024. godine interna revizija je provodila revizije sukladno odobrenom godišnjem planu, pri čemu su detalji rada i rezultati rada interne revizije zasebno prezentirani Revizijskom odboru kroz godišnji izvještaj rada interne revizije.

Odjel usklađenosti poslovanja odgovoran je za nadzor i osiguravanje usklađenosti Društva i Grupe. Njegova je dužnost provjeravati pridržavanje svih zakona, propisa, standarda i etičkih praksi relevantnih za organizaciju i poslovanje Grupe te definirati postupke za rješavanje pitanja neusklađenosti. Krajem 2023. godine Društvo je usvojilo Pravilnik o praćenju usklađenosti kojim su definirani osnovni principi pristupa grupnom upravljanju usklađenosti poslovanja s posebnim naglaskom na ulogu, ovlasti i odgovornosti te sustav izvještavanja Odjela za usklađenost poslovanja, suradnju s drugim odjelima unutar Grupe te odgovornosti svih zaposlenika u ispunjavanju obveza usklađenosti. Ovaj Pravilnik usvojen je kao dio grupnih nastojanja da se osigura poštivanje relevantnih zakona, propisa i internih akata u Društvu i svim njegovim ovisnim društvima te kao takav obvezuje Društvo i sva njegova ovisna društva. Sukladno godišnjem planu koji je odobrila Uprava Društva, tijekom 2024. godine, područje provjere bila je BPTO poslovna vertikala kao najveća poslovna vertikala Grupe. U provjeri nisu utvrđeni specifični rizici povezani s izvještavanjem o održivosti.

Zaključno, rizici povezani s izvještavanjem o održivosti do (i uključivo) 2024. godine su se analizirali na načelnoj razini kroz prizmu sveukupnog poslovanja. U 2024. godini su kroz procjenu značajnih učinaka, rizika i prilika (postupak dvostruke značajnosti) na razini vertikalne sagledani rizici koji proizlaze iz zahtjeva za usklađivanje s regulativom, što uključuje i CSRD. U okviru ove analize regulatorni rizici kao cjelina su procijenjeni kao srednje visoki u srednjem i kratkom roku, uz potrebu za uspostavom odgovornih funkcija na razini ovisnih društava i/ili vertikalne. Postupak analize i procjene rizika povezanih s izvještavanjem o održivosti će se postupno integrirati u opći okvir upravljanja rizicima na razini Grupe.

4.1.6.3. Opis procesa identifikacije značajnih učinaka, rizika i prilika-postupak dvostruke značajnosti

Za potrebe identifikacije značajnih tema u skladu s odredbama CSRD-a i ESRS-ova, na razini Grupe provedena je procjena dvostruke značajnosti za 2024. godinu. Procjena, odnosno analiza, je, između ostalog, temeljena na EFRAG-ovim³ uputama i smjernicama izdanim u odnosu na ESRS-ove (IG1, IG2⁴) te na primjerima dobrih (međunarodnih) praksi.

Prvi korak u analizi značajnih tema bilo je postavljanje konteksta poslovanja Grupe te pogođenih dionika. Analizi smo pristupili iz perspektive poslovnih vertikalne, nakon čega smo nastavili s utvrđivanjem (pozitivnih i negativnih, stvarnih i potencijalnih) učinaka koji nastaju kroz naše poslovne operacije. Poslovanje BPTO vertikalne u najvećoj mjeri uključuje Hrvatsku, BiH, Srbiju, Tursku i Njemačku, ali i UK (IT dio poslovanja), dok je HR vertikalne fokusirana na Srbiju i Hrvatsku te Mađarsku i Bugarsku kao

najveća tržišta. Iz toga proizlazi da se na poslovanje Grupe u najvećoj mjeri primjenjuju propisi EU-a, što je utjecalo na daljnju analizu jer pred Grupu postavlja cijeli niz propisanih zahtjeva i očekivanja, ali su u obzir uzimane i eventualne specifičnosti svake od ključnih zemalja u pogledu regulative i poslovnih praksi. Budući da se poslovanje ovih dviju vertikalne fokusira na ljude – BPTO vertikalne zapošljava preko 12.000 zaposlenika, dok se poslovni model HR vertikalne bazira na agencijskom radu zaposlenika – učinci koji proizlaze iz vlastitih operacija su stavljeni u fokus. Učinci koji proizlaze iz poslovnih odnosa analizirani su u dijelu u kojem utječu na klijente i dobavljače, kao ključne pogođene dionike.

Učinci su analizirani iz perspektive njihova utjecaja na okoliš i ljude u neposrednoj blizini djelovanja, dakle primarno oni koji proizlaze iz vlastitih operacija Grupe. U manjoj su mjeri učinci također analizirani iz perspektive viših i nižih razina lanca vrijednosti, kao što je navedeno u [4.1.4.1. Strategija, poslovni model i lanac vrijednosti](#). Lancem vrijednosti će se Grupa detaljnije baviti u nadolazećem razdoblju. Ovim aktivnostima obuhvaćena je značajnost učinaka, a istovremeno je provedena analiza financijske značajnosti, putem koje su se utvrdili rizici i prilike koji za poslovanje Grupe izviru iz vanjskih čimbenika održivosti.

Nakon identifikacije učinaka, rizika i prilika, izvršena je njihova procjena kroz različita vremenska razdoblja – u kratkom, srednjem i dugom roku, odnosno kroz izvještajni period od godine dana, do pet godina te dulje od pet godina. U tom koraku se procjenjivalo koliko su ti IRO-i značajni u odnosu na poslovanje te koji će od njih biti dijelom izvještavanja o održivosti.

³ European Financial Reporting Advisory Group / Europska savjetodavna skupina za financijsko izvještavanje

⁴ EFRAG IG1 Implementation Guidance: Materiality Assessment; Smjernice za implementaciju: Procjena značajnosti, svibanj 2024.; IG2 Implementation Guidance: Value chain; Smjernice za implementaciju: Lanac vrijednosti

U proces analize dvostruke značajnosti uključeni su i pogođeni dionici, kako bi se prikupio njihov pogled na poslovanje Grupe iz perspektive održivosti te kako bi se potvrdila vlastita IRO procjena. Identificirani pogođeni dionici su podijeljeni na interne (Uprava, Nadzorni odbor, dioničari, zaposlenici) i eksterne (banke, EBRD, Zagrebačka burza, klijenti, dobavljači). U prvoj godini njihovo mišljenje je ispitano putem anketa kroz jednokratni proces ispitivanja, s time da je svaka skupina dionika odgovarala na specifična pitanja koja se tiču konkretnog odnosa. Dakle, nastojalo se prikupiti individualna mišljenja po skupinama te se nije pribjegavalo jedinstvenom upitniku za sve skupine. Mišljenje zaposlenika je analizirano kroz godišnju anketu te se uzelo u obzir rezultate ankete iz 2023. i 2024. godine kako bi se utvrdili trendovi i promjene u njihovim stavovima. U obzir je uzeta i priroda kao tihi dionik te se u tom smislu koristilo alate za procjenu, statistike i mišljenje stručnjaka. U procesu se također konzultiralo neovisne stručnjake za održivost, kako bi se dodatno potvrdila razmišljanja i utvrđeni IRO segmenti. Ukupno je prikupljeno mišljenje 31 dionika kroz ciljane ankete te 5.600 zaposlenika.

Cjelokupna je procjena rezultirala sa 16 značajnih učinaka, 7 rizika te 3 prilike, kako je prikazano u tablici u nastavku.

S obzirom da na razini Grupe još ne primjenjujemo postupak dužne pažnje za identifikaciju negativnih učinaka, za potrebe utvrđivanja značajnih IRO-a smo primjenjivali različite metode: provodili smo interne intervjue i prikupljali informacije od relevantnih kolega na razini poslovnih vertikalna kako bismo utvrdili njihove specifične okolnosti (u odnosu na zahtjeve lokalnih regulatora, zaposlenika, klijenata i dobavljača), analizirali smo primjenjiva regulatorna pravila (na razini EU-a i drugih zemalja, konvencije i praksu Međunarodne organizacije rada (ILO), dobre prakse i trendove

u industriji te analizirali javno dostupne podatke o utjecaju industrije na okoliš (Encore, Europska agencija za okoliš, statistike i baze podataka UN-a i OECD-a). Prikupljene informacije i podatke smo analizirali u kontekstu popisa čimbenika održivosti sadržanog u ESRS 1 AR 16.

Već na temelju osnovnih uvida u naše okolnosti, zaključili smo da su klimatske promjene (E-1), vlastita radna snaga (S-1) te poslovno ponašanje (G-1) teme od značaja za naše poslovanje: zbog emisija stakleničkih plinova koje u najvećoj mjeri generiramo u uredima, kroz vozni park i poslovna putovanja (E-1), značajnog broja zaposlenika (S-1) te činjenicu da smo velika Grupa od 84 ovisnih društava koja je uvrštena na tržište kapitala (G-1). U odnosu na ove, ali i druge teme održivosti, a na temelju gore opisanog procesa, napravili smo listu relevantnih IRO-a koja je analizirana od strane različitih timova unutar poslovnih vertikalna (npr. financije, ljudski potencijali, nabava, back office, IT).

Prilikom analize učinaka procjenjivali smo njihovu ozbiljnost i vjerojatnost kroz interno postavljene parametre. U slučaju razmjera nismo mogli primijeniti jedan set kriterija za sve učinke jer se oni drastično razlikuju te smo se zato primarno vodili vanjskim izvorima kako bismo što neovisnije procijenili je li učinak relevantan i značajan. Ako smo kroz vanjske izvore (npr. zakonodavstvo ili akcijske planove EU-a) utvrdili da naše postupanje u konkretnom slučaju ima utjecaj na naše zaposlenike, klijente, korisnike ili zajednicu, ocjenjivali smo jesu li ti učinci stvarni ili potencijalni, pozitivni ili negativni. U slučajevima samoprocjene, prilagodili smo kriterije svakom od scenarija kako bismo što preciznije utvrdili razmjer učinka, dok se opseg vezao za postotak zaposlenika koji je njime pogođen i/ili geografsko područje na koje se odnosi. Vjerojatnost je određena kroz kvantitativne pragove u smislu postotka.

U odnosu na rizike i prilike, analizirali smo ovisnosti vlastitog poslovanja o ljudima i okolišu te smo identificirane učinke analizirali u kontekstu s njima povezanim rizicima i prilikama. Rizike i prilike smo analizirali po vertikalama na jednak način kao i učinke te smo postavili kriterije za procjenu njihove ozbiljnosti prema utjecaju koji svaki rizik ili prilika ima na grupnu EBITDA-u. Vjerojatnost da se određeni rizik ili prilika ostvare je kao kod učinaka postavljena kvantitativno. Nakon što su pojedini timovi na razini vertikala ocijenili rizike i prilike iz perspektive svojih svakodnevnih poslovnih aktivnosti, rezultati su konsolidirani i provjereni na razini Grupe. Specifične interne kontrole i procesi zasad nisu uvođeni, već se primjenjivao standardni postupak provjere provedenog procesa od strane odgovornih funkcija.

Integracija postupka analize i procjene rizika i prilika povezanih s održivosti u opći okvir

upravljanja rizicima na razini Grupe još nije izvršena te su analize većinom rađene paralelno, ali se integracija predviđa za buduća razdoblja, kao što je navedeno u poglavlju [4.1.6.2. Dužna pažnja i upravljanje rizicima](#).

4.1.6.4. Značajni učinci, rizici i prilike i njihova povezanost sa strategijom i poslovnim modelom

Tablica u nastavku uključuje značajne učinke, rizike i prilike kao i referencu na mjesto gdje su povezane informacije uključene u Izvještaj o održivosti. Svi su IRO-i sagledavani kroz sva vremenska razdoblja (kratko, srednje, dugo definirano u skladu s ESRS-ovima) te je analizirana vjerojatnost nastanka potencijalnih IRO-a kroz te periode. Zbog prirode poslovanja Grupe, svi se identificirani učinci, rizici i prilike smatraju relevantnima kroz sva vremenska razdoblja – osim kad je suprotno izričito navedeno.

Legenda

„Povezanost s lancem vrijednosti“

Više razine lanca
vrijednosti

Vlastite
operacije

Niže razine lanca
vrijednosti

Učinak / rizik / prilika i njihova obilježja	Tema održivosti i ESRS	IRO opis
 Odgovarajuća plaća za vlastite zaposlenike	Vlastita radna snaga (radni uvjeti, odgovarajuće plaće)	Prosječne plaće mogu se smatrati odgovarajućima, međutim na razini agenata u BPTO-u uobičajeno su jednake ili neznatno više od minimalne plaće. Stvarni negativni učinak očituje se za BPO društva, iako se radi o standardnoj praksi u industriji. Učinak je potencijalno pozitivan u slučaju povećanja plaća agentima (što bi dodatno podignulo trenutni prosjek) te stvarno pozitivan u odnosu na ostatak zaposlenika Grupe.
 Odgovarajuća plaća za vlastite zaposlenike	Vlastita radna snaga (jednako postupanje i mogućnosti za sve, rodna ravnopravnost i jednaka plaća za rad jednake vrijednosti)	Nema značajnih razlika između plaća za rad jednake vrijednosti između spolova te učinak utvrđen kao stvarno pozitivan (potencijalno je negativan za slučaj drastičnih promjena u načinu određivanja plaća prema spolu).
 Omogućavanje opcije hibridnog i rada na daljinu u skladu s potrebama, željama i zahtjevima zaposlenika	Vlastita radna snaga (radni uvjeti, radno vrijeme)	Učinak je stvaran i pozitivan, budući da se WFH model (Work from home, WFH) primjenjuje na zahtjev i u skladu sa željama zaposlenika. Većina radne snage pridržava se modela rada od kuće i nakon COVID pandemije, što je povećalo zadovoljstvo zaposlenika. WFH model unutar BPTO-a primjenjuje se kako slijedi: Turska 85%, Slovenija 60%, Njemačka 70%, Srbija i Bosna i Hercegovina više od 75%. Na temelju istraživanja HR-a u BPTO CE, postoji jasna poveznica između WFH modela i zadovoljstva na radnom mjestu, što u konačnici također pozitivno utječe na zadovoljstvo klijenata te prihode.

Učinak / rizik / prilika i njihova obilježja	Tema održivosti i ESRS	IRO opis
 Dobrobit zaposlenika	Vlastita radna snaga (radni uvjeti, ravnoteža između poslovnog i privatnog života, zdravlje i sigurnost)	Učinak je stvaran i pozitivan te se očituje kroz svakodnevne postupke i različite načine na koje doprinosimo dobrobiti zaposlenika - od osiguravanja medicinskih i sličnih benefita ili obiteljskog dopusta do omogućavanja programa podrške i fleksibilnog rada. Primjerice, unutar BPTO vertikale, Turskoj djeluje odjel interne komunikacije koji organizira razne aktivnosti kao podršku njihovom angažmanu. Anketa o mentalnom zdravlju te godišnja anketa provedena u Njemačkoj rezultirale su akcijskim planom za unaprjeđenje radne opreme (između ostalog i za kolege s invaliditetom) te opcije ugovaranja skraćenog radnog vremena. Ipak, u slučaju znatnih restrikcija u benefitima ili razlika između pojedinih jurisdikcija i/ili društava Grupe, učinak bi se mogao ocijeniti kao potencijalno negativan.
 Implementacija mjera za zdravlje i sigurnost zaposlenika	Vlastita radna snaga (radni uvjeti, zdravlje i sigurnost)	Društva Grupe ulažu u pozitivne H&S (engl. health and safety) prakse i treninge te je utvrđen stvarni pozitivni učinak. To je prepoznato i od strane zaposlenika. Primjerice, u Turskoj (gdje zapošljavamo više od polovice trenutne radne snage) se primjenjuje norma ISO45001, dok je Sloveniji u primjeni okvir za promociju zdravlja na radnom mjestu (sukladno propisanim obvezama), dok su dodatne aktivnosti organizirane za podizanje svijesti i podršku za zdravije životne navike.
 Zabrana uznemiravanja i nasilja na radnom mjestu	Vlastita radna snaga (jednako postupanje i mogućnosti za sve, mjere protiv nasilja i uznemiravanja na radnom mjestu)	Praksa nulte tolerancije na razini Grupe osigurava da se zaposlenici ne boje uznemiravanja i/ili osвете te se mogu osjećati sigurnima na radnom mjestu. Primjerice, u Njemačkoj je bilo koja vrsta nasilja razlog za otkazivanje ugovora o radu, bez iznimaka. U Grupi su sve zakonom propisane politike uspješno implementirane i komunicirane prema zaposlenicima, a uspostavljeni su i sustavi za zviždače (Whistleblowers) i pritužbe (Grievance). Implementirali smo platformu za prijavu svih formalnih pritužbi, dostupnu svim zaposlenicima. Oni mogu istaknuti slučajeve i podnijeti prijave na temelju sljedećih osnova: diskriminacija, uznemiravanje, jednake prilike, mobing i dostojanstvo zaposlenika. Isti se sustav primjenjuje na sva društva unutar Grupe (osim na Geomant grupu gdje je u procesu implementacije), sukladno lokalnom zakonodavstvu. Sve ovo doprinosi stvarnom pozitivnom učinku, dok je istovremeno ocijenjen i kao potencijalno negativan.
 Ulaganje u zaposlenike kroz treninge	Vlastita radna snaga (jednako postupanje i mogućnosti za sve, osposobljavanje i razvoj vještina)	Stvarni pozitivni učinak se ovdje očituje kroz viši stupanj zadovoljstva zaposlenika i višu stopu zadržavanja zaposlenika. Na temelju ankete zaposlenika iz 2023., 69% je bilo zadovoljstvo zaposlenika (unutar BPTO vertikale), dok su 2024. godine rezultati ankete pokazali povećanje zadovoljstva od 2% - što je rezultat uvođenja dodatnih programa i povećanje dostupnosti programa kroz implemetaciju nove digitalne platforme za učenje (Mplus Akademija). Pokrenut je i pilot program savjetodavnog centra za agente (Agent Career Counseling program) te povećan broj internih mentora.

Učinak / rizik / prilika i njihova obilježja	Tema održivosti i ESRS	IRO opis
 Održavanje slobode udruživanja i savjetovanja kroz komunikaciju sa zaposlenicima	Vlastita radna snaga (radni uvjeti, sloboda udruživanja, postojanje radničkih vijeća i prava radnika na informiranje, savjetovanje i sudjelovanje; kolektivno pregovaranje, uključujući broj radnika obuhvaćenih kolektivnim ugovorima)	Kroz redovite razgovore i savjetodavne prakse s predstavnicima zaposlenika društva mogu mitigirati potencijalne izazove sa zaposlenicima, poslušati njihove brige i odgovoriti na njih prije nego dođe do eskalacije. Ovisna društva unutar Grupe održavaju otvorene veze sa zaposlenicima kroz gore spomenute komunikacijske kanale, s time da na razini Grupe nema kolektivnog pregovaranja, samo u pojedinim zemljama djeluju radnička vijeća. Rezultat su trenutno stvarni i pozitivni učinci (ali i potencijalno negativni ako bi došlo do promjene prakse).
 Radni uvjeti	Vlastita radna snaga (radni uvjeti, sigurna radna mjesta)	Sklapanje dugoročnih i ugovora na određeno sa zaposlenicima, pružanje i omogućavanje odgovarajućih sredstava i alata za radne zadatke utječe na zadovoljstvo i učinkovitost zaposlenika, što učinak karakterizira kao stvaran i pozitivan.
 Ulaganje u karijerni put zaposlenika	Vlastita radna snaga (jednako postupanje i mogućnosti za sve, ulaganje u karijerni put zaposlenika) *Objave specifične za subjekt	Stvarni pozitivni učinak se očituje kroz jasne opcije i planove za razvojni put karijere koji potiču razvoj zaposlenika, osobito u BPTO vertikalni gdje je slučaj da su mnogi trenutni menadžeri potekli s pozicija agenata. Prakse koje primjenjujemo za identificiranje lidera i njihovih aspiracija za napredovanje dovode do njihovog bržeg napretka/promocije, što rezultira većim angažmanom tih zaposlenika.
 Sigurnost i privatnost podataka klijenata i kupaca	Potrošači i krajnji korisnici (učinci povezani s informacijama za potrošače i/ili krajnje korisnike, privatnost) *Objave specifične za subjekt	Stvarni pozitivni učinak se očituje u usklađenosti s propisima i održavanju sigurnosti podataka klijenata i kupaca. Ponašanje u skladu s primjenjivim propisima i standardima te očekivanjima industrije, kao i stroge politike na snazi doprinose sigurnosti podataka i pouzdanosti.
 Privatnost podataka kandidata i zaposlenika	Vlastita radna snaga / Ostala prava koja proizlaze iz radnog odnosa / Privatnost	Stvarni pozitivni učinak se očituje u usklađenosti s propisima i održavanju sigurnosti podataka zaposlenika i kandidata za zapošljavanje. To je dodatno vidljivo kroz dosadašnju praksu te izostanak incidenata (a s obzirom da postoji mogućnost njihova nastupa, učinak je i potencijalno negativan). Ponašanje u skladu s primjenjivim propisima i standardima te očekivanjima industrije, kao i stroge politike na snazi doprinose sigurnosti podataka i pouzdanosti.
 Raznolikost s naglaskom na rodnu raznolikost - prepoznavanje i ublažavanje izazova povezanih s raznolikošću	Vlastita radna snaga / Jednako postupanje i mogućnosti za sve / Raznolikost	Općenito ulažemo u izjednačavanje pozicija muškaraca i žena te smo u odnosu na upravljačke timove došli do odnosa 52%:48%, što ovaj učinak čini stvarnim i pozitivnim. U nekim zemljama je trend obrnut - primjerice u Srbiji su većina zaposlenika žene, cca. 80% naspram 20% muškaraca. U 2023. godini smo proveli istraživanje među zaposlenima o rodnoj ravnopravnosti te je 86% zaposlenih navelo da smatra kako je Mplus poslodavac koji pruža jednake mogućnosti razvoja bez obzira na rodnu pripadnost.
 Investicije u manje razvijene zajednice u Turskoj	Pogođene zajednice / Ulaganje u lokalnu zajednicu *Objave specifične za subjekt	Stvaran i pozitivan učinak, budući da Mplus Turkey ima praksu otvaranja novih ureda i zapošljavanja ljudi u manje razvijenim regijama, tako investirajući u razvoj tih regija i podršku lokalnim zajednicama.

Učinak / rizik / prilika i njihova obilježja	Tema održivosti i ESRS	IRO opis
 Emisije stakleničkih plinova	Klimatske promjene / Ublažavanje klimatskih promjena; Energija	Emisije stakleničkih plinova generiramo kroz svakodnevne poslovne operacije; primarno kroz promet (vozni parkovi, poslovna putovanja, dopremanje dobara), grijanje i hlađenje uredskih prostora. Nadalje, na razini Grupe potencijalno generiramo i više emisija nego što je stvarno nužno zbog suboptimalne upotrebe energije i dijelom zbog energetske miksa s većim udjelom fosilnih goriva u nekim državama gdje poslujemo. Učinak je stvaran i negativan.
 Učinak koji uključuje utjecaj na zaposlenike, upravljačku strukturu Grupe, poslovne partnere i klijente, dobavljače	Poslovno ponašanje i korporativno upravljanje	U konačnici se ova vrsta učinaka svodi na dobre prakse korporativnog upravljanja koje su implementirane na razini Grupe i spuštene vertikalama, tj. ovisnim društvima koja upravljaju našim poslovnim operacijama. Trenutno se radi o stvarnom i pozitivnom učinku, osobito jer dosad nismo imali zabilježenih incidenata u tom pogledu. Međutim, u slučaju značajnih promjena učinak bi mogao biti potencijalno negativan. Strukturirano i organizirano poslovanje je ključno za kvalitetne poslovne operacije. S obzirom na veličinu i širinu Grupe i poslovnih operacija, adekvatno poslovno ponašanje i korporativno upravljanje su neophodni za funkcioniranje svih poslovnih odnosa i procesa. Sa svakom novom M&A transakcijom nastavljamo graditi Grupu i investirati u nove procese, tijekom čega je integracija održivih praksi u korporativno upravljanje također kontinuirani napor.
 RIZIK / Zaposlenici koji napuštaju Grupu	Vlastita radna snaga	Rizik su nezadovoljni zaposlenici koji odlaze iz društava zbog bolje plaće u konkurenciji ili kod drugih poslodavaca (plaća je često istaknuta kao razlog za odlazak među agentima) - ili zato što drugi aktivno nude više plaće, zato što zaposlenici nisu zadovoljni s nižim plaćama, ili iz drugih razloga. Negativne posljedice se očituju u vidu niže marže i prihoda te potencijalne loše reputacije.
 RIZIK / Nedostatak adekvatne radne snage	Vlastita radna snaga	Rizik se očituje kroz (ne)mogućnosti za zadržavanje postojećih i zapošljavanje novih zaposlenika - nedovoljan kadar s adekvatnim rijetkim znanjima (poznavanje više stranih jezika, poznavanje rijetkih jezika) je zainteresiran za rad u društvima Grupe, što donosi više troškove zbog potrage za zaposlenicima, headhuntinga, selekcije i marketinga. Konačni financijski učinci očituju se kroz niže marže.
 PRILIKA / Karijerni put zaposlenika	Vlastita radna snaga	Ulaganje u karijerni put zaposlenika te promoviranje i nagrađivanje najboljih zaposlenika mogu imati pozitivne učinke i doseg među drugim zaposlenicima kroz dobre primjere unutar Grupe.
 RIZIK / Tranzicijski klimatski rizici	Klimatske promjene	Rizici proizlaze iz regulatornih promjena i novosti (npr. zahtjevi Direktive o dužnoj pažnji), pravnih i financijskih rizika (usklađivanje i potencijalne naknade).
 RIZIK i PRILIKA / Nedostatak unificiranih/ grupnih pravila korporativnog upravljanja	Poslovno ponašanje	Nedostatak unificiranih i transparentnih pravila na razini Grupe može utjecati na kontinuitet poslovanja i ponašanje zaposlenika zbog nesigurnosti u pogledu pravila i procedura, s povezanim rizikom za nezakonito ili nedolično ponašanje. Standardizacija procesa i unifikacija na razini vertikala i/ili cijele Grupe smanjuje vrijeme koje se inače troši na administraciju i komunikaciju, povećava transparentnost, te u konačnici može imati pozitivne učinke na račun dobiti i gubitka.

Učinak / rizik / prilika i njihova obilježja	Tema održivosti i ESRS	IRO opis
 RIZIK i PRILIKA / Tehnološki napredak	Poslovno ponašanje	Tehnologija može predstavljati rizik ako ste pionir u pogledu novih rješenja zbog visokih troškova razvoja i investicija koje se potencijalno neće realizirati, odnosno isplatiti. Međutim, ona predstavlja i priliku budući da može poboljšati i unaprijediti postojeće procese, olakšati radne procese za postojeće zaposlenike i, gdje je to moguće, donekle zamijeniti suvišne ljudske zadatke automatizacijom.
 RIZIK / Kibernetički napadi	Poslovno ponašanje	U slučaju kibernetičkog kriminala i napada može doći do curenja osjetljivih podataka u odnosu na klijente i vlastite podatke (o zaposlenicima i poslovnim aktivnostima). Sigurnosni incidenti često uzrokuju reputacijsku štetu, tužbe, pravne troškove i kazne, tako uzrokujući financijsku štetu za društva.
 RIZIK / Regulatorno okruženje	Poslovno ponašanje	Nepoznata ili nova pravila mogu izazvati nesigurnosti i dovesti do neusklađenosti, kazni i reputacijskog rizika, što se u konačnici očituje kroz financijske efekte na poslovanje Grupe. Primjerice, unutar HR vertikale, BiH je specifična s obzirom da ne postoji zakonodavstvo o tzv. outsourcingu zaposlenika, tako da društvo mora biti vrlo oprezno u poslovnim aktivnostima i provođenju praksi.

Utvrđeni IRO elementi su sagledani od strane Uprave Grupe te će u nadolazećem razdoblju biti uključivani u poslovne procese i poslovne odluke kojih se tiču, odnosno na koje utječu. Većine tih elemenata smo već bili svjesni jer se radi o situacijama s kojima se susrećemo u našem svakodnevnom poslovanju te su oni u određenoj mjeri već uključeni u poslovni model, strategiju i odlučivanje. Međutim, kroz provedenu kvantificiranu analizu smo dobili dublji uvid u sveobuhvatnije efekte analiziranih IRO-a, osobito kroz perspektivu ovisnih društava na razini vertikala i kroz njihovu analizu potencijalnih prilika te ćemo te spoznaje dalje analizirati i implementirati u poslovanje. S obzirom na dinamiku i agilnost našeg poslovanja općenito, vjerujemo da se s većinom utvrđenih IRO-a možemo uhvatiti u koštac. Međutim, zbog specifičnosti pojedinih tržišta (u smislu regulative i/ili prevladavajućih praksi) ili samog poslovnog modela (npr. plaće na razini BPO poslovanja), neki će od IRO-a vjerojatno ostati na istoj razini kroz dulji period.

Većina se naših trenutno analiziranih IRO-a odnosi na vlastite operacije te na odnose s višim i nižim razinama lanca vrijednosti samo u prvom stupnju. Što se tiče utjecaja na društvo, učinci Grupe uglavnom proizlaze iz poslovnog modela koji je u sklopu BPTO i HR vertikale fokusiran na ljude. Naši se učinci tako u prvom redu tiču radne snage, preko 12.800 zaposlenika u BPTO i preko 1.700 zaposlenika u HR vertikali. Međutim u Mplus Türkiye (BPTO vertikala) su utvrđeni značajni pozitivni učinci jer smo tamo prepoznali šire pozitivne društvene utjecaje na manje razvijene gradove gdje smo otvarali nova radna mjesta i time direktno utjecali na razvoj zajednice. Vezano za okoliš, naši se učinci svode na stvaranje emisija stakleničkih plinova, a što je povezano s našim poslovanjem općenito – iako se naše poslovanje uglavnom odvija iz ureda te nemamo aktivnosti proizvodnje i slično koje imaju puno jači utjecaj na okoliš, i dalje doprinosimo emisijama kroz korištenje automobila koji većinom imaju motore s

unutarnjim izgaranjem te kroz poslovna putovanja koja u velikoj mjeri uključuju zrakoplove. S druge strane, te negativne učinke nastojimo ublažiti kroz razne mjere, što je opisano i u dijelu o izdanim obveznicima povezanim s održivim poslovanjem te u dijelu objava o temi klimatskih promjena. Uzevši u obzir definiciju stvarnih i potencijalnih učinaka, kako ih definiraju ESRS-ovi, utvrdili smo da postoje takvi učinci i kao takve ih procjenjivali u gornjoj tablici.

Vezano za okolišne čimbenike održivosti, prilikom analize dvostruke značajnosti zaključili smo da u dijelu vlastitih operacija nema učinaka, rizika i prilika povezanih s onečišćenjem (E2), vodom i morskim resursima (E3) i bioraznolikošću (E4). Naime, s obzirom da je poslovni model Grupe prije akvizicije Panvita Grupe bio isključivo baziran na uredskom poslovanju i pružanju usluga, na našim poslovnim lokacijama ne dolazi do onečišćenja zraka, vode, tla, za potrebe poslovanja se ne koriste prekomjerne količine vode (osobito s velikim brojem zaposlenika koji primjenjuju model rada od kuće), niti utjecaja na bioraznolikost. Iz tog razloga nismo proveli savjetovanje s dionicima u tom dijelu. Otpad smo sagledali iz perspektive generiranja otpada kroz poslovanje, osobito elektroničkog. Međutim, utvrđeno je da taj učinak nije značajan.

U odnosu na identificirane značajne rizike i prilike, trenutno utvrđeni efekti na EBITDA-u se razlikuju ovisno o pojedinom slučaju, ali su u svim slučajevima ocijenjeni do najviše 20% (u smislu smanjenja ili povećanja EBITDA-e). Najveći faktor prilikom utvrđivanja financijske značajnosti čini strategija kontinuiranog rasta Grupe, stoga smo se vodili prijašnjim iskustvima s preuzimanjem društava te stanjem internih procesa i procedura na razini akviziranih ovisnih društava. U tom kontekstu su razmatrane investicije koje smo imali prilikom integracije i razvoja ovisnih društava, ali i pritom korišteni izvori financiranja.

4.1.7. Politike i aktivnosti povezane s održivošću

Naše politike i pravilnici o identificiranim značajnim pitanjima održivosti služe sprečavanju, uočavanju i otklanjanju stvarnih i potencijalnih učinaka, uočavanju rizika i poticanju prilika. Odluku o usvajanju grupnih politika donosi Uprava Društva, uz suglasnost Nadzornog odbora Društva. Odgovornost u vezi provedbe politika unutar organizacije ima Uprava Društva i uprave ovisnih društava. Većina politika objavljena je na internet stranicama Društva. Pregled politika i pravilnika naveden je u nastavku.

Teme	Politika/Pravilnik	Opis ključnog sadržaja	Područja politike	Regulativa	Raspoloživost
S & G	Etički kodeks	poticanje etičkih i odgovornih poslovnih praksi temelji za proces donošenja odluka	članovi Uprave, Nadzornog odbora i njegovih odbora, rukovodeće osoblje, zaposlenici, ovisna društva, druge osobe koje rade u ime i za račun Društva	Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima (UN, 1948), UN Global Compact, OECD Smjernice za multinacionalna poduzeća, nacionalno zakonodavstvo i antikorupcijski zakoni	web stranica društva
S & G	Politika jednakosti, raznolikosti, rodne ravnopravnosti te ravnoteže između poslovnog i privatnog života	predanost Grupe promicanju ravnopravnosti spolova osiguranje uključivog radnog okruženja usklađivanje prava zaposlenika na razini Grupe	ovisna društva, zaposlenici, izvođači i poslovni partneri	Opća deklaracija UN-a o ljudskim pravima, Vodeća načela UN o poslovanju i ljudskim pravima i načelima osnaživanja žena EU Direktiva o poboljšanju rodne ravnoteže	web stranica društva
E	Okolišna politika	upravljanje klimatskim promjenama i kružnim gospodarstvom smanjenje emisija stakleničkih plinova energetska učinkovitost upravljanje otpadom	ovisna društva, zaposlenici, izvođači i poslovni partneri	Europski zakon o klimi, Okolišna politika u okviru ugovora EU i nadolazećeg Europskog zelenog pakta	web stranica društva
G	Kodeks ponašanja dobavljača	odgovorni lanac opskrbe radna praksa i ljudska prava, zdravlje i sigurnost na radu, odgovornost za okoliš, etiku i usklađenost s propisima	dobavljači	ISO 20400, ISO 37001 i ISO 14001, nacionalni zakoni i propisi	interna politika društva, inidivudalno prema dobavljačima
G	Politika nabave	radna praksa i ljudska prava, zdravlje i sigurnost na radu, odgovornost za okoliš, etiku i usklađenost s propisima	zaposlenici, ovisna društva, izvođači i poslovni partneri	ISO 20400, ISO 37001 i ISO 14001, nacionalni zakoni i propisi	Interna politika društva

Teme	Politika/Pravilnik	Opis ključnog sadržaja	Područja politike	Regulativa	Raspoloživost
S & G	Politika o sprječavanju i sankcioniranju mita i korupcije	prepoznavanje i sprječavanje mogućih slučajeva davanja i/ili primanja mita te drugih oblika korupcije u cilju očuvanja integriteta i ugleda Društva	članovi Uprave, Nadzornog odbora i njegovih odbora, rukovodeće osobe, zaposlenici i osobe angažirane na temelju posebnog ugovora kao vanjski suradnici (konzultanti, studenti itd.), druge osobe koje djeluju u ime i za račun Društva, sva ovisna društva Društva u mjeri u kojoj su na njih primjenjiva	Konvencija UN protiv korupcije od dana 25. rujna 2008. godine.	web stranica društva
S & G	Pravilnik o postupku unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti i imenovanju povjerljive osobe	postupak unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti kod Društva, imenovanje povjerljive osobe i zamjenika za zaprimanje prijava nepravilnosti i vođenje postupka u vezi s prijavom nepravilnosti kod Društva učinkovita zaštita prava prijavitelja nepravilnosti kod Društva	zaposlenici, vanjski dionici	Direktiva (EU) 2019/1937 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2019. o zaštiti osoba koje prijavljuju povrede prava Unije i nacionalno zakonodavstvo	web stranica društva
S & G	Politika zaštite ljudskih prava i prava radnika	predanost grupe osiguravanju zdravog i sigurnog radnog okruženja	članovi Uprave, Nadzornog odbora i njegovih odbora, rukovodeće osobe, zaposlenici i druge osobe koje djeluju za račun Društva, sva ovisna društva Društva u mjeri u kojoj su na njih primjenjiva.	nacionalno zakonodavstvo	web stranica društva
S & G	Okvir za integraciju načela zelenih informacijsko-komunikacijskih tehnologija u sve faze životnog ciklusa električne i elektroničke opreme	nabava opreme s više recikliranih i recikliranih sadržaja težnja popravu, obnavljanju i ponovnoj upotrebi EE opreme prikupljanje i recikliranje proizvoda na kraju upotrebe prema najvišim standardima	članovi Uprave, Nadzornog odbora i njegovih odbora, rukovodeće osoblje, zaposlenici, ovisna društva, druge osobe koje rade u ime i za račun Društva	nije primjenjivo	Interna politika društva
G	Politika primitaka za članove Uprave i Nadzornog odbora	određuje kriterije, strukturu i transparentnost fiksnih i varijabilnih naknada, osiguravajući pravičnost, usklađenost s regulativom i motivaciju za dugoročni uspjeh kompanije	članovi Uprave i Nadzornog odbora Društva	nacionalno zakonodavstvo	web stranica društva

④ Izvještaj o održivosti

Teme	Politika/Pravilnik	Opis ključnog sadržaja	Područja politike	Regulativa	Raspoloživost
G	Politika upravljanja sukobom interesa	utvrđuje pravila i način postupanja kada privatni interes pojedinca potencijalno utječe na samo poslovanje Društva	članovi Uprave, Nadzornog odbora i njegovih odbora, rukovodeće osoblje, zaposlenici, ovisna društva, druge osobe koje rade u ime i za račun Društva	nacionalno zakonodavstvo	web stranica društva
S	Politika pritužbi (Grievance policy)	definira opseg i definiciju pritužbi i izdvaja proces za izvještavanje i rješavanje pritužbi	zaposlenici unutar BPTO vertikalne (osim Geomant grupe gdje je u tijeku implementacija iste)	nije primjenjivo	Interna politika društva
G	Kodeks korporativnog upravljanja	uspostaviti visoke standarde korporativnog upravljanja i transparentnosti poslovanja	članovi Uprave, Nadzornog odbora i njegovih odbora, Glavna skupština, više rukovodstvo	EU, nacionalno	web stranica društva
S & G	Pravilnik o zaštiti osobnih podataka i poslovnih tajni	propisuje način prikupljanja, obrade i zaštite osobnih podataka te postupanje s poslovnim tajnama radi sprječavanja neovlaštenog pristupa	Ovisna društva, dobavljači	Opća uredba o zaštiti podataka - GDPR i nacionalno zakonodavstvo	Interna politika društva
S	Politika sigurnosti i zdravlja na radu	osigurava posvećenost prevenciji ozljeda i ugrožavanja zdravlja u svrhu ostvarenja nulte razine rizika za zaposlene, dobavljače i posjetioce	Ovisna društva	Načela i zahtjevi definirani standardom ISO 45001:2018	Interna politika društva
S & G	Politika kibernetičke sigurnosti	utvrđuje mjere zaštite informacijskih sustava, prevenciju kibernetičkih prijetnji i odgovornost za sigurnost podataka	Ovisna društva, IT odjel unutar organizacije	Opća uredba o zaštiti podataka - EU, ISO 27001, interni IT i sigurnosni standardi organizacije	Interna politika društva

4.1.7.1. Korporativna kultura i poslovno ponašanje

Etička načela i usklađenost igraju ključnu ulogu u stvaranju čvrstih temelja za poslovanje i ugled Grupe. Grupa se zalaže za stroge etičke standarde te se od zaposlenika i ostalih koji

djeluju u ime i za račun Grupe očekuje da uvijek izbjegavaju ponašanje koje bi moglo naštetiti ili ugroziti naš ugled i staviti osobne interese iznad interesa Grupe. Integritet, iskrenost i poštovanje čine temelj našeg uspjeha i vrijednosti koje svakodnevno negujemo.

Etički kodeks

Etički kodeks je temeljni dokument koji oblikuje našu korporativnu kulturu i služi kao vodič koji nam pomaže da u svakom trenutku možemo donijeti ispravnu poslovnu odluku. On obuhvaća širok spektar tema, uključujući poštivanje prava i dostojanstva svakog pojedinca, sprečavanje sukoba interesa, odgovorno upravljanje imovinom te usklađenost i poštivanje zakona i propisa.

Svrha Etičkog kodeksa je pružiti praktične smjernice za rješavanje mnogih etičkih pitanja s kojima se zaposlenici mogu suočiti u svojim svakodnevnim poslovnim aktivnostima. Kodeksom se utvrđuju pravila o ponašanju na radnom mjestu, sprečavanju sukoba interesa, zaštiti imovine, uključujući zaštitu okoliša, poštivanju zakona, pravila i propisa, odnosima s dioničarima i prijavljivanju neetičnog ponašanja. On definira naša očekivanja u pogledu ponašanja naših zaposlenika te profesionalnih standarda i etičkih vrijednosti koje negujemo. Kreiran je u formi pitanja i odgovora (Q&A) kako bi se olakšalo razumijevanje i praktična primjena pravila i vrijednosti unutar naše organizacije. Zaposlenici mogu lako pronaći odgovore na konkretne situacije s kojima se mogu suočiti u svakodnevnom radu, budući da su uključeni stvarni primjeri koji pomažu u prepoznavanju i rješavanju etičkih dilema. Kodeks služi kao vodič koji omogućuje donošenje ispravnih poslovnih odluka u svakom trenutku. U tom smislu očekujemo od svojih zaposlenika da su upoznati s istim i da se pridržavaju njegovih smjernica.

Novi Etički kodeks (Kodeks) donesen je u veljači 2024. godine, a odnosi se na sve zaposlenike Grupe. U BPTO vertikali je usvojen kod svih društava, izuzev Mplus Germany, gdje se čeka odobrenje od strane radničkog vijeća. Za HR vertikalu i društva koja djeluju na tržištu eCommerce-a Kodeks je usvojen u prvom kvartalu 2025. godine.

Pravilnik o postupku unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti i imenovanju povjerljive osobe

U prvom kvartalu 2024. godine u Društvu i većini BPTO ovisnih društava usvojili smo i implementirali Pravilnik o postupku unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti i imenovanju povjerljive osobe (engl. Whistleblowing Policy), u potpunosti usklađen s regulativom Europske unije te važećim lokalnim zakonodavstvom u onim zemljama gdje takva regulativa postoji. Ovaj pravilnik osigurava jasan okvir za anonimno i povjerljivo prijavljivanje sumnji na nepravilnosti, što je ključno za jačanje kulture transparentnosti i odgovornosti unutar naše organizacije.

Za svako društvo imenovane su povjerljive osobe i njihovi zamjenici koji su educirani za postupanje s prijavama te sukladno zakonskim i internim zahtjevima osiguravaju zaštitu prijavitelja i pravovremeno rješavanje slučajeva. Pravila su standardizirana na razini Grupe kako bi bila jednaka za sve, uz prilagodbu lokalnim propisima tamo gdje je to potrebno. U zemljama gdje ne postoji zakonska obveza primjene ovih pravila, primijenjena su interna pravila Grupe.

Uz navedeni pravilnik, implementirali smo software za prijavljivanje nepravilnosti (Whistleblowing kanal) dostupan zaposlenicima i trećim stranama [na našoj web stranici Društva](#) kojim smo omogućili anonimnost i povjerljivost prijavitelja, čime jamčimo i njihovu sigurnost od odmazde. Ovaj grupni sustav za prijavljivanje nepravilnosti:

- Povećava povjerenje zaposlenika: Omogućava zaposlenicima prijavu bez straha od odmazde;
- Smanjuje rizike za Grupi: Brza identifikacija i rješavanje sprječava potencijalne štete;
- Podržava kulturu etičnog ponašanja: Jasna poruka da je etično ponašanje prioritet;
- Centralizirano praćenje i upravljanje: Olakšava brzu reakciju Grupe te uvid u trendove i rizična područja;
- Veća transparentnost i dosljednost: Jednako postupanje u svim odjelima i lokacijama.

Detaljniji opis je unutar poglavlja [4.4. Informacije o upravljanju](#).

Za HR vertikal i društva koja djeluju na tržištu eCommercea implementacija whistleblowing kanala je provedena u prvom kvartalu 2025. godine.

Politika o sprječavanju i sankcioniranju mita i korupcije

Dana 31. listopada 2024. godine Društvo je usvojilo novu Politiku o sprečavanju i sankcioniranju mita i korupcije (eng. Antibribery Policy) koja je u potpunosti usklađena sa zahtjevima UN-ove Konvencije protiv korupcije, a koja je usvojena u svim BPTO kompanijama (izuzev Mplus Germany, gdje je mora odobriti radničko vijeće). Nastavno na usvojenu politiku, u BPTO vertikali smo proveli edukaciju zaposlenika kako bismo pružili smjernice za odgovorno i etički prihvatljivo poslovno darivanje koje je jedno od ključnih tema obrađenih Politikom te kako bismo osigurali očuvanje integriteta i transparentnosti u poslovanju. Edukacija je uključivala sljedeće teme:

- Što se smatra darom ili gostoprimstvom - jasno definiranje pojmova kako bi se izbjegle nedoumice;
- Smjernice o tome što je dopušteno, a što ne, s posebnim naglaskom na poštivanje naše politike i zakonskih zahtjeva;
- Informacije o maksimalnom iznosu vrijednosti dara koji je prihvatljiv za darivanje ili primanje;
- Savjete o tome kako postupiti u situacijama koje nisu jasno regulirane pravilima;
- Kada je potrebno zatražiti odobrenje Uprave za dar i na koji način evidentirati dar u registru darova koji vodi Odjel za usklađenost poslovanja.

Za većinu ostalih društava izvan BPTO poslovne vertikale plan implementacije je kroz prvu polovicu 2025. godine.

Politika upravljanja sukobom interesa

U travnju 2024. godine Uprava Društva je, uz suglasnost Nadzornog odbora, ažurirala i usvojila novu Politiku upravljanja sukobom interesa kako bi je uskladila s aktualnim poslovnim potrebama i regulatornim zahtjevima. Prošireni opseg politike sada obuhvaća članove Uprave, Nadzornog odbora i njegovih komisija, zaposlenike, povezana društva i njihove zaposlenike, kao i sve koji djeluju u ime i za račun Društva.

Posebna pažnja posvećena je jasnoći i jednostavnosti politike kako bi se olakšala njezina primjena u praksi. Uz to, provedena je edukacija za zaposlenike na rukovodećim pozicijama i druge ključne osobe u BPTO vertikali koje mogu donositi odluke i potencijalno se suočiti sa sukobom interesa. Kroz praktične primjere iz svakodnevnog poslovanja zaposlenicima smo približili što predstavlja sukob interesa, kako ga prepoznati i na koji način o njemu pravovremeno izvijestiti u skladu s definiranom procedurom.

Politika je usvojena u svim BPTO kompanijama, osim u društvu Mplus Germany koje za to čeka odobrenje od strane radničkog vijeća. Za većinu ostalih društava izvan BPTO poslovne vertikale plan implementacije je kroz prvu polovicu 2025. godine.

Politika zaštite ljudskih prava i prava radnika

Kako bismo osigurali da ispunjavamo svoje odgovornosti, implementirali smo grupnu Politiku zaštite ljudskih prava i prava radnika. Navedena politika naglašava važnost ljudskih prava za nas kao organizaciju i sprječava slučajeve zanemarivanja i zlouporabe tih prava, kao i posljedice takvih postupaka.

4.1.7.2. Okolišna pitanja

Grupa je usvojila okvir okolišnih politika i procedura koji se sastoji od krovne Politike zaštite okoliša (tzv. Environmental policy), Pod-politike zaštite okoliša i gospodarenja otpadom, Pod-politike zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i smanjenja emisija stakleničkih plinova te Okvira za implementaciju rješenja za upravljanje energijom u zgradama u vlasništvu i najmu Grupe na svim poslovnim lokacijama i Okvira za integraciju načela zelenog IKT-a u sve faze životnog ciklusa električne i elektroničke opreme.

Politika zaštite okoliša definira naše upravljanje utjecajem na klimatske promjene i otpad, odnosno definira mjere za kružno gospodarstvo, s posebnim naglaskom na ublažavanje klimatskih promjena kroz smanjenje emisija stakleničkih plinova, energetske učinkovitost i upravljanje otpadom, uz dodatne smjernice koje nadopunjuju ovu politiku.

Grupa aktivno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena i zaštiti okoliša kroz mjere energetske učinkovitosti, smanjenje emisija stakleničkih plinova i odgovorno gospodarenje otpadom. Optimiziramo uporabu energije i promičemo energetske učinkovitost korištenjem obnovljivih izvora energije i uporabu energije gdje god je to izvedivo. Također, planiramo uvesti tehnologije s niskim emisijama i poduzimati mjere za prilagodbu klimatskim promjenama. Naše operacije usmjerene su na sprječavanje zagađenja, dok otpadom upravljamo u skladu s relevantnim regulatornim sustavima i međunarodnom praksom, uključujući ponovnu uporabu, recikliranje i sigurno odlaganje. Osim toga, radimo na smanjenju otpada iz naših aktivnosti i povećavamo udio ponovne uporabe i recikliranja, uključujući e-otpada, u svim područjima našeg poslovanja.

4.1.7.3. Zaposlenici Grupe

Ključne politike koje je Grupa usvojila za upravljanje značajnim učincima na vlastitu radnu snagu, kao i povezanim značajnim rizicima i prilikama su, uz Etički kodeks, sljedeće: Pravilnik o postupku unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti (uz Whistleblowing kanal za prijavu nepravilnosti), Kodeks korporativnog upravljanja, Politika jednakosti, raznolikosti, rodne ravnopravnosti te ravnoteže poslovnog i privatnog života, Politika o zaštiti ljudskih prava i prava radnika, Politiku o sprječavanju i sankcioniranju mita i korupcije, Politika upravljanja sukobom interesa te Grievance policy – Politika pritužbi (Mplus žalbeni mehanizam za zaposlenike), a kako je navedeno u poglavlju [4.1.7. Politike i aktivnosti povezane sa održivošću](#).

Kodeks postavlja temelj za proces donošenja odluka, promovirajući načela koja potiču etičko i odgovorno poslovanje te definira standarde poslovanja Grupe i pruža smjernice za poslovne interakcije. Donesene politike obvezuju članove Uprave, Nadzornog odbora i njegovih odbora, rukovodeće osoblje i zaposlenike Društva kao i sva njegova ovisna društva te sve druge osobe koje djeluju u ime i za račun Grupe.

Iako se većina politika donosi i usvaja na grupnoj razini, Grupa također djeluje u skladu s lokalnim zakonodavstvom o radu u svakoj jurisdikciji te primjenjuje interne akte vezane za pravila ponašanja i internu komunikaciju, zapošljavanje, beneficije, itd. Spomenute politike i akti služe kao temelj za osiguranje dobrobiti zaposlenika i stvaranje pozitivnog i poticajnog radnog okruženja.

U području zaštite ljudskih prava, Grupa postupa u skladu s primjenjivim zakonskim pravilima o plaći, radnom vremenu, prekovremenim satima i drugim povlasticama i pravima zaposlenika. Grupa je dužna provoditi Politiku o zaštiti ljudskih prava i prava radnika te pratiti njezinu provedbu te uspostaviti mehanizme za njezino praćenje i prijavljivanje eventualnog postupanja protivno Politici.

Svaki član Uprave, Nadzornog odbora i njegovih odbora, rukovoditelj i zaposlenik Grupe te druge osobe na koje se odnose odredbe ove Politike obvezni su upoznati se s odredbama ove Politike te su se u obavljanju svojih poslova dužni pridržavati navedenih odredbi. Svaka povreda Politike smatra se teškom povredom obveza iz radnog odnosa. Kako bi se osigurala odgovarajuća zaštita ljudskih prava, Grupa je uvela konkretne mjere za omogućavanje pravnog lijeka u slučaju povreda. U tom kontekstu, uspostavljeni su jasni postupci prijavljivanja povreda ljudskih prava i prava zaposlenika, uključujući mehanizme za anonimno prijavljivanje nepravilnosti. Opisi ovih mehanizama navedeni su u poglavlju [Sanacija negativnih učinaka i kanali kojima zaposlenici mogu izraziti zabrinutost](#). Pogođene osobe imaju pristup pravnim savjetima i podršci kroz posebnu službu za zaštitu prava radnika, a svaka prijava bit će temeljito istraжена. Ako se utvrdi povreda, osigurava se odgovarajući pravni lijek, uključujući mogućnost pokretanja pravnog postupka. Također, uvedeni su mehanizmi za praćenje i reviziju učinkovitosti tih mjera kako bi se osigurala njihova stalna primjena i dostupnost pravde za sve zaposlene. Općenito, pa i u pogledu zaštite ljudskih prava, grupa surađuje sa zaposlenicima, odnosno sagledava njihovu perspektivu, kroz godišnje ispitivanje mišljenja i kroz analizu prijava zaprimljenih u sustavu za prijavu nepravilnosti opisanog u dijelu [Suradnja sa zaposlenicima i njihovim predstavnicima u vezi učinaka](#) te [Sanacija negativnih učinaka i kanali kojima zaposlenici mogu izraziti zabrinutost](#).

U Politici o zaštiti ljudskih prava i prava radnika se izričito navodi da je najstrože zabranjeno ropstvo, zadržavanje bilo koje osobe protiv njezine volje i držanje osobe u robovlasničkim uvjetima te svaki oblik prisilnog, dužničkog ili obveznog rada te povezanost s trgovinom ljudima i izrabljivanje djece.

Grupa prepoznaje svoju odgovornost i predanost održivim praksama ne samo unutar vlastitog poslovanja, već i duž cijelog lanca opskrbe. Kodeks ponašanja dobavljača definira očekivanja i zahtjeve za sve naše dobavljače, uključujući usklađenost s primjenjivim zakonima, propisima, industrijskim standardima i najboljim praksama. Kodeks obuhvaća ključna područja kao što su radna praksa i ljudska prava, zdravlje i sigurnost na radu, odgovornost za okoliš, etičko poslovanje te usklađenost s propisima. Detalji o Kodeksu ponašanja dobavljača dostupni su u poglavlju [4.4.4.1. Upravljanje odnosima s našim dobavljačima](#).

Grupa pridaje veliku važnost smanjenju rizika od nesreća, ozljeda i zdravstvenih prijetnji u radnom okruženju, kao i pravovremenom prepoznavanju i uklanjanju sigurnosnih i zdravstvenih opasnosti. U skladu s Etičkim kodeksom, od zaposlenika se zahtijeva da aktivno poduzimaju preventivne mjere i odmah djeluju u situacijama koje predstavljaju sigurnosni rizik za druge. Svi zaposlenici, bez obzira na razinu odgovornosti, poziciju ili funkciju, potiču se da poduzmu odgovarajuće korake i obavijeste Službu za ljudske resurse ili nadređene osobe kako bi se osiguralo sigurno radno mjesto za sve. Zdravlje i sigurnost na radu regulirani su nacionalnim zakonima kojih se Grupa pridržava i primjenjuje na svim svojim lokacijama. Interni akti i sustavi, poput Politike zaštite ljudskih prava i prava radnika te Politike sigurnosti i zdravlja na radu i sustava usklađene s normom ISO 45001 (na razini BPTO vertikale), dodatno potvrđuju obvezu i predanost Grupe osiguravanju sigurnog i zdravog radnog okruženja te postupanja u skladu sa svim važećim zdravstvenim i sigurnosnim propisima.

Grupa čvrsto vjeruje da su uključenost i raznolikost temeljni za dugoročni rast i razvoj, omogućujući pružanje vrhunske korisničke usluge. Politika raznolikosti, jednakosti, uključenosti, rodne ravnopravnosti te ravnoteže između poslovnog i privatnog života izražava naše ambicije i obveze, obuhvaćajući sve razine organizacije, uključujući menadžment i zaposlenike. Rodna ravnopravnost na radnom mjestu nije samo pitanje pravednosti, već donosi brojne prednosti za Grupi u cjelini. U tom kontekstu, obvezali smo se na KPI-eve povezane s Obveznicom povezanom s održivim poslovanjem, s posebnim fokusom na povećanje zastupljenosti žena u upravljačkim timovima. Vjerujemo da će to poboljšati organizacijsku učinkovitost, smanjiti prepreke i pristranosti te doprinijeti inovativnosti. Grupa je 2023. godine donijela novu Politiku jednakosti, raznolikosti, rodne ravnopravnosti te ravnoteže između poslovnog i privatnog života, koja odražava našu predanost promicanju rodne ravnopravnosti i stvaranju inkluzivnog radnog okruženja. Politika također osigurava usklađivanje prava zaposlenika unutar Grupe. Temeljna načela politike usklađena su s Vodećim načelima UN-a o poslovanju i ljudskim pravima, kao i s načelima osnaživanja žena. Politika se primjenjuje na sve dijelove našeg poslovanja, uključujući zaposlenike, izvođače i poslovne partnere.

Grupa će poduzeti mjere za ostvarivanje ciljeva ove politike, osiguravajući da svi naši ovisni subjekti prihvate navedenu politiku i aktivno sudjeluju u njejoj provedbi. Cilj nam je uspostaviti i održavati radno okruženje koje je inkluzivno za sve, bez obzira na rasu, spol, boju kože, etničku pripadnost, socijalno podrijetlo, vjeru, dob, invaliditet, seksualnu orijentaciju, politički položaj ili bilo koju drugu osobinu koja bi mogla biti temelj diskriminacije. Ovom politikom Grupa podržava Direktivu Europskog parlamenta i Vijeća iz 2022. godine, koja promiče rodnu ravnotežu među direktorima trgovačkih društava uvrštenih na burzu te postavlja cilj da do 2026. godine najmanje 40% radnih mjesta neizvršnih trgovačkih društava bude popunjeno članovima nedovoljno zastupljenog spola. Naš cilj je do kraja 2030. godine postići 51% zastupljenosti žena u upravljačkim timovima (uključujući nadzorna tijela). Osim toga, predani smo osiguravanju ravnoteže između poslovnog i privatnog života svih naših zaposlenika. Prepoznavajući raznolikost u upravljačkim tijelima kao ključni faktor za postizanje ciljeva rodne ravnopravnosti i inkluzivnosti, uspostavljamo specifična pravila i smjernice koje osiguravaju raznolikost sastavu upravljačkih tijela unutar Grupe. Naše aktivnosti uključuju provedbu programa inkluzivnosti i ljudskih resursa, uklanjanje prepreka napredovanju žena te poticanje individualnih promjena ponašanja.

U lipnju 2023. godine, Glavna skupština Društva izmijenila je Statut Društva, čime je povećan broj članova Uprave s tri na pet. Ove izmjene omogućile su donošenje novog Plana raznolikosti za Upravu i Nadzorni odbor Društva za razdoblje od 2024. do 2029. godine, s ciljem postizanja sljedeće zastupljenosti žena: u Nadzornom odboru zastupljenost mora biti najmanje 28,57%, što u praksi znači najmanje dva člana od ukupno sedam. U Upravnom odboru taj prag iznosi najmanje 40%, odnosno najmanje dvije članice od ukupno pet članova Uprave. Ovi ciljevi primjenjuju se pod uvjetom da broj članova ostane u skladu s važećim Statutom. Društvo prati i prikuplja podatke na temelju mjernih podataka o raznolikosti radne snage, dok više rukovodstvo pregledava mjerne podatke o raznolikosti tromjesečno.

Kako bismo ostvarili našu obvezu, koristimo holistički pristup s ciljem adresiranja pitanja rodne ravnopravnosti, raznolikosti i uključivosti na različitim razinama. Naše aktivnosti uključuju:

- provedbu uključivih programa i politika ljudskih resursa;
- uklanjanje prepreka napredovanju žena; i
- poticanje individualne promjene ponašanja.

4.1.8. Prikupljanje podataka

Društvo ima uspostavljen postupak za prikupljanje ključnih podataka od strane svojih ovisnih društava, kako bi osiguralo ispunjavanje regulatornih obveza i omogućio učinkovit nadzor nad poslovanjem svojih ovisnih društava. Ovaj postupak osigurava redovitu i pravovremenu razmjenu informacija potrebnih za usklađenost i praćenje poslovanja Grupe.

Kao rezultat provedene procjene značajnosti, a kako je navedeno u poglavlju [4.1.6. Upravljanje materijalnim učincima, rizicima i prilikama](#) utvrđeni su značajni učinci, rizici i prilike na nivou Grupe, te su temeljem njih utvrđeni čimbenici održivosti značajni za potrebe izvještavanja.

Na temelju utvrđenih značajnih čimbenika definirane su teme relevantne za Grupu te su identificirani zahtjevi za objavu u vezi s tim temama. U skladu sa zahtjevima ESRS-ova, sva ovisna društva dostavljala su podatke u prethodno definiranim predlošcima kako bi se osigurala istovrsnost informacija. Unutarnje kontrole povezane s izvješćivanjem o održivosti ovise o području izvješćivanja, budući da više internih funkcija doprinosi našem izvješćivanju o održivosti, ovisno o temi. Na konsolidiranoj razini, uspostavljene su mjere kontrole kako bi se osiguralo točno i cjelovito izvješćivanje o ESG podacima koji su dio našeg godišnjeg izvještaja.

Ovisno o vrsti podataka neki su prikupljeni kumulativno tijekom izvještajnog razdoblja, a neki na dan izvještavanja. Podaci su bili predmetom pregleda, provjere i različitih analitičkih postupaka sa svrhom utvrđivanja njihove pouzdanosti od trenutka nastanka transakcije ili drugog događaja pa do izvještavanja o istima.

S obzirom na pokazatelje uspješnosti koji se računaju radi obveznice povezane s održivim poslovanjem, tijekom pripreme Izvještaja o održivosti bili smo usredotočeni na prikupljanje podataka vezanih uz potrošnju energije. Ti su podaci također korišteni za izračun emisija stakleničkih plinova u okviru izvještavanja o klimatskim promjenama, gdje su navedene i dodatne relevantne pojedinosti za klimu. Također smo bili usredotočeni na prikupljanje svih relevantnih podataka o inkluzivnosti i raznolikosti u našim upravljačkim timovima unutar cijele grupne strukture.

4.2. Informacije o okolišu

4.2.1. Uvod

Poslovanje Grupe do kraja 2024. godine imalo je značajno manje učinke na okolišna pitanja u usporedbi s drugim industrijama. Međutim, s obzirom na akviziciju Panvita Grupe u studenom, naše poslovne operacije sada uključuju i poljoprivredu, što značajno mijenja naš okolišni otisak.

Ipak, s obzirom da se konsolidacija odvila krajem godine, okolišni podaci u ovom izvještaju uključuju samo podatke o potrošnji energije i emisijama stakleničkih plinova za studeni i prosinac 2024. godine, dok je suprotno, u slučaju da su prikupljeni podaci na bazi cijele godine, izričito naglašeno.

Unutar okolišnih objava ističu se podaci na temu klimatskih promjena, a ostale teme zasad nisu prepoznate kao značajne zbog prirode poslovanja Grupe. Budući da je do konsolidacije Panvita Grupe došlo krajem godine, njihove aktivnosti u segmentu okoliša nisu analizirane te nisu mogle rezultirati značajnim temama.

U pogledu klimatskih promjena (ESRS E-1), podteme o kojima ne izvještavamo su uklanjanje stakleničkih plinova i ugljični krediti te interno utvrđene cijene ugljika, budući da ništa od toga nismo primjenjivali tijekom 2024. godine.

4.2.2. EU Taksonomija

Relevantni okvir izvješćivanja za objave o EU taksonomiji temelji se na odredbi članka 8. Uredbe o taksonomiji⁵, pravilima Delegiranog akta o objavama⁶ te uključuje analizu izvršenu sukladno kriterijima propisanim delegiranim uredbama o okolišnim ciljevima (Delegirani akt o klimi⁷, Delegirani akt o okolišu⁸).

4.2.2.1. EU Taksonomija uvod i procjena

Od 1. siječnja 2024. godine obveznici nefinancijskog, sada izvještavanja o održivosti, također moraju izvještavati o svom doprinosu okolišnim ciljevima. Izvještavanje se odnosi na analizu prihvatljivosti i usklađenosti poslovanja, odnosno gospodarskih djelatnosti s kriterijima propisanim za šest okolišnih ciljeva: ublažavanje klimatskih promjena, prilagodba klimatskim promjenama, održivo korištenje vodnih i morskih resursa, prijelaz na kružno gospodarstvo, sprečavanje i kontrola onečišćenja te zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava. Postupak i metodologija korišteni za procjenu naših ekonomskih aktivnosti u skladu s okvirom EU taksonomije, kao i postupak izračuna KPI-jeva, razrađeni su u tekstu u nastavku.

⁵ Uredba (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088

⁶ Delegirana uredba Komisije (EU) 2021/2178 od 6. srpnja 2021. o dopuni Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća utvrđivanjem sadržaja i prikaza informacija o okolišno održivim ekonomskim djelatnostima koje objavljuju poduzeća na koja se primjenjuje članak 19.a ili članak 29.a Direktive 2013/34/EU i utvrđivanjem metodologije obveznog objavljivanja informacija

⁷ Delegirana uredba Komisije (EU) 2021/2139 od 4. lipnja 2021. o dopuni Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća utvrđivanjem kriterija tehničke provjere na temelju kojih se određuje pod kojim se uvjetima smatra da ekonomska djelatnost znatno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena ili prilagodbi klimatskim promjenama i nanosi li ta ekonomska djelatnost bitnu štetu kojem drugom okolišnom cilju

⁸ Delegirana uredba Komisije (EU) 2023/2486 od 27. lipnja 2023. o dopuni Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća utvrđivanjem kriterija tehničke provjere na temelju kojih se određuje pod kojim se uvjetima smatra da ekonomska djelatnost znatno doprinosi održivom korištenju i zaštiti vodnih i morskih resursa

4.2.2.2. Taksonomski prihvatljive i usklađene djelatnosti

Kako bismo ispunili regulatorne obveze za 2024. godinu i procijenili koje se ekonomske djelatnosti na razini Grupe smatraju okolišno održivima sukladno EU taksonomiji, proveli smo procjenu prihvatljivosti.

Vodili smo se NACE kodovima (Statistička klasifikacija gospodarskih djelatnosti u Europskoj zajednici), međutim, nismo se oslanjali samo na ekonomske djelatnosti opisane pod NACE kodovima, već na aktivnosti koje su društva stvarno obavljala. Ovisna društva tako su identificirala prihvatljive ekonomske djelatnosti uspoređujući opis djelatnosti iz Delegiranog akta o klimi (Delegirana uredba (EU) 2021/2139) i Delegiranog akta o okolišu (Delegirana uredba (EU) 2023/2486) s djelatnostima koje su stvarno obavljala tijekom 2024. godine. Rezultati su prikazani u tablici u nastavku.

SEKTOR	Taksonomski prihvatljive ekonomske djelatnosti	
	CCM - Ublažavanje klimatskih promjena	NAZIV DJELATNOSTI
	CCA – Prilagodba klimatskim promjenama	
4. Energetika	4.25 CCM	Proizvodnja energije za grijanje/hlađenje iz otpadne topline
5. Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom i sanacija okoliša	5.1 CCM	Izgradnja, proširenje i rad sustava za prikupljanje, pročišćavanje i opskrbu vodom
5. Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom i sanacija okoliša	5.4 CCM	Obnova sustava za prikupljanje i pročišćavanje otpadnih voda
6. Prijevoz	6.5 CCM	Prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima
6. Prijevoz	6.6.CCM	Usluge cestovnog prijevoza robe
7. Građevinske djelatnosti i poslovanje nekretninama	7.3 CCM	Postavljanje, održavanje i popravak opreme za energetske učinkovitost
7. Građevinske djelatnosti i poslovanje nekretninama	7.4 CCM	Postavljanje, održavanje i popravak stanica za punjenje električnih vozila u zgradama (i na parkirnim mjestima povezanim sa zgradama)
7. Građevinske djelatnosti i poslovanje nekretninama	7.5 CCM	Postavljanje, održavanje i popravak instrumenata i uređaja za mjerenje, regulaciju i kontrolu energetske učinkovitosti zgrada
7. Građevinske djelatnosti i poslovanje nekretninama	7.6 CCM	Postavljanje, održavanje i popravak tehnologija za energiju iz obnovljivih izvora
7. Građevinske djelatnosti i poslovanje nekretninama	7.7 CCM	Kupnja i vlasništvo nad zgradama

Grupa nije identificirala prihvatljive djelatnosti u svezi drugih okolišnih ciljeva.

Nakon identificiranih taksonomski prihvatljivih djelatnosti, ovisna društva Grupe analizirala su koje su od njih usklađene s kriterijima tehničke provjere Delegiranog akta o klimi te se mogu klasificirati kao taksonomski usklađene. Procesu analize taksonomski usklađenih djelatnosti pristupili smo na sljedeći način:

1. Za svaku djelatnost koja je identificirana kao taksonomski prihvatljiva, društva su procjenjivala ispunjava li djelatnost kriterije tehničke provjere za znatan doprinos okolišnim ciljevima kako je definirano Delegiranim aktom o klimi i Delegiranim aktom o okolišu;
2. Sljedeći korak uključivao je procjenu ispunjavanja kriterija tehničke provjere za nenanošenje bitne štete nijednom drugom okolišnom cilju definiranom EU Taksonomijom.

Društva tijekom 2024. godine nisu provela analizu ranjivosti na klimatske rizike kako je ona predviđena Dodatkom A Delegiranog akta o klimi te je u većini slučajeva već to bio razlog neusklađenosti djelatnosti. Naime, iako je izvršena procjena klimatskih rizika za pojedine lokacije poslovanja Grupe (detaljnije u poglavlju [4.2.3. Upravljanje značajnim učincima, rizicima i prilikama povezanim s klimatskim promjenama](#)), nije izrađen plan prilagodbe tim rizicima, niti su rizici procijenjeni u odnosu na sve djelatnosti. Nadalje, djelatnosti su poduzimane neovisno o kriterijima tehničke provjere, tako da se u praksi oni uglavnom nisu provodili. Sukladno navedenome, zaključili smo kako se nijedna taksonomski prihvatljiva djelatnost ne može smatrati i taksonomski usklađenom, budući da ili ne doprinosi znatno nijednom klimatskom cilju ili ne udovoljava zahtjevima nečinjenja bitne štete cilju prilagodbe klimatskim promjenama, tj. drugim okolišnim ciljevima.

4.2.2.3. Taksonomski ključni pokazatelji uspješnosti

Završni korak u procesu izvještavanja o taksonomski prihvatljivim djelatnostima je izračun ključnih pokazatelja uspješnosti (KPI) kako je definirano u članku 8. Uredbe o EU Taksonomiji. Prilikom izračuna KPI-ova vodili smo se pravilima propisanim Delegiranim aktom o objavama, a sukladno propisanim zahtjevima za nefinancijska poduzeća, izbjegli smo dvostruko računanje na način da je, iznos svrstan u jednu identificiranu taksonomski prihvatljivu djelatnost, eliminiran iz mogućnosti svrstavanja u drugu.

Ključni pokazatelj uspješnosti - Prihodi

Za potrebe izračuna KPI prihoda, identificirali smo dvije djelatnosti: 7.7 Kupnja i vlasništvo nad zgradama, koja se odnosi na iznajmljivanje poslovnih prostora trećim stranama u iznosu od 2.003 tisuća eura te djelatnost 6.5. koja se odnosi na Prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima, odnosno prodaju vozila trećoj strani u iznosu od 45 tisuća eura.

Aktivnost prodaje vozila nastupa kao integrirani dio upravljanja imovinom, pri čemu se vozila, nakon završetka ugovora ili perioda korištenja u floti prodaju trećim stranama. Slijedom toga, prihodi ostvareni prodajom vozila predstavljaju ostvarenje ekonomskog učinka unutar djelatnosti 6.5, odnosno izvršavanje prava vlasništva nad vozilima koja su prethodno bila predmet upravljanja i/ili financiranja. Ova prodajna aktivnost nije samostalna trgovinska djelatnost, već dio integriranog ciklusa koji započinje nabavom, uključuje korištenje, upravljanje vozilima te završava njihovim otuđenjem (prodajom). Stoga je smatramo obuhvaćenom djelatnošću 6.5 u kontekstu EU Taksonomije.

S obzirom na ukupan nazivnik KPI prihodi u iznosu od 361.111 tisuća eura, udio prihvatljivih prihoda manji je od 1% i ne predstavlja značajnu promjenu u odnosu na prethodno razdoblje (2023. godine udio prihvatljivih prihoda je bio manji od 0,5%).

Ključni pokazatelj uspješnosti – CapEx

Uslijed stjecanja Panvita Grupe identificirano je više gospodarskih djelatnosti koje su taksonomski prihvatljive u odnosu na prethodno razdoblje, a za potrebe izračuna KPI-a CapEx. To su slijedeće djelatnosti:

4.25 **Proizvodnja energije za grijanje/hlađenje iz otpadne topline**

5.1 **Izgradnja, proširenje i rad sustava za prikupljanje, pročišćavanje i opskrbu vodom**

5.4 **Obnova sustava za prikupljanje i pročišćavanje otpadnih voda**

6.5 **Prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima**

6.6 **Usluge cestovnog prijevoza robe**

7.4 **Postavljanje, održavanje i popravak stanica za punjenje električnih vozila u zgradama (i na parkirnim mjestima povezanim sa zgradama)**

7.6 **Postavljanje, održavanje i popravak tehnologija za energiju iz obnovljivih izvora**

7.7 **Kupnja i vlasništvo nad zgradama**

Ukupne taksonomski prihvatljive djelatnosti CapExa iznose 49.988 tisuća eura, a ukupan nazivnik 113.888 tisuća eura, čime proizlazi da je 43,89% CapEx-a taksonomski prihvatljivo što je značajno povećanje u odnosu na prošlu godinu (31.12.2023.: 16,76%). Na navedeno povećanje je najviše utjecala transakcija stjecanja Panvita Grupe koja ima značajnu dugotrajnu imovinu, a koja je u prikazana kao CapEx u iznosu od 75.339 tisuća eura.

Ključni pokazatelj uspješnosti – OpEx

Sukladno regulativi, u izračun KPI-a OpEx uključuju se nekapitalizirani troškovi istraživanja i razvoja, troškovi kratkoročnih najмова, troškovi održavanja i čišćenja dugotrajne imovine te svi ostali troškovi potrebni za dobro funkcioniranje imovine. Osim eksternih troškova, u izračun je potrebno uključiti i plaće djelatnika koji rade na čišćenju i održavanju.

Pregledom naših ukupnih operativnih troškova u odnosu na zahtjeve taksonomije, identificirali smo pet ekonomskih djelatnosti taksonomski prihvatljivih za potrebe izračuna KPI-a OpEx, a to su:

6.5 **Prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima**

6.6 **Usluge cestovnog prijevoza robe**

7.3 **Postavljanje, održavanje i popravak opreme za energetske učinkovitost**

7.5 **Postavljanje, održavanje i popravak instrumenata i uređaja za mjerenje, regulaciju i kontrolu energetske učinkovitosti zgrade te**

7.7 **Kupnja i vlasništvo nad zgradama**

U izračun brojnika uračunati su troškovi tekućeg održavanja koji se mogu povezati s gore navedenim djelatnostima, trošak plaća zaposlenika koji rade na troškovima čišćenja i održavanja, troškovi materijala i usluga čišćenja, troškovi održavanja vozila te kratkoročnog najma nekretnina i vozila.

Tako izračunati brojnik OpEx-a iznosi 2.995 tisuća eura, što uz nazivnik u iznosu 4.603 tisuća eura znači da je 65,07% (2023.: 63,34%) OpEx-a taksonomski prihvatljivo.

4.2.3. Upravljanje značajnim učincima, rizicima i prilikama povezanim s klimatskim promjenama

Značajni učinci, rizici i prilike povezani s klimatskim promjenama opisani su u poglavlju [4.1.6.4. Značajni učinci, rizici i prilike i njihova povezanost sa strategijom i poslovnim modelom.](#)

Učinke na klimatske promjene kroz poslovanje Grupe smo prepoznali kroz emisije stakleničkih plinova koje generiramo kroz poslovne operacije, a što mjerimo i pratimo od 2022. godine. U okviru izračuna emisija koncentrirali smo se na BPTO i HR vertikale koje posluju iz uredskih prostora te utječu na emisije kroz potrošnju energije, goriva za automobile i poslovna putovanja. Novi izvori emisija povezani su s akvizicijom Panvita Grupe, za što smo napravili ograničenu analizu (studeni i prosinac 2024.), a u narednom razdoblju ćemo analizirati i izvještavati o FLAG emisijama povezanim s poljoprivrednim aktivnostima. Izračun ukupnih emisija stakleničkih plinova Grupe naveden je u poglavlju [4.2.5. Energija i emisije.](#)

Upravljanje IRO-ima povezanim s klimom provodi se kroz aktivnosti predviđene politikama Grupe (opisane u poglavlju [4.1.7. Politike i aktivnosti povezane s održivošću](#), u dijelu Okolišna pitanja). Zasad je materija uređena Politikom zaštite okoliša i pripadajućim provedbenim aktima, a ne postoje zasebne politike koje bi se odnosile na pitanja klimatskih promjena. Konkretni cilj u odnosu na klimatske promjene je predviđen strategijom održivosti i zasad se odnosi samo na smanjenje apsolutnih emisija iz opsega 1 i 2 za 58,8 % do 2035. godine u odnosu na baznu vrijednost za 2021. godinu. Kao i SPT za SLB, strateški cilj se temelji na linearnom smanjenju definiranom kriterijima pristupa apsolutne kontrakcije SBTi-ja za usklađivanje sa scenarijem od 1,5°C iz Pariškog sporazuma. Smanjenje je zadano kombinirano za opseg 1 i 2, bez specifičnih omjera, te zasad ne postoji razrađena strategija dekarbonizacije.

Ciljne vrijednosti su postavljene i kroz izdanje SLB-a za razdoblja 2024. i 2027., što je opisano u poglavlju [4.1.5. Obveznica povezana s održivim poslovanjem](#) i [4.2.5.2. Emisije opsega 1, 2, 3 i ukupne emisije stakleničkih plinova.](#)

Planirane mjere za smanjenje emisija su primarno fokusirane na vlastite operacije kroz ulaganja u energetske učinkovitost i povećanje potrošnje energije iz obnovljivih izvora. Internim aktima je razrađeno sljedeće: implementacija rješenja koja štede energiju i pozitivno utječu na energetske učinkovitost i angažman zaposlenika, implementacija pametnih rješenja za uštedu energije (uključujući, ali ne ograničavajući se na uvođenje pametnih senzora, rješenja za daljinsko praćenje, potpunu LED rasvjetu i HVAC regulaciju na svim poslovnim lokacijama gdje je to izvedivo i poslovno opravdano), elektrifikacija voznog parka, zakup ureda u energetske učinkovitim zgradama kad god je to moguće, nabava i/ili proizvodnja obnovljive energije uz jamstva o podrijetlu kad god je to moguće, nabava energetske visokoučinkovite elektroničke opreme s energetskim certifikatima, praćenje, optimiziranje i odgovorno budžetiranje poslovnih putovanja, implementacija normi ISO 14001 i 50001.

Mjere su se počele provoditi od 2022. godine te je opis poduzetih aktivnosti u 2024. godini uključen u poglavlje [4.2.5.2. Emisije opsega 1, 2, 3 i ukupne emisije stakleničkih plinova.](#)

Mjere i aktivnosti nisu strogo propisane u obliku konkretnih očekivanih godišnjih doprinosa, budući da ovise o mnogim faktorima na razini Grupe (mogućnosti po državama i ovisnim društvima u odnosu na dobavljače energije i zakonske propise). U budućnosti će iste mjere obuhvatiti dosadašnje vlastite poslovne aktivnosti u onom opsegu i društvima, odnosno državama gdje to još nije učinjeno (ovisno o mogućnostima i specifičnostima pojedine države) te poljoprivredu. Konkretna mjera i aktivnosti vezane za poljoprivredu bit će utvrđene tijekom 2025. godine.

4.2.3.1. Klimatski rizici

Kako bismo utvrdili postojanje i značajnost klimatskih rizika na poslovanje Grupe, iskoristili smo neovisni alat Climatig. Climatig služi za procjenu klimatskih rizika za pojedine geolokacije koje radi na temelju algoritama koji uključuju klimatske modele, satelitske snimke, AI, te povijesne klimatske i meteorološke podatke za analiziranu lokaciju. Klimatske opasnosti koje su analizirane pomoću alata su tuča, kasni mraz, suša, riječna poplava, šumski požar, jake oborine, obalne poplave, tropski ciklon, toplinski val, oluje. Analiza je rađena za period 2024.-2054., po godinama. Klimatske opasnosti su zasebno analizirane za svaku godinu te smo tako obuhvatili kratkoročno (do godine dana), srednjoročno (od jedne do dvije godine) i dugoročno (preko pet godina) vremensko razdoblje. Ukupno razdoblje za koje smo analizirali klimatske opasnosti je 30 godina, što obuhvaća veći dio vijeka trajanja ove imovine, a i dalje je unutar očekivanog razumnog razdoblja planiranja.

Korišteni scenariji za analizu su IPCC RCP 4.5 i 8.5. Climatig za procjenu fizičkih rizika koristi vlastiti Climatig Score (CS) za svaku od opasnosti, što uključuje i ranjivost te izloženost imovine toj opasnosti. Rezultati CS-a se kreću od niskog rizika, preko umjerenog i visokog do vrlo visokog i ekstremnog rizika.

Analiza je izvršena za imovinu u vlasništvu Grupe u Republici Hrvatskoj (dvije nekretnine u vlasništvu BOSQAR d.d. i Vizual 2 d.o.o.) te za jedanaest lokacija Panvita Grupe (poljoprivredna proizvodnja, polja, nekretnine). S obzirom na dosadašnje poslovanje i nove aktivnosti u sektoru poljoprivrede, odlučili smo započeti s analizom kako bismo bili spremni za potencijalne opasnosti od klimatskih promjena za novu, Food vertikalu.

Rezultati procjene klimatskih rizika pokazali su da trenutno analiziranim lokacijama ne prijetu značajni fizički rizici kad se CS gleda u prosjeku za sve klimatske opasnosti. Naime, rezultati svih analiza su u prosječnoj ocjeni bili u kategoriji umjerenog rizika.

Međutim, pojedinačno gledano, ističu se toplinski valovi, jake oborine, suša, svi u kategoriji visokog rizika. Toplinski val je identificiran kao opasnost za nekretninu (uredsku zgradu) u Zagrebu, dok su preostale opasnosti utvrđene kao značajne za poljoprivredne lokacije Panvita Grupe.

Tranzicijski rizici nisu bili predmetom analize za 2024. godinu, osim na načelnoj razini kao regulatorni, pravni i financijski rizici općenito. Nije primijenjena analiza scenarija u smislu utvrđivanja tranzicijskih događaja povezanih s klimatskim promjenama ili procjena načina na koji imovina ili poslovne aktivnosti Grupe mogu biti izložene ovim rizicima.

S obzirom da je analiza zasad uključila preliminarne lokacije, osobito u pogledu Panvite, u narednom periodu ćemo nastaviti s utvrđivanjem fizičkih klimatskih rizika. Cilj je razraditi naše poslovne strategije u odnosu na navedene rizike, odnosno cilj je pristupiti analizi otpornosti što dosad nismo učinili, budući da na razini Grupe u vlasništvu imamo samo dvije spomenute nekretnine te do stjecanja Food vertikale nismo imali poslovne aktivnosti koje bi bile značajno pogođene klimatskim rizicima.

4.2.4. Tranzicijski plan za ublažavanje klimatskih promjena

Grupa u 2024. godini još nije donijela tranzicijski plan za ublažavanje klimatskih promjena, ali prepoznaje važnost ovog koraka u kontekstu globalnih napora za smanjenje emisija i prelazak na održivo gospodarstvo. Grupna strategija održivosti već uključuje postavljene ciljeve smanjenja emisija stakleničkih plinova koji su usklađeni s ciljevima Pariškog sporazuma, s ciljem ograničavanja globalnog zagrijavanja na 1,5 °C. U skladu s time, Grupa planira razviti i implementirati tranzicijski plan u 2025. godini, čime će osigurati dugoročnu održivost poslovnog modela, s posebnim naglaskom na postizanje klimatske neutralnosti do 2050. godine.

4.2.5. Energija i emisije

4.2.5.1. Potrošnja energije i kombinacija izvora energije

Grupa uvažava kolektivnu odgovornost u borbi protiv klimatskih promjena i nastoji primjenjivati održive poslovne prakse koje između ostalog uključuju veće oslanjanje na obnovljive izvore energije.

Električna energija i plin ključni su resursi za poslovanje Grupe. Budući da primarno poslujemo u sektoru usluga, napajanje naših ureda i mobilizacija ljudskih resursa dva su glavna čimbenika naše potrošnje energije i emisija. Međutim, od studenog 2024. godine, konsolidacijom Panvita Grupe naš se energetske miks mijenja te ćemo o njemu u punom opsegu

izvijestiti u izvještaju za 2025. godinu. U izračune energije, a onda i emisija stakleničkih plinova, za 2021. i 2024. godinu uključeni su i podaci o potrošnji energije za novoakviziranu Panvita Grupu. S obzirom da za 2024. nisu bili dostupni cjeloviti podaci, nismo bili u mogućnosti uključiti potpune podatke za Panvita Grupu, stoga je primijenjena metoda pro rata izračuna. Za potrebe analize i izvještavanja su stoga uzeti u obzir samo podaci za studeni i prosinac 2024. godine. Takav je pristup temeljen na pravilima o metodologijama rekalkulacije bazne godine propisanim dodatkom uz GHG Protokol⁹.

Ukupna potrošnja energije u MWh povezana s vlastitim poslovanjem tijekom 2024. iznosi 18.466,01 MWh.

UKUPNA POTROŠNJA ENERGIJE POVEZANA S VLASTITIM POSLOVANJEM

	UDIO U t POTROŠNJI ENERGIJE	JED. MJERE	2024.
Ukupna potrošnja energije iz fosilnih izvora	74,34%	MWh	13.727,65
Potrošnja goriva za obnovljive izvore uključujući biomasu	0%	MWh	0
Potrošnja nabavljene ili stečene električne energije, energije za grijanje, pare i energije za hlađenje iz obnovljivih izvora	25,24%	MWh	4.661,00
Potrošnja samostalno proizvedene energije iz obnovljivih izvora za koju nije potrebno gorivo	0,42%	MWh	77,36
Ukupna potrošnja energije iz obnovljivih izvora	25,66%	MWh	4.738,36
UKUPNA POTROŠNJA ENERGIJE		MWh	18.466,01

Grupa direktno ne koristi energiju iz nuklearnih izvora energije, osim eventualno kroz energetske miks dobavljača, za što nije rađena zasebna analiza. Izuzev poslovanja Panvite, Grupa ne posluje u sektorima koji znatno utječu na klimu. S obzirom na već spomenute izazove s dostupnosti podataka, nismo analizirali podatke

za 2024. i raščlanili ih prema specifičnim izvorima za fosilna goriva. Dio kompanija unutar Panvita Grupe proizvodi svoju energiju iz obnovljivih izvora (sunčeva energija), te je od trenutka kada je postala dio grupe proizvela 77,36 MWh energije.

⁹ Metodologije za ponovni izračun početne godine zbog strukturnih promjena; Dodatak E uz Revidirano izdanje Standarda za obračun i izvještavanje emisija stakleničkih plinova za korporacije (GHG protokol), verzija iz siječnja 2005.

4.2.5.2. Emisije opsega 1, 2, 3 i ukupne emisije stakleničkih plinova

Utjecaj Grupe na emisije stakleničkih plinova proizlazi iz uporabe električne energije, plina i goriva. Stoga, ključni pokazatelji uspješnosti zadani u našoj strategiji održivosti daju prednost prelasku na obnovljive izvore energije, prilagodbu našeg ponašanja usvajanjem mjera energetske učinkovitosti, smanjenjem poslovnih putovanja općenito, a osobito zrakoplovima te poboljšanju prikupljanja podataka u cijeloj Grupi, kako bi se precizno procijenio naš ugljični otisak. Kako je detaljno opisano u poglavlju [4.1.5. Obveznice povezane s održivim poslovanjem](#), kao ključne pokazatelje uspješnosti SLB-a odabrali smo smanjenje emisija stakleničkih plinova opsega 1 i 2. Pri definiranju konkretnog cilja razvili smo i strateške planove Grupe za smanjenje emisija stakleničkih plinova koristeći metodologiju i alate SBTi-ja (pristup apsolutne kontrakcije, linearno smanjenje od bazne godine do ciljne godine).

S obzirom na akviziciju Panvita Grupe u 2024., bilo je potrebno ponovno izračunati podatke za 2021. (baznu) godinu. Postupak preračuna i primijenjena ograničenja opisani su u [Izvještaju o pokazateljima uspješnosti obveznica](#), a koji je dostupan na slijedećoj poveznici: [Izvešća o održivosti - BOSQAR INVEST](#).

Metodologija

Emisije stakleničkih plinova računamo u skladu s metodologijom i definicijama navedenim u Standardu korporativnog računovodstva i izvješćivanja Protokola o stakleničkim plinovima (Greenhouse Gas Protocol) i njegovim Smjernicama o stakleničkim plinovima iz opsega 2. Navedeno je uključivalo korištenje pristupa temeljenih na lokaciji i tržišnog pristupa.

Za potrebe izračuna emisija opsega 1 korišteni su emisijski faktori kako slijedi. Za operativna društva sa sjedištem u EU-u upotrijebili smo emisijske faktore razine 1 emisija iz EMEP/EEA Vodiča inventara emisija onečišćujućih tvari u zrak 2023., a za društvo sa sjedištem u Ujedinjenom Kraljevstvu podatke njihove Vlade; Izvješćivanje o stakleničkim plinovima: faktori konverzije 2023. Informacije o gustoći goriva dobivene su od Europske agencije za okoliš, a stopa GWP od 273 za N2O primijenjena je na temelju izvješća IPCC AR6. Izračun je uključivao plinove CO2 i N2O.

Za potrebe izračuna emisija opsega 2 korišteni su podaci dobavljača električne energije, odnosno certifikati za energiju iz obnovljivih izvora i jamstva podrijetla (metoda temeljena na tržištu) i dostupni emisijski faktori (metoda temeljena na lokaciji). Izračun emisija opsega 2 uključivale su plinove CO2, CH4 i N2O. Koristili smo GWP vrijednosti iz IPCC AR6 izvješća i emisijske faktore kako slijedi:

- za operativna društva sa sjedištem u Hrvatskoj, Njemačkoj i Bosni i Hercegovini korišteni su podaci relevantnih nacionalnih distributera energije za 2024. godinu;
- za društva u Sloveniji, Rumunjskoj, Velikoj Britaniji, Mađarskoj, Slovačkoj i Bugarskoj korišteni su podaci iz Nowtricityja za 2024. godinu;
- rezidualni miks primijenjen je za društva u Srbiji; i naposljetku, za društva u Turskoj upotrijebljeni su emisijski faktori za 2024. godinu iz Carbon Footprinta.

Društvo Mplus Georgia nije uspjelo prikupiti podatke o potrošnji energije potrebne za izračun GHG emisija. S obzirom da se radi o društvu koje posluje iz malih ureda s ograničenim brojem zaposlenika, ono je utvrđeno kao nematerijalno s aspekta emisija stakleničkih plinova Grupe.

Emisije opsega 3 nismo izračunali za svih 15 kategorija, nego za kategoriju poslovnih putovanja. Naime, putovanja zrakoplovom smo procijenili da imaju najznačajniji utjecaj na emisije opsega 3. Za izračun koristimo nepristrani alat za praćenje letova Atmosfair1. Za ovaj izračun razmatran je samo plin CO2. Što se ostalih kategorija tiče, putovanje zaposlenika na posao bi potencijalno

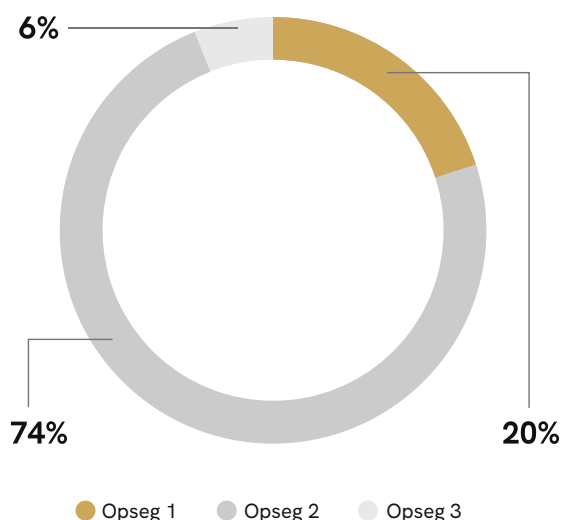
moglo biti značajno zbog broja zaposlenika, međutim većina naših zaposlenika primjenjuje hibridne modele rada te stoga nismo analizirali ovu kategoriju. Ostale kategorije uglavnom nisu primjenjive na dosadašnji poslovni model, ali stjecanjem Panvita Grupe one rastu te ćemo u nadolazećem razdoblju pristupiti sveobuhvatnom izračunu emisija opsega 3.

Emisije stakleničkih plinova na razini Grupe za 2024. godinu

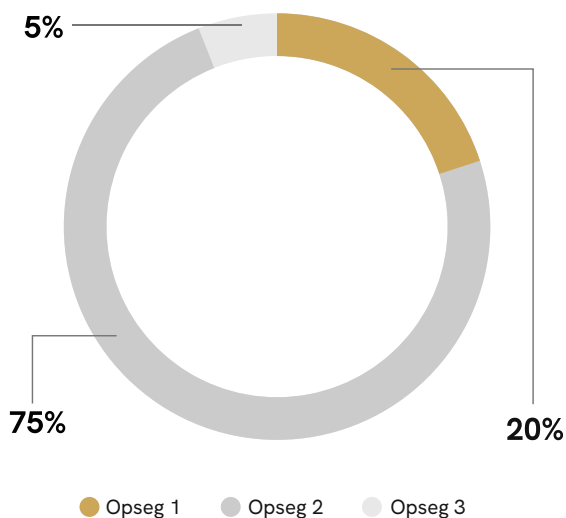
Tablica u nastavku prikazuje ukupne emisije stakleničkih plinova na razini Grupe za 2024. godinu.

KLJUČNE ETAPE I CILJNE GODINE			
	2024.	2035.	Postotak ciljne vrijednosti
EMISIJE STAKLENIČKIH PLINOVA IZ OPSEGA 1			
Emisije stakleničkih plinova iz opsega 1 emisije (tona ekvivalenta CO2)	780,04		58,8%/bazna 2021.
Postotak emisija stakleničkih plinova iz opsega 1 iz reguliranih programa trgovanja emisijama	-	n/a	n/a
EMISIJE STAKLENIČKIH PLINOVA IZ OPSEGA 2			
Emisije stakleničkih plinova iz opsega 2 koje se temelje na lokaciji tona ekvivalenta CO2	2.931,00		58,8%/bazna 2021.
Emisije stakleničkih plinova iz opsega 2 koje se temelje na tržištu tona ekvivalenta CO2	2.914,93		58,8%/bazna 2021.
ZNAČAJNE EMISIJE STAKLENIČKIH PLINOVA IZ OPSEGA 3			
Kategorija: Poslovna putovanja	231,90	n/a	n/a
UKUPNO EMISIJE STAKLENIČKIH PLINOVA			
Ukupne emisije stakleničkih plinova (na temelju lokacije) (tona ekvivalenta CO2)	3.942,94		
Ukupne emisije stakleničkih plinova (na temelju tržišta) (tona ekvivalenta CO2)	3.926,87		

UKUPNE EMISIJE STAKLENIČKIH PLINOVA (NA TEMELJU TRŽIŠTA) 3.927 TCO₂

UKUPNE EMISIJE STAKLENIČKIH PLINOVA (NA TEMELJU LOKACIJE) 3.943 TCO₂

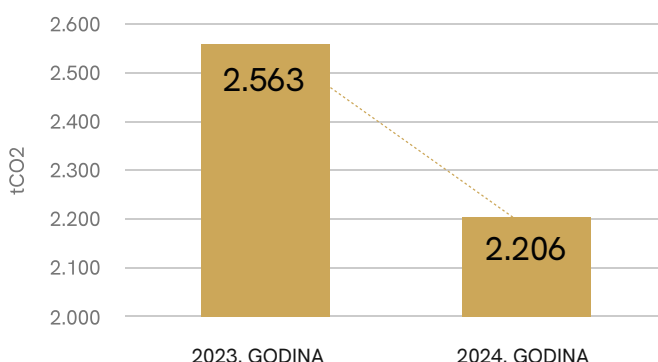

U odnosu na 2024. godinu ukupne emisije stakleničkih plinova (na temelju tržišta) Grupe su se povećale za 1.364 tCO₂ odnosno 53%. Na povećanje je utjecala akvizicija Panvita Grupe čija je poljoprivredna djelatnost izraziti generator emisija, osobito iz opsega 2, što je objašnjeno u nastavku.

Emisije Panvita Grupe uključene su u izračun od trenutka stjecanja kontrole, odnosno od početka studenog 2024. godine. Tijekom 2025. godine, po primitku dostatnih i pouzdanih podataka o ukupnoj potrošnji, izvršit će se preračun emisija za cijelu godinu te će utjecaj Panvita Grupe biti i veći.

Međutim, kada bi se isključio utjecaj Panvita Grupe na emisije u 2024., ukupne emisije stakleničkih plinova (na temelju tržišta) Grupe su smanjene u odnosu na prethodnu godinu, a kako je prikazano u nastavku:

UKUPNE EMISIJE STAKLENIČKIH PLINOVA (BEZ PANVITA GRUPE)

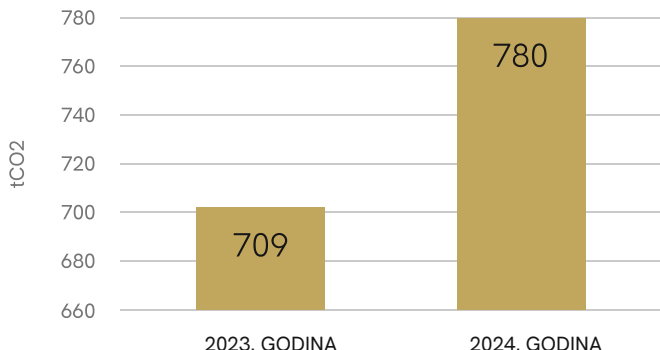

Kad se izuzme utjecaj stjecanja Panvita Grupe, u odnosu na 2023. godinu došlo je do smanjenja ukupnih emisija u odnosu na prethodno razdoblje i to za 14%.

Više pojedinosti o svakom opsegu emisija stakleničkih plinova (na temelju tržišta) navedeno je u sljedećem tekstu i grafikonima, i to s i bez utjecaja Panvite, kako bi se osigurala usporedivost podataka.

Emisije opsega 1

EMISIJE OPSEGA 1

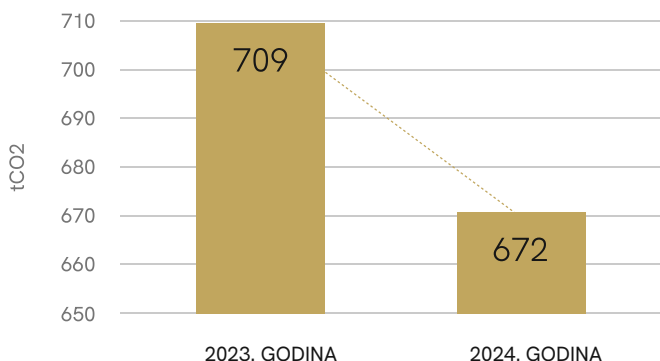

Emisije opsega 1 iznosile su 780 tCO2 za 2024. godinu i 709 tCO2 za 2023. godinu.

Kako je prikazano u gornjem grafikonu, ukupne emisije opsega 1 su se povećale za 10% u odnosu na prethodnu godinu. Povećanje ovih emisija rezultat je slijedećeg: povećanja potrošnje benzinskog goriva i povećanja potrošnje dizel goriva kao posljedica stjecanja Panvita Grupe, dok je istovremeno potrošnja dizel goriva u drugim članicama Grupe značajno smanjena. Budući da je učešće benzinskog goriva u utrošku oko 55%, povećanje njegove potrošnje je imalo i značajniji utjecaj na sveukupnu potrošnju.

Kod izračuna emisija iz opsega 1 oslanjali smo se na pretpostavku gdje su sva hibridna vozila tretirana kao benzinska vozila.

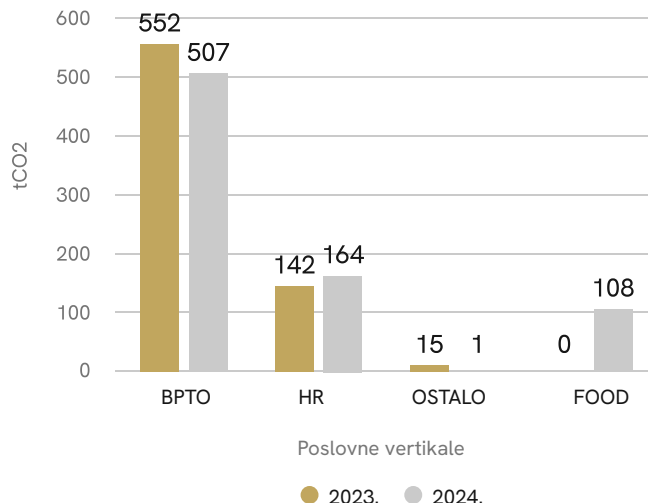
EMISIJE OPSEGA 1 (BEZ PANVITA GRUPE)

Kada se izuzme utjecaj povećanja emisija uslijed stjecanja Panvita Grupe u 2024. godini, vidi se pad emisija opsega 1 i to za 5%.

Trend emisija opsega 1 po poslovnim vertikalama naveden je u nastavku.

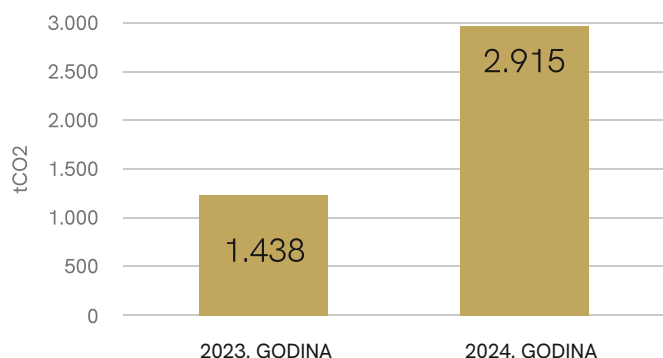
EMISIJE OPSEGA 1

Emisije opsega 2

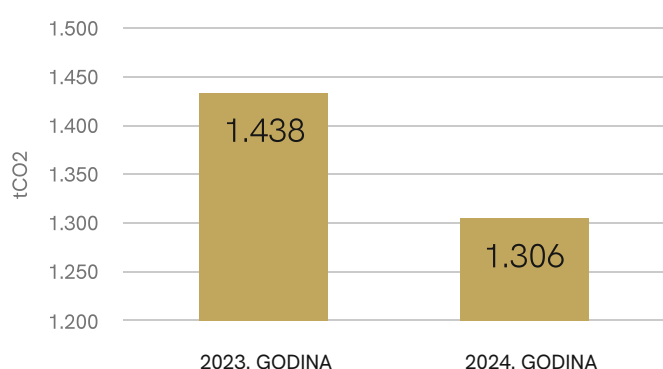
Emisije iz opsega 2 (na temelju tržišta) za 2024. godinu iznosile su 2.915 tCO₂ i čine većinu ukupnih emisija stakleničkih plinova grupe (74%). U 2024. godini zabilježeno je povećanje emisija opsega 2 u odnosu na prethodnu godinu za 1.477 tCO₂.

EMISIJE OPSEGA 2

Do značajnog povećanja emisija došlo je prvenstveno zbog stjecanja Panvita Grupe, čije emisije (s obzirom da se radi o poljoprivredi koja je energetski intenzivan sektor) imaju izniman utjecaj. Radi boljeg razumijevanja trenda kretanja između dva razdoblja, u nastavku je pregled emisija s isključenim utjecajem Panvita Grupe, kao i pregled emisija po poslovnim vertikalama.

EMISIJE OPSEGA 2 (BEZ PANVITA GRUPE)

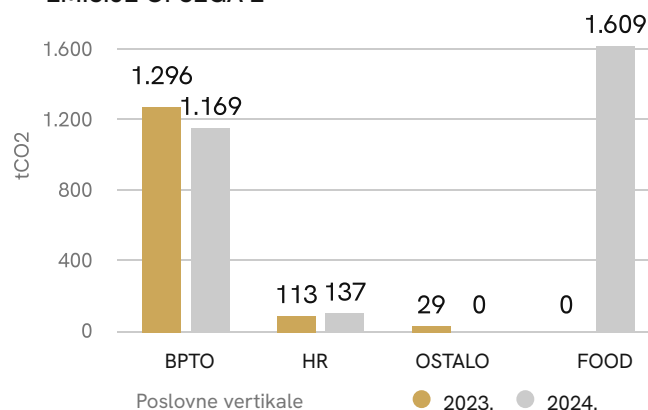

Kao što se vidi iz prethodnog prikaza, nakon isključivanja utjecaja Panvita Grupe emisije opsega 2 smanjile su se u odnosu na 2024. godinu za 10%, kao posljedica kontinuiranih nastojanja da se energija pribavlja što je više moguće iz obnovljivih izvora energije.

Na smanjenje emisija opsega 2 najviše je utjecalo korištenje električne energije iz obnovljivih izvora od strane društva Mplus Türkiye. Ukupna potrošnja električne energije Mplus Türkiye u 2024. godini iznosila je 4.384 MWh, od čega je 4.000 MWh dobiveno iz obnovljivih izvora. U skladu s ciljevima Grupe vezanim uz energetske učinkovitost, odluka o kupnji obnovljive energije potvrđena s certifikatima donesena je kako bismo osigurali da električna energija dolazi iz obnovljivih izvora koji proizvode nula emisija, čime smanjujemo naše emisije opsega 2 prema tržišnom pristupu. Ukupno 30% emisija opsega 2 povezano je s kupovinom električne energije iz obnovljivih izvora za što smo ishodili jamstva o podrijetlu (instrumenti su tijekom 2024. godine ugovoreni u Turskoj, Njemačkoj, Hrvatskoj¹⁰). Dodatno, 63% potrošene električne energije generirano je iz obnovljivih izvora, a kada se izuzme utjecaj stečene Panvita Grupe taj iznos raste na 78%.

Kada se analiziraju promjene emisija opsega 2 po poslovnim vertikalama vidi se kako emisije Food vertikale od trenutka njenog stjecanja, premašuju godišnju potrošnju svih ostalih vertikala.

EMISIJE OPSEGA 2

U kontekstu izračuna emisija opsega 2, za pretvaranje potrošnje energije u ekvivalent CO₂ korišteni su najnoviji emisijski faktori specifični za zemlje u kojima Grupa djeluje.

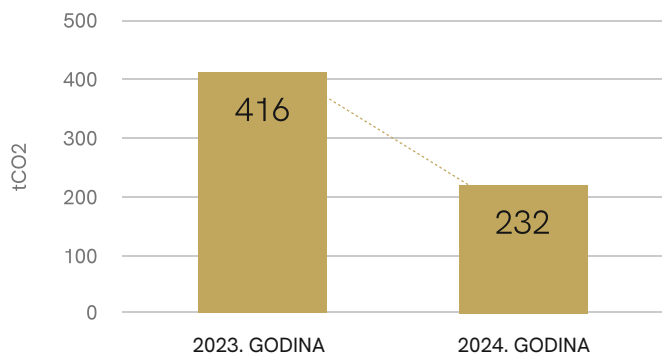
Dodatno, prilikom izračuna emisija iz grijanja opsega 2 za Mplus Germany, korištene su određene procjene temeljem kvadrature prostora i obrazaca potrošnje zgrada sličnih karakteristika na usporedivim lokacijama.

¹⁰ Mplus Türkiye: I-REC certifikati za energiju iz obnovljivih izvora za sve lokacije, Njemačka: TÜV NORD CERT GmbH certificate, Hrvatska: HEP ZelEn

Emisije opsega 3

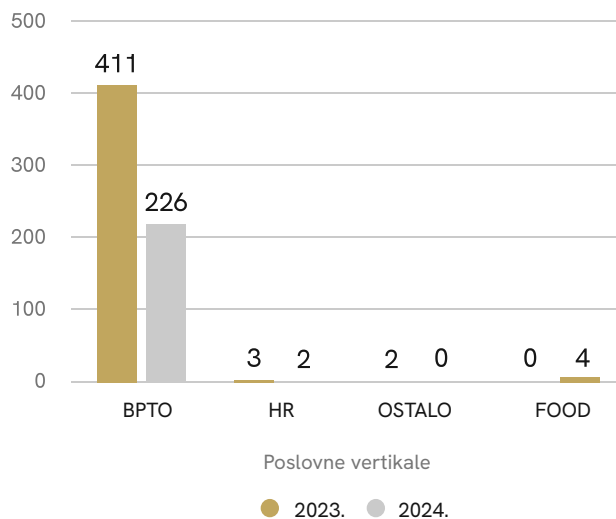
U 2024. godini došlo je do značajnog smanjenja emisija opsega 3 iz kategorije poslovnih putovanja zrakoplovom na 232 tCO₂ sa 416 tCO₂ koliko su iznosile prethodne godine.

EMISIJE OPSEGA 3 (KATEGORIJA: POSLOVNA PUTOVANJA)

Stjecanje društava Panvita Grupe zasad nije imalo značaj utjecaj na izračun emisija opsega 3, budući da nismo još izvršili izračun za sve relevantne kategorije. Generirane emisije opsega 3 po poslovnim vertikalama prikazane su kako slijedi:

EMISIJA OPSEGA 3 (KATEGORIJA: POSLOVNA PUTOVANJA)

Najveći utjecaj na ove emisije ima BPTO vertikala pri čemu je značajno smanjenje proizašlo iz smanjenja korištenja aviona prilikom službenih putovanja u Mplus Türkiye i Mplus Srbiji, dok su povećanje emisija najviše generirale Mplus Croatia i Mplus Germany zbog procesa reorganizacije i angažiranosti u Mplus DCEE, klusteru u kojem oba društva posluju.

Smanjenje ovih emisija od 44% na tragu je naših kontinuiranih nastojanja da smanjimo broj letova i koristimo alternativne mogućnosti putovanja i komunikacije.

Intenzitet stakleničkih plinova na temelju neto prihoda

Neto prihod Grupe iznosi 371.653 tisuća EUR, kako je navedeno u Bilješci 5. uz konsolidirane financijske izvještaje. Intenzitet stakleničkih plinova izračunat je kao odnos ukupnih emisija stakleničkih plinova i neto prihoda Grupe te iznosi kako slijedi:

INTENZITET STAKLENIČKIH PLINOVA PO NETO PRIHODU	2024.
Ukupne emisije stakleničkih plinova (na temelju lokacije) po neto prihodu (u tonama ekvivalenta CO ₂ /tis. EUR)	0,011
Ukupne emisije stakleničkih plinova (na temelju tržišta) po neto prihodu (u tonama ekvivalenta CO ₂ /tis. EUR)	0,011

4.2.6 Očekivane financijske posljedice značajnih fizičkih i tranzicijskih rizika te potencijalnih prilika povezanih s klimom

Zasad Grupa nije analizirala financijske efekte povezane s rizicima od klimatskih promjena. Općenito, zbog niskog udjela imovine (nekretnina) u vlasništvu (dvije nekretnine u Hrvatskoj), Grupa do stjecanja Panvita Grupe nije bila u većoj mjeri izložena ovim rizicima. S obzirom na imovinu i poslovanje Panvita Grupe (Slovenija, primarno poljoprivredna zemljišta),

a u svjetlu izvršene analize klimatskih rizika kroz alat Climatig, pristupit će se procjeni potencijalnih budućih troškova (sanacije štete, izgubljene dobiti i sl.) u slučaju nastupa fizičkih klimatskih rizika.

Ovakvi će se izračuni primarno izraditi za fizičke rizike, budući da, kako je gore već spomenuto, tranzicijski rizici još nisu analizirani, dok prilike povezane s klimom nisu utvrđene u analizi dvostruke značajnosti.

4.3. Društvene informacije

4.3.1. Uvod

Aspekti poslovanja koji se tiču društvenih čimbenika obuhvaćaju vlastitu radnu snagu, ali i naše klijente i kupce te lokalnu zajednicu u kojoj djelujemo. Pregled značajnih učinaka, rizika i prilika je prikazan u tablici u poglavlju [4.1.6.4. Značajni učinci, rizici i prilike i njihova povezanost sa strategijom i poslovnim modelom](#), a u nastavku teksta su izloženi detalji i konkretni podaci vezani za sve skupine. Podaci o zaposlenima uključuju i podatke za Panvita Grupu.

4.3.2. Upravljanje značajnim učincima, rizicima i prilikama povezanim s BOSQAROVIM zaposlenicima, lokalnom zajednicom i krajnjim korisnicima

Značajni učinci, rizici i prilike u pogledu vlastite radne snage obuhvaćaju sve zaposlenike Grupe (uključujući Panvita Grupu), a u pogledu lokalne zajednice te klijenata i korisnika obuhvaćaju sve one na koje možemo imati značajne učinke (detaljnije opisano u odgovarajućim tematskim objavama). Prilikom analize značajnosti vodili smo se činjenicom da su naši zaposlenici ključ poslovanja i poslovnih operacija. Kako bismo potvrdili relevantnost pojedinačnih podtema, dodatno smo ih analizirali iz perspektive poslovanja, ali i eksternih izvora kao što su regulativa, dobre prakse, standardi i trendovi u industriji i šire. Ovakav je pristup potvrdio naš preliminarne zaključak o važnosti svih tema, s time da u odnosu na ESRS-ov popis tema (AR 16.) učinci, rizici i prilike nisu utvrđeni u pogledu odnosa s osobama s invaliditetom, dječjeg i prisilnog rada te odgovarajućeg smještaja.

Budući da je Grupa tek u postupku razvoja tranzicijskog plana, nisu identificirani učinci na radnu snagu koji bi proizašli iz s time povezanih aktivnosti.

U odnosu na lokalnu zajednicu i klijente, nastojali smo primarno utvrditi učinke koje (potencijalno) imamo na te skupine kako bismo te informacije usporedili s postojećim saznanjima.

Lokalna zajednica u smislu utvrđenih IRO-a tako podrazumijeva zajednice u slabije razvijenim regijama Turske. Identificirani su samo pozitivni učinci te su detalji opisani u poglavlju [4.3.5. Posvećenost pogođenim zajednicama](#). Klijenti i kupci kao kategorija čine posljednju skupinu te objave u ovom izvještaju uključuju sve naše direktne klijente i kupce/korisnike naših usluga.

Suradnja sa zaposlenicima i njihovim predstavnicima u svezi učinaka

U poglavlju [4.1.4.2. Angažman dionika](#) istaknuto je da Grupa redovito provodi Ankete o zadovoljstvu zaposlenika. Dio anketa provodi se kontinuirano tijekom godine, dok se drugi dio prilagođava specifičnim okolnostima ili izazovima koji se pojave tijekom godine.

Ankete predstavljaju ključan alat za izravnu komunikaciju sa zaposlenicima, omogućujući Grupi da kontinuirano prati njihove potrebe, stavove i razinu zadovoljstva. Redovitim provođenjem tijekom godine, Grupa osigurava dosljednost u prikupljanju povratnih informacija, dok prilagođene ankete pružaju fleksibilnost za adresiranje specifičnih okolnosti. Ove ankete priprema odjel ljudskih resursa u suradnji s menadžmentom, a rezultati se sustavno analiziraju i integriraju u strategije i inicijative poduzeća kako bi se osigurala njihova relevantnost i učinkovitost u unaprjeđenju radnog okruženja.

Ankete priprema Odjel za ljudske resurse na razini cijele grupe, koristeći jedinstvenu metodologiju i standardizirani obrazac za sve zemlje i kompanije unutar Mplus grupe.

Tijekom 2024. godine imali smo unaprjeđenje u procesu buduću da smo unaprijedili upitnik i metodologiju (obogatili novim područjima i faktorima angažiranosti) te s vanjskim pružateljem usluge osigurali naprednije IT rješenje, real-time detaljnije te anonimizirane preglede rezultata za cijeli management.

Tijekom cijele godine provodimo i *exit survey* - anketu koju zaposlenici ispunjavaju prilikom odlaska iz kompanije. Na temelju dobivenih odgovora izrađujemo akcijske planove. Usto, povremeno provodimo i ankete zadovoljstva na zahtjev klijenata, vezano uz specifične projekte. Također, često sudjelujemo u znanstvenim istraživanjima te pozivamo naše zaposlenike da, ako to žele, sudjeluju i daju svoj doprinos.

Tijekom 2024. godine provedeno je eksterno istraživanje u pet zemalja, među kandidatima iz naše baze, s ciljem da bolje razumijemo njihova očekivanja po pitanju benefita i fleksibilnih uvjeta rada. Istraživanje je provedeno zajedno s ovisnim društvom Manpower Croatia i prezentirano na najvećoj regionalnoj konferenciji iz područja ljudskih resursa - HR.weekendu.

Sanacija negativnih učinaka i kanali kojima zaposlenici mogu izraziti zabrinutost

Whistleblowing kanal

Pitanja vezana uz prijavu nepravilnosti, korupcije, nezakonitih aktivnosti ili kršenja propisa unutar poduzeća mogu se prijavljivati putem Whistleblowing kanala za pritužbe. Detaljniji opis ovog grupnog sustava za prijavu nepravilnosti nalazi se u poglavlju [4.1.7.1. Korporativna kultura i poslovno ponašanje.](#)

Grievance kanal

U slučaju pritužbi zaposlenika zbog kršenja propisanih politika na radnom mjestu, uvjeta ugovora, zlostavljanja na radnom mjestu ili bilo koje stvari dovoljno ozbiljne da se podnese formalizirana žalba, kreiran je žalbeni kanal za prijave zaposlenika za BPTO vertikalnu na koji se može pristupiti putem [Mplus web stranice](#). Cilj ovih globalnih smjernica je definirati procese i postupke za podnošenje formalnih pritužbi koje se odnose na radno mjesto, radne zadatke ili nesuglasice među zaposlenicima. Smjernice jasno određuju opseg i značenje pritužbi te detaljno opisuju proces prijavljivanja, rješavanja i zatvaranja pritužbi, kako bi se osigurala pravednost i dosljednost u njihovom rješavanju. Ove smjernice primjenjuju se na cijelu BPTO vertikalnu (implementacija za Geomant grupu je u toku), čime se osigurava jedinstven pristup rješavanju pritužbi na svim lokacijama. Zaposlenik može podnijeti formalnu pritužbu ispunjavanjem obrasca putem kanala za prijavu pritužbi, slijedeći upute navedene u pisanom vodiču za podnošenje prijave. Putem kanala za prijavu, zaposlenik može stupiti u kontakt s povjerljivom osobom, dostaviti dokaze i sudjelovati u dijalogu s povjerljivom osobom radi pojašnjenja prijave. Svaki korak u procesu pažljivo je osmišljen kako bi se očuvala povjerljivost zaposlenika i trećih strana navedenih u prijavi, uz potpuno isključivanje mogućnosti neovlaštenog pristupa informacijama.

Kanal za pritužbe (Grievance) je tek nedavno lansiran, a interne promotivne aktivnosti su u tijeku, uključujući njegovo uvođenje u onboarding proces na digitalnoj platformi. S obzirom na nedavno pokretanje, još uvijek nije moguće realno procijeniti učinkovitost kanala, niti provesti sveobuhvatnu analizu zadovoljstva korisnika.

S obzirom na trenutnu fazu implementacije, planiramo daljnje praćenje i ocjenu učinkovitosti kanala, uključujući prikupljanje povratnih informacija od zaposlenika kako bi se osigurao kontinuitet poboljšanja. U slučaju prijave žalbi u vezi s radom i radnim odnosima koje nisu u skladu s internim pravilima i lokalnim zakonom o radu, prilikom podnošenja formalne žalbe prijavitelj (zaposleni) podnosi prijavu povjerljivo putem obrasca. Kanal za prijavu takvih oblika pritužbi dostupan je putem sljedeće poveznice: [Mplus Grievance link](#).

Pristup pritužbama i prijavama imaju isključivo zaposlene osobe koje su ovlaštene od strane poslodavca da se bave rješavanjem takvih prijave. Prilikom rješavanja pritužbi radi se u skladu s lokalnim zakonima koji važe u toj zemlji i poštuju se rokovi koje zakoni propisuju kao i interne politike.

Uz ovaj kanal, Grupa također koristi druge dostupne mehanizme poput lokalnih pravilnika te podrške odjela za ljudske resurse (HR) i službenika za zaštitu podataka (DPO) u svim zemljama poslovanja. Zaposlenici svoje pritužbe mogu podnositi putem navedenih kanala, a njihovim rješavanjem bave se relevantna tijela unutar Grupe.

Poduzimanje mjera za značajne učinke na zaposlenike, pristupi ublažavanju značajnih rizika i ostvarivanje značajnih prilika

Za poduzimanje mjera u vezi sa značajnim učincima na vlastitu radnu snagu, pristupu upravljanju značajnim rizicima te ostvarivanju značajnih prilika povezanih s vlastitom radnom snagom, prvi korak je provedba Ankete o angažiranosti zaposlenika (Engagement Survey). Nakon analize rezultata ankete, razvijaju se detaljni akcijski planovi koji se prilagođavaju specifičnostima svake zemlje, dok se istovremeno izrađuju i globalni akcijski planovi kako bi se osigurala usklađenost i sveobuhvatan pristup unaprjeđenju radne snage na svim razinama poslovanja. Provođenje planova ovisi o konkretnoj aktivnosti, a s obzirom da planove provode timovi za ljudske resurse u okviru redovnog opsega posla, nisu alocirana specifična sredstva za njihovo ostvarenje. Tijekom 2024. smo provodili usklađivanje sustava za angažiranje zaposlenika na razini BPTO i HR vertikale. Slijedom rezultata ankete na nivou BPTO vertikale smo:

- omogućili pristup više od 8.000 zaposlenika platformi za e-learning (Enocta);
- povećali sate treninga u okviru Mplus Academy Front Line Leaders Program;
- uključili 90 sudionika u *Agent Career Development Center* pilot projekt;
- uključili 60 sudionika u Mplus Mentoring Program;
- omogućili 600 sati treninga o umjetnoj inteligenciji;
- predstavili nove beneficije za zaposlenike.

Značajni učinci na vlastitu radnu snagu uključuju one povezane s radnim uvjetima, jednakim postupanjem i mogućnostima za sve i pravo na privatnost. Značajni rizici se pak odnose na radne uvjete i nedostatak radne snage, a identificirana značajna prilika povezana s vlastitom radnom snagom podrazumijeva profesionalni razvoj naših zaposlenika. Navedeni su i opisani u poglavlju [4.1.6.4. Značajni učinci, rizici i prilike i njihova povezanost sa strategijom i poslovnim modelom.](#)

Grupa je poduzela niz mjera za sprječavanje i ublažavanje negativnih učinaka na vlastitu radnu snagu, uključujući uvođenje i održavanje modela rada od kuće koji se nastavio primjenjivati i nakon Covid pandemije. Ovaj model je pokazao pozitivne rezultate, jer je većina zaposlenika u zemljama poput Turske, Slovenije, Njemačke, Srbije i Bosne i Hercegovine nastavila raditi od kuće, čime je povećano zadovoljstvo zaposlenika. Osim toga, ovisno društvo u Njemačkoj je provelo anketu o mentalnom zdravlju zaposlenika, što je dovelo do implementacije akcijskog plana koji uključuje nabavu više od 150 novih radnih stolica i namještaja za kolege s invaliditetom, čime je poboljšana radna okolina. Uvođenje fleksibilnih radnih aranžmana i beneficija kao što su zdravstvene i obiteljske pogodnosti također je pozitivno utjecalo na zadovoljstvo zaposlenika.

Grupa se također pobrinula za usklađenost s propisima o privatnosti podataka i sigurnosti, čime je osigurana zaštita osobnih podataka zaposlenika i kandidata, čime se dodatno doprinosi stvaranju pozitivne radne atmosfere.

S obzirom na ove mjere, poduzeće redovito prati i procjenjuje njihovu učinkovitost kroz različite inicijative i ankete, čime osigurava da se ostvaruju ciljevi u pogledu zadovoljstva zaposlenika i njihova dugoročnog angažmana.

Neki od konkretnih ciljeva na razini Grupe (dijelom kao rezultat ankete o angažiranosti zaposlenika) uključuju:

Ravnoteža između poslovnog i privatnog života: budući da postoji veći angažman zaposlenika za rad na daljinu, s radničkim vijećem u Njemačkoj razmatramo više opcija za zaposlenike na daljinu i u skladu s tim pozicioniramo svoje operacije.

Učenje i razvoj u tehnološkim tvrtkama ispod su prosjeka tvrtke, stoga će biti poduzete mjere za uvođenje većeg broja mogućnosti za usavršavanje tehnološkog osoblja.

Novopridošli zaposlenici bolje su ocijenili **komunikaciju** u odnosu na stalno zaposleno osoblje, zbog čega ćemo u narednom razdoblju usmjeriti više komunikacijskih poruka prema dugogodišnjim zaposlenicima.

Nastavljamo se poboljšavati i u području pogodnosti za zaposlenike i prilika za razvoj karijere.

Od negativnih učinaka na vlastitu radnu snagu ističu se situacije koje zahtijevaju dodatnu pažnju i unapređenje. Potencijalno negativni učinak može nastati kada drugi čimbenici uzrokuju potrebu za duljim radom od kuće od uobičajenih 5 dana mjesečno, što može utjecati na zadovoljstvo zaposlenika. U Mplus Germany je zabilježen djelomično negativan učinak vezan uz zastarjelu opremu, koji je riješen kroz njezinu zamjenu. Stvarni negativni utjecaj ostaje prisutan kod praksi vezanih uz raspored rada, posebice kada zaposlenici nisu dovoljno unaprijed obaviješteni o svom rasporedu u usporedbi s praksom konkurenata. Potencijalno negativni učinci također se mogu pojaviti u slučaju ograničenja beneficija i prava zaposlenika, kao i kod incidenata povezanih s privatnošću podataka kandidata i zaposlenika.

Za gore spomenute učinke Grupa nije postavila mjerljive, vremenski ograničene ciljne vrijednosti usmjerene na rezultate o značajnim čimbenicima održivosti.

Trenutno su jedini definirani ciljevi vezani uz radnu snagu povezani s rezultatima anketa o angažiranosti zaposlenika, s jasno utvrđenim stopama koje želimo postići. Očekivana stopa povećanja ukupnog zadovoljstva zaposlenih u BPTO vertikali GCEE (Germany Central Eastern Europe, GCEE) iznosi 5%. Direktori društava unutar BPTO poslovne vertikale, kao jedan od ciljeva, u svojim godišnjim zadacima, imaju postavljeno unapređenje i poboljšanje zadovoljstva zaposlenih, u usporedbi sa rezultatima od prethodne godine za društvo koju vode. Kao Grupi nam je cilj da budemo iznad industrijskog i tržišnog benchmarka, i taj cilj pratimo uspoređivanjem rezultata ankete zadovoljstva u odnosu na rezultate iz prethodne godine. Kako bi postigli taj cilj, lokalno i na grupnom nivou organiziramo niz aktivnosti tokom godine, koje su direktno povezane s faktorima koje mjerimo kroz anketu zadovoljstva, i na taj način utičemo (kroz te aktivnosti) na unapređenje i poboljšanje rezultata.

Dodatni pozitivni učinak ostvarujemo u pogledu raznolikosti s naglaskom na rodnu raznolikost. S tim u vezi smo postavili jedini formalni cilj iz društvenog aspekta poslovanja - vezan za povećanje broja žena u upravljačkim timovima, kako je već ranije opisano u poglavlju [4.1.5. Obveznica povezana s održivim poslovanjem](#).

Od drugih potencijalnih, trenutačno nismo definirali ciljeve vezane uz pritužbe zaposlenika, poput broja pritužbi ili vremena potrebnog za njihovu obradu, jer su ovi procesi tek nedavno uvedeni te još nemamo dovoljno povijesnih podataka. Određene kategorije pritužbi kao što je uznemiravanje na radnom mestu ili diskriminacija su usklađeni s lokalnim zakonima i prema njima su definirani rokovi u kojima se prijavljeni slučaj treba pokrenuti odnosno riješiti. U nadolazećim razdobljima nastojat ćemo proširiti spektar ciljnih vrijednosti kako bismo dodatno unaprijedili upravljanje utjecajima na radnu snagu i povećali transparentnost.

4.3.3. Zaposlenici

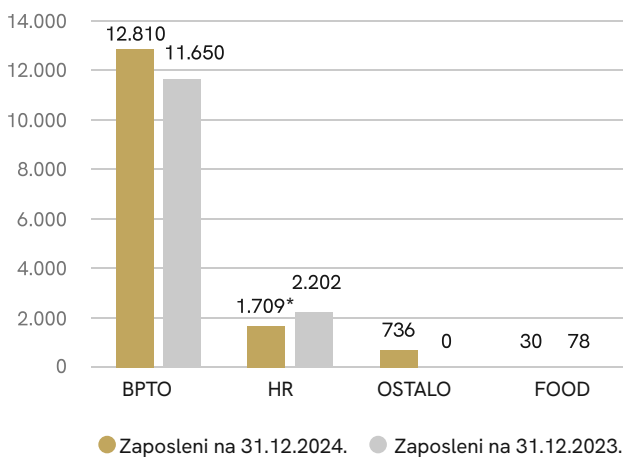
4.3.3.1. Zaposlenici Grupe i njihova obilježja

Prema metodologiji BOSQAR INVESTA, broj zaposlenika izvještava se na temelju osoba koje ispunjavaju svoje ugovorene radne sate, uključujući zaposlenike s punim i nepunim radnim vremenom, a koji nisu klasificirani kao dugotrajno odsutni (pravni kadar) na posljednji dan izvještajnog razdoblja.

Ukupan broj zaposlenih u BOSQAR INVESTU na kraju izvještajnog razdoblja iznosio je 15.285** (2023: 13.930), pri čemu su žene činile 69% (2023: 66%), a muškarci 31% (2023: 34%).

U BPTO vertikali zaposleno je ukupno 12.810 ljudi, što predstavlja 83,8% ukupnog broja zaposlenih u Grupi. U HR vertikali zaposleno je 1.709 ljudi (11,20%), u Food vertikali zaposleno je 736 ljudi (4,8%), dok društva koja posluju u drugim industrijama zapošljavaju 30 ljudi, što čini 0,2% od ukupnog broja zaposlenih.

STRUKTURA ZAPOSLENIH NA DAN 31.12.2024. I 31.12.2023 PO VERTIKALAMA

* Smanjenje je uslijed promjene ugovornih uvjeta.

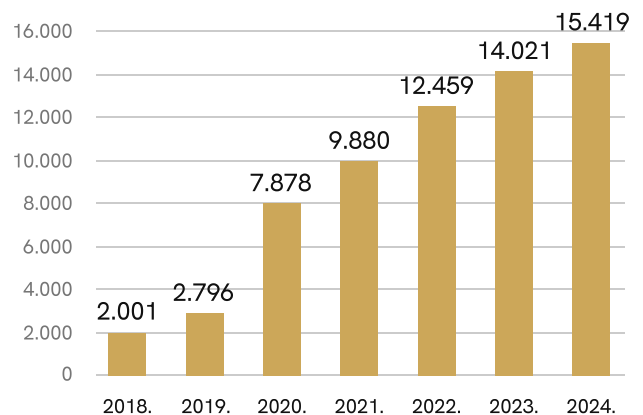
**Broj 15.285 predstavlja ukupan broj zaposlenih s zajamčenim radnim vremenom.

Broj zaposlenika u 2024. godini (uključujući 134 zaposlenika s ugovorima o nezajamčenom radnom vremenu).

	Broj zaposlenih	Postotak
Muškarci	4.771	30,94%
Žene	10.646	69,05%
Drugo	2	0,01%
UKUPNO	15.419	100%

Iz donjeg prikaza vidljivo je da je Grupa nastavila svoj trend rasta broja zaposlenih tijekom godina, zadržavajući kvalitetnu korisničku uslugu i ugodno okruženje za zaposlenike.

BROJ ZAPOSLENIH 2018. - 2024.

Grupa je 2024. godine imala 13.319 zaposlenika sa stalnim ugovorima (2023.: 11.275), uključujući 9.449 žena (2023.: 7.671), 3.868 muškarca (2023.: 3.604). U 2024. godini Grupa ima ukupno 1.966 zaposlenika s ugovorima na određeno vrijeme (2023.: 2.655), uključujući 1.096 žena (2023.: 1.573) i 870 muškarca (2023.: 1.082). Kao rezultat prirode poslovanja, značajan broj zaposlenika (agenata) ima privremene ugovore jer se potražnja za agentima koji pružaju korisničku uslugu razlikuje u različitim vremenskim razdobljima. Najmanji broj zaposlenika ima ugovor bez zajamčenog radnog vremena, njih 134 (2023.: 91), uključujući 101 ženu (2023.: 68) i 33 muškarca (2023.: 23).

U nastavku je prikazan ukupan broj zaposlenih prema vrsti ugovora, uključujući stalne ugovore, ugovore na određeno vrijeme, privremene ugovore te ugovore s nezajamčenim brojem radnih sati, razvrstano prema spolu.

Informacije o zaposlenicima po vrsti ugovora, raščlanjeno po spolu (broj zaposlenika) na datum 31.12.2024.			
Žene	Muškarci	Drugo	Ukupno
Broj zaposlenih			
10.545	4.738	2	15.285
Broj stalno zaposlenih			
9.449	3.868	2	13.319
Broj privremeno zaposlenih			
1.096	870	0	1.966
Broj zaposlenih s nezajamčenim brojem radnih sati			
101	33	0	134
Broj zaposlenih u punom radnom vremenu			
9.921	4.487	1	14.409
Broj zaposlenih u nepunom radnom vremenu			
624	251	1	876

U nastavku je prikazan ukupan broj zaposlenih prema vrsti ugovora, uključujući stalne ugovore, ugovore na određeno vrijeme, privremene ugovore te ugovore s nezajamčenim brojem radnih sati, razvrstano prema regiji, odnosno zemlji u kojoj Grupa posluje.

Informacije o zaposlenicima po vrsti ugovora, raščlanjeno po regijama (broj zaposlenika) na datum 31.12.2024.							
Hrvatska	Bosna i Hercegovina	Slovenija	Srbija	Turska	Njemačka	Ostalo ¹¹	Ukupno
Broj zaposlenih							
546	642	913	2.689	8.845	987	663	15.285
Broj stalno zaposlenih							
437	390	741	1.484	8.845	987	435	13.319
Broj privremeno zaposlenih							
109	252	172	1.205	0	0	228	1.966
Broj zaposlenih s nezajamčenim brojem radnih sati							
81	0	33	8	0	0	12	134
Broj zaposlenih u punom radnom vremenu							
484	621	887	2.619	8.736	441	621	14.409
Broj zaposlenih u nepunom radnom vremenu							
62	21	26	70	109	546	42	876

¹¹ Prema ESRS-u, standard S1 točka 50.a, potrebno je objaviti ukupan broj zaposlenika uz raščlambe po spolu i zemljama za zemlje u kojima poduzeće ima 50 ili više zaposlenika koji sve skupa čine manje od 10% ukupnih zaposlenika BOSQAR INVEST grupe. Unutar kategorije Ostalo objedinili smo zaposlenike koji čine manje od 5% zaposlenih, a odnosi se na zaposlene unutar sljedećih država: Mađarska, UK, USA, Rumunjska, Slovačka, Švicarska, Gruzija, Bugarska, Latvija, Cipar, Španjolska, Sjeverna Makedonija, Kosovo i Nizozemska.

Na temelju interne evidencije i ugovora o radu, utvrdili smo da u našoj kompaniji nema radnika koji nisu u radnom odnosu iz vlastite radne snage. Također, ne angažiramo samozaposlene osobe niti osobe koje pružaju poduzeća iz sektora djelatnosti zapošljavanja (NACE 78).

Svi angažirani radnici su u radnom odnosu temeljem odgovarajućih ugovora, u skladu s važećim zakonodavstvom i internim pravilnicima kompanije.

Zastupljenost državljanstava među ključnim stranim osobljem u 2024.

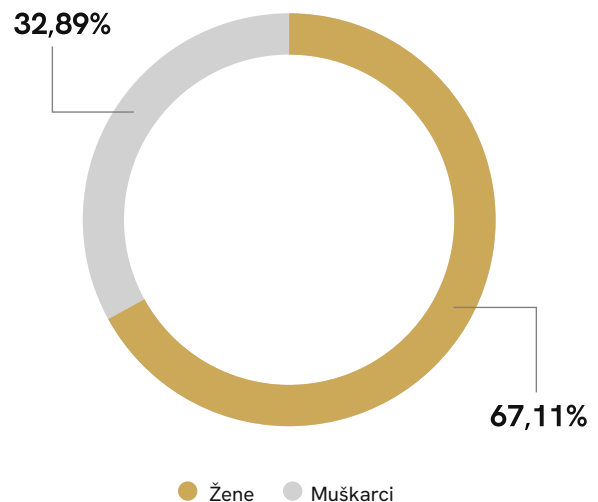
Gdje god uspostavljamo svoje poslovanje, nastojimo doprinositi razvoju zajednice zapošljavanjem lokalnog stanovništva. U Grupi vjerujemo da raznolikost među zaposlenicima obogaćuje našu organizaciju, donoseći nove vještine i perspektive. To izravno podupire jedan od ključnih stupova naše korporativne kulture – misliti veliko i hrabro pristupati inovativnim idejama.

Privlačenje talenata

Kao Grupi, naš je cilj uspostaviti ugodno i inkluzivno radno okruženje u kojem naši ljudi osjećaju podršku tijekom cijelog svog zaposlenja. Shodno tome, pomažemo našim zaposlicima da ostvare svoj puni potencijal, nudimo obuku na radnom mjestu i programe razvoja karijere kako bi zaposlenici mogli unaprijediti svoje postojeće vještine ili razviti nove. BOSQAR INVEST nastoji biti kvalitetan poslodavac koji privlači i zadržava najbolje talente na tržištu.

Tijekom 2024. godine zaposlili smo 11.336 zaposlenika, uključujući 7.608 žene i 3.728 muškaraca. Većinu novozaposlenih činile su žene (67,11%), dok je najzastupljenija dobna skupina bila novozaposleni mlađi od 30 godina (77,38%).

NOVOZAPOSLENI PO SPOLU U 2024. GODINI

Ukupan broj i stopa novozaposlenih prema spolu

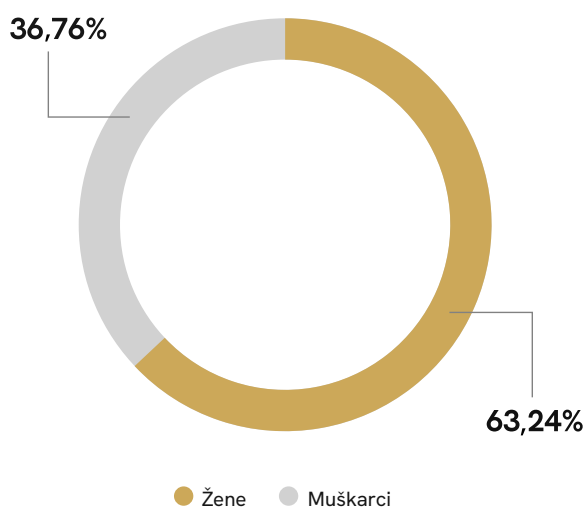
	Broj zaposlenih	Postotak
Muškarci	3.728	32,89%
Žene	7.608	67,11%

Grupa se suočava s rizikom gubitka radne snage u ključnom segmentu poslovanja, posebno u kontaktnim centrima, koji predstavljaju radno intenzivnu industriju, kao i u HR poslovnoj vertikali, gdje gubitak zaposlenika izravno utječe na poslovne procese. Kako bi ublažila te rizike, Grupa se usmjerava na dobrobit svojih zaposlenika te primjenjuje poslovni model koji se temelji na diverzifikaciji kao jednom od temeljnih načela.

Ukupan broj zaposlenih koji su napustili Grupu u izvještajnom razdoblju uključuje sve zaposlenike koji su otišli iz različitih razloga, uključujući dobrovoljne odlaske, nevoljne odlaske te druge razloge. Tijekom 2024. godine taj broj iznosio je ukupno 9.981 zaposlenih, odnosno stopa fluktuacije zaposlenih u izvještajnom razdoblju iznosila je 68%. Pregled fluktuacije zaposlenika prema spolu naveden je u tablici u nastavku. Zbog prirode poslovanja koje je usmjereno na usluge i ovisno o potražnji, mnogi zaposlenici imaju privremene ugovore zbog čega posljedično visoki postotak fluktuacije nije neuobičajen.

Sve informacije o zaposlenicima prikupljene su temeljem podataka od predstavnika ljudskih resursa za različite vertikale unutar Grupe i to prema broju zaposlenika, a ne prema ekvivalentu punog radnog vremena (EPRV). Svi

FLUKTUACIJA ZAPOSLENIKA PREMA SPOLU
TIJEKOM 2024. GODINE

	Ukupan broj odlazaka zaposlenika	Postotak
Muškarci	3.669	36,76%
Žene	6.312	63,24%

brojevi su prikupljeni s datumom izvještajnog razdoblja (31.12.2024.) te predstavljaju vjerodostojan odraz stvarnog stanja na taj datum.

4.3.3.2. Raznolikost naših zaposlenika

Naša Grupa podržava i potiče ravnopravnost spolova na radnom mjestu, što je i jedan od primarnih ciljeva naše ESG strategije i KPI definiran SLB-om. Imamo politiku posvećenu rodnoj ravnopravnosti, uključivosti i ravnoteži između poslovnog i privatnog života koja, između ostalog, služi kako bi se novi zaposlenici upoznali s vrijednostima koje čine našu korporativnu kulturu.

U 2022. godini postavili smo cilj koji je dio Obveznice povezane s održivim poslovanjem koji kaže da ćemo raditi na postizanju 51% zastupljenosti žena u upravljačkim timovima do 2030. godine. Dodatne pojedinosti o našem napretku u ispunjavanju našeg KPI-ja za ravnopravnost spolova navedene su u poglavlju [4.1.5. Obveznica povezana s održivim poslovanjem](#).

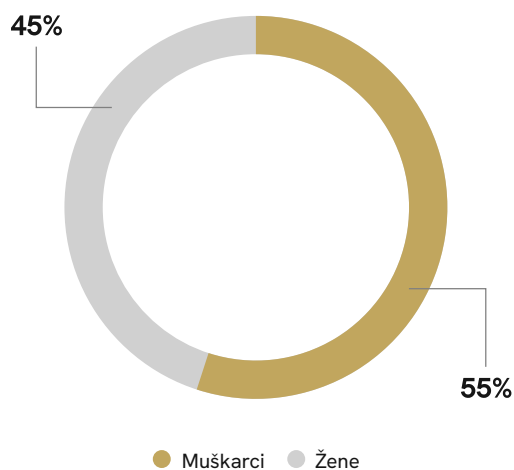
Od ukupno zaposlenih žena, njih 45% je zaposleno na najvišoj rukovodećoj razini. Pod definicijom najviše rukovodeće razine podrazumijevamo menadžere s direktnim podređenima, uključujući voditelje odjela, izvršne direktore te regionalne iiskusne menadžere.

Definicija upravljačkih timova utvrđena je Prospektom Obveznice povezane s održivim poslovanjem i korištena je za izračun pokazatelja uspješnosti obveznice. Sukladno toj definiciji upravljačke timove čine: članovi uprave, odnosno izvršni direktori, članovi nadzornih odbora, odnosno upravnih odbora, voditelji organizacijskih jedinica u Društvu i ovisnim društvima te voditelji manjih timova (engleski: team leaders, odnosno voditelj tima u pozivnom centru koji nadzire i prati skupinu zaposlenika pozivnog centra). Odgovornosti i obveze voditelja tima u pozivnom centru su osigurati da su ciljevi tima ispunjeni, napraviti procjene učinka za svakog člana tima, osigurati obuku i davati povratne informacije članovima tima.

Za uvid u zastupljenost žena u upravljačkim timovima pogledati poglavlje [4.1.5. Obveznica povezana održivim poslovanjem](#).

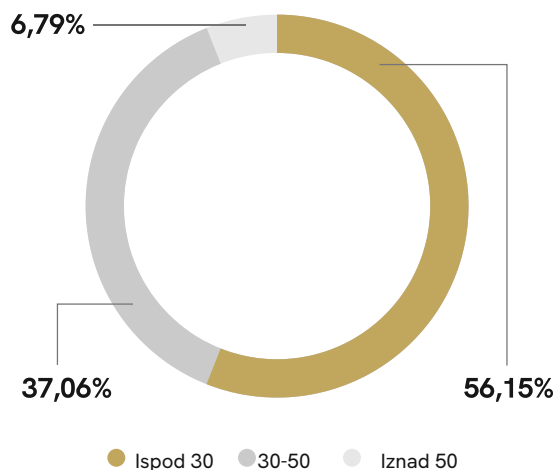
Raznolikost na najvišim rukovodećim razinama

	Broj	Postotak
Muškarci	100	55%
Žene	83	45%

Dobna raspodjela među zaposlenicima BOSQAR INVEST grupe na dan 31.12.2024

	Broj	Postotak
Ispod 30	8.583	55,15%
30-50	5.665	37,06%
Iznad 50	1.037	6,79%

Grupa je postigla uspjeh u naporima stvaranja raznolikog i inkluzivnog radnog okruženja, posebno u pogledu dobne strukture radne snage, pri čemu je Grupa i dalje privlačan poslodavac za mlade. U nastavku je prikazana raspodjela zaposlenika po dobnim skupinama Grupe. Najzastupljenija dobna skupina unutar Grupe je ispod 30 godina koju čini 56,15% radne snage.

4.3.3.3. Naknade i plaće

Grupa razvija kulturu pravednosti i povećava ukupnu produktivnost smanjenjem jaza u plaćama. Također, svojim zaposlenicima nudi pravedne plaće, zdravstvenu zaštitu i druge naknade što pomaže u privlačenju i zadržavanju izvanrednih pojedinaca. Pridržavamo se svih standarda minimalne plaće i zahtjeva zakona o radu u svim zemljama u kojima poslujemo. Odnosno, svi naši zaposlenici primaju odgovarajuću plaću u skladu s referentnim vrijednostima (i unutar i izvan EGP-a).

Grupa objavljuje razliku u plaći između muških i ženskih zaposlenika, koja se definira kao razlika u prosječnim platnim razredima. Ova razlika izražena je kao postotak prosječnog platnog razreda muških zaposlenika. Razlika u platnim razredima za izvještajno razdoblje iznosi 12,95% u korist muškaraca. Kvalifikacija, rad, vještina i iskustvo su jedini čimbenici koji se uzimaju u obzir prilikom zapošljavanja, određivanja visine plaće te napredovanja.

Važno je napomenuti da su prosječne satnice približne u odnosu na kvalifikacije koje pojedinci posjeduju. Razlika u omjeru prvenstveno proizlazi iz strukture plaća unutar organizacije, pri čemu rukovodeće pozicije ostvaruju veće godišnje naknade zbog dodatnih odgovornosti, bonusa i specijaliziranih vještina.

Ovi čimbenici prirodno utječu na viši omjer, no on je u skladu s tržišnim praksama i reflektira ulogu menadžmenta u donošenju strateških odluka. Podaci o prosječnim satnicama izračunati su tako da smo za svih 85 društava prikupili podatke o prosječnoj satnici muškaraca i žena. Nakon toga, izračunali smo prosječne vrijednosti po društvima, a zatim ih uključili u ponderirani prosjek, uzimajući u obzir udio svake vertikale u ukupnom broju zaposlenih u BOSQAR INVEST grupi.

4.3.3.4. Socijalna zaštita

U skladu s našim stabilnim širenjem i privlačenjem talenata, osigurali smo mnoge pogodnosti za naše zaposlenike, a istovremeno osiguravamo prava predviđena primjenjivim propisima. Vrste pogodnosti variraju između zemalja i ovisnih društava zbog lokalnih posebnosti i regulatornih okvira. Većina društava ima zdravstvene beneficije kao što su pokrivenost zdravstvenim osiguranjem sukladno zakonu ili dodatnih i dobrovoljnih zdravstvenih planova, mirovinske odredbe, naknade za troškove prijevoza te financijsku pomoć u slučaju nesreće, bolesti ili smrti bliskog člana obitelji.

Kao globalna organizacija koja brine o društveno odgovornom radnom mjestu, naš snažan fokus je na roditeljstvu i pogodnostima vezanim uz djecu. Zato su glavna područja koja pokrivamo ovom inicijativom plaćeni dopusti kao podrška našim zaposlenicima koji su ostvareni u ulozi roditelja, aktivnosti koje uključuju djecu (poput uredskih događanja, donacija, volonterskog rada), zdravstvena i mentalna podrška, razni popusti, itd. Grupa podržava roditeljski dopust za sve zaposlenike koji ispunjavaju uvjete, pomažući im u pripremi dopusta, kao i povratku na posao. Primjenjivi nacionalni zakoni propisuju mogućnosti očinskog dopusta, ali svi očevi zaposlenici Grupe, ako to mogu i žele, potiču se na korištenje očinskog dopusta u skladu s Politikom jednakosti, raznolikosti, rodne ravnopravnosti i ravnoteže između poslovnog i privatnog života. Ova pogodnost se provodi u skladu s lokalnim regulatornim okvirima vezanim uz ovisna društva Grupe.

Mjere prikazane ilustrativnim prikazom koje se odnose na socijalnu zaštitu u odnosu na gubitak prihoda (životno, zdravstveno i mirovinsko osiguranje, roditeljski dopust i pokrivenost za invalidnost i stupnjeve invalidnosti te ozljede na radu) obuhvaćaju sve zaposlenike Grupe.

Primjeri socijalne zaštite i drugih naknada zaposlenika unutar Grupe uključuju:

Životno osiguranje

Roditeljski dopust

Zdravstveno osiguranje

Mirovinsko osiguranje

Pokrivenost za invalidnost i stupnjeve invalidnosti te ozljede na radu

Troškovi prijevoza

Poklon za najbolje zaposlenike prema rezultatima na kraju godine

Novčana pomoć u slučaju nesreće, bolesti ili smrti bliskog člana obitelji

Ostale naknade

4.3.3.5. Kolektivno pregovaranje i socijalni dijalog

Grupa je u izvještajnom razdoblju imala sklopljene kolektivne ugovore samo unutar Food vertikale (Slovenija), što znači da je na razini Grupe ukupno 4,5% zaposlenih obuhvaćeno kolektivnim ugovorima.

Za zaposlenike koji nisu obuhvaćeni kolektivnim ugovorima, radni uvjeti i uvjeti zapošljavanja nisu određeni na temelju kolektivnih ugovora koji se primjenjuju na zaposlenike unutar Food vertikale (gdje su sklopljeni kolektivni ugovori) niti na temelju kolektivnih ugovora drugih poduzeća.

4.3.3.6. Ulaganje u vlastitu radnu snagu kroz edukacije i razvoj vještina

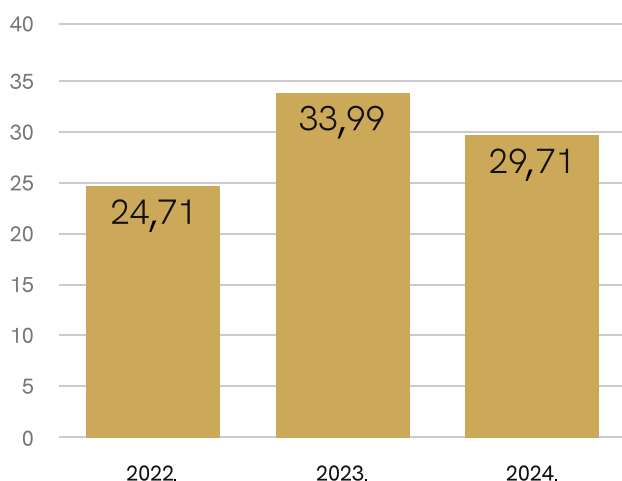
Grupa kontinuirano ulaže u razvoj svojih zaposlenika, pružajući im priliku da unaprijede postojeće vještine i steknu nove kroz različite obuke i edukacije. Kroz našu razvojnu kulturu, fokusiramo se na osnaživanje zaposlenika na svakom koraku njihovog profesionalnog puta.

Kako bismo osigurali najbolje iskustvo za nove zaposlenike i omogućili im brzu adaptaciju na naše procedure, provodimo pažljivo osmišljen proces uvođenja u posao. Ovaj proces uključuje inicijalne obuke, obuke na radnom mjestu i programe karijernog razvoja s ciljem pružanja svih potrebnih alata i podrške za ostvarenje punog potencijala zaposlenika. Na taj način doprinosimo njihovom profesionalnom rastu i ukupnom uspjehu unutar naše organizacije.

Postotak zaposlenika koji su sudjelovali u redovitim pregledima uspješnosti i profesionalnog razvoja tijekom izvještajnog razdoblja iznosi 12,33%, pri čemu je sudjelovanje žena 52%, a muškaraca 48%.

Prosječan broj sati osposobljavanja po zaposleniku tijekom izvještajnog razdoblja iznosi 29,71 sati, od čega žene prosječno ostvaruju 28,23 sati, a muškarci 31,18 sati.

PROSJEČAN BROJ SATI GODIŠNJE OBUKE PO ZAPOSLENIKU

4.3.3.7. Mjere zdravlja i sigurnosti

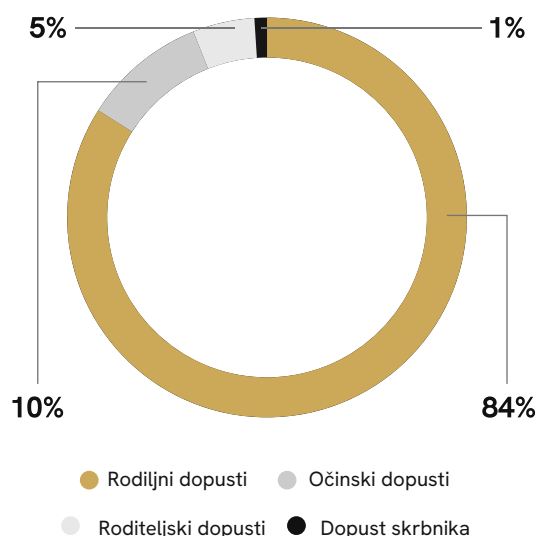
Unutar Grupe, 100% osoba iz vlastite radne snage obuhvaćeno je sustavom upravljanja zdravljem i sigurnošću, koji je uspostavljen u skladu s pravnim zahtjevima i priznatim normama ili smjernicama. Tijekom izvještajnog razdoblja, Grupa nije zabilježila niti jedan smrtni slučaj povezan s ozljedama ili oboljenjima na radu. Također, zabilježeno je 83 nesreća na radu o kojoj se vodi evidencija, što znači da stopa nesreća iznosi 2,7%. Nadalje, evidentirano je 6 slučajeva oboljenja povezanih s radom na koji se primjenjuju pravna ograničenja prikupljanja podataka, a odnosi se na prijelom kostiju povezanih s padom. Osim toga, broj izgubljenih dana zbog bolovanja iznosi 10.229 dana.

Ovi podaci potvrđuju uspješnost sustava upravljanja zdravljem i sigurnošću koji Grupa dosljedno primjenjuje.

4.3.3.8. Ravnoteža između poslovnog i privatnog života

U Grupi svi zaposlenici imaju pravo na obiteljski dopust. Tijekom 2024. godine obiteljski dopust iskoristilo je ukupno 8% zaposlenika, od čega su muškarci činili 11%, a žene 89%.

PREGLED KORIŠTENIH OBITELJSKIH DOPUSTA TIJEKOM 2024. GODINE

4.3.3.9. Ljudska prava

Učinci povezani s ljudskim pravima

Tijekom izvještajnog razdoblja u Grupi nije zabilježen nijedan slučaj diskriminacije, uključujući uznemiravanje. Također, nije podnesena nijedna pritužba putem kanala za izražavanje zabrinutosti ili nacionalnih kontaktnih točaka za multinacionalna poduzeća OECD-a vezano uz pitanja definirana u točki 2. standarda ESRS S1 Vlastita radna snaga. Nadalje, nije bilo izrečenih kazni, sankcija niti naknada štete koje bi proizlazile iz incidenata ili pritužbi. Svi objavljeni podaci prikupljeni su kroz interne sustave Grupe i odražavaju vjerodostojno stanje na kraju izvještajnog razdoblja.

Tijekom izvještajnog razdoblja u Grupi nije zabilježen nijedan ozbiljan slučaj kršenja ljudskih prava u vezi s radnom snagom, uključujući kršenja UN-ovih vodećih načela, Deklaracije Međunarodne organizacije rada ili Smjernica OECD-a za multinacionalna poduzeća. Također, nije izrečena nijedna novčana kazna, sankcija niti naknada štete povezana s takvim slučajevima.

4.3.4. Odnos s našim klijentima i kupcima

U okviru teme o potrošačima i krajnjim korisnicima, Grupa izvještava o učincima na svoje klijente i kupce u pogledu zaštite podataka i privatnosti. Utvrđeni učinci su zasad stvarni i pozitivni, s obzirom da Grupa ulaže trud i sredstva u sigurnost i privatnost podataka te dosad nije bilo incidenata. Međutim, i dalje postoji potencijal za negativne učinke koji bi se prvenstveno materijalizirali kroz curenje i/ili krađu podataka te se mogu dovesti u vezu s rizikom od kibernetičkih napada (opisan u poglavlju [4.4. Informacije o upravljanju](#)).

4.3.4.1. Sigurnost i privatnost podataka

Učinak se očituje u usklađenosti s propisima i održavanju sigurnosti podataka klijenata i kupaca. Ponašanje u skladu s primjenjivim propisima (npr. GDPR) i standardima (ISO) te očekivanjima industrije, uz stroge interne politike, doprinose sigurnosti podataka i pouzdanosti u odnosima s kupcima i klijentima.

Kako bismo spriječili bilo kakve incidente, osobito kibernetičke napade koji su identificirani kao rizik, kontinuirano ulažemo u sigurnosne mehanizme te surađujemo s vlastitim dobavljačima. Stoga smo implementirali interne procedure vezane uz sigurnost osobnih podataka i usklađujemo se sa svim regulatornim i zahtjevima industrije (što je osobito naglašeno u BPTO vertikali). Većina ovisnih društava posjeduje certifikat ISO 27001 Informacijska sigurnost, kibernetička sigurnost i zaštita privatnosti (za točne podatke vidjeti tablicu u poglavlju [4.1.2. Članstva, certifikati i nagrade](#)). U upitnik provjere dobavljača tako je uključen i set pitanja koja se tiču sigurnosne samoprocjene te usklađenosti s GDPR-om. Upitnik je osnova buduće suradnje i ključan dio provjere prilikom stupanja u odnose s novim dobavljačima.

Ove su teme također obuhvaćene internim politikama. Radi se o Politici informacijske sigurnosti, Politici kibernetičke sigurnosti, Politici kontrole pristupa, Politici upravljanja (sigurnosnim) rizicima, Politici postupanja u slučaju sigurnosnog incidenta, Politici o sigurnosnom daljinskom pristupu, Politici sigurnosnog audita, Pravilniku o sigurnosti sustava, Pravilniku o zaštiti osobnih podataka i poslovnih tajni.

Navedene politike su (osim Politike kibernetičke sigurnosti, Pravilnika o zaštiti osobnih podataka i poslovnih tajni koji su usvojeni na grupnoj razini i opisani u poglavlju [4.1.7. Politike i aktivnosti povezane s održivošću](#)) donesene na razini BPTO vertikale i provode se u svim društvima, za što su odgovorne njihove uprave i zaposlenici koji ih operativno provode. Uz zaposlenike, politike obuhvaćaju odnose s dobavljačima i trećim stranama koje potencijalno mogu utjecati na realizaciju rizika, stoga im se prema potrebi dostavljaju i/ili daju na znanje, a Politika informacijske sigurnosti je objavljena na internetskim stranicama BPTO vertikale. Sadržaj politika odnosi se na:

- mjere zaštite imovine, informacija Grupe, osobnih podataka i privatnosti ljudi od svih vrsta prijetnji, bilo unutarnjih ili vanjskih, namjernih ili nenamjernih (Politika informacijske sigurnosti);
- osiguravanje ograničenja pristupa informacijskim sustavima i resursima samo na ovlaštene korisnike te definiranje okvira za upravljanje pristupnim pravima kako bi se osigurala povjerljivost, integritet i dostupnost podataka i sustava (Politika kontrole pristupa, usklađena s odredbama GDPR-a, propisima o kibernetičkoj sigurnosti, normom ISO 27001);

- proces upravljanja sigurnosnim rizicima i procjenu rizika, definiranje strategije upravljanja rizicima, okvira, organizacije i procesa za postavljanje zajedničkih standarda za identificiranje, procjenu, upravljanje, dokumentiranje i izvještavanje o sigurnosnim rizicima koji mogu utjecati na poslovanje BPTO-a, s naglaskom na informacijske i sigurnosne IT rizike (Politika upravljanja (sigurnosnim) rizicima);
- temeljna načela i pravila postupanja s incidentima (ispadima, poremećajima u radu) i njihovim uzrocima (problemima) te odgovarajuće kontrole kako bi se na incidente pravovremeno i kvalitetno reagiralo i zaštitilo organizaciju od opasnosti koje mogu proizaći iz sigurnosnih incidenata i kako bi organizacija u što kraćem roku nastavila s normalnim radom uz minimalan utjecaj na poslovanje (Politika postupanja u slučaju sigurnosnog incidenta);
- pristup korporativnoj mreži organizacije i nužnost ublažavanja vanjskih rizika povezanih s pristupom drugim mrežama te postupke kojih se potrebno pridržavati (Politika o sigurnosnom daljinskom pristupu);
- zahtjeve za praćenje sigurnosti i bilježenje procesa upravljanja pristupima, proces za prikupljanje i provjeru sigurnosnih pristupa u organizaciji kako bi se identificirali događaji koji mogu biti opasni ili ugroziti ljude, procese i tehnologiju (Politika sigurnosnog audita) mjere zaštite informacijsko-komunikacijskih sustava organizacije, osobito na principe, način i procedure postizanja i održavanja adekvatnog nivoa sigurnosti sustava, kao i dužnosti i odgovornosti korisnika informatičkih resursa (Pravilnik o sigurnosti sustava).

Kao ni u prijašnjim razdobljima, tijekom 2024. godine nije bilo prijava u vezi s kršenjem pravila o privatnosti podataka ili gubitkom podataka klijenata i krajnjih korisnika. Nije bilo ni pritužbi od strane regulatora (npr. u Republici Hrvatskoj AZOP), kao ni slučajeva curenja i/ili krađe podataka klijenata i krajnjih korisnika. Ukratko, nisu zabilježeni negativni učinci.

Važnost učinaka Grupe prepoznata je i od strane klijenata kroz postupak savjetovanja u okviru analize dvostruke značajnosti; zaštita podataka je od strane svih ispitanika ocijenjena kao vrlo važna tema u odnosima s Grupom, dok je privatnost prepoznata kao vrlo važna za većinu.

Ove su informacije prikupljene ciljano za potrebe izvještavanja, međutim općenito se direktna komunikacija s klijentima odvija redovito (praksa varira po društvima) i prema potrebi (npr. za potrebe analize dvostruke značajnosti), ali najmanje jednom godišnje. Ovisna društva (primarno kroz funkcije nadležne za komunikaciju i suradnju s klijentima) prikupljaju informacije o zadovoljstvu klijenata pruženim uslugama, pa i takve povratne informacije služe za usmjeravanje poslovnih odluka u vezi s upravljanjem podacima, odnosno za upravljanje identificiranim IRO aspektima (iako to dosad nije rađeno s osvrtnom na IRO analizu, već kao redovni dio poslovnih aktivnosti).

Trenutno ne postoje formalno razrađeni ciljevi u tom pogledu na razini Grupe, ali se kontinuirano provode politikama i drugim internim aktima predviđene tehničke aktivnosti i mjere zaštite kojima se osigurava prevencija od nastanka incidenata, odnosno zaštita podataka sadržanih u IKT sustavu od neovlaštenog pristupa, modifikacije, korištenja i destrukcije.

Aktivnosti se provode na razini svakog ovisnog društva, odnosno vertikale te smo općenito usmjereni na usklađivanje sa standardom ISO 27001 i regulativom u ovom području kroz cijelu organizaciju, ali bez zadanih rokova.

U slučaju zabrinutosti, klijenti i kupci nam se direktno mogu obratiti ili to mogu učiniti putem platforme za prijavu nepravilnosti, detaljnije opisane u poglavlju [4.4.3.2. Mehanizam za prijavljivanje nepravilnosti](#). Klijenti BPTO vertikale su također u mogućnosti podnositi prigovore koji se mogu odnositi i na sigurnost i privatnost podataka. Zaprimanje, obrada i općenito postupanje s prigovorima je uređeno sukladno Politici postupanja s prigovorima (objavljenoj na internetskim stranicama vertikale) koja se temelji na normi ISO 10002.

4.3.5. Posvećenost pogođenim zajednicama

Grupa je kroz brojne aktivnosti posvećena održivom djelovanju unutar zajednice. Prvenstveno se to odnosi na volontiranje, donacije i sponzorstva, što je opisano u dodatku [4.5.3. Donacije i dobrotvorni rad](#) ovog Izvještaja. Međutim, tijekom analize dvostruke značajnosti, utvrdili smo dodatni pozitivni učinak koji Mplus Türkiye ima na lokalnu zajednicu u manje razvijenim područjima u Turskoj.

Konkretni se učinak očituje kroz praksu otvaranja novih ureda i zapošljavanja ljudi u manje razvijenim regijama, investirajući u manje stope zaposlenosti, ekonomski razvoj tih regija i općenito podršku lokalnim zajednicama. Turska je u smislu razvijenosti podijeljena u 6 regija, a Mplus Türkiye ima urede u prvoj (Istanbul, Ankara i İzmir), četvrtoj (Malatya, Elazığ i Rize) i šestoj (Our Van i Şanlıurfa) regiji po razvijenosti (prva je najrazvijenija, šesta je najmanje razvijena).

Učinak Grupe se vidi ne samo kroz utjecaj na zaposlenike, već i na njihove obitelji, što je u ovom slučaju osobito značajno budući da Mplus Türkiye zapošljava preko 7.000 ljudi, od kojih je 6.000 zaposleno upravo u najmanje razvijenoj regiji.

Za ovu specifičnu temu ne postoje konkretne politike, ciljevi i mjere jer se radi se o strateškim odlukama Mplus Türkiye koje se donose ovisno o poslovnoj i političkoj klimi u danom trenutku. Za procjenu učinka se ne provodi savjetovanje i/ili specifičan postupak suradnje s dionicima u smislu pogođenih zajednica te za potrebe izvještavanja u 2024. nije bilo formalno prikupljeno mišljenje lokalnih zajednica. Međutim, Mplus Türkiye održava kontakte s lokalnim vlastima (preko HR timova) kako bi realiziralo zapošljavanje lokalne radne snage, a u slučaju potrebe pogođene zajednice (kao i ostali dionici) mogu prijaviti zabrinutost kroz whistleblowing platformu.

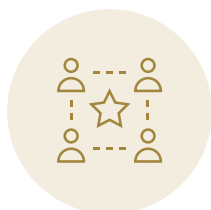
4.4. Informacije o upravljanju

4.4.1. Uvod

Integritet, iskrenost i poštovanje čine temelj našeg uspjeha i vrijednosti koje svakodnevno njegujemo.

Uprava Društva osigurava poštivanje poslovne etike i promicanje organizacijske korporativne kulture kroz vlastiti primjer, vođenje poslova Grupe, različite projekte i suradnje Grupe, ali i politike, procedure i ostala operativna pravila

ponašanja. Stručnost Uprave i Nadzornog odbora opisana je u Godišnjem izvještaju u poglavlju [3.1.1. Uprava](#) i [3.1.2. Nadzorni odbor](#). Korporativna kultura je ključni element svakog društva jer oblikuje način na koji zaposleni rade, komuniciraju i donose odluke. Kako bi društvo izgradilo jaku i održivu korporativnu kulturu, potrebno je pažljivo upravljati njenim razvojem kroz nekoliko faza:

Uspostavljanje korporativne kulture

Društvo je kroz Kodeks korporativnog upravljanja i Etički kodeks definiralo standard i smjernice korporativnog ponašanja. U ovom procesu, odjel za korporativno upravljanje i usklađenost prati smjernice i zahtjeve regulatora tržišta kapitala (HANFA), Zagrebačke burze, investitora te sve potrebne regulative za usklađeno i transparentno poslovanje. Također, radimo na implementaciji korporativnih politika, pravila i procedura kako bismo osigurali da su naši poslovni procesi unutar Grupe usklađeni kao jedinstvena organizacija.

Razvoj i promoviranje korporativne kulture

Kroz odjel za korporativno upravljanje i usklađenost promoviramo naše standarde korporativnog upravljanja, podižemo svijest o važnosti usklađenosti s vanjskim i unutarnjim propisima te pratimo implementaciju programa usklađenosti unutar organizacije. Ove aktivnosti provodimo kroz edukacije i interne treninge, kojima zaposlenicima omogućujemo razumijevanje važnosti pridržavanja i provođenja korporativnih pravila Grupe, kako bi bili informirani o novim propisima i najboljim praksama u korporativnom upravljanju.

Evaluacija korporativne kulture

Uspješnost korporativne kulture djelomično se evaluira kroz redovite ankete zadovoljstva zaposlenika. Odjel za korporativno upravljanje i usklađenost poslovanja postupno će integrirati reviziju korporativne kulture u svoj program rada, s posebnim naglaskom na usklađenost s vanjskim propisima, internim standardima ponašanja te etičkim normama i poštovanju propisa unutar organizacije.

4.4.2. Upravljanje značajnim učincima, rizicima i prilikama povezanim s poslovnim ponašanjem

Značajni učinci, rizici i prilike u pogledu poslovnog ponašanja opisani su u poglavlju [4.1.6.4. Značajni učinci, rizici i prilike i njihova povezanost sa strategijom i poslovnim modelom](#).

Što se učinaka tiče, zaključili smo da poslovno ponašanje općenito, zajedno s korporativnim upravljanjem, ima značajne učinke na cjelokupno poslovanje, ali i da nosi određene rizike i prilike za naše poslovanje. Ono utječe na upravljanje samom Grupom i ovisnim društvima, na naše zaposlenike, poslovne partnere, klijente i dobavljače. To je od izuzetne važnosti, imajući na umu činjenice da su dionice Društva uvrštene na Zagrebačku burzu te da je Društvo obveznik Kodeksa korporativnog upravljanja Zagrebačke burze te da posluje u 20 država i zapošljava više od 15.000 ljudi, a osobito s obzirom na kontinuirani rast Grupe i brojne akvizicije. Naime, važnost dobrog korporativnog upravljanja dolazi do izražaja upravo prilikom integracije različitih sustava u jedan i konsolidacijom dobrih praksi i pravila na grupnoj razini. Iz tog razloga smo kao značajnu prepoznali cjelokupnu temu poslovnog ponašanja kako je definirana listom AR 16. u ESRS 1, osim podtema dobrobiti životinja (pojašnjenje u dijelu teksta o politikama vezano za Panvita Grupu) i političkog angažmana i lobiranja, s obzirom da u Grupi ne provodimo takve aktivnosti.

Prilikom IRO analize krenuli smo upravo od gornjih kriterija, s time da smo dodatno analizirali i lokacije i sektore u kojima poslujemo te su zbog toga kao rizici i prilike identificirani:

- tehnološki napredak (rizik i prilika) - u pogledu razvoja tehnologije koja nam pomaže u pružanju usluga,
- kibernetički napadi (rizik) - na koje smo osobito osjetljivi s obzirom na način poslovanja i podatke kojima baratamo za svoje klijente

- regulatorno okruženje i trendovi (rizik) - koje se najviše očituje kroz poslovanje unutar EU-a, ali i na raznolikost jurisdikcija u kojima poslujemo.

Tehnološki napredak se razmatra u okviru svakodnevnih poslovnih aktivnosti, osobito na razini BPTO društava koja ulaze u MTech dio poslovanja, ali nije uređen zasebnim politikama. Kibernetički napadi su povezani s učincima identificiranim za klijente i kupce te su obuhvaćeni poglavljem [4.3.4. Odnos s našim klijentima i kupcima](#). Regulatorno okruženje je također kao tema uključeno u svakodnevne operacije, osobito odjela usklađenosti te se potrebne informacije s tim u vezi opisuju kroz cijeli izvještaj.

4.4.3. Poslovno ponašanje

4.4.3.1. Politike koje uređuju korporativnu kulturu i poslovno ponašanje

Korporativna kultura i poslovno ponašanje uređeni su na razini Grupe različitim politikama koje su opisane u poglavlju [4.1.7. Politike i aktivnosti povezane s održivošću](#).

Relevantne politike uređuju i postupke koji se mogu dovesti u vezu s učincima, rizicima i prilikama u pogledu poslovnog ponašanja, kao što je navedeno u nastavku teksta.

U odnosu na novoosnovanu Food vertikalnu, nismo još proveli detaljni postupak analize dvostruke značajnosti, ali s obzirom na poslovanje dobrobit životinja smo već sad prepoznali kao ključnu temu. S tim u vezi, Panvita Grupa nema konkretnu politiku koja bi regulirala ovu temu, međutim posjeduje certifikat vezan za dobrobit životinja u uzgoju peradi, dok se za uzgoj svinja vodi rješenjem upravnog tijela koje se također referencira na primjenjive standarde i s time povezane zahtjeve za dobrobit životinja.

4.4.3.2. Mehanizam za prijavljivanje nepravilnosti

Pravilnikom o postupku prijavljivanja nepravilnosti (odobrenim na razini matičnog Društva početkom 2024. godine, ali primjenjivim na sva ovisna društva Grupe) uspostavlja se mehanizam Grupe za prijavljivanje nepravilnosti, održavanje etičkog ponašanja i osiguravanje zaštite zviždača.

Whistleblowing kanal za prijavu nepravilnosti je zasad implementiran u BPTO poslovnoj vertikali, a dostupan je na web stranici društva Mplus <https://mplusgroup.eu/whistleblowing>.

Kanal omogućuje zaposlenicima, ali i trećim stranama, da anonimno i povjerljivo prijave zabrinutosti u vezi s nepravilnostima koje su u domeni Zakona o zaštiti prijavitelja nepravilnosti.

Unutar BPTO vertikale Whistleblowing kanalu se još trebaju pridružiti sljedeće kompanije: Buzzeasy i Mplus Germany (čeka se odobrenje radničkog vijeća) gdje se očekuje rješavanje do kraja drugog kvartala 2025. godine. Kompanije koje su se pridružile ovom sustavu imaju usvojen interni Pravilnik o postupku prijave nepravilnosti i imenovanju povjerljive osobe te imenovanu povjerljivu osobu i njenog zamjenika koji su odgovorni za zaprimanje i rješavanje prijava nepravilnosti.

Nakon implementacije Whistleblowing kanala, društva su obavijestila sve svoje zaposlenike o implementaciji i pružila im edukaciju koja je sadržavala najbitnije informacije o mehanizmu i postupku prijave. Zaposlenici su upoznati s temama kao što su: whistleblowing, što je whistleblowing kanal, teme prijave koje su u domeni whistleblowinga (npr. mito i korupcija, sukob interesa), praktične primjere prijave, temeljnu razliku između whistleblowing i grievance mehanizma, primjere svjetski poznatih whistleblowera te dodatne upute za podnošenje prijave. U veljači 2025. godine provedena je edukacija za povjerljive osobe Mplus i Workplace poslovne vertikale zasebno za svaku vertikalu.

Za 2025. godinu planirane su i edukacije za zaposlene - razlikovanje whistleblowing (ozbiljnih prijava nepravilnosti) i grievance (međuljudskih odnosa, zaštite prava radnika i sl).

S obzirom na nedavno pokretanje, još uvijek nije moguće realno procijeniti učinkovitost kanala niti provesti sveobuhvatnu analizu zadovoljstva korisnika. Uz gore spomenute edukacije, planiramo postaviti barcode za pristup kanalu na dostupnim mjestima unutar organizacije, poput intraneta i ključnih lokacija u uredima kako bi zaposlenici imali lakši pristup ovom mehanizmu. S obzirom na trenutnu fazu implementacije, planiramo daljnje praćenje i ocjenu učinkovitosti kanala, uključujući prikupljanje povratnih informacija od zaposlenika kako bi se osigurao kontinuitet poboljšanja.

Što se tiče mjera za zaštitu osvećivanja vlastitim radnicima zviždačima, ona je strogo zabranjena sukladno Zakonu o zaštiti prijavitelja nepravilnosti. U tom smislu Grupa se ne smije osvećivati, pokušati osvećivati ili prijetiti osvetom prijavitelju nepravilnosti, povezanim osobama te povjerljivoj osobi i njezinu zamjeniku zbog prijavljivanja nepravilnosti odnosno javnog razotkrivanja.

Osvetom se smatra neko od postupanja utvrđenih Zakonom o zaštiti prijavitelja nepravilnosti, odnosno svaka izravna ili neizravna radnja ili propust u radnom okruženju, koja uzrokuje ili može uzrokovati neopravdanu štetu prijavitelju, a posebno:

- otkaz,
- uskraćivanje mogućnosti napredovanja,
- degradiranje,
- smanjenje plaće,
- promjena mjesta rada ili radnog vremena,
- diskriminacija,
- i sva druga nepovoljna postupanja.

Posebna mjera koju smo poduzeli u Grupi je osiguravanje:

Povjerljivih prijava: Grupa osigurava da prijave nepravilnosti ostanu povjerljive. Ovo uključuje zaštitu identiteta prijavitelja i osiguranje da samo povjerljive osobe imaju pristup identitetu prijavitelja i informacijama vezanim uz prijavu.

Anonimnih prijava: Grupa osigurava da prijave nepravilnosti ostanu anonimne. Ovo podrazumijeva da je identitet prijavitelja nepoznat i povjerljivoj osobi osiguranje da samo povjerljive osobe imaju pristup informacijama vezanim uz prijavu.

Edukacija prijavitelja o načinima prijave, njihovim pravima sukladno Zakonu te povjerljivih osoba o tome kako pravilno postupati s prijavama.

Prijave putem Whistleblowing kanala

Tijekom 2024. godine zaprimljeno je ukupno osam prijava, od kojih je sedam zaključeno, dok je još jedna aktivna. Pregledom i analizom zaključenih prijava utvrđeno je kako niti jedna ne pripada u područje koje se smatra predmetom Whistleblowing prijava, jer se radilo o pitanjima za grievance kanal te je dio prijava posljedica interesa zaposlenika o testiranju rada ovog kanala.

Pregled prijava	2024.
Broj zaprimljenih prijava kroz Whistleblowing kanal	8
Broj zaprimljenih prijava koje pripadaju u područje koje se smatra predmetom Whistleblowing prijava	0

U okviru svojih ovlasti i odgovornosti revizijski odbor ima odgovornost osigurati neovisnost i dostatnost funkcije interne revizije s kojom usuglašava njen godišnji plan rada. Revizijski odbor zaprima izvješća interne revizije o obavljenim postupcima revizije, nalazima iste te nadzire provedbu preporuka interne revizije za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti. Naime, nepravilnosti otkrivene internim revizijama i kontrolama kontinuiteta poslovanja zabilježene su i detaljno opisane u preporukama za prilagodbe u budućnosti. Svaki pojedinačni odjel društava Grupe koji primi preporuke za poboljšanje odgovoran je za provođenje i izmjenu procesa i postupaka u skladu s tim preporukama.

4.4.3.3. Usklađivanje s regulativom

Poštivanje pravnih i regulatornih standarda jednako je važno jer štiti Grupi od bilo kakvih obveza i održava svoj ugled integriteta. Nije bilo slučajeva nepoštivanja zakona za koje su novčane kazne izrečene 2024. godine. Također, u 2024. nije bilo slučajeva sukoba interesa.

Nadalje, u Grupi je tijekom 2023. godine formiran Odjel za korporativno upravljanje i usklađenost s ciljem uspostavljanja korporativnih politika i pravila te promicanja etičkih vrijednosti i poboljšanja usklađenosti poslovanja na svim razinama.

Društvo i Mplus imaju usvojen registar usklađenosti akata u kojemu su definirani svi interni i eksterni akti koji obvezuju društva na određeno poslovno ponašanje. Za svaki interni akt definiran je onboarding i godišnje edukacije te kome je takva edukacija namijenjena (agentima, voditeljima odjela, upravi, itd). Edukacije planirane u 2025. godini u BPTO poslovnoj vertikali Odjela za korporativno upravljanje i usklađenost definirane su Compliance godišnjim planom rada za 2025. godinu, kako slijedi:

NAZIV EDUKACIJE	CILJANA PUBLIKA
Upravljanje prijavama nepravilnosti-rokovi, obveze i odgovornosti (siječanj 2025.)	Povjerljive osobe
Whistleblowing – prepoznat, prijavi, zaštiti (travanj 2025).	Svi zaposlenici
Sukob interesa: kako ga prepoznati i pravilno prijaviti (lipanj 2025.)	Menadžment
Korporativnom kulturom protiv mita i korupcije (studeni 2025.)	Svi zaposlenici

U poslovnoj vertikali HR se od siječnja 2025. godine radi na istovjetnom registru te se očekuje da će u prvoj polovici 2025. godine biti donesen plan tzv. compliance edukacije (edukacija o politikama koje ulaze u opseg rada Odjela za korporativno upravljanje i usklađenost: whistleblowing, sukob interesa, mito i korupcija, etički kodeks) te plan strukture edukacija zaposlenika.

Uz navedeno, planiraju se i edukacije drugih odjela u svrhu informiranja o novoj ili povećanju svjesnosti oko postojeće regulative.

4.4.3.4. Sprječavanje i otkrivanje korupcije i podmićivanja

Grupa je 2024. usvojila novu Politiku o sprječavanju i sankcioniranju mita i korupcije te su prijave suprotne standardima propisanim politikom omogućeni kroz Whistleblowing kanal, budući da on podrazumijeva korištenje od strane internih i eksternih dionika.

Naime, zaposlenici i treće strane svoje prijave vezano za mito i korupciju mogu podnijeti putem Mplus Whistleblowing kanala, a koju prijavu potom zaprima i obrađuje povjerljiva osoba. S ciljem prevencije u borbi protiv mita i korupcije M Plus Croatia, Mplus BH, Mplus Slovenia i

Mplus Serbia su od 2022. godine certificirane po normi ISO 37001 (Anti-bribery management system). Osnovan je tim za upravljanje mitom i korupcijom koji čini po jedan predstavnik iz svakog naprijed navedenog društva. Tim je imao sljedeće zadaće:

- organizacija i provedba svih aktivnosti kojima se osigurava da je sustav upravljanja suzbijanjem mita i korupcije uspostavljen, primjenjivan, održavan i unaprjeđivan u skladu sa svim zahtjevima norme ISO 37001:2016;
- upoznavanje Uprave i Nadzornog odbora sa svim važnijim problemima koji utječu na sustav upravljanja za suzbijanje podmićivanja, prepoznat kroz zahtjeve norme ISO 37001:2016 te zahtijevati njihovo rješavanje;
- osiguravanje praćenja učinkovitosti i stalno poboljšanje sustava kroz godišnju ocjenu sustava;
- stalno održavanje visoke razine svijesti, pružanje savjeta i smjernica svim zaposlenima vezano na ispunjavanje zahtjeva norme ISO 37001:2016;
- osiguravanje da sustav upravljanja za suzbijanje podmićivanja podmiruje zahtjeve norme ISO 37001:2016.

U listopadu 2024. godine došlo je do ukidanja tima za upravljanje suzbijanjem mita i korupcije, a prijave nepravilnosti vezano za mito i korupciju otad rješavaju imenovane povjerljive osobe, sukladno Zakonu o prijavljivanju nepravilnosti. Ako povjerljiva osoba u provedbi postupka utvrdi postojanje nepravilnosti obvezna je o tome obavijestiti upravu društva u pitanju te predložiti mjere za otklanjanje nepravilnosti. U slučaju da se prijava odnosi na članove uprave, povjerljiva osoba je o okolnostima iz prethodnog stavka dužna obavijestiti nadzorni odbor konkretnog društva. Uprava je dužna pravovremeno izvijestiti Nadzorni odbor o svim uočenim nepravilnostima i dogovoriti mjere koje moraju biti provedene.

U okviru oba sustava, istražitelji u postupcima rješavanja slučajeva korupcije i podmićivanja ili sumnje na iste, (bili) su odvojeni od lanca upravljanja uključenog u predmet.

Ne postoje dodatne procedure koje se odnose na procese istrage u odnosu na mito i korupciju. Sve nepravilnosti u vezi s mitom i korupcijom obrađuju se sukladno gore opisanom postupku sukladno Pravilniku o postupku unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti i imenovanju povjerljive osobe.

Društva certificirana standardom ISO 37001 napravila su procjenu rizika u vezi s mitom i korupcijom i utvrdila kako su Uprava te odjeli prodaje i nabave identificirani kao visokorizični odjeli.

Politika o sprječavanju i sankcioniranju mita i korupcije je javno dostupna na web stranici Društva. Dodatno, obavijest o usvajanju novih politika zajedno s politikama i pripadajućim edukativnim materijalima (ako postoje) šalje se putem maila svim zaposlenicima, objavljuje na intranet platformi, odnosno LMS (eng. Learning management system) platformi, za ona društva gdje je LMS implementiran.

U studenome 2024. godine proveli smo edukaciju svih zaposlenika BPTO vertikale (kroz e-learning u društvima koja imaju aktivnu platformu ili putem emaila u kojem su dostavljeni edukacijski materijali zaposlenicima koji nemaju pristup e-learning platformi) koja pruža smjernice za odgovorno i etički prihvatljivo poslovno darivanje. Radi se o jednoj od ključnih tema za naše poslovanje obrađenoj Politikom sprječavanja i sankcioniranja mita i korupcije, a cilj nam je osigurati očuvanje integriteta i transparentnosti u poslovanju.

Edukacija je uključivala:

- objašnjenja što se smatra darom ili gostoprimstvom - jasno definiranje pojmova kako bi se izbjegle nedoumice;
- smjernice o tome što je dopušteno, a što ne, s posebnim naglaskom na poštivanje politike Grupe i zakonskih zahtjeva;
- informacije o maksimalnom iznosu vrijednosti dara koji je prihvatljiv za darivanje ili primanje;
- savjete o tome kako postupiti u situacijama koje nisu jasno regulirane pravilima;
- objašnjenje kada je potrebno zatražiti odobrenje uprave za dar i na koji način evidentirati dar u registru darova koji vodi naš odjel za usklađenost poslovanja.

Edukacijom je obuhvaćeno 100% svih rizičnih funkcija BPTO vertikale te svi članovi uprave Društva i ovisnih društava BPTO vertikale, osim članova Nadzornog odbora.

Incidenti u vezi s korupcijom

Kao ni u prethodnim godinama, ni tijekom 2024. godine nije bilo prijava u svezi s mitom i korupcijom, niti osuđujućih presuda ili kazni zbog kršenja propisa o suzbijanju korupcije i podmićivanja.

Incidenti u vezi s korupcijom	2024.	2023.	2022.	2021.
Prijave u vezi s mitom i korupcijom	0	0	0	0
Osuđujuće presude zbog kršenja propisa o suzbijanju korupcije i podmićivanja	0	0	0	0

U slučaju dobrotvornih donacija ili sponzorstava, prvo se provjerava sama organizacija kako bi Grupa bila sigurna da posluje u skladu sa zakonskim propisima. Dobrotvorni doprinosi i sponzorstva ne smiju se koristiti u koruptivne svrhe te moraju biti transparentni i u skladu s primjenjivim zakonima.

Grupa tijekom 2024. godine nije imala aktivnosti niti obveze povezane s izvršavanjem političkog utjecaja, uključujući lobiranje povezano s njegovim značajnim učincima, rizicima i prilikama.

4.4.4. Upravljanje odnosima s dobavljačima

4.4.4.1. Upravljanje odnosima s našim dobavljačima

Okolišna politika Grupe o rizicima utjecaja na okoliš i zajednicu ukazuje na našu namjeru odgovornog poslovanja kada je riječ o aktivnostima nabave i njihovom potencijalnom utjecaju na okoliš, dok Politika nabave iz 2023. godine pruža smjernice o kriterijima odabira dobavljača i poželjnoj suradnji s dobavljačima. Uz Politiku nabave i Kodeks ponašanja dobavljača, Grupa je formirala snažan stup u nabavnim praksama koji osigurava našu predanost održivom lancu opskrbe. Predani smo odgovornom poslovanju i poboljšanju uspješnosti i utjecaja na okoliš, društvo i upravljanje, kao i stvaranju odgovornog lanca opskrbe koji je usklađen s našom ESG strategijom. Na taj način smanjujemo svoje negativne učinke na lanac vrijednosti, a ujedno minimiziramo i rizike za vlastito poslovanje.

U Politici nabave navode se temeljni elementi našeg pristupa upravljanju nabavom. Navedena pravila primjenjiva su na sve dijelove našeg poslovanja i odnose se na sve subjekte, zaposlenike, izvođače i poslovne partnere. Primjenjivat ćemo dobre međunarodne prakse u pogledu okolišnih, društvenih i upravljačkih standarda te ćemo nastojati surađivati s dobavljačima i izvođačima koji slijede slične visoke standarde, uključujući, ali ne ograničavajući se na:

- Usklađenost s primjenjivim regionalnim, nacionalnim i međunarodnim zakonima, propisima, smjernicama i najboljim praksama;
- Poštovanje temeljnog dostojanstva i ljudskih prava radnika;

- Pridržavanje relevantnih standarda zdravlja i sigurnosti na radu;
- Prevencija, ublažavanje i otklanjanje značajnih stvarnih i potencijalnih negativnih učinaka na okoliš;
- Poštovanje nacionalnih i međunarodnih standarda i propisa kojima se promiču najviši etički standardi: Smjernice OECD-a za multinacionalna poduzeća, Globalni sporazum UN-a, Temeljne konvencije Međunarodne organizacije rada, Opća deklaracija UN-a o ljudskim pravima i Vodeća načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima.

Sve aktivnosti nabave uključuju odgovarajuću i razmjernu analizu upravljanja rizicima. U tom kontekstu smo u posljednjem kvartalu 2024. uveli nova pitanja u obvezni upitnik za nove dobavljače. Kroz upitnik nastojimo dobiti uvid u njihove poslovne prakse, a sada su uključena i pitanja vezana za okoliš, društvo i upravljanje, odnosno ona koje se tiču održivih poslovnih praksi. Plan je da se navedeni upitnik koristi na nivou cijele Grupe za nove, ali i postojeće dobavljače, a proces usklade je planiran za 2025. godinu.

Međuovisne poslovne transakcije, gdje su potencijalni ili ugovoreni dobavljači ujedno i naši klijenti, moraju biti analizirane od strane odjela nabave i nadležne organizacijske jedinice subjekta Grupe koji ulazi u takav poslovni odnos te odobrene od strane Uprave.

Kako bismo izbjegli poslovanje s dobavljačima koji bi mogli narušiti ugled Društva koji ulazi u takav poslovni odnos ili predstavljati rizik za poslovanje društva Grupe na bilo koji drugi način, Grupa uspješno okuplja dinamične industrije kontakt centara, informacijske tehnologije, usluga zapošljavanja i eCommerce-a.

Glavne kategorije nabave su dosad bile usluge i informatička oprema, kao i troškovi infrastrukture i održavanja. Akvizicijom Panvita Grupe mijenja se struktura nabave te ćemo u narednom razdoblju kroz općenitu integraciju poslovnih procesa provoditi i analizu dobavljačkog lanca u našoj novoj Food vertikali.

Kodeksom ponašanja dobavljača predani smo stvaranju odgovornog lanca opskrbe koji je usklađen s našom strategijom održivosti i očekujemo od naših dobavljača da se pridržavaju svih primjenjivih zakona, propisa, industrijskih standarda i najboljih praksi, kao i da se odgovorno ponašaju u obavljanju naših aktivnosti nabave, uzimajući u obzir učinke koje možemo imati na:

a) radne praksu i ljudska prava,

b) zdravlje i sigurnost na radu,

c) odgovornost za okoliš,

d) etiku i usklađenost.

Kodeks ponašanja primjenjuje se na sve dijelove našeg poslovanja te na sve dobavljače i njihove podružnice, povezana društva i podizvođače koji izravno ili neizravno pružaju robu ili usluge.

Kodeks obuhvaća sljedeće teme:

- radne prakse i ljudska prava,
- zdravlje i sigurnost na radu,
- odgovornost za okoliš,
- etiku i usklađenost.

4.4.4.2. Prakse plaćanja

Podržavamo prakse poštenog ispunjavanja obveza pri čemu se ne vodimo veličinom dobavljača kao kriterijem za plaćanja, pogotovo ne u odnosu na mala i srednje velika društva. Naša standardna praksa plaćanja je plaćanje računa kako je dogovoreno sa svakim dobavljačem, a sukladno rokovima pojedine jurisdikcije. U tom smislu nemamo posebne politike jer za time za sad nije bilo identificirane poslovne potrebe koje se tiču kašnjenja u plaćanjima (nijednoj od kategorija dobavljača), već razvijene poslovne prakse koje to sprječavaju. Na tjednoj bazi planira se novčani tok i odobravaju plaćanja obveza koje dospijevaju u tom razdoblju od strane višeg rukovodstva. Prosječan broj dana plaćanja utvrđen je u najznačajnijim poslovnim vertikalama BPTO i HR za komponente koje imaju značajna plaćanja prema trećim stranama. Tako prosječni dani plaćanja u BPTO poslovnoj vertikali iznose 8 dana, dok u HR vertikali iznose 25 dana.

Grupa nema neriješene sudske postupke povezane sa zakašnjelim plaćanjima.

4.5. Dodaci

4.5.1. ESRS zahtjevi za objavama sadržani u Izvještaju o održivosti

Zahtjev za objavljivanje	Povezana podatkovna točka	Upućivanje na SFDR	Upućivanje na Pillar III	Upućivanje na propise o referentnim vrijednostima	Upućivanje na Europski zakon o klimi	Poglavlje i odjeljak / Nije značajno / Nije primjenjivo
ESRS GOV-1 Rodna raznolikost u upravi	21(d)	x		x		Opće objave, Opća osnova za sastavljanje Izvještaj o održivosti BOSQAR INVESTA
ESRS 2 GOV-1 Postotak članova uprave koji su neovisni	21(e)			x		Opće objave, Opća osnova za sastavljanje Izvještaj o održivosti BOSQAR INVESTA
ESRS 2 GOV-4 Izjava o dužnoj pažnji	30	x				Opće objave, Upravljanje značajnim učincima, rizicima, prilikama
ESRS 2 SBM-1 Sudjelovanje u aktivnostima povezanim s fosilnim i energijom	40(d)i	x	x	x		Nije primjenjivo
ESRS 2 SBM-1 Sudjelovanje u aktivnostima povezanim s proizvodnjom kemikalija	40(d)ii	x		x		Nije primjenjivo
ESRS 2 SBM-1 Sudjelovanje u aktivnostima povezanim s kontroverznim oružjem	40(d)iii	x		x		Nije primjenjivo
ESRS 2 SBM-1 Sudjelovanje u aktivnostima povezanim s uzgojem i proizvodnjom duhana	40(d)iv			x		Nije primjenjivo
ESRS E1-1 Tranzicijski plan za postizanje klimatske neutralnosti do 2050.	14				x	Informacije o okolišu, Tranzicijski plan za ublažavanje klimatskih promjena
ESRS E1-1 Poduzeća isključena iz referentnih vrijednosti Pariškog sporazuma	16(g)		x	x		Nije primjenjivo
ESRS E1-4 Ciljevi smanjenja emisija stakleničkih plinova	34	x	x	x		Informacije o okolišu, Upravljanje značajnim učincima, rizicima i prilikama povezanim s klimatskim promjenama. Opće objave, Obveznica povezana s održivim poslovanjem
ESRS E1-5 Potrošnja energije iz fosilnih izvora raščlanjeni prema izvorima (samo sektori koji znatno utječu na klimu)	38	x				Nije značajno
ESRS E1-5 Potrošnja energije i kombinacija izvora energije	37	x				Informacije o okolišu, Energija i emisije
ESRS E1-5 Energetski intenzitet povezan s djelatnostima u sektorima koji znatno utječu na klimu	40-43	x				Nije značajno
ESRS E1-6 Bruto emisije stakleničkih plinova iz opsega 1, 2, 3 i ukupne emisije stakleničkih plinova	44	x	x	x		Opće objave, Obveznica povezana s održivim poslovanjem Informacije o okolišu, Energija i emisije
ESRS E1-6 Intenzitet bruto emisija stakleničkih plinova	53-55	x	x	x		Informacije o okolišu, Energija i emisije
ESRS E1-7 Uklanjanje stakleničkih plinova i ugljični krediti	56				x	Nije primjenjivo
ESRS E1-9 Izloženost referentnog portfelja fizičkim rizicima povezanim s klimatskim promjenama	66			x		Nije primjenjivo
ESRS E1-9 Raščlamba novčanih iznosa prema akutnom i kroničnom fizičkom riziku ESRS E1-9 Lokacija značajne imovine izložene značajnom fizičkom riziku	66(a) 66(c)		x			Nije primjenjivo

Zahtjev za objavljivanje	Povezana podatkovna točka	Upućivanje na SFDR	Upućivanje na Pillar III	Upućivanje na propise o referentnim vrijednostima	Upućivanje na Europski zakon o klimi	Poglavlje i odjeljak / Nije značajno / Nije primjenjivo
ESRS E1-9 Raščlamba knjigovodstvene vrijednosti nekretnina poduzeća prema razredima energetske učinkovitosti	67(c)		x			Nije primjenjivo
ESRS E1-9 Stupanj izloženosti portfelja prilikama povezanim s klimatskim promjenama	69			x		Nije primjenjivo
ESRS E2-4 Količina svake onečišćujuće tvari navedene u Prilogu II. Uredbi o E-PRTR-u (Europski registar ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari) ispuštene u zrak, vodu i tlo	28	x				Nije značajno
ESRS E3-1 Vodni i morski resursi	9	x				Nije značajno
ESRS E3-1 Posebna politika	13	x				Nije značajno
ESRS E3-1 Održivi oceani i mora	14	x				Nije primjenjivo
ESRS E3-4 Ukupna količina reciklirane i ponovno upotrijebljene vode	28(c)	x				Nije značajno
ESRS E3-4 Ukupna potrošnja vode u m3 po neto prihodu od vlastita poslovanja	29	x				Nije značajno
ESRS 2- IRO 1 - E4 Područja osjetljiva na bioraznolikost	16(a)i	x				Nije značajno
ESRS 2- IRO 1 - E4 Degradacija zemljišta	16(b)	x				Nije značajno
ESRS 2- IRO 1 - E4 Ugrožene vrste	16(c)	x				Nije značajno
ESRS E4-2 Održive zemljišne/ poljoprivredne prakse ili politike	24(b)	x				Nije značajno
ESRS E4-2 Održive prakse ili politike za oceane/mora	24(c)	x				Nije primjenjivo
ESRS E4-2 Politike za rješavanje problema krčenja šuma	24(d)	x				Nije značajno
ESRS E5-5 Nereciklirani otpad	37(d)	x				Nije značajno
ESRS E5-5 Opasni otpad i radioaktivni otpad	39	x				Nije značajno
ESRS 2 - SBM3 - S1 Rizik od prisilnog rada	14(f)	x				Nije značajno
ESRS 2 - SBM3 - S1 Rizik od dječjeg rada	14(g)	x				Nije značajno
ESRS S1-1 Obveze u području politike ljudskih prava	20	x				Opće objave, Politike i aktivnosti povezane s održivošću
ESRS S1-1 Politike dužne pažnje o pitanjima obuhvaćenima temeljnim konvencijama od 1 do 8 Međunarodne organizacije rada	21			x		Opće objave, Politike i aktivnosti povezane s održivošću
ESRS S1-1 Postupci i mjere za sprečavanje trgovanja ljudima	22	x				Opće objave, Politike i aktivnosti povezane s održivošću
ESRS S1-1 Politika sprečavanja nezgoda na radu ili sustav upravljanja	23	x				Opće objave, Politike i aktivnosti povezane s održivošću
ESRS S1-3 Mehanizam za rješavanje pritužbi	32(c)	x				Društvene informacije, Upravljanje značajnim učincima, rizicima i prilikama povezanim s Bosqarovim zaposlenicima, lokalnom zajednicom i krajnjim korisnicima
ESRS S1-14 Broj smrtnih slučajeva te broj i stopa nezgoda na radu	88(b) 88(c)	x		x		Društvene informacije, Zaposlenici
ESRS S1-14 Broj dana izgubljenih zbog ozljeda, nezgoda, smrtnih slučajeva ili bolesti	88(e)	x				Društvene informacije, Zaposlenici

Zahtjev za objavljivanje	Povezana podatkovna točka	Upućivanje na SFDR	Upućivanje na Pillar III	Upućivanje na propise o referentnim vrijednostima	Upućivanje na Europski zakon o klimi	Poglavlje i odjeljak / Nije značajno / Nije primjenjivo
ESRS S1-16 Neusklađena razlika u plaćama na temelju spola	97(a)	x		x		Društvene informacije, Zaposlenici
ESRS S1-16 Prekomjerna razlika u plaći direktora i zaposlenika	97(b)	x				Društvene informacije, Zaposlenici
ESRS S1-17 Slučajevi diskriminacije	103(a)	x				Društvene informacije, Zaposlenici
ESRS S1-17 Nepridržavanje UN-ovih vodećih načela o poslovanju i ljudskim pravima i smjernica OECD-a	104(a)	x		x		Društvene informacije, Zaposlenici
ESRS 2 – SBM3 – S2 Visoki rizik od dječjeg rada ili prisilnog rada u lancu vrijednosti	11(b)	x				Nije značajno
ESRS S2-1 Obveze u području politike ljudskih prava	17	x				Nije značajno
ESRS S2-1 Politike koje se odnose na radnike u lancu vrijednosti	18	x				Nije značajno
ESRS S2-1 Nepridržavanje UN-ovih vodećih načela o poslovanju i ljudskim pravima i smjernica OECD-a	19	x		x		Nije značajno
ESRS S2-1 Politike dužne pažnje o pitanjima obuhvaćenima temeljnim konvencijama od 1 do 8 Međunarodne organizacije rada	19			x		Nije značajno
ESRS S2-4 Pitanja ljudskih prava i incidenti povezani s višim i nižim razinama lanca vrijednosti	36	x				Nije značajno
ESRS S3-1 Obveze u području politike zaštite ljudskih prava	16	x				Nije značajno
ESRS S3-1 Nepridržavanje UN-ovih vodećih načela o poslovanju i ljudskim pravima, načela ILO-a i smjernica OECD-a	17	x		x		Nije značajno
ESRS S3-4 Pitanja i incidenti povezani s ljudskim pravima	36	x				Nije značajno
ESRS S4-1 Politike koje se odnose na potrošače i krajnje korisnike	16	x		x		Opće objave, Politike i aktivnosti povezane s održivošću Društvene informacije, Odnos s našim klijentima i kupcima
ESRS S4-1 Nepridržavanje UN-ovih vodećih načela o poslovanju i ljudskim pravima i smjernica OECD-a	17	x				Nije značajno
ESRS S4-4 Pitanja i incidenti povezani s ljudskim pravima	35	x				Nije značajno
ESRS G1-1 Konvencija Ujedinjenih naroda protiv korupcije	10(b)	x				Opće objave, Politike i aktivnosti povezane s održivošću Informacije o upravljanju, Poslovno ponašanje
ESRS G1-1 Zaštita zviždača	10(d)	x				Opće objave, Politike i aktivnosti povezane s održivošću Informacije o upravljanju, Poslovno ponašanje
ESRS G1-4 Novčane kazne zbog kršenja propisa o suzbijanju korupcije i podmićivanja	24(a)	x		x		Nije primjenjivo
ESRS G1-4 Standardi suzbijanja korupcije i podmićivanja	24(b)	x				Nije primjenjivo

ESRS INDEX

ESRS 2 Opće objave

Zahtjev za objavljivanjem	Poglavlje / odjeljak
BP-1 – Opća osnova za sastavljanje izvjava o održivosti	Opće objave, Opća osnova za sastavljanje Izvještaja o održivosti BOSQAR INVESTA
BP-2 – Objave u posebnim okolnostima	Opće objave, Opća osnova za sastavljanje Izvještaja o održivosti BOSQAR INVESTA
GOV-1 – Uloga administrativnih, upravljačkih i nadzornih tijela	Opće objave, Upravljačka struktura
GOV-2 – Informacije koje se dostavljaju administrativnim, upravljačkim i nadzornim tijelima poduzeća i čimbenici održivosti kojima se bave ta tijela	Opće objave, Upravljačka struktura
GOV-3 – Uključivanje rezultata povezanih s održivošću u programe poticaja	Opće objave, Upravljačka struktura
GOV-4 – Izvještaj o dužnoj pažnji	Opće objave, Upravljanje značajnim učincima, rizicima, prilikama
GOV-5 – Upravljanje rizicima i unutarnje kontrole izvještavanja o održivosti	Opće objave, Upravljanje značajnim učincima, rizicima, prilikama
SBM-1 – Strategija, poslovni model i lanac vrijednosti	Opće objave, Održivost u našem poslovnom modelu
SBM-2 – Interesi i stajališta dionika	Opće objave, Održivost u našem poslovnom modelu
SBM-3 – Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom	Opće objave, Upravljanje značajnim učincima, rizicima, prilikama
IRO-1 – Opis postupaka za utvrđivanje i procjenu značajnih učinaka, rizika i prilika	Opće objave, Upravljanje značajnim učincima, rizicima, prilikama
IRO-2 – Zahtjevi za objavljivanje u ESRS-u obuhvaćeni izjavom o održivosti poduzeća	Dodatak 4.5.1.
MDR-P – Politike donesene radi upravljanja značajnim čimbenicima održivosti	Opće objave, Politike i aktivnosti povezane s održivošću
MDR-A – Mjere i resursi povezani sa značajnim čimbenicima održivosti	Opće objave, Upravljanje značajnim učincima, rizicima, prilikama
MDR-M – Pokazatelji značajnih čimbenika održivosti	Opće objave, Upravljanje značajnim učincima, rizicima, prilikama
MDR-T – Praćenje djelotvornosti politika i mjera na temelju ciljnih vrijednosti	Opće objave, Upravljanje značajnim učincima, rizicima, prilikama

E1 Klimatske promjene

Zahtjev za objavljivanjem	Poglavlje / odjeljak
ESRS 2 GOV-3 Uključivanje rezultata u području održivosti u programe poticaja	Opće objave, Upravljačka struktura
E1-1 – Tranzicijski plan za ublažavanje klimatskih promjena	Informacije o okolišu, Tranzicijski plan za ublažavanje klimatskih promjena
ESRS-om 2 SBM-3 – Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom	Informacije o okolišu, Upravljanje značajnim učincima, rizicima i prilikama povezanim s klimatskim promjenama
ESRS 2 IRO-1 – Opis postupaka za utvrđivanje i procjenu značajnih učinaka, rizika i prilika povezanih s klimatskim promjenama	Opće objave, Upravljanje značajnim učincima, rizicima, prilikama Informacije o okolišu, Upravljanje značajnim učincima, rizicima i prilikama povezanim s klimatskim promjenama
E1-2 – Politike povezane s ublažavanjem klimatskih promjena i prilagodbom tim promjenama	Opće objave, Politike i aktivnosti povezane s održivošću Informacije o okolišu, Upravljanje značajnim učincima, rizicima i prilikama povezanim s klimatskim promjenama
E1-3 – Mjere i resursi povezani s klimatskim politikama	Informacije o okolišu, Upravljanje značajnim učincima, rizicima i prilikama povezanim s klimatskim promjenama
E1-4 – Ciljne vrijednosti povezane s ublažavanjem klimatskih promjena i prilagodbom tim promjenama	Informacije o okolišu, Upravljanje značajnim učincima, rizicima i prilikama povezanim s klimatskim promjenama Opće objave, Obveznica povezana s održivim poslovanjem
E1-5 – Potrošnja energije i kombinacija izvora energije	Informacije o okolišu, Energija i emisije
E1-6 – Bruto emisije stakleničkih plinova iz opsega 1, 2, 3 i ukupne emisije stakleničkih plinova	Informacije o okolišu, Energija i emisije
E1-9 – Očekivane financijske posljedice značajnih fizičkih i tranzicijskih rizika te potencijalnih prilika povezanih s klimom	Informacije o okolišu, Očekivane financijske posljedice značajnih fizičkih i tranzicijskih rizika te potencijalnih prilika povezanih s klimom

ESRS INDEX

S1 Vlastita radna snaga

Zahtjev za objavljivanjem	Poglavlje / odjeljak
ESRS 2 SBM-2 – Interesi i stajališta dionika	Opće objave, Održivost u našem poslovnom modelu
ESRS 2 SBM-3 – Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom	Opće objave, Upravljanje značajnim učincima, rizicima, prilikama
S1-1 – Politike povezane s vlastitom radnom snagom	Opće objave, Politike i aktivnosti povezane s održivošću
S1-2 – Postupci za suradnju s vlastitim radnicima i predstavnicima radnika u vezi s učincima	Društvene informacije, Upravljanje značajnim učincima, rizicima i prilikama povezanim s Bosqarovim zaposlenicima, lokalnom zajednicom i krajnjim korisnicima
S1-3 – Postupci za sanaciju negativnih učinaka i kanali kojima vlastiti radnici mogu izraziti zabrinutost	Društvene informacije, Upravljanje značajnim učincima, rizicima i prilikama povezanim s Bosqarovim zaposlenicima, lokalnom zajednicom i krajnjim korisnicima
S1-4 – Poduzimanje mjera za značajne učinke na vlastitu radnu snagu, pristupi ublažavanju značajnih rizika i ostvarivanje značajnih prilika povezanih s vlastitom radnom snagom te djelotvornost tih mjera	Društvene informacije, Upravljanje značajnim učincima, rizicima i prilikama povezanim s Bosqarovim zaposlenicima, lokalnom zajednicom i krajnjim korisnicima
S1-5 – Ciljne vrijednosti povezane s upravljanjem značajnim negativnim učincima, poticanjem pozitivnih učinaka i upravljanjem značajnim rizicima i prilikama	Društvene informacije, Upravljanje značajnim učincima, rizicima i prilikama povezanim s Bosqarovim zaposlenicima, lokalnom zajednicom i krajnjim korisnicima Opće objave, Obveznica povezana s održivim poslovanjem
S1-6 – Obilježja zaposlenika poduzeća	Društvene informacije, Zaposlenici, Zaposlenici Grupe i njihova obilježja
S1-8 – Obuhvat kolektivnog pregovaranja i socijalni dijalog	Društvene informacije, Zaposlenici, Kolektivno pregovaranje i socijalni dijalog
S1-9 – Pokazatelji raznolikosti	Društvene informacije, Zaposlenici, Raznolikost naših zaposlenika Opće objave, Obveznica povezana s održivim poslovanjem
S1-10 – Odgovarajuće plaće	Društvene informacije, Zaposlenici, Naknade i plaće
S1-11 – Socijalna zaštita	Društvene informacije, Zaposlenici, Socijalna zaštita
S1-13 – Pokazatelji osposobljavanja i razvoja vještina	Društvene informacije, Zaposlenici, Ulaganje u vlastitu radnu snagu kroz edukacije i razvoj vještina
S1-14 – Pokazatelji zdravlja i sigurnosti	Društvene informacije, Zaposlenici, Mjere zdravlja i sigurnosti
S1-15 – Pokazatelji ravnoteže između poslovnog i privatnog života	Društvene informacije, Zaposlenici, Ravnoteža između poslovnog i privatnog života
S1-16 – Pokazatelji naknade (razlika u plaćama i ukupna naknada)	Društvene informacije, Zaposlenici, Naknade i plaće
S1-17 – Slučajevi, pritužbe te ozbiljni učinci povezani s ljudskim pravima	Društvene informacije, Zaposlenici, Ljudska prava

S3 Pogođene zajednice

Zahtjev za objavljivanjem	Poglavlje / odjeljak
ESRS 2 SBM-3 – Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom	Opće objave, Upravljanje značajnim učincima, rizicima, prilikama Društvene informacije, Posvećenost pogođenim zajednicama
S3-1 – Politike za pogođene zajednice	Opće objave, Politike i aktivnosti povezane s održivošću Društvene informacije, Posvećenost pogođenim zajednicama
S3-2 – Postupci za suradnju s pogođenim zajednicama u vezi s učincima	Društvene informacije, Posvećenost pogođenim zajednicama
S3-3 – Postupci za sanaciju negativnih učinaka i kanali kojima pogođene zajednice mogu izraziti zabrinutost	Društvene informacije, Posvećenost pogođenim zajednicama Informacije o upravljanju, Poslovno ponašanje
S3-4 – Poduzimanje mjera za značajne učinke na pogođene zajednice, pristupi upravljanju značajnim rizicima i ostvarivanje značajnih prilika povezanih s pogođenim zajednicama te djelotvornost tih mjera	Društvene informacije, Posvećenost pogođenim zajednicama
S3-5 – Ciljne vrijednosti za upravljanje značajnim negativnim učincima, poticanje pozitivnih učinaka i upravljanje značajnim rizicima i prilikama	Društvene informacije, Posvećenost pogođenim zajednicama
E1-4 – Ciljne vrijednosti povezane s ublažavanjem klimatskih promjena i prilagodbom tim promjenama	Informacije o okolišu, Upravljanje značajnim učincima, rizicima i prilikama povezanim s klimatskim promjenama Opće objave, Obveznica povezana s održivim poslovanjem
E1-5 – Potrošnja energije i kombinacija izvora energije	Informacije o okolišu, Energija i emisije
E1-6 – Bruto emisije stakleničkih plinova iz opsega 1, 2, 3 i ukupne emisije stakleničkih plinova	Informacije o okolišu, Energija i emisije
E1-9 – Očekivane financijske posljedice značajnih fizičkih i tranzicijskih rizika te potencijalnih prilika povezanih s klimom	Informacije o okolišu, Očekivane financijske posljedice značajnih fizičkih i tranzicijskih rizika te potencijalnih prilika povezanih s klimom

ESRS INDEX

S4 Potrošači i krajnji korisnici

Zahtjev za objavljivanjem	Poglavlje / odjeljak
ESRS 2 SBM-3 – Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom	Opće objave, Upravljanje značajnim učincima, rizicima, prilikama Opće objave, Članstva certifikati i nagrade Društvene informacije, Odnos s našim klijentima i kupcima
S4-1 – Politike za potrošače i krajnje korisnike	Opće objave, Politike i aktivnosti povezane s održivošću Društvene informacije, Odnos s našim klijentima i kupcima
S4-2 – Postupci za suradnju s potrošačima i krajnjim korisnicima u vezi s učincima	Društvene informacije, Odnos s našim klijentima i kupcima
S4-3 – Postupci za sanaciju negativnih učinaka i kanali kojima potrošači i krajnji korisnici mogu izraziti zabrinutost	Društvene informacije, Odnos s našim klijentima i kupcima Informacije o upravljanju, Poslovno ponašanje
S4-4 – Poduzimanje mjera za značajne učinke na potrošače i krajnje korisnike, pristupi upravljanju značajnim rizicima i ostvarivanje značajnih prilika povezanih s potrošačima i krajnjim korisnicima te djelotvornost tih mjera	Društvene informacije, Odnos s našim klijentima i kupcima
S4-5 – Ciljne vrijednosti za upravljanje značajnim negativnim učincima, poticanje pozitivnih učinaka i upravljanje značajnim rizicima i prilikama	Društvene informacije, Odnos s našim klijentima i kupcima
GOV-5 – Upravljanje rizicima i unutarnje kontrole izvještavanja o održivosti	Opće objave, Upravljanje značajnim učincima, rizicima, prilikama
SBM-1 – Strategija, poslovni model i lanac vrijednosti	Opće objave, Održivost u našem poslovnom modelu
SBM-2 – Interesi i stajališta dionika	Opće objave, Održivost u našem poslovnom modelu
SBM-3 – Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom	Opće objave, Upravljanje značajnim učincima, rizicima, prilikama
IRO-1 – Opis postupaka za utvrđivanje i procjenu značajnih učinaka, rizika i prilika	Opće objave, Upravljanje značajnim učincima, rizicima, prilikama
IRO-2 – Zahtjevi za objavljivanje u ESRS-u obuhvaćeni izjavom o održivosti poduzeća	Dodatak 4.5.1.
MDR-P – Politike donesene radi upravljanja značajnim čimbenicima održivosti	Opće objave, Politike i aktivnosti povezane s održivošću
MDR-A – Mjere i resursi povezani sa značajnim čimbenicima održivosti	Opće objave, Upravljanje značajnim učincima, rizicima, prilikama
MDR-M – Pokazatelji značajnih čimbenika održivosti	Opće objave, Upravljanje značajnim učincima, rizicima, prilikama
MDR-T – Praćenje djelotvornosti politika i mjera na temelju ciljnih vrijednosti	Opće objave, Upravljanje značajnim učincima, rizicima, prilikama

G1 Poslovno ponašanje

Zahtjev za objavljivanjem	Poglavlje / odjeljak
ESRS 2 GOV-1 – Uloga administrativnih, nadzornih i upravljačkih tijela	Informacije o upravljanju, Uvod Informacije o upravljanju, Poslovno ponašanje
ESRS 2 IRO-1 – Opis postupaka za utvrđivanje i procjenu značajnih učinaka, rizika i prilika	Opće objave, Upravljanje značajnim učincima, rizicima, prilikama Informacije o upravljanju, Upravljanje značajnim učincima, rizicima i prilikama povezanim s poslovnim ponašanjem
G1-1 – Politike poslovnog ponašanja i korporativna kultura	Opće objave, Politike i aktivnosti povezane s održivošću
G1-2 – Upravljanje odnosima s dobavljačima	Informacije o upravljanju, Upravljanje odnosima s dobavljačima
G1-3 – Sprečavanje i otkrivanje korupcije i podmićivanja	Informacije o upravljanju, Poslovno ponašanje
G1-4 – Potvrđeni slučajevi korupcije ili podmićivanja	Informacije o upravljanju, Poslovno ponašanje
G1-5 – Politički utjecaj i lobiranje	Informacije o upravljanju, Poslovno ponašanje
G1-6 – Prakse plaćanja	Informacije o upravljanju, Upravljanje odnosima s dobavljačima
E1-6 – Bruto emisije stakleničkih plinova iz opsega 1, 2, 3 i ukupne emisije stakleničkih plinova	Informacije o okolišu, Energija i emisije
E1-9 – Očekivane financijske posljedice značajnih fizičkih i tranzicijskih rizika te potencijalnih prilika povezanih s klimom	Informacije o okolišu, Očekivane financijske posljedice značajnih fizičkih i tranzicijskih rizika te potencijalnih prilika povezanih s klimom

4.5.2. Tablice izračuna taksonomskih ključnih pokazatelja uspješnosti

Obrazac: Udio prihoda od proizvoda ili usluga povezanih s ekonomskim djelatnostima usklađenima s taksonomijom - objava za godinu 2024.

2024				Kriteriji znatnog doprinosa						Kriterij nanošenja bitne štete (h)									
Ekonomske djelatnosti (1)	Oznaka (a)(2)	Prihodi (3)	Udio prihoda (4)	Ublažavanje klimatskih promjena (5)	Prilagodba klimatskim promjenama (6)	Vodni i morski resursi (7)	Onečišćenje (8)	Kružno gospodarstvo (9)	Bioraznolikost (10)	Ublažavanje (11)	Prilagodba klimatskim promjenama (12)	Voda (13)	Onečišćenje (14)	Kružno gospodarstvo (15)	Bioraznolikost (16)	Minimalne zaštitne mjere (17)	Udio prihoda od taksonomski usklađenih (A.1) ili prihvatljivih (A.2) djelatnosti, godina 2023 (18)	Kategorija omogućujuća djelatnost (19)	Kategorija prijelazna djelatnost (20)
		u tisućama EUR	%	D; N; N/EL (b) (c)	D; N; N/EL (b) (c)	D; N; N/EL (b) (c)	D; N; N/EL (b) (c)	D; N; N/EL (b) (c)	D; N; N/EL (b) (c)	D/N	D/N	D/N	D/N	D/N	D/N	D/N	%	O	P
A. Taksonomski prihvatljive djelatnosti																			
A.1. Okolišno održive djelatnosti (usklađenje s taksonomijom)																			
Okolišno održive djelatnosti (usklađenje s taksonomijom) (A.1)		0	%														0%		
A.2 Taksonomski prihvatljive, ali okolišno neodržive djelatnosti (neusklađenje s taksonomijom) (g)																			
Kupnja i vlasništvo nad zgradama	CCM 7.7.	2.003	0,55%	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								0,31%		
Prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima	CCM 6.5.	45	0,01%	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								0,00%		
Prihodi od taksonomski prihvatljivih, ali okolišno neodrživih djelatnosti (neusklađenje s taksonomijom) (A.2)		2.048	0,57%	0,57%	0%	0%	0%	0%	0%								0,31%		
A. Prihodi od taksonomski prihvatljivih djelatnosti (A.1+A.2)		2.048	0,57%	0,57%	0%	0%	0%	0%	0%								0,31%		
B. Taksonomski neprihvatljive djelatnosti																			
Prihodi od taksonomski neprihvatljivih djelatnosti		359.063	99,43%																
UKUPNO		361.111	100%																

Obrazac: Udio kapitalnih rashoda od proizvoda ili usluga povezanih s ekonomskim djelatnostima usklađenima s taksonomijom – objava za godinu 2024.

2024				Kriteriji znatnog doprinosa						Kriterij nanošenja bitne štete (h)									
Ekonomske djelatnosti (1)	Oznaka (a)(2)	Prihodi (3)	Udio prihoda (4)	Ublažavanje klimatskih promjena (5)	Prilagodba klimatskim promjenama (6)	Vodni i morski resursi (7)	Onečišćenje (8)	Kružno gospodarstvo (9)	Bioraznolikost (10)	Ublažavanje (11)	Prilagodba klimatskim promjenama (12)	Voda (13)	Onečišćenje (14)	Kružno gospodarstvo (15)	Bioraznolikost (16)	Minimalne zaštitne mjere (17)	Udio taksonomski usklađenih (A.1) ili prihvatljivih (A.2) Kapitalni rashodi, 2023 (18)	Kategorija omogućujuća djelatnost (19)	Kategorija prijelazna djelatnost (20)
		u tisućama EUR	%	D; N; N/EL (b) (c)	D; N; N/EL (b) (c)	D; N; N/EL (b) (c)	D; N; N/EL (b) (c)	D; N; N/EL (b) (c)	D; N; N/EL (b) (c)	D/N	D/N	D/N	D/N	D/N	D/N	D/N	%	O	P
A. Taksonomski prihvatljive djelatnosti																			
A.1. Okolišno održive djelatnosti (usklađenje s taksonomijom)																			
Kapitalni rashodi okolišno održivih djelatnosti (usklađeni s taksonomijom) (A.1)		0	0%													0%			
A.2 Taksonomski prihvatljive, ali okolišno neodržive djelatnosti (neusklađenje s taksonomijom) (g)																			
Proizvodnja energije za grijanje/hlađenje iz otpadne topline	CCM 4.25.	1.448	1,27%	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL							0,00%			
Izgradnja, proširenje i rad sustava za prikupljanje, pročišćavanje i opskrbu vodom	CCM 5.1.	1.480	1,30%	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL							0,00%			
Obnova sustava za prikupljanje i pročišćavanje otpadnih voda	CCM 5.4.	346	0,30%	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL							0,00%			
Prijevoz motocikla, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima	CCM 6.5.	2.669	2,34%	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL							4,34%			
Usluge cestovnog prijevoza	CCM 6.6.	911	0,80%	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL							0,00%			
Ugradnja, održavanje i popravak opreme za energetske učinkovitost	CCM 7.3.	0	0,00%	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL							0,02%			
Postavljanje, održavanje i popravak stanica za punjenje električnih vozila u zgradama (i na parkirnim mjestima uz zgrade)	CCM 7.4.	14	0,01%	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL							0,00%			
Postavljanje, održavanje i popravak tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora	CCM 7.6.	1.218	1,07%	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL							0,00%			
Kupnja i vlasništvo nad zgradama	CCM 7.7.	41.902	36,79%	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL							12,40%			
Kapitalni rashodi okolišno održivih, ali okolišno neodrživih djelatnosti (usklađeni s taksonomijom) (A.2)		49.988	43,89%	43,89%	0%	0%	0%	0%	0%							16,76%			
A. Kapitalni rashodi od taksonomski prihvatljivih djelatnosti (A.1+A.2)		49.988	43,89%	43,89%	0%	0%	0%	0%	0%							16,76%			
B. Taksonomski neprihvatljive djelatnosti																			
Kapitalni rashodi taksonomski prihvatljivih djelatnosti		63.900																	
UKUPNO		113.888																	

Obrazac: Udio operativnih rashoda od proizvoda ili usluga povezanih s ekonomskim djelatnostima usklađenima s taksonomijom – objava za godinu 2024.

2024				Kriteriji znatnog doprinosa						Kriterij nanošenja bitne štete (h)									
Ekonomske djelatnosti (1)	Oznaka (a)(2)	Prihodi (3)	Udio prihoda (4)	Ublažavanje klimatskih promjena (5)	Prilagodba klimatskim promjenama (6)	Vodni i morski resursi (7)	Onečišćenje (8)	Kružno gospodarstvo (9)	Bioraznolikost (10)	Ublažavanje (11)	Prilagodba klimatskim promjenama (12)	Voda (13)	Onečišćenje (14)	Kružno gospodarstvo (15)	Bioraznolikost (16)	Minimalne zaštitne mjere (17)	Udio taksonomski usklađenih (A.1) ili prihvatljivih (A.2) Operativni rashodi, 2023 (18)	Kategorija omogućujuća djelatnost (19)	Kategorija prijelazna djelatnost (20)
		u tisućama EUR	0%	D; N; N/EL (b) (c)	D; N; N/EL (b) (c)	D; N; N/EL (b) (c)	D; N; N/EL (b) (c)	D; N; N/EL (b) (c)	D; N; N/EL (b) (c)	D/N	D/N	D/N	D/N	D/N	D/N	D/N	0%	O	P
A. Taksonomski prihvatljive djelatnosti																			
A.1. Okolišno održive djelatnosti (usklađenje s taksonomijom)																			
Kapitalni rashodi okolišno održivih djelatnosti (usklađeni s taksonomijom) (A.1)		0	0%													0%			
A.2 Taksonomski prihvatljive, ali okolišno neodržive djelatnosti (neusklađenje s taksonomijom) (g)																			
Prijevoz motocikla, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima	CCM 6.5.	562	12,21%	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL							9,12%			
Usluge cestovnog prijevoza	CCM 6.6.	10	0,22%	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL							0,00%			
Ugradnja, održavanje i popravak opreme za energetske učinkovitost	CCM 7.3.	69	1,50%	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL							0,47%			
Postavljanje, održavanje i popravak instrumenata i uređaja za mjerenje, regulaciju i kontrolu energetske učinkovitosti zgrada	CCM 7.3.	1	0,02%	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL							0,00%			
Kupnja i vlasništvo nad zgradama	CCM 7.7.	2.353	51,12%	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL							53,75%			
Operativni rashodi taksonomski privatljivih, ali okolišno neodrživih djelatnosti (neusklađene s taksonomijom) (A.2.)		2.995	65,07%	65.07%	0%	0%	0%	0%	0%							63,34%			
A. Operativni rashodi taksonomski privatljivih djelatnosti (A.1 + A.2)		2.995	65,07%	65.07%	0%	0%	0%	0%	0%							63,34%			
B. Taksonomski neprihvatljive djelatnosti																			
Operativni rashodi taksonomski neprihvatljivih djelatnosti		1.608	34,93%																
UKUPNO		4.603	100%																

4.5.3. Donacije i dobrotvorni rad

ZEMLJA	OPSEG
	Hrabri telefon, "Ključ podrške je komunikacija" Suradnja naglašava našu predanost zajedničkoj misiji stvaranja bolje, zdravije i sigurnije zajednice u partnerstvu s drugima. Mplus je projekt podržao financijski, ali i pružanjem usluga pozivne kampanje prema bazi od 26.000 potencijalnih donatora Hrabrog telefona u svrhu dovršenja izgradnje novog Hrabrog centra. Tijekom godine organiziran je niz edukativnih radionica, interaktivnih sesija i individualnih savjetovanja. Zahvaljujući suradnji s Hrabrim telefonom, lokalna inicijativa prerasla je u podršku globalnoj neprofitnoj organizaciji Child Helpline International (CHI). U okviru provedbe trećeg po redu godišnjeg globalnog istraživanja o zadovoljstvu i angažiranosti zaposlenika, provedenog u 12 zemalja u kojima posluje Mplus, za svaki ispunjeni upitnik organizaciji je doniran 1 euro.
	Pilot projekt "Čuvari svježeg zraka" U trećem kvartalu 2024. godine je pokrenut pilot projekt Čuvari svježeg zraka u Osnovnoj školi Kajzerica u Zagrebu, s ciljem pozitivnog utjecaja na kvalitetu zraka u učionicama putem smanjenja visoke razine CO₂, što može negativno utjecati na kognitivne funkcije i opće zdravlje učenika. Grupa je školi donirala 30 uređaja za praćenje kvalitete zraka. Uređaji, koji su raspoređeni u učionicama svih osam generacija školaraca, kontinuirano prate razine ugljičnog dioksida i u realnom vremenu upozoravaju na kakvoću zraka.
Hrvatska	Donacije računalnih setova Mplus je podržao Kliniku za dječje bolesti u Zagrebu, Hrvatski savez za rijetke bolesti, njihove udruge članice te zagrebačke osnovne škole doniravši računalne setove s ciljem poboljšanja uvjeta i boljeg pristupa tehnologiji i suvremenim alatima.
	Donacije sportskom klubu S posebnim fokusom na dobrobit djece, mladih i njihovog mentalnog i fizičkog zdravlja, donacija je dana i Gimnastičkom klubu Petrinja, čiji su prostori teško stradali u potresu. Mplus je podržao Gimnastički klub Petrinja koji broji više od 300 članova u dobi od 3 do 25 godina donacijom sredstava za kupnju potrebne gimnastičke opreme.
	Debatna reprezentacija Mplus je podržao HRV debatnu reprezentaciju za potrebe odlaska na Svjetsko debatno natjecanje u Beograd.
	Jazz u vinogradu Mplus je sponzorski podržao 4. Međunarodni Jazz festival "Jazz u vinogradu", koji se u kolovozu održao na Maderkinom bregu u Međimurju okupivši više od 500 posjetitelja, koji su uživali u nastupima renomiranih jazz glazbenika.

ZEMLJA	OPSEG
Srbija	Čep za hendikep Podržali smo rad udruge koja se fokusira na unaprjeđenje kvalitete života osoba s invaliditetom i promicanje njihovog punog uključivanja u društvo kroz korištenje resursa zajednice i poticanje ostvarivanja njihovih potencijala. Organiziramo prikupljanje plastičnih čepova koji se doniraju udruzi, a njihovom prodajom nabavljaju se ortopedska pomagala za osobe s invaliditetom.
	Moj genijalac, "ITech FEST 2024" Bili smo dio ITech FEST 2024, festivala namijenjenog djeci od 7 do 14 godina, s fokusom na robotiku, sigurnost na internetu i Nikolu Teslu. Kroz edukativne radionice, natjecanja i zabavni program, festival je poticao razvoj mladih znanstvenih umova. Ovu vrijednu inicijativu podržali smo financijskom donacijom.
	Zaklada Jedro Potičemo rad zaklade Jedro, koju su osnovale obitelji petorice dječaka oboljelih od Duchenneove mišićne distrofije, s ciljem unaprjeđenja zdravstvene zaštite i liječenja oboljelih od ove teške bolesti, te smo tom prilikom osigurali i financijsku donaciju.
ZEMLJA	OPSEG
Slovenija	Zaklada Marof Fundacija Marof osnovana je 24. travnja 2009. godine. Njezina misija je pružanje financijske i savjetodavne podrške djeci, mladima, osobama s invaliditetom i socijalnoj skrbi, kao i podrška u sportskom i kulturnom obrazovanju, financiranje sportskih i kulturnih aktivnosti te obrazovanje djece i mladih. Fundacija Marof je neprofitna i nevladina humanitarna organizacija koja prvenstveno djeluje na području Pomurja.
ZEMLJA	OPSEG
Turska	Donirali smo TOÇEV-u kako bismo podržali obrazovanje djeci kojoj su uskraćena prava na obrazovanje.
	Donirali smo UNICEF-u kako bismo pomogli u pružanju humanitarne i razvojne pomoći djeci širom svijeta.
	Uložili smo sredstva u izgradnju dječjeg parka u Adıyamanu, gradu koji je posebno pogođen potresom 2023. godine.
	Tijekom godine, donirali smo različitim institucijama i organizacijama od javnog interesa, kako bi zadovoljile svoje potrebe.

4.5.4. Angažman u zajednici

ZEMLJA	OPSEG
Hrvatska	Na Weekend Media Festivalu, jednom od najznačajnijih regionalnih komunikacijskih konferencija u sklopu koje se odvija HR.Weekend, Mplus i Manpower Hrvatska prezentirali su istraživanje provedeno na više od 2.000 ispitanika o utjecaju modela rada na odabir poslodavca i zadovoljstvo poslom. Rezultati istraživanja i održana panel rasprava obogatili su javnu debatu o ovoj temi novim podacima o preferencijama tražitelja posla u regiji.
ZEMLJA	OPSEG
Turska	Oformljen je Mplus Filmski Klub na svim Mplus lokacijama u Turskoj. U sklopu organizirane filmske večeri, na ukupno šest lokacija okupio se 1.691 uzvanik. Redovito su organizirana nagradna natjecanja putem Instagram profila @mplusclubtr. Na lokaciji u Šanlurfi organizirano je dobrovoljno davanje krvi, čime je ostvaren značajan doprinos zajednici i javnom zdravlju.
ZEMLJA	OPSEG
Srbija	SOS Dječje selo SOS Dječja sela pruža podršku mladima iz ranjivih društvenih skupina kroz program Centra za jake mlade ljude, fokusiran na pomoć u pronalaženju i zadržavanju posla. Tijekom poslovnog sastanka, predstavnici Manpowera razgovarali su s mladima o poslovnoj komunikaciji, samopredstavljanju na intervjuima te pravima i odgovornostima zaposlenika. HDR (Human Driven Reshape) je projekt koji je Manpower Srbija pokrenuo s ciljem promocije najboljih HR praksi koje pozitivno utječu na pojedince, zajednicu i cijelu tvrtku. Ova inicijativa odražava našu posvećenost poboljšanju radnog okruženja i jačanju korporativne kulture kroz društveno odgovorne poslovne prakse. Fitpass GAMES 2024. Uz ostale kompanije, Manpower Srbija sudjelovao je u korporativnom sportskom natjecanju u atletskim disciplinama. Pobjednički tim imao je priliku usmjeriti svoju novčanu nagradu u dobrotvorne svrhe po vlastitom izboru.

4.5.5 Sponzorstva i volontiranje

ZEMLJA	OPSEG
Hrvatska	Hrvatsko narodno kazalište (HNK) Zagreb Kroz generalno sponzorstvo i digitalizacijsku podršku, što se između ostalog odrazilo na porast broja pretplatnika i prihoda od pretplata za 57%, tijekom 2024. godine je nastavljeno pružanje podrške HNK-u zahvaljujući prošlogodišnjoj uspješnoj suradnji. Osmišljenim aktivnostima u vidu pružanja korisničke podrške i digitalne transformacije intenzivirana je podrška dramskim, opernim i baletnim programima tijekom cijele godine.
	Večernjakova biciklijada Mplus je podržao 42. Večernjakovu biciklijadu u kojoj su sudjelovali i naši zaposlenici. Biciklijada se tradicionalno vozi rutom Zagreb – Samobor, a okuplja više od 2.000 biciklista.
	Jutarnji list – Student Digi Awards Drugu godinu zaredom Mplus je podržao Student Digi Awards, jednu od najvećih inovacijskih nagrada za mlade inovatore u području digitalnih tehnologija u Hrvatskoj. Na natječaj za DIGI Awards 2024 bio je prijavljen 31 projekt, a žiri je za finale odabrao deset najboljih. Nakon dodjele nagrada najboljim inovatorima, održan je i panel Budućnost mladih digitalnih inovatora i kako velike kompanije traže i kreiraju inovacije u svojem digitalnom poslovanju na kojem je ispred Mplusa sudjelovao Damjan Huđek iz tvrtke Bulb, voditelj projekta AI Studio.
	Volim život – knjiga Sandre Paović Mplus je sponzorirao predstavljanje knjige Sandre Paović kojom opisuje svoj životni put. Na vrhuncu uspješne stolnoteniske karijere teško je stradala u prometnoj nesreći. Usprkos trajnom invaliditetu, osvojila je zlato na paraolimpijskim igrama i završila fakultet, a danas se bavi motivacijskim govorima.
ZEMLJA	OPSEG
Srbija	Mreža inženjera Sponzoriran je stručni događaj posvećen primjeni BIM tehnologije u građevinskoj industriji, s naglaskom na obveznu implementaciju BIM-a od 1. siječnja 2028. Program je obuhvatio prezentacije o trenutnom stanju, izazovima u projektiranju i izvedbi te panel raspravu s vodećim BIM stručnjacima iz Srbije i regije.

④ Izvještaj o održivosti

ZEMLJA	OPSEG
Slovenija	Mplus Slovenia podržala je brojne sportske klubove i udruženja.
ZEMLJA	OPSEG
Turska	Mplus Türkiye podržao je Ayvalık Business Forum, poslovni skup koji okuplja vodeće poslovne ljude iz Turske te poziva na razmjenu iskustava i razgovore o budućnosti.
	Mplus Türkiye sponzorirao je IMI Customer Experience & Technologies Summit, jedan od najstarijih događaja u Turskoj koji okuplja stručnjake za korisničko iskustvo.
	Sponzoriran je CX 360 Customer Experience Management 2024, događaj koji okuplja profesionalce u području upravljanja korisničkim iskustvom.
	Sponzoriran je Harvard Business Review, časopis za poslovanje i menadžment.
	Mplus Türkiye sponzorirao je Retail Days, najveću konferenciju u sektoru maloprodaje i e-trgovine.

Odgovornost za Izvještaj o održivosti

Sukladno odredbama članka 32. i 36. Zakona o računovodstvu (NN 135/24) Uprava je odgovorna za pripremu Izvještaja o održivosti u skladu s Europskim standardima izvještavanja o održivosti (ESRS), te za:

- pripremu objava u odjeljku EU taksonomije Izvještaja o održivosti u skladu sa zahtjevima izvještavanja iz članka 8. Uredbe EU 2020/852 (Uredba o taksonomiji);
- dizajn, implementaciju i održavanje sustava unutarnjih kontrola koje Uprava odredi da su potrebne kako bi se omogućila priprema Izvještaja o održivosti, bez značajnih pogrešaka uslijed prijevare ili pogreške; i
- odabir i primjenu odgovarajućih metoda izvještavanja o održivosti te formiranje odgovarajućih procjena i prosudbi o pojedinačnim objavama o održivosti koje su razumne u danim okolnostima.

Uprava je također odgovorna za dizajn i implementaciju pricesa za identifikaciju informacija objavljenih u Izvještaju o održivosti u skladu s ESRS-om, te za objavu ovog procesa u odjeljku ESRS 2 IRO-1 u Izvještaju o održivosti. Ta odgovornost uključuje:

- razumijevanje konteksta u kojem se odvijaju aktivnosti i poslovni odnosi Grupe te razumijevanje pogođenih dionika;
- identifikaciju stvarnih i potencijalnih učinaka (i negativnih i pozitivnih) povezanih s pitanjima održivosti, kao rizika i prilika koji utječu ili za koje bi se razumno moglo očekivati da će utjecati na financijski položaj Grupe, financijske rezultate/financijsku uspješnost, novčane tokove, pristup financiranju ili troškove kapitala u kratkom, srednjem ili dugom roku;
- procjenu značajnosti identifikiranih učinaka, rizika i prilika povezanih s pitanjima održivosti odabirom i primjenom odgovarajućih pragova značajnosti; i
- donošenje pretpostavki koje su razumne u okolnostima.

Izvještaj o održivosti je odobren od strane Uprave dana 25. travnja 2025. godine.

Darko Horvat
Predsjednik Uprave

Tomislav Glavaš
Član Uprave

NEOVISNI IZVJEŠTAJ S OGRANIČENIM UVJERENJEM

Dioničarima društva Bosqar d.d.

Obavili smo angažman s izražavanjem ograničenog uvjerenja o Izjavi o održivosti društva BOSQAR d.d. ("Društvo") i njegovih ovisnih društava („BOSQAR INVEST“, „Grupa“), uključenog u odjeljku Izvještaj o održivosti u Godišnjem izvještaju na dan 31. prosinca 2024. godine i za razdoblje od 1. siječnja 2024. godine do 31. prosinca 2024. godine ("Izvještaj o održivosti").

Identifikacija primjenjivih kriterija

Izvještaj o održivosti pripremila je Uprava Društva kako bi se zadovoljili zahtjevi iz članka 32. i 36. Zakona o računovodstvu, kojima se provodi članak 29(a) Direktive EU 2013/34/EU, uključujući:

- Usklađenost s Europskim standardima izvještavanja o održivosti, uvedenima Delegiranom uredbom Komisije (EU) od 31. srpnja 2023. godine o dopuni Direktive 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća („ESRS“), uključujući da je postupak koji Društvo provodi za utvrđivanje informacija objavljenih u Izvještaju o održivosti ("Postupak") u skladu s opisom navedenim u odjeljku [ESRS 2 IRO-1] i
- Usklađenost objava u pododjeljku EU Taksonomija unutar okolišnog odjeljka Izvještaja o održivosti u skladu s člankom 8. Uredbe EU 2020/852 („EU Uredba o taksonomiji“).

Inherentna ograničenja u pripremi Izvještaja o održivosti

Kriteriji i priroda Izvještaja o održivosti te izostanak dugogodišnjih utvrđenih mjerodavnih smjernica, standardnih primjena i praksi izvještavanja omogućuju usvajanje različitih, ali prihvatljivih, metodologija mjerenja što može dovesti do razlika među subjektima izvještavanja. Usvojene metodologije mjerenja mogu utjecati na usporedivost pitanja u vezi održivosti koje različite organizacije izvještavaju te na njihovu dosljednost unutar iste organizacije iz godine u godinu, kako se metodologije razvijaju.

U pripremi informacija o budućim događajima sukladno ESRS-u, Uprava Društva dužna je osigurati da su informacije o budućim događajima temeljene na objavljenim pretpostavkama o događajima koji se mogu dogoditi u budućnosti i mogućim budućim aktivnostima Grupe. Stvarni ishodi vjerojatno će se razlikovati, s obzirom na to da budući događaji često ne slijede očekivanja.

U određivanju objava u Izvještaju o održivosti, Uprava Društva tumači nedefinirane pravne i ostale pojmove. Nedefinirani pravni i drugi pojmovi mogu se tumačiti na različite načine, uključujući pravnu usklađenost njihove interpretacije te su u skladu s time podložni neizvjesnostima.

Društvo upisano u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu: MBS 030022053; uplaćen temeljni kapital: 5.930,00 eura; direktori društva: Katarina Kadunc, Goran Končar i Helena Schmidt; poslovna banka: Privredna banka Zagreb d.d., Radnička cesta 80, 10 000 Zagreb, ž. račun: 2340009–1110098294; SWIFT Code: PBZGHR2X IBAN: HR3823400091110098294.

Deloitte se odnosi na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, skraćeno DTTL, i mrežu njegovih članova i s njima povezanih subjekata (zajednički „organizacija Deloitte“). DTTL („Deloitte Global“) i svaki njegov član i njegovi povezani subjekti su pravno odvojeni i samostalni subjekti, koji se ne mogu međusobno obvezati na određene radnje u odnosu na treće strane. DTTL i svi njegovi povezani subjekti odgovorni su isključivo za vlastita, a ne međusobna, djela i propuste. Usluge klijentima ne pruža DTTL. Detaljan opis DTTL-a i njegovih članova možete pronaći na adresi www.deloitte.com/hr/o-nama.

NEOVISNI IZVJEŠTAJ S OGRANIČENIM UVJERENJEM (nastavak)

Odgovornost Uprave Društva

Uprava Društva odgovorna je za dizajn i implementaciju procesa za identifikaciju informacija objavljenih u Izvještaju o održivosti u skladu s ESRS-om i za objavu tog procesa u bilješci ESRS 2 IRO-1 Izvještaja o održivosti. Ta odgovornost uključuje:

- Razumijevanje konteksta u kojem se odvijaju aktivnosti i poslovni odnosi Grupe i razvijanje razumijevanja o zahvaćenim dionicima;
- Identifikaciju stvarnih i potencijalnih učinaka (negativnih i pozitivnih) povezanih s pitanjima održivosti, kao i rizika i prilika koji utječu ili za koje bi se razumno moglo očekivati da će utjecati na financijski položaj Grupe, financijsku uspješnost, novčane tokove, pristup financiranju ili troškove kapitala u kratkom, srednjem ili dugom roku;
- Procjenu značajnosti identificiranih učinaka, rizika i prilika povezanih s pitanjima održivosti odabirom i primjenom odgovarajućih pragova značajnosti; i
- Donošenje pretpostavki koje su razumne u danim okolnostima.

Uprava Društva nadalje je odgovorna za sastavljanje Izvještaja o održivosti, sukladno članku 32. i 36. Zakona o računovodstvu kojim se provodi članak 29(a) Direktive EU 2013/34/EU, uključujući:

- Usklađenost s ESRS-om;
- Pripremu objava u pododjeljku EU Taksonomija unutar okolišnog odjeljka Izvještaja o održivosti, u skladu s člankom 8. Uredbe EU 2020/852 ("EU Uredba o taksonomiji")
- Dizajn, implementaciju i održavanje unutarnjih kontrola za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja Izvještaja o održivosti, koji je bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške; i
- Odabir i primjenu odgovarajućih metoda za izvještavanje o održivosti te formiranje pretpostavki i procjena o pojedinačnim objavama o održivosti koje su razumne u danim okolnostima.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadzor procesa izvještavanja o održivosti Grupe.

Odgovornost revizora

Angažman smo obavili u skladu s Međunarodnim standardom za izražavanje uvjerenja (MSIU) 3000 (Izmijenjeni), *Angažmani s izražavanjem uvjerenja različiti od revizija ili uvida povijesnih financijskih informacija*.

Postupci provedeni u angažmanu ograničenog uvjerenja razlikuju se po svojoj prirodi i vremenskom rasporedu od onih u angažmanu razumnog uvjerenja te je stoga razina uvjerenja stečena u angažmanu ograničenog uvjerenja znatno niža od uvjerenja koje bi se postiglo da je proveden angažman za izdavanje razumnog uvjerenja.

Naši ciljevi su planirati i provesti angažman kako bismo izrazili ograničeno uvjerenje o tome je li Izvještaj o održivosti bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške, te izraziti zaključak u neovisnom izvještaju o izražavanju ograničenog uvjerenja. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajnima ako bi, pojedinačno ili zajedno razumno mogle utjecati na odluke korisnika donesene temeljem Izvještaja o održivosti kao cjeline.

Kao dio angažmana ograničenog uvjerenja u skladu s MSIU 3000 (Izmijenjeno) koristimo profesionalnu prosudbu i održavamo profesionalni skepticizam tijekom cijelog angažmana.

NEOVISNI IZVJEŠTAJ S OGRANIČENIM UVJERENJEM (nastavak)

Odgovornost revizora (nastavak)

Naše odgovornosti u vezi Izvještaja o održivosti, u okviru Procesa, uključuju:

- Stjecanje razumijevanja Procesa, ali ne u svrhu davanja zaključka o učinkovitosti Procesa, uključujući ishod Procesu; i
- Dizajniranje i provođenje postupaka za ocjenu je li Proces dosljedan s opisom Procesu Grupe, kako je objavljeno u bilješci ESRS 2 IRO-1.

Naše ostale odgovornosti u vezi s Izvještajem o održivosti uključuju:

- Stjecanje razumijevanja kontrolnog okruženja, procesa i informacijskih sustava Grupe relevantnih za pripremu Izvještaja o održivosti, ali ne ocjenjivanje dizajna određenih kontrolnih aktivnosti, pribavljanje dokaza o njihovoj provedbi ili testiranje njihove operativne učinkovitosti;
- Utvrđivanje objava u kojima je vjerojatno da će doći do značajnih pogrešnih prikaza, bilo uslijed prijevare ili pogreške; i
- Dizajniranje i provođenje postupaka usmjerenih na objave u Izvještaju o održivosti u kojima je vjerojatno da će doći do značajnih pogrešnih prikaza. Rizik ne otkrivanja značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare veći je nego u slučaju pogreške jer prijevara može uključivati zavjeru, krivotvorenje, namjerne propuste, lažno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnje kontrole.

Naša neovisnost i upravljanje kvalitetom

Angažman smo obavili u skladu sa zahtjevima u pogledu neovisnosti i etičkim zahtjevima Kodeksa etike za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde neovisnosti) ("Kodeks"), koji je izdao Odbor za međunarodne standarde etike za računovođe. Kodeks je utemeljen na temeljnim načelima integriteta, objektivnosti, stručnosti i dužne pažnje, povjerljivosti i profesionalnog ponašanja.

Postupamo sukladno *Međunarodnom standardu upravljanja kvalitetom (MSUK) 1, Upravljanje kvalitetom za tvrtke koje provode revizije ili uvide u financijske izvještaje ili druge angažmane za izražavanje uvjerenja ili povezane usluge*, i u skladu s njim održavamo sveobuhvatan sustav upravljanja kvalitetom, uključujući dokumentirane politike i postupke za usklađenost s etičkim zahtjevima, profesionalnim standardima te primjenjivim zakonskim i regulatornim zahtjevima.

Sažetak obavljenog posla

Angažman s ograničenim uvjerenjem uključuje provođenje postupaka za pribavljanje dokaza o Izvještaju o održivosti.

Priroda, vremenski raspored i opseg odabranih postupaka ovise o profesionalnoj prosudbi, uključujući identifikaciju objava u kojima je vjerojatno da će doći do značajnih pogrešnih prikaza, bilo zbog prijevare ili pogreške, u Izvještaju o održivosti.

U provođenju našeg angažmana s ograničenim uvjerenjem, u odnosu na Proces, postupci koje smo proveli uključivali su:

- Stjecanje razumijevanje Procesu na način da smo:
 - postavili upite radi razumijevanja izvora informacija koje koristi Uprava (npr. angažman dionika, poslovni planovi i strateški dokumenti); i
 - pregledali internu dokumentaciju Grupe o Procesu; i
- Ocjenu jesu li dokazi dobiveni iz naših postupaka o Procesu koji je provela Grupa dosljedni s opisom Procesu navedenim u bilješci ESRS 2 IRO-1.

NEOVISNI IZVJEŠTAJ S OGRANIČENIM UVJERENJEM (nastavak)

Sažetak obavljenog posla (nastavak)

U provođenju našeg angažmana s ograničenim uvjerenjem u odnosu na Izvještaj o održivosti, postupci koje smo proveli uključivali su:

- Stjecanje razumijevanja procesa izvještavanja Grupe relevantnih za pripremu Izvještaja o održivosti na način da smo:
 - o postavili upite radi razumijevanja kontrolnog okruženja, procesa i informacijskih sustava Grupe relevantnih za pripremu Izvještaja o održivosti;
- Ocjenu jesu li značajne informacije identificirane Procesom za identifikaciju informacija za objavljivanje u Izvještaju o održivosti uključene u Izvještaj o održivosti;
- Ocjenu jesu li struktura i prezentacija Izvještaja o održivosti u skladu s ESRS-om;
- Provođenje upita relevantnih zaposlenika i analitičkih postupaka o odabranim objavama u Izvještaju o održivosti;
- Provođenje postupaka uvjerenja na temelju uzorka na odabranim objavama u Izvještaju o održivosti;
- Prikupljanje dokaza o metodama za razvijanje značajnih procjena i informacija o budućnosti te o tome kako su te metode primijenjene; i
- Stjecanje razumijevanja procesa za utvrđivanje taksonomski prihvatljivih i taksonomski usklađenih ekonomskih aktivnosti te odgovarajućih objava u Izvještaju o održivosti.

Vjerujemo da su pribavljeni dokazi dostatni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu za potrebe izražavanja našeg zaključka.

Zaključak s ograničenim uvjerenjem

Na temelju provedenih postupaka i prikupljenih dokaza, ništa nam nije skrenulo pažnju što bi uzrokovalo da vjerujemo kako Izvještaj o održivosti Grupe nije sastavljen, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člancima 32. i 36. Zakona o računovodstvu kojim se provodi članak 29(a) Direktive EU 2013/34/EU, uključujući:

- Usklađenost s Europskim standardima izvještavanja o održivosti („ESRS“), uključujući da je postupak koji Društvo provodi za utvrđivanje informacija objavljenih u Izvještaju o održivosti ("Postupak") u skladu s opisom navedenim u odjeljku ESRS 2 IRO-1 i
- Usklađenost objava u pododjeljku EU Taksonomija unutar okolišnog odjeljka Izvještaja o održivosti u skladu s člankom 8. Uredbe EU 2020/852 („EU Uredba o taksonomiji“).

NEOVISNI IZVJEŠTAJ S OGRANIČENIM UVJERENJEM (nastavak)

Ostala pitanja

Naš angažman o izražavanju ograničenog uvjerenja ne odnosi se na ranija razdoblja.

Katarina Kadunc

Direktor i ovlašteni revizor

Deloitte d.o.o.

25. travnja 2025. godine

Radnička cesta 80,

10 000 Zagreb,

Hrvatska

5

ZAPOSLENICI

Postignuća Grupe u 2024. godini u velikoj mjeri se pripisuju posvećenosti, odgovornosti i stručnosti njenih zaposlenika. Ljudski kapital predstavlja ključnu konkurentsku prednost Grupe i temelj njenog uspjeha.

Grupa promiče raznoliku radnu sredinu koja uključuje zaposlenike različitih nacionalnosti, sposobnosti i dobni skupina. U 2024. godini, fokusirali smo se na unapređenje našeg sustava upravljanja ljudskim resursima, obrađujući ključna područja poput zapošljavanja, ocjenjivanja učinka, profesionalnog razvoja i zadržavanja zaposlenika.

Najveći udio u broju zaposlenih i dalje ima BPTO poslovna vertikala, koja je imala u 2024. godini više od 12.800 zaposlenih što je više od 83,5% od ukupnog broja zaposlenih.

Naši HR timovi ostvarili su niz značajnih dostignuća koja odražavaju predanost izvrsnosti i inovacijama. U 2024. godini primili smo brojne nagrade i priznanja, uključujući:

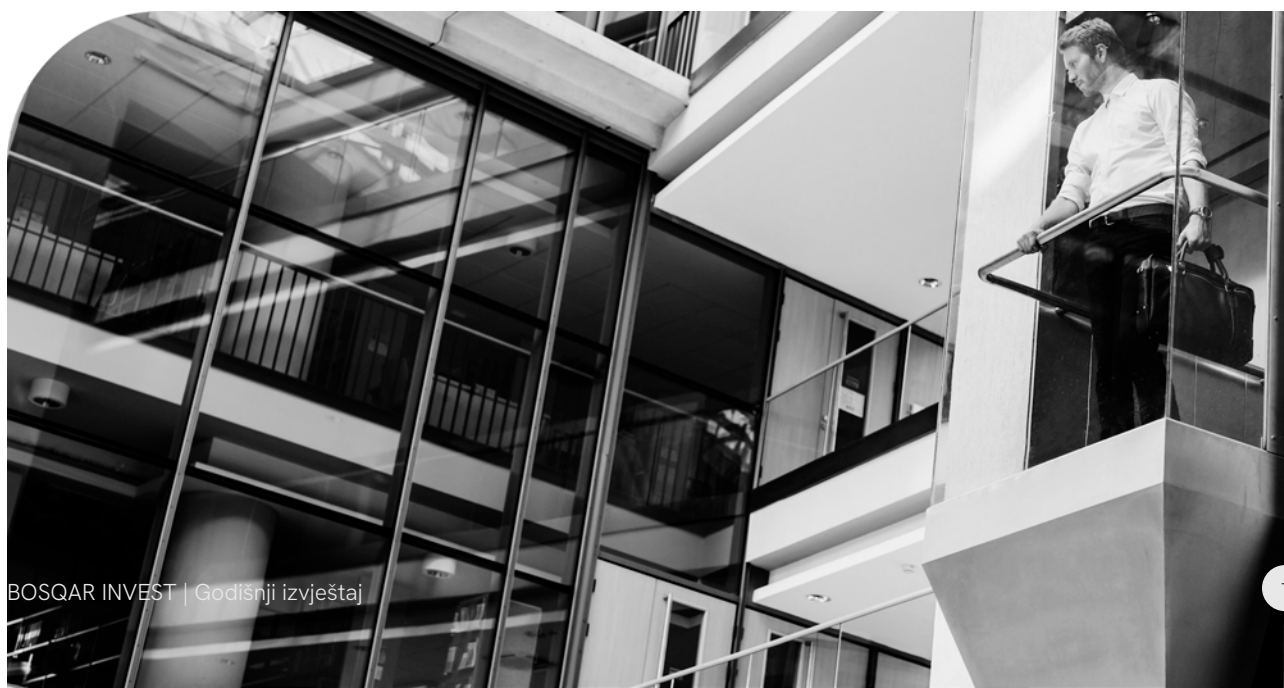
- Tegep Zlatnu medalju za programe razvoja zaposlenika;
- Reputable Employer 2023 za društvo Manpower Slovenia d.o.o.;
- Luppa Top Workplace nagradu;
- Finalisti za nagrade ECCCSA i HDR Best Practices.

Mplus je pokrenuo globalnu anketu angažiranosti, treću po redu. Implementirana je nova, napredna platforma koja koristi umjetnu inteligenciju, čime je poboljšana povratna informacija zaposlenika i omogućeno stalno unapređenje. U anketi angažiranosti 2024. godine, 12.000 zaposlenika pozvano je da sudjeluje primanjem izravne poveznice putem e-maila i WhatsAppa, u 12 zemalja, 17 tvrtki i 33 lokacije unutar BPTO vertikale. Nova platforma omogućuje:

- Praćenje rezultata u stvarnom vremenu;
- Usporedbu s industrijskim standardima;
- Izradu akcijskih planova uz pomoć prediktivne analitike.

Na temelju rezultata ankete, pripremljeni su akcijski planovi usmjereni na poboljšanje dimenzija zaposleničkog iskustva i povećanje angažiranosti.

U našoj posljednjoj anketi o zadovoljstvu zaposlenika u sklopu HR vertikale, 92% zaposlenika sudjelovalo je i pružilo vrijedne uvide u to što čini naš radni prostor uspješnim. Među najvišim ocijenjenim faktorima bili su ponos na posao, povjerenje unutar timova, poštovanje raznolikosti i komunikacija.

Panvita Grupa svojim sudjelovanjem u inicijativi i stjecanjem certifikata Family Friendly Company certificate dodatno potvrđuje usklađenost s načelima i vrijednostima naše Grupe, s posebnim naglaskom na važnost ravnoteže između poslovnog i obiteljskog života.

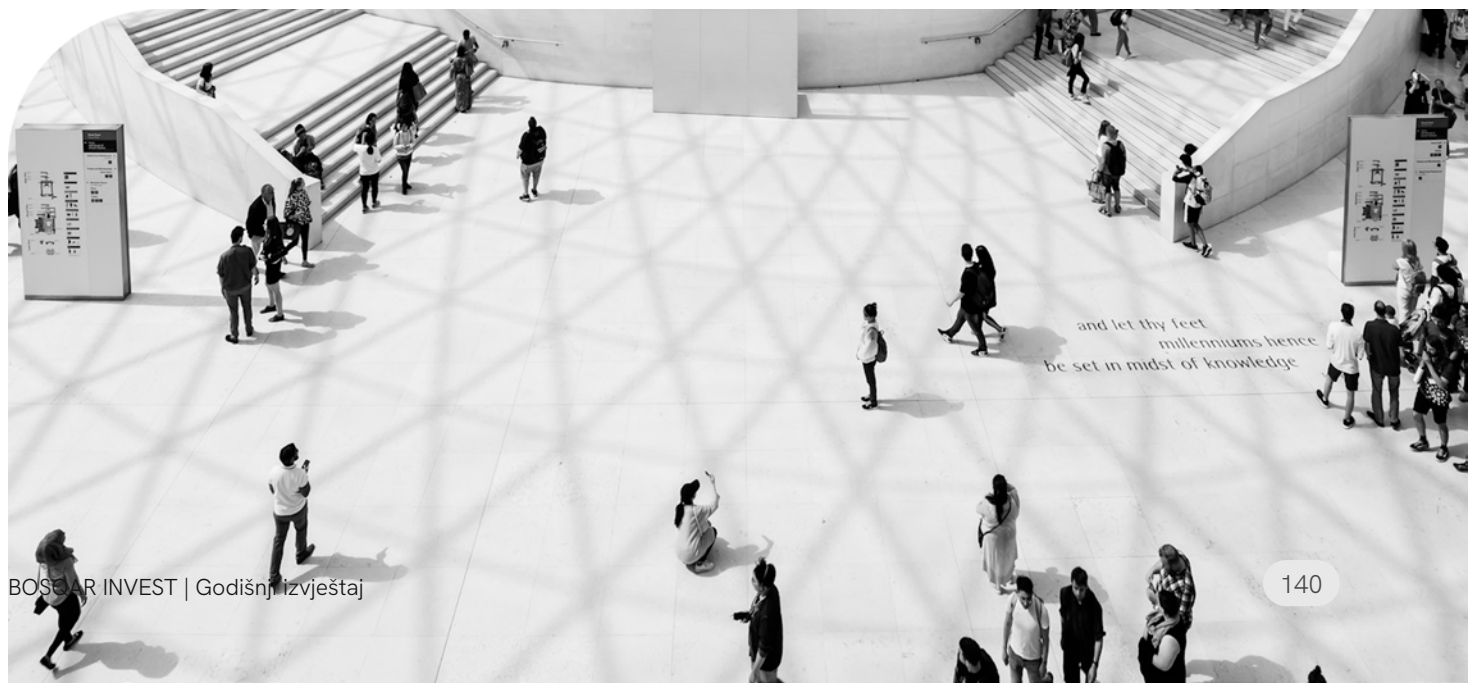
Mplus Academy nastavila je rast u 2024. godini, uključujući novi sadržaj i obuke. Program Front Line Leaders, prilagođeni program za prve linije menadžera, organiziran je za uključivanje vođa timova i menadžera iz drugih zemalja Grupe (Srbija, Bosna, Slovenija, Rumunjska i Slovačka). Cilj ove inicijative je osnažiti vođe timova, pomažući im da se prilagode i suoče s izazovima u brzo mijenjajućem okruženju, posebno u fleksibilnom, pretežno udaljenom radnom okruženju. Ovaj program liderstva završio je uspješnim ceremonijama diplomiranja u listopadu 2024. godine, gdje su najbolji polaznici dobili nagrade i priznanja. Također je pokrenuta nova faza mentorskog programa s ciljem razvoja budućih lidera. Sedam novih mentora prošlo je obuku kako bi podijelili svoje znanje i iskustvo unutar organizacije.

Mplus Agent Career Counseling Center pokrenut je kao pilot projekt u 2024. godini, s ciljem provođenja znanstvenih i socijalnih procjena kako bi se realizirao potencijal agenata koji rade u Mplusu i kako bi se ti zaposlenici usmjerili na poslove gdje mogu raditi najučinkovitije prema svojim kompetencijama. Ovaj program nastaviti će se u 2025. godini.

Tijekom 2024. godine, Mplus je implementirao Politiku žalbi kao kanal za prijavu i podnošenje formalnih žalbi od strane zaposlenika u BPTO zemljama. Cilj ovih globalnog smjernica je definirati procese i postupke za podnošenje formalnih žalbi vezanih uz radno mjesto, radne zadatke ili nesuglasice među zaposlenicima. Smjernica jasno definira opseg i značenje žalbi i detaljno opisuje proces za prijavu, rješavanje i zatvaranje žalbi, kako bi se osigurala pravednost i dosljednost u njihovom rješavanju. Ove smjernice primjenjuju se na cijelu Mplus grupu (osim za Geomant grupu, koja je u procesu implementacije), čime se osigurava ujednačen pristup rješavanju žalbi na svim lokacijama.

Višestruki projekti i inicijative Grupe uspješno su implementirani unutar BPTO grupe, uključujući politiku interne komunikacije, naknade i beneficije, te različite platforme u suradnji s timom za usklađenost Grupe. Dodatne globalne ESG i HR inicijative su provedene, poput inicijative Brave Phone, promotivne prodaje IT opreme za interne zaposlenike, kao i korištenje fonda za podršku osobama s invaliditetom u Rumunjskoj.

Raznolikost, jednakost i inkluzija sastavni su dijelovi ljudskih resursa politike Grupe, koja obuhvaća od zapošljavanja do zadržavanja zaposlenika. Naš cilj je osigurati jednake mogućnosti i uvjete za sve zaposlenike unutar zdravog radnog okruženja, u skladu s najvišim industrijskim standardima.

6

ANALIZA POSLOVANJA

BPTO

BPTO vertikalna nastavlja pokazivati snažan rast, uspješno šireći bazu klijenata i jačajući svoju poziciju tržišnog lidera.

Ovaj snažan zamah u akviziciji kupaca odražava sposobnost vertikale da kapitalizira potražnju industrije i ojača svoju konkurentsku prednost. Naime, novostečeni klijenti dijele se na više geografskih područja, osiguravajući održivu aktivnost i stvaranje prihoda na različitim tržištima unutar BPTO vertikale.

Makroekonomski uvjeti u Turskoj odigrali su značajnu ulogu u povećanju profitabilnosti projekata naplate dugova, koji predstavljaju značajan dio ukupnog prihoda vertikale. Ovaj uspjeh potaknut je povećanjem broja osoblja, s prosječno 216 dodatnih FTE u usporedbi s prethodnom godinom. Mplus Turske je strateški proširila svoje poslovanje otvaranjem dvije nove lokacije.

Mplus Grupa kao cjelina također prolazi kroz značajno širenje, obilježeno otvaranjem novih lokacija i stvaranjem strateških partnerstava s ključnim igračima širom svijeta. Tako je Grupa u prosincu 2024. godine pokrenula osnivanje kompanije u Južnoafričkoj Republici kako bi dodatno ojačala svoju poziciju na globalnom tržištu.

Kao dio svoje dugoročne vizije, Mplus Grupa u svoje poslovanje ugrađuje vrhunsku tehnologiju i rješenja vođena umjetnom inteligencijom, osiguravajući veću koheziju, automatizaciju i inovacije u svim svojim segmentima.

Što se tiče IT dijela Mplus Grupe, Bulb je postigao veliku prekretnicu u istraživanju i razvoju svoje sljedeće generacije multi-agent AI platforme, koja je sada ušla u fazu implementacije na više projekata u CEE regiji. Osim toga, postignuti su rekordno visoki rezultati u četvrtom tromjesečju 2024. godine, potaknuta uspješnim završetkom nekoliko značajnih poslova u Jugoistočnoj Europi.

Geomantova postignuća u 2024. godini odražavaju njegovu snažnu globalnu prisutnost i stalne inovacije u rješenjima za digitalnu interakciju i upravljanje. U Ujedinjenom Kraljevstvu, tvrtka je uspješno dogovorila produženje postojećih te potpisivanje novih ugovora, koristeći interno razvijenu tehnologiju Buzzeasy. U Sjevernoj Americi, Geomant je proširio i osigurao dodatne ugovore za rješenje Wallboarda u suradnji sa svojim glavnim Wallboard partnerom.

Ova postignuća jačaju vodstvo Bulba i Geomanta u rješenjima baziranim na umjetnoj inteligenciji s ciljem digitalne transformacije i većim angažmanom korisnika, te ih pozicionira za kontinuirani uspjeh i širenje u 2025. godini i budućnosti.

BROJ MINUTA

388M

BROJ POZIVA

134M

BROJ EMAILOVA

4,8M

BROJ AGENATA

+10.420

PRIHODI

228M €

JEZICI

32

HR

Misija Workplacea je ponuditi klijentima sveobuhvatna rješenja za upravljanje ljudskim potencijalima, omogućujući kompanijama da se koncentriraju na svoje osnovne poslovne aktivnosti.

Workplace pruža širok raspon usluga, uključujući stalno zapošljavanje i selekciju, privremeno zapošljavanje, obračun plaća, administraciju ljudskih resursa, napredne usluge outsourcinga, upravljanje ljudskim resursima i savjetovanje, kao i obuku i razvoj strategije. Isporukom rješenja po mjeri za svakog klijenta, Workplace je učvrstio svoju poziciju one-stop-shop mjesta za HR usluge u Hrvatskoj, Sloveniji, Mađarskoj, Bosni i Hercegovini, Srbiji, Bugarskoj i Makedoniji. Preko 1.700 ljudi, kojima upravlja Workplace, doprinosi tome da su klijenti zadovoljni i uvijek na prvom mjestu.

Četvrto tromjesečje 2024. označilo je najjače i najproduktivnije tromjesečje u godini, donoseći izniman rast prihoda i rekordna postignuća na više tržišta. Workplace je godinu zaključio sa značajnim proširenjem portfelja klijenata, novim strateškim partnerstvima i poboljšanom operativnom učinkovitosti.

Srbija je zabilježila skok u razvoju poslovanja, osiguravajući višestruko zapošljavanje novih ljudi, privremeno zapošljavanje i projekte outsourcinga, šireći utjecaj u svim ključnim industrijama.

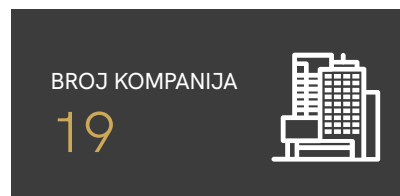
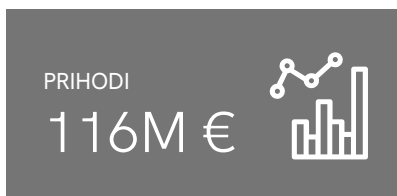
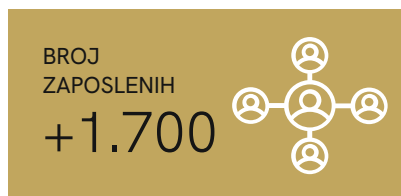
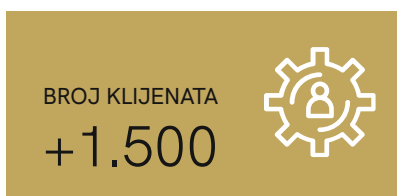
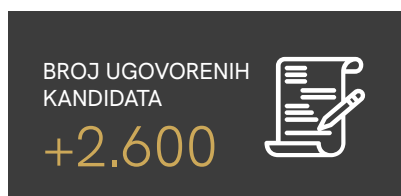
Mađarska je zabilježila dodatno širenje poslovanja, povećanjem broja zaposlenih za postojeće klijente. Usluge testiranja računalnih igara porasle su za 30% u prihodima i broju zaposlenih, s dodatnim povećanjem od 20% koji je već predviđen za prvo tromjesečje 2025.

U Bugarskoj je zapošljavanje osoblja doseglo povijesni vrhunac u prosincu, s rekordnom bruto dobiti i prihodom. Nadalje, Workplace je odabran kao strateški partner za 10-godišnji energetske projekt za jednog od vodećih brandova u automobilske industriji, pozicionirajući Workplace kao lidera u dugoročnim infrastrukturnim rješenjima za radnu snagu.

Slovenija, Hrvatska i Srbija surađivale su na više regionalnih referentnih studija plaća za međunarodne klijente. Ovaj uspjeh pruža snažnu referencu za buduće studije tržišta rada i ponude poslovne analitike iz domene ljudskih potencijala.

Zamah iz četvrtog tromjesečja pozicionira Workplace za snažan početak 2025. godine. Imenovanje novog glavnog izvršnog direktora, Eldara Banjice, pojačava stratešku orijentaciju prema poslovnoj izvrsnosti usmjerenoj na brzinu i kvalitetu isporuke za klijente.

Uz predanost pružanju izvrsnosti i inovativnosti u HR rješenjima, Workplace je odlično pripremljen da zadrži vodeću poziciju na tržištu i postigne još veći uspjeh u nadolazećoj godini.

FOOD

U 2024. godini, društvo Future Food Solution d.o.o. akviziralo je 51% udjela u Panvita Holdingu d.o.o., krovnom društvu Panvita Grupe u Sloveniji. Nakon odobrenja nadležnih tijela za zaštitu tržišnog natjecanja, ova transakcija zaključena je početkom studenog 2024. godine.

Panvita Grupa jedna je od vodećih tvrtki u segmentu poljoprivrede i proizvodnji mesa u Sloveniji, s velikim potencijalom za rast. Dugogodišnja tradicija Panvite počinje 1922. godine, a od tada je prošla kroz razne transformacije i poslovnu ekspanziju unutar poljoprivrede i proizvodnje mesa.

Grupa se sastoji od dvanaest povezanih kompanija s više od 700 zaposlenika, a njena poslovna mreža obuhvaća tržišta Slovenije, Hrvatske i Srbije.

Dva glavna segmenta Panvita Grupe su:

- Primarni segment - Panvita Agri (Poljoprivreda)
- Sekundarni segment - Panvita Mesnine (meso i proizvodnja mesa)

Panvita Grupa upravlja s više od 3.500 hektara obradivih površina u Sloveniji. Ove površine koriste se za proizvodnju stočne hrane, povrća i drugih poljoprivrednih proizvoda. Grupa pruža i veterinarske usluge, upravljanje farmama i razvoj prehrane za životinje, s fokusom na dobrobit životinja i optimizaciju proizvodnih procesa kako bi se postigla visoka produktivnost.

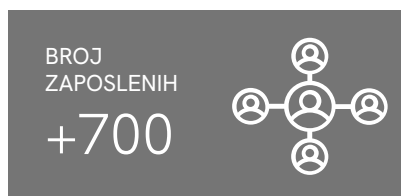
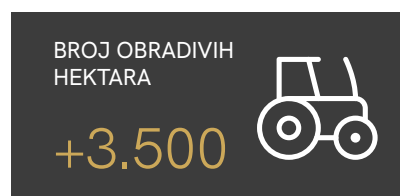
Sekundarni segment poslovanja Panvita Grupe temelji se najvećim dijelom kroz proizvodnju i preradu svinjskog i pilećeg mesa na tržištu prisutno kroz brend AVE. Pod brendom AVE, Panvita Grupa nudi najširi asortiman crvenog i bijelog mesa te mesnih proizvoda u Sloveniji. Tržištu se godišnje ponudi oko 20 tisuća tona svježeg mesa i mesnih prerađevina.

Sigurnost hrane osigurava se kroz brojne sustave upravljanja kvalitetom. Panvita Grupa je prva u Sloveniji uvela Međunarodni prehrambeni standard. Ovim standardom proizvođač jamči da proizvod iz ovog sustava osigurava sigurnost potrošača.

Zbog svog vertikalno integriranog poslovnog modela, Panvita Grupa može ublažiti volatilitet tržišta sirovina.

Kroz podržavanje istraživačkih i razvojnih projekata u Sloveniji, Panvita Grupa doprinosi razvoju novih tehnologija i rješenja za efikasnu i održivu poljoprivrednu proizvodnju. Također, kroz suradnju s poljoprivrednicima na unaprjeđenju poljoprivrednih praksi u Sloveniji potiče inovacije i obrazovanje ali i aktivno doprinosi ruralnom razvoju nastojeći ostvariti pozitivan utjecaj na slovensku poljoprivredu i prehrambenu industriju.

U prosincu 2024. godine je potpisano stjecanje Mlinar Grupe što će osnažiti Future Food vertikalnu i pozicionirati Future Food u važnog regionalnog igrača u poljoprivredno-prehrambenoj industriji.

*Na bazi cijele 2024. godine

UPRAVLJANJE RIZICIMA

Rizici u poslovnom okruženju

Rizici u poslovnom okruženju Društva povezani su s rizicima Republike Hrvatske, koja je stabilna parlamentarna demokracija, članica Europske unije, eurozone i NATO-a. Republika Hrvatska smatra se stabilnom političkom i gospodarskom članicom Europske unije. Kreditni rejting Republike Hrvatske povećan je na A- što je također rezultat stabilnog i rastućeg gospodarstva u Europskoj uniji. Što je tržište uređenije i transparentnije, veće su mogućnosti investicija za strane ulagače, a za očekivati je da će utjecaj političke i gospodarske krize na tržište kapitala biti manji.

Rizici u poslovnom okruženju ovisnih društava vezani su uz zemlje u kojima ovisna društva posluju, a to su Njemačka, Slovenija, Bosna i Hercegovina, Turska, Mađarska, Republika Srbija i druge. Dok se rizici u poslovnom okruženju u zemljama Europske unije smatraju niskima, rizici u nekim zemljama poput Turske i Srbije mogli bi se smatrati umjerenima zbog trenutačnih političkih i gospodarskih previranja u tim zemljama.

Uzimajući sve u obzir, Grupa upravlja rizikom poslovnog okruženja regionalnom diverzifikacijom mjesta poslovanja te dodatno kroz otvaranje novih poslovnih vertikala Grupa diverzificira i izloženost pojedinim industrijama.

Cjenovni rizici

Poslovanje Grupe izloženo je cjenovnom riziku koji se odnosi na promjene cijena usluga potrebnih za obavljanje djelatnosti. Funkcija nabave Grupe upravlja strateškim kategorijama nabave i ključnim dobavljačima razvijanjem partnerstava s postojećim i novim dobavljačima kako bi se ublažili ti učinci. Grupa općenito upravlja rizikom inflacije određivanjem cijena ugovornih odnosa u ugovorima, u kojima je cijena usluga ili proizvoda indeksirana s inflacijom.

Grupa je posebno izložena fluktuacijama cjenovnog rizika u odnosu na cijene električne energije, kao i fluktuacijama cijena telekomunikacija na koje utječe energetska kriza primarno unutar BPTO poslovne vertikale, ali Grupa je uspjela ublažiti ove rizike kroz proces nabave, dok su u nekim zemljama vlade uvele specifične energetske okvire koji su smanjili utjecaj povećanja cijena energije. Akvizicijom Panvita Grupe Grupa je dodatno izložena fluktuacijama cijena u lancu nabave unutar prerađivačko- prehrambene industrije, što zahtijeva dodatne strategije upravljanja nabavom i osiguranjem stabilnosti cijena primarno u dijelu upravljanja cijenama nabave ključnih sirovina u lancu nabave za proizvodnju krajnjih proizvoda. Grupa je u mogućnosti u kratkom ili srednjem roku unutar svih svojih poslovnih vertikala povećanja cijena sirovina i ključnih energenata adresirati kroz povećanje cijene svojih krajnjih usluga i proizvoda.

Grupa je također izložena hiperinflaciji u Turskoj, tako da je Grupa implementirala Međunarodni računovodstveni standard 29: Financijsko izvješćivanje u hiperinflacijskom gospodarstvu kako bi objavila utjecaj hiperinflantornog gospodarskog okruženja na svoje financijske izvještaje.

Valutni rizici

Valutni rizici uključuju transakcijski i bilančni rizik. Transakcijski rizik je rizik da će promjene deviznih tečajeva negativno utjecati na novčane tokove iz poslovnih aktivnosti. Bilančni rizik je rizik da će vrijednost neto monetarne imovine denominirane u stranim valutama biti niža kada se preračuna u eure zbog promjena u tečajevima stranih valuta. Grupa je trenutno izložena fluktuaciji tečaja turske lire, mađarske forinte kao i fluktuaciji srpskog dinara. Grupa upravlja ovim rizikom putem odgovarajuće valutne strukture svoje bilance.

Rizici likvidnosti i rizici novčanog toka

Grupa upravljanja rizikom likvidnosti postavljanjem odgovarajućih okvira za upravljanje ovim rizikom, kako bi upravljala kratkoročnim i dugoročnim zahtjevima za financiranjem i likvidnošću te održavala odgovarajuće rezerve i raspoložive linije zaduživanja. Rezultat je to kontinuiranog praćenja planiranih i ostvarenih novčanih tokova te praćenja dospijeca potraživanja i obveza Grupe prema kupcima i dobavljačima, bankama i drugim financijskim institucijama. Usto, kontinuirano se prate i analiziraju novčani tokovi s ciljem optimalnog upravljanja likvidnošću, kako bi se osigurala dovoljna razina gotovine za potrebe poslovanja.

Grupa je nisko zadužena te ima snažnu novčanu poziciju što dodatno smanjuje rizik likvidnosti te omogućava Grupi i korištenje različitih izvora financiranja za održavanje svoje likvidnosti.

Rizici povezani s tržišnim natjecanjem

Grupa se u svim poslovnim vertikalama profilira kao regionalni lider što joj omogućava bolju tržišnu poziciju u odnosu na konkurenciju. U slučaju HR poslovnog segmenta, Grupa posluje

pod jednim od najjačih globalnih brandova Manpower i kao takva ima početnu prednost u odnosu na konkurenciju.

Grupa upravlja rizikom poslovnog okruženja diverzifikacijom industrija, baze kupaca, stalnim unapređenjem sustava upravljanja kvalitetom, uvođenjem novih tehnoloških rješenja u svoje poslovne procese, uvođenje novih proizvode i usluge te kontinuiranim razvojem svojih brandova.

Kamatni rizici

Kamatni rizik predstavlja rizik nastanka negativnih učinaka na poslovanje zbog promjena kamatnih stopa. Grupa upravlja ovim rizikom putem strateškog ugovaranja zaduživanja u valutama svojih banaka. Tijekom 2024. godine kamatni rizik na kreditnim tržištima pokazao je znakove stabilizacije u odnosu na prethodno razdoblje, što je u skladu s očekivanjima iz ranijih izvješća. Korekcija na kreditnim tržištima, koja se odvila tijekom 2024., pozitivno je utjecala na smanjenje kamatnih stopa, čime je smanjen pritisak na poslovanje. U budućnosti se očekuje nastavak povoljnog trenda uz umjereno smanjenje kamatnog rizika, uz uvjet daljnje stabilnosti globalnih tržišnih uvjeta.

Kreditni rizici

Kreditni rizici odnose se na rizike povezane s naplatom potraživanja od kupaca. Grupa upravlja kreditnim rizikom na način da za svoje klijente bira renomirane svjetske i regionalne tvrtke, stalnim praćenjem poslovanja klijenata te osiguravajući da Grupa nema druge financijske imovine, a samim time ni dodatnog kreditnog rizika koji bi doveo do povećanja u rezerviranjima za umanjenje vrijednosti kupaca i ostalih potraživanja. Grupa nije značajno izložena prema malom broju kupaca tako da je njen kreditni rizik raspoređen na značajan broj kupaca.

Rizici promjene poreznih propisa

Grupa se u određenoj mjeri zaštitila od rizika promjene poreznih propisa geografskom diversifikacijom poslovanja u 20 zemalja, čime je značajno smanjen utjecaj mogućih promjena poreznih propisa u bilo kojoj od tih zemalja na ukupno poslovanje Grupe. Postojeći okvir poreznih propisa u najznačajnijim zemljama u odnosu na članice Grupe je stabilan i kao takav ima ograničen utjecaj na poslovanje Grupe.

Rizici gubitka u parničnim sporovima

Društvo nije u opasnosti od gubitka u parničnim sporovima jer nije uključena ni u jedan materijalni postupak. Ovisna društva sudjeluju u nekoliko sporova kao aktivne stranke, prvenstveno u postupcima naplate, dok su kao pasivna stranka uključeni u nekoliko, prvenstveno radnopravnih postupaka. Međutim, s obzirom na broj takvih postupaka, status takvih postupaka i moguću financijsku izloženost, rizik Grupe od gubitka u parničnim sporovima nije značajan.

Rizik odljeva radne snage

Grupa je tijekom 2024. godine bila neizravno izložena riziku odljeva radne snage, posebice unutar svoje BPTO poslovne vertikale, budući da kontakt centri, kao radno intenzivna industrija, čine ključni segment poslovanja ovisnih društava. Nedostatak dovoljnog broja zaposlenika i dalje može negativno utjecati na poslovanje, financijski položaj i rezultate Grupe. Ipak, zemljopisna diversifikacija poslovanja, nastavila je pridonijeti smanjenju rizika nedostatka ljudskih resursa kroz nearshoring strateški model poslovanja.

Tijekom 2024. godine Grupa je dodatno unaprijedila upravljanje rizikom radne snage jačanjem HR poslovne vertikale, čime je osigurala resurse za ublažavanje problema povezanih s odljevom radne snage unutar Grupe. Upravljanje radnom snagom ostalo je jedan od strateških prioriteta Grupe tijekom 2024., a daljnji razvoj HR poslovnog segmenta potvrđen je kao značajan potencijal za budući rast i stabilnost poslovanja svih vertikala Grupe.

Rizici gospodarskih ciklusa

Grupa djeluje uglavnom u okviru industrija koje nemaju značajne cikličnosti, osim u dijelu eCommerce poslovanja te novo formirane Food vertikale, gdje se pojavljuju određeni periodi u kojima dolazi do značajnog povećanja prometa unutar jedne godine. Kako je eCommerce poslovni segment u 2024. razvojem ostalih poslovnih vertikala, te formiranjem nove Food poslovne vertikale postao iznimno nematerijalan na cijelokupno poslovanje Grupe utjecaj cikličnosti poslovanja eCommerce poslovnog segmenta na Grupi je nematerijalan. U isto vrijeme postoji značajna izloženost godišnje cikličnosti u Food poslovnoj vertikali. Grupa je zajedno s Upravom Food vertikale posebnu pažnju poklonila na upravljanje svim rizicima cikličnosti u poslovanju te će osigurati optimalna financiranja za osiguranjem minimiziranja navedenog rizika.

U slučaju BPTO poslovnog segmenta, ali i HR segmenta, prodajni modeli su usmjereni na kvalitetne usluge, na nova tehnološka rješenja koja dodaju dodatnu vrijednost i zadovoljstvo korisnika. U vremenima recesije ili kontrakcije, naglasak je na smanjenju troškova koje BPTO pruža kupcima, dok je s druge strane upravo u periodima rasta potreba za novom radnom snagom iznimno velika. Grupa tako može, kroz svoje HR poslovanje, pružiti veliku dodatnu vrijednost.

OČEKIVANI BUDUĆI RAZVOJ GRUPE

Pro-forma* prihodi BOSQAR INVESTA u 2024. godini iznosili bi 476 milijuna eura. U odnosu na 2021. godinu kada su prihodi BOSQAR INVESTA iznosili 105 milijuna eura što je rast od 371 milijun eura. Ujedno je pro-forma EBITDA za 2024. godinu iznosila 44 milijuna eura što je za 24 milijuna eura veće od EBITDA koju je Grupa ostvarila u 2021. godini

Očekivani i budući razvoj Grupe¹²

Grupa je u 2024. godini nastavila razvijati primarno svoju BPTO i HR poslovnu vertikalu osiguravajući daljnji organski rast s fokusom na razvoj tehnologija, otvaranje novih tržišta, pridobivanje novih ključnih globalnih klijenta i operativnu efikasnost. Značajno je ojačana kapitalna pozicija kako BPTO poslovne vertikale kroz dokapitalizaciju krovne BPTO holding kompanije M Plus Croatia d.o.o. u visini od 60 milijuna eura tako i kroz jačanje kapitalne pozicije kroz sekundarnu javnu ponudu dionica krovnog holding društva BOSQAR d.d., kojom je prikupljeno 49,1 milijuna eura novog kapitala.

U dokapitalizaciji M Plus Croatia d.o.o. sudjelovao je i EBRD, čime se ponovo pokazalo povjerenje koje taj ključni europski institucionalni investitor ima u razvoj BPTO poslovne vertikale, ali i cjelokupne Grupe. Kroz navedenu dokapitalizaciju osigurana su sredstva za financiranje organskog rasta primarno kroz otvaranje novih tržišta i pridobivanje novih ključnih globalnih klijenata, razvoj internih tehnoloških rješenja na bazi umjetne inteligencije (AI), ali i za nove akvizicije s ciljem osiguranja daljnjeg rasta i jačanja BPTO poslovne vertikale.

Mplus je u prethodne četiri godine - od 2021. do 2024. - ostvario rast prihoda po složenoj godišnjoj stopi rasta (eng. CAGR) od 23%, dok je prilagođena EBITDA u istom periodu rasla po složenoj godišnjoj stopi rasta od 20%. Navedeni rast prihoda i prilagođene EBITDA-e rezultat je fokusa na ključna tržišta i ključne klijente unutar DACH regije, kontinuiranog fokusa na operativnu efikasnost, osnaživanje timova na svim nivoima organizacije te razvoja vlastitih tehnoloških rješenja koja su bazirana na AI tehnologijama.

Očekuje se kako će globalna BPTO industrija i dalje rasti u narednom periodu, ali će i proći kroz značajnu transformaciju. Na transformaciju cjelokupne globalne industrije značajan utjecaj će imati integracija umjetne inteligencije (AI) i automatizacije. Ove tehnologije mijenjaju način na koji se BPTO usluge isporučuju, povećavajući učinkovitost, točnost i brzinu isporuke. Zbog velikih ulaganja koja će biti potrebna u tehnologiju očekuje se da će doći do dodatne konsolidacije tržišta jer manje i srednje velike kompanije unutar sektora neće moći pratiti razvoj tehnoloških rješenja.

¹² Navedeni tekst u ovoj točki izvještaja uključuje izjave koje jesu ili se mogu smatrati predviđajućim izjavama. Te predviđajuće izjave mogu se prepoznati po upotrebi određene predviđajuće terminologije, uključujući, između ostaloga, izraze: vjeruje, procjenjuje, predviđa, razmatra, očekuje, traži, cilj, strategija, svrha, namjerava, nastavlja, može, će, potrebno je ili, u svakom pojedinom slučaju, niječnih ili drugih varijacija ovih ili sličnih termina. Ove predviđajuće izjave odnose se na pitanja koja nisu povijesne činjenice. Takve predviđajuće izjave uključuju izjave u pogledu namjera, uvjerenja i/ili trenutnih očekivanja Grupe, između ostaloga, u odnosu na planove, ciljeve, ostvarenja, strategije, buduće događaje, buduće prihode ili izvedbe, kapitalne izdatke, potrebe financiranja, planove i namjere vezane za akvizicije, konkurentske prednosti i nedostatke, poslovne strategije i trendove koji se očekuju u industriji te političkom i pravnom okruženju u kojemu Grupa djeluje, kao i druge informacije koje nisu povijesni podaci. Po svojoj prirodi, predviđajuće izjave sadržane u ovom dokumentu uključuju rizike i neizvjesnosti jer se odnose na događaje i ovise o okolnostima koje mogu, ali i ne moraju nastupiti u budućnosti te su u manjoj ili većoj mjeri izvan kontrole i utjecaja Grupe. Predviđajuće izjave nisu jamstva budućih ostvarenja. Stvarna ostvarenja, rezultati poslovanja, financijski položaj, likvidnost, trendovi, razvoj poslovnih strategija i poslovanje na tržištima, na kojima se ono izravno ili neizravno odvija te stvarno raspoloživi resursi mogu bitno odstupati od dojma koji daju predviđajuće izjave sadržane u ovom dokumentu. Pored toga, čak i ako investicijska ostvarenja, rezultati poslovanja, financijski položaj, likvidnost te razvoj financijskih strategija i poslovanje na tržištima, na kojima se ono izravno ili neizravno odvija, odgovaraju predviđajućim izjavama sadržanima u ovoj točki izvještaja, isti ne moraju biti pokazatelji rezultata, razvoja, tržišta ili resursa u kasnijim razdobljima.

*Pro-forma prikaz podrazumijeva hipotetsku situaciju kao da je Panvita Grupa stečena 1 siječnja 2024. godine.

Na industriju će značajan utjecaj imati i raspoloživost te stručnost agenata, prilikom čega će agenti morati raspolagati novim vještinama i znanjem kako bi mogli isporučiti usluge koje će morati biti visoko personalizirane, sukladno očekivanjima klijenata i korisnika BPO usluga.

Ojačan novim kapitalom, Mplus će u narednom periodu poseban naglasak staviti na daljnji razvoj vlastitih tehnoloških rješenja baziranih na AI tehnologiji, a dinamika ulaganja u ta rješenja ubrzat će se upravo zahvaljujući i investiciji EBRDa. AI tehnološka rješenja bit će primijenjena unutar svih poslovnih procesa unutar BPTO kompanija, s ciljem pružanja efikasne i visoko kvalitetne usluge. Razvoj navedenih rješenja baziran je na vlastitom operativnom know-how, što povećava primjenjivost i veću brzinu implementacije navedenih rješenja direktno u svim poslovnim procesima. Dodatni fokus u razvoju BPTO poslovne vertikale bit će na pridobivanju novih globalnih klijenata kako unutar DACH regije, tako i na američkom i britanskom tržištu. Grupa će i dalje aktivno razmatrati nove akvizicije unutar BPTO poslovne vertikale unutar i izvan područja Europe, s fokusom na dobivanje kapaciteta za pružanje usluga velikim globalnim klijentima i stjecanje novih znanja i rješenja, a sve kako bi se pružale usluge s većom vrijednošću. Navedeni razvoj BPTO poslovne vertikale trebao bi osigurati daljnji rast prihoda, ali i povećanje profitabilnosti.

Stjecanjem Panvita Grupe u 2024. godini, slovenske vertikalno integrirane proizvodno prerađivačke industrije, Grupa je započela razvoj nove poslovne vertikale koja se fokusira na proizvodnju hrane. U prosincu 2024. godine Grupa je potpisala ugovor o stjecanju kontrolnog paketa u društvu Mlinar d.o.o., jednog od lidera u pekarskoj industriji u regiji. Nakon dobivanja odobrenja od strane regulatornih tijela za zaštitu tržišnog natjecanja, koja se očekuju u drugom kvartalu 2025. godine, Mlinar d.o.o. i njegova ovisna društva (Mlinar Grupa) postat će sastavni dio poslovne Food vertikale.

Grupa razmatra dodatne akvizicije u narednim godinama u prehrambenoj industriji, s ciljem formiranja vodeće prehrambene grupacije u segmentu svježih proizvoda te fokusom na meso i mesne prerađevine i pekarske proizvode kao dvije podgrupe unutar Food vertikale. Grupa je u slučaju akvizicija Panvite i Mlinara sklopila strateška partnerstva s manjinskim dioničarima, koji uključuju Regal grupu i MidEuropa private equity fond. Time je osnaženo partnerstvo s MidEuropom, koja kao manjinski dioničar nastavlja podržavati i razvoj BPTO poslovne vertikale.

Industrija hrane se brzo razvija pod utjecajem promjena u potrošačkim navikama, tehnologiji i ekološkim zahtjevima. Očekuje se kako će održiva i ekološka proizvodnja biti sve važnija, na što utjecaj imaju i promjene potrošačkih navika potrošača kojima prioriteti postaju zdravlje i funkcionalna ishrana. Tehnologija i automatizacija u proizvodnji bit će sve važnije te se očekuju veliki ciklusi investicija u industriji upravo u razvoju novih tehnologija, što će pak povećati financijski pritisak na dionike unutar sektora. Predviđa se da će sve veći fokus biti na samodostatnosti i osiguranju neovisnosti u proizvodnji hrane, zbog čega će države sve više poticati proizvodnju unutar svojih granica. Očekuje se da će na području centralne i istočne Europe doći do značajne konsolidacije tržišta jer ne postoje veliki prehrambeni igrači.

Grupa će u nadolazećem razdoblju usmjeriti dodatne resurse i fokus upravo na razvoj Food vertikale, kako kroz potencijalne nove akvizicije, tako i kroz povećanje operativne efikasnosti kompanija. Fokus će biti na ostvarivanju zajedničkog nastupa na tržištima i prema ključnim kupcima, jačanju financijske stabilnosti i potencijala za daljnji rast kroz osiguranje optimalnih struktura financiranja, implementaciji novih tehnologija u primarnoj proizvodnji sirovina i u prerađivačkom segmentu te osnaživanju menadžmenta, a sve s ciljem stvaranja neupitnog lidera u regiji.

Grupa je u 2024. godini osnažila menadžment svoje HR poslovne vertikale, gdje je kao novi CEO postavljen Eldar Banjica te su na regionalne funkcije postavljene nove ključne osobe koje će osigurati snažniju regionalnu suradnju i implementaciju najboljih poslovnih praksa kroz sve članice HR poslovne vertikale. Usto, stabilizirala je financijsku poziciju kompanija unutar HR poslovne vertikale, osigurala potpunu neovisnost u financiranju daljnjeg poslovanja, ojačala suradnju s Manpower Internationalom te povećala fokus kad je riječ o suradnji s ključnim klijentima. Nakon 2024. godine, u kojoj su postavljene osnove, očekuje se da će u 2025. godini HR poslovna vertikala ostvariti još bolje rezultate u odnosu na 2024. godinu, kada je ostvaren rast prihoda od 37 milijuna eura u odnosu na 2023. godinu, odnosno rast prilagođene EBITDA-e od 0,7 milijuna eura u odnosu na 2023. godinu.

U 2025. godini jedan od prioriteta će uključivati implementaciju novih tehnoloških rješenja i automatizacije, gdje će se koristiti i rješenja koja su već razvijena unutar BPTO poslovne vertikale Grupe. Upravo će tehnologija bazirana na AI tehnologiji i automatizacija imati značajan utjecaj na cijelu globalnu HR industriju u narednom periodu te utjecati na transformaciju cjelokupne industrije. Uz tehnologiju, promjena modela rada i prijelaz na hibridni i fleksibilne modele rada, kontinuirano učenje, iskustvo zaposlenika (employee experience) i migracije radne snage značajno će utjecati na cjelokupnu HR industriju.

Uzimajući u obzir globalne trendove, Grupa je u 2024. godini smanjila svoju izloženost u eCommerce industriji te se fokusirala na specifične proizvode koji imaju određeni nišni segment (turizam), izlazeći pritom iz segmenta ljepote, gdje zbog velike konkurencije nije mogla ostvariti daljni rast.

Sa snažnom kapitalnom pozicijom na razini BOSQAR d.d.-a koja je ojačana novim izlistanjem dionica na Zagrebačkoj burzi, a prilikom čega je prikupljeno 49,1 milijuna eura u listopadu 2024. godine, Grupa je postavila osnove za daljni rast u narednom periodu, i to kroz organski rast svojih poslovnih vertikala i kroz nove akvizicije u postojećim vertikalama. Grupa će također razmotriti formiranje novih poslovnih vertikala s ciljem daljnjeg rasta i diversifikacije rizika.

Prikazani i očekivani trendovi odnose se na tržište usluga koje Grupa pruža, a brojke su okvirne i odnose se na očekivana tržišna kretanja s obzirom na trenutne uvjete, pod uvjetom da u budućnosti ne dođe do neočekivanih poremećaja ili promjena. Međutim, ove se brojke ni na koji način ne bi trebale tumačiti kao predviđanje ili procjena Grupe.

IZVJEŠĆE REVIZORA I KONSOLIDIRANI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI

Odgovornost Uprave za Godišnji izvještaj

Uprava je dužna osigurati da konsolidirani financijski izvještaji budu pripremljeni u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja, koje je usvojila Europska Unija ("MSFI"), tako da daju istinitu i objektivnu sliku financijskog stanja i rezultata poslovanja društva BOSQAR d.d., Zagreb („Društvo“) i njegovih ovisnih društava („Grupa“) za godinu koja je završila 31. prosinca 2024. godine i za svako prezentirano razdoblje.

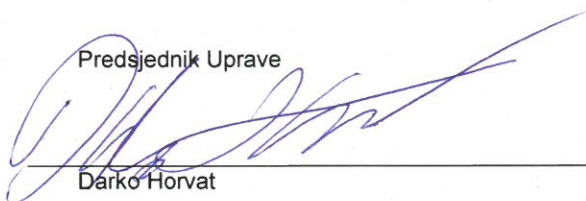
Uprava razumno očekuje da Grupa ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvaća načelo nastavka poslovanja pri izradi konsolidiranih financijskih izvještaja.

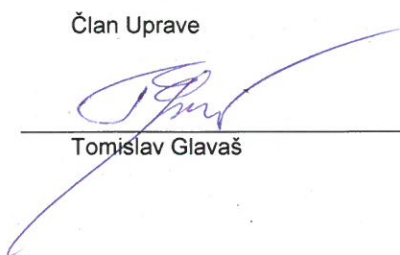
Pri izradi konsolidiranih financijskih izvještaja Uprava je odgovorna:

- da se odaberu i potom dosljedno primjenjuju odgovarajuće računovodstvene politike;
- da prosudbe i procjene budu razumne i oprezne;
- da se primjenjuju važeći računovodstveni standardi te
- da se konsolidirani financijski izvještaji pripreme po načelu nastavka poslovanja.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati konsolidirani financijski položaj Grupe, kao i njenu usklađenost s hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Grupe, pa stoga i za poduzimanje razumnih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti. Uprava Grupe je također odgovorna za potpunost i točnost konsolidiranog izvještaja posloводства sukladno člancima 21. i 24. Zakona o računovodstvu.

Potpisali članovi Uprave:

Predsjednik Uprave

Darko Horvat

Član Uprave

Tomislav Glavaš

BOSQAR d.d.,
Ulica grada Vukovara 23,
10 000 Zagreb
Republika Hrvatska
25. travnja 2025. godine

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA

Vlasnicima društva BOSQAR d.d., Zagreb

Izveštaj o reviziji financijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju konsolidiranih financijskih izvještaja društva BOSQAR d.d., Zagreb i njegovih ovisnih društava („Grupa“), koji obuhvaćaju konsolidirani izvještaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2024. godine, konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, konsolidirani izvještaj o promjenama vlasničke glavnice i konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu te bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje, uključujući i informacije o materijalno značajnim računovodstvenim politikama.

Prema našem mišljenju, priloženi konsolidirani financijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, konsolidirani financijski položaj Grupe na dan 31. prosinca 2024. godine i njenu konsolidiranu financijsku uspješnost te njene konsolidirane novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koje je usvojila Europska unija („MSFI“).

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima („MRevS“) Uredbom EU br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. godine o posebnim zahtjevima u vezi sa zakonskom revizijom subjekata od javnog interesa. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvještaju neovisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju konsolidiranih financijskih izvještaja*. Neovisni smo od Grupe u skladu s Međunarodnim kodeksom etike za profesionalne računovođe, uključujući Međunarodne standarde neovisnosti („IESBA Kodeks“) Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA) i ispunili smo naše etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije konsolidiranih financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA (NASTAVAK)

Izvešće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Priznavanje prihoda	Kako smo pristupili ključnom revizijskom pitanju
<i>Za računovodstvene politike vidjeti Sažetak značajnih računovodstvenih politika, bilješka 3.6. – Prihodi od ugovorima s kupcima.</i>	
Prihodi od kontaktnih centara se priznaju u razdoblju u kojem su usluge izvršene. Usluge su priznate ili kao vrijeme koje je osoblje provelo na raznim komunikacijskim ili kao količina obrađenih jedinica na raznim komunikacijskim platformama ili kao broj dediceranih osoba na određenom angažmanu ili projektu. Određeni ugovori sadrže i varijabilni dio naknade. Prihodi od prodaje programskih rješenja se iskazuju kao činidba ispunjena kroz vrijeme. Prihod se iskazuje u financijskim izvještajima temeljem stupnja dovršenosti ugovora. Grupa prodaje software izravno kupcima i prihod se iskazuje u određenom trenutku kad je kontrola nad opremom prenesena kupcima, te se prodaja opreme smatra zasebnom razlučivom obvezom isporuke. Prihodi od prodaje usluga privremenog osoblja i sličnih usluga se priznaju u razdoblju u kojem su usluge izvršene. eCommerce prihodi sastoje se iz usluge preprodaje turističkih aranžmana. Prihod od preprodaje turističkih aranžmana priznaje se kao provizija ili naknada ostvarena za pružene usluge u svojstvu agenta. Prihod za prehrambeni segment se priznaje po cijeni transakcije kada je ispunjena obveza izvršenja. Na temelju toga, priznati prihod može biti niži od cijene navedene u ugovoru ako je naknada varijabilna jer tvrtka može ponuditi kupcu sniženu cijenu ili opciju povrata robe. Priznavanje prihoda uključuje značajnu procjenu i prosudbu Uprave u određivanju odgovarajućeg trenutka ili stupnja dovršenosti za obvezu izvršenja, kao i cijenu transakcije za svaku odvojenu obvezu izvršenja. Zbog ovih rizika, ovo područje je utvrđeno kao ključno revizijsko pitanje.	Kako bismo odgovorili na rizike povezane s priznavanjem prihoda, dizajnirali smo revizijske postupke koji su nam omogućili pribavljanje dostatnih primjerenih revizijskih dokaza za naš zaključak o tom pitanju. Naši revizijski postupci uključivali su, između ostalog: • Ocjenjivanje politika priznavanja prihoda Grupe te njihovu usklađenost s MSFI 15; • Testiranje dizajna i provedbe internih kontrola vezanih uz priznavanje prihoda s obzirom na njihovu adekvatnost evidentiranja; • Odabir uzorka transakcija za svaki izvor prihoda i provođenje dokaznih testiranja kako bi se utvrdila prikladnost priznavanja prihoda, uzimajući u obzir relevantne kriterije prema MSFI 15; • Prosuđivanje procjene uprave korištenih pri određivanju cijena transakcija, razlučivih obveza isporuke te trenutka ili stupnja dovršenosti za obveze izvršenja; • Pregled jesu li objave o prihodima iz ugovora s kupcima primjerene u konsolidiranim financijskim izvještajima.

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA (NASTAVAK)

Izvešće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Poslovne kombinacije	Kako smo pristupili ključnom revizijskom pitanju
Za računovodstvene politike vidjeti Sažetak značajnih računovodstvenih politika, bilješka 3.4. – Poslovna spajanja.	
U tekućoj poslovnoj godini, Grupa je završila značajne poslovne kombinacije, kako je navedeno u bilješci 40 „Stjecanje ovisnih društava“ uz konsolidirane financijske izvještaje. Primjena MSFI 3, "Poslovne kombinacije," zahtijevala je identifikaciju i fer vrednovanje stečene imovine te obveza. Alokacija kupoprodajne cijene u poslovnim kombinacijama je ključno revizijsko pitanje zbog inherentne subjektivnosti u određivanju fer vrijednosti imovine te obveza i identifikaciju imovine i obveza, koje se uglavnom temelje na upotrebi značajnih neopazivih inputa i procjena Uprave. Grupa je pripremila početni obračun kupoprodajne cijene stjecanja društava u 2024. godini (Panvita Holding i Real Estate Development Projekt). Grupa će procijeniti izračun stjecanja u vremenskom razdoblju sukladno MSFI 3 Poslovna spajanja, tijekom 2025. godine. Ovo područje je utvrđeno kao ključno revizijsko pitanje zbog značajnosti transakcija stjecanja.	Procijenili smo je li uprava odgovarajuće primijenila zahtjeve MSFI-ja 3 provedbom sljedećih revizijskih postupaka: • Procjena prikladnosti računovodstvene politike Grupe za poslovne kombinacije prema MSFI 3. • Pregled ugovora o stjecanju i mjerenja naknade za stjecanje. • Pregled jesu li objave o stjecanjima i privremenom obračunu stjecanja primjerene u konsolidiranim financijskim izvještajima.

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA (NASTAVAK)

Izvešće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Nadoknadivost goodwilla	Kako smo pristupili ključnom revizijskom pitanju
<i>Za računovodstvene politike vidjeti Sažetak značajnih računovodstvenih politika, bilješka 3.5. – Goodwill i bilješku 4. Ključne računovodstvene prosudbe i ključni izvor neizvjesnosti procjena – Umanjenje vrijednosti goodwilla</i>	
Goodwill je prikazan u bilješci 16 i iznosi 30.159 tisuća EUR (2023: 17.983 tisuće EUR). Knjigovodstvena vrijednost goodwilla predstavlja značajni udio u ukupnoj konsolidiranoj imovini. Sama ocjena nadoknadivosti novčanih jedinica Grupe koje generiraju novac predstavlja značajnu procjenu menadžmenta vezano uz: a) buduće rezultate poslovanja pojedine jedinice Grupe i b) diskontnih stopa korištenih u procjeni novčanih tokova kod istih. Uzimajući u obzir značajnu prisutnost procjena menadžmenta kod definiranja jedinica koje generiraju novac, dizajna projekcija novčanih tokova kao i kalkulacije neto sadašnje vrijednosti kod pojedine jedinice koja generira novac, ovo područje je utvrđeno kao ključno revizijsko pitanje.	Kako bismo odgovorili na rizike povezane s nadoknadivosti goodwilla, dizajnirali smo revizijske postupke koji su nam omogućili pribavljanje dostatnih primjerenih revizijskih dokaza za naš zaključak o tom pitanju. Revizorski postupci su uključivali: • Razumijevanje procesa procjene umanjenja vrijednosti goodwilla; • Pregled metodologije Grupe u kontekstu adekvatnosti definiranja jedinica koje generiraju novac; • Analizirali smo buduće novčane tokove Grupe na način da smo usporedili inpute korištene u planovima s odobrenim budžetima po pojedinom segmentu. Tamo gdje je bilo moguće i dostupno, pregledali smo također i fer vrijednosti pojedinog segmenta; • Usporedili smo ostvarene rezultate iz tekuće (2024.) godine s inputima korištenim u prognozama prethodne (2023.) godine kako bi ocijenili korištene pretpostavke; • Pregledali smo ključne pretpostavke menadžmenta vezano uz stopu dugoročnog rasta uspoređujući navedenu stopu sa povijesnim stopama rasta; • Proveli smo revizorske postupke koji se odnose na provjeru matematičke točnosti modela umanjenja vrijednosti i analizu osjetljivosti, te smo ocijenili primjerenost korištenih diskontnih stopa u kalkulaciji, uz pomoć stručnjaka za vrednovanje; Na kraju, procijenili smo adekvatnost objava u konsolidiranim financijskim izvještajima, te njihovu usklađenost sa MSFI-ima.

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA (NASTAVAK)

Izvešće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnji izvještaj, ali ne uključuju konsolidirane financijske izvještaje i naš izvještaj neovisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o konsolidiranim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije.

U vezi s našom revizijom konsolidiranih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i, u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne konsolidiranim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. U pogledu Izvještaja posloводства Grupe i Izvještaja o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, koji su uključeni u Godišnji izvještaj, obavili smo i ostale postupke propisane Zakonom o računovodstvu. Ti postupci uključuju provjeru uključuje li Izvještaj posloводства potrebne objave navedene u člancima 22. i 24. Zakona o računovodstvu te sadrži li Izvještaj o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja informacije navedene u člancima 22. i 25. Zakona o računovodstvu.

Temeljem provedenih postupaka tijekom naše revizije, u mjeri u kojoj smo bili u mogućnost to procijeniti, izvještavamo sljedeće:

1. Informacije uključene u ostale informacije u skladu su, u svim značajnim odrednicama, s priloženim konsolidiranim financijskim izvještajima.
2. Izvještaj posloводства pripremljen je, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člancima 22. i 24. Zakona o računovodstvu, ne uključujući zahtjeve o izvještavanju o održivosti. U pogledu Izvještaja o održivosti koji je uključen kao dio ostalih informacija te čini zasebni dio Izvještaja posloводства, proveli smo procedure za izdavanje ograničenog uvjerenja, čiji rezultati su predstavljeni kao zasebni izvještaj o ograničenom uvjerenju s nemodificiranim zaključkom.
3. Izvještaj o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja pripremljen je, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člancima 22. i 25. Zakona o računovodstvu.

Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Grupe i njena okruženja stečenog u okviru revizije konsolidiranih financijskih izvještaja, nismo ustanovili značajne pogrešne prikaze u ostalim informacijama.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za konsolidirane financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prikaz konsolidiranih financijskih izvještaja u skladu s MSFI-jevima, i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju konsolidiranih financijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Grupe da nastave s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Grupu ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Grupa.

Odgovornosti revizora za reviziju konsolidiranih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li konsolidirani financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvještaj neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MReV-s-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili skupno, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih konsolidiranih financijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA (NASTAVAK)

Izvešće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza konsolidiranih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaoblazanje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Grupe.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvještaju neovisnog revizora na povezane objave u konsolidiranim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvještaja neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Grupa prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenoj osnovi.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj konsolidiranih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li konsolidirani financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.
- Planiramo i provodimo reviziju Grupe kako bi se prikupili dostatne i primjerene revizijske dokaze u vezi s financijskim informacijama subjekata ili poslovnih jedinica unutar Grupe kao osnova za formiranje mišljenja o konsolidiranim financijskim izvještajima. Odgovorni smo za usmjeravanje, nadziranje i pregled revizijskog posla obavljenog za potrebe revizije Grupe. Mi smo isključivo odgovorni za naše revizijsko mišljenje.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, radnje poduzete za uklanjanje prijetnji ili primijenjene mjere zaštite.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvještaju neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvještaju neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog priopćavanja.

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izveštavanje sukladno ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima

Izveštaj temeljem zahtjeva Delegirane uredbe (EU) 2018/815 o dopuni Direktive 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za specifikaciju jedinstvenog elektroničkog formata za izveštavanje („ESEF“)

Izveštaj o izražavanju razumnog uvjerenja revizora o usklađenosti konsolidiranih financijskih izvještaja („financijski izvještaji“), sastavljenih temeljem odredbe članka 462. stavka 5. Zakona o tržištu kapitala primjenom zahtjeva Delegirane uredbe (EU) 2018/815 kojom se za izdavatelje određuje jedinstveni elektronički format za izveštavanje („Uredba o ESEF-u“). Proveli smo angažman s izražavanjem razumnog uvjerenja o tome jesu li financijski izvještaji BOSQAR d.d. za financijsku godinu završenu 31. prosinca 2024. pripremljeni za potrebe javne objave temeljem članka 462. stavka 5. Zakona o tržištu kapitala, koji su sadržani u elektroničkoj datoteci [74780080JD6L45P7YG07-2024-12-31-0-hr.zip], u svim materijalno značajnim aspektima pripremljeni u skladu sa zahtjevima Uredbe o ESEF-u.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje

Uprava je odgovorna za pripremu i sadržaj financijskih izvještaja u skladu s Uredbom o ESEF-u.

Osim toga, Uprava je odgovorna održavati sustav unutarnjih kontrola koji u razumnoj mjeri osigurava pripremu financijskih izvještaja bez materijalnih neusklađenosti sa zahtjevima izveštavanja iz Uredbe o ESEF-u, bilo zbog prijevare ili pogreške.

Uprava je također odgovorna za:

- Javnu objavu financijskih izvještaja sadržanih u Godišnjem izvještaju u važećem XHTML formatu.
- Odabir i korištenje XBRL oznaka u skladu sa zahtjevima Uredbe o ESEF-u.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadzor pripreme financijskih izvještaja u ESEF formatu kao dijela procesa financijskog izveštavanja.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost provesti angažman s izražavanjem razumnog uvjerenja te izraziti zaključak, temeljen na prikupljenim revizijskim dokazima, o tome jesu li financijski izvještaji bez materijalnih neusklađenosti sa zahtjevima Uredbe o ESEF-u. Proveli smo ovaj angažman s izražavanjem razumnog uvjerenja u skladu s *Međunarodnim standardom za angažmane s izražavanjem uvjerenja 3000 (izmijenjeni) - Angažmani s izražavanjem uvjerenja različitih od revizija ili uvida povijesnih financijskih informacija* („MSIU 3000“). U skladu s navedenim standardom, dužni smo planirati i obaviti angažman kako bismo stekli razumno uvjerenje za donošenje zaključka.

Upravljanje kvalitetom

Angažman smo obavili u skladu sa zahtjevima u pogledu neovisnosti i etičkim zahtjevima Kodeksa etike za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde neovisnosti) koji je izdao Odbor za međunarodne standarde etike za računovođe. Kodeks je utemeljen na načelima integriteta, objektivnosti, stručnosti i dužne pažnje, povjerljivosti i profesionalnog ponašanja. Postupamo sukladno *Međunarodnom standardu upravljanja kvalitetom, revidiranja, uvida, ostalih izražavanja uvjerenja i povezanih usluga* („MSUK 1“) i u skladu s njim održavamo sveobuhvatan sustav upravljanja kvalitetom, uključujući dokumentirane politike i postupke za usklađenost s etičkim zahtjevima, profesionalnim standardima te primjenjivim zakonskim i regulatornim zahtjevima.

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izveštavanje sukladno ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima (nastavak)

Izveštaj temeljem zahtjeva Delegirane uredbe (EU) 2018/815 o dopuni Direktive 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za specifikaciju jedinstvenog elektroničkog formata za izveštavanje („ESEF“) (nastavak)

Obavljeni postupci

U sklopu odabranih postupaka obavili smo sljedeće aktivnosti:

- Pročitali smo zahtjeve Uredbe o ESEF-u.
- Stekli smo razumijevanje internih kontrola Grupe relevantnih za primjenu zahtjeva Uredbe o ESEFu.
- Identificirali smo i procijenili rizike materijalne neusklađenosti s Uredbom o ESEF-u zbog prijevare ili pogreške.
- Na temelju toga, osmislili i oblikovali postupke za odgovor na procijenjene rizike i za dobivanje razumnog uvjerenja u svrhu izražavanja našeg zaključka.

Cilj naših postupaka bio je procijeniti jesu li:

- Financijski izvještaji, koji su uključeni u konsolidirani izvještaj, izrađeni u važećem XHTML formatu.
- Podaci, sadržani u konsolidiranim financijskim izvještajima koji se zahtijevaju Uredbom o ESEF-u, označeni i sva označavanja ispunjavaju sljedeće zahtjeve:
 - Korišten je XBRL jezik za označavanje.
 - Korišteni su elementi osnovne taksonomije navedene u Uredbi o ESEF-u s najbližim računovodstvenim značajem, osim ako nije stvoren dodatni element taksonomije u skladu s Prilogom IV. Uredbe o ESEF-u.
 - Oznake su u skladu sa zajedničkim pravilima za označavanje prema Uredbi o ESEF-u.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni da pruže osnovu za naš zaključak.

Zaključak

Prema našem uvjerenju, temeljem provedenih postupaka i pribavljenih dokaza, financijski izvještaji Grupe prezentirani u ESEF formatu, sadržani u gore navedenoj elektroničkoj datoteci i temeljem odredbe članka 462. stavka 5. Zakona o tržištu kapitala pripremljeni za potrebe javne objave, u svim materijalno značajnim odrednicama su u skladu sa zahtjevima iz članka 3., 4. i 6. Uredbe o ESEF-u za godinu završenu 31. prosinca 2024. godine.

Povrh ovog zaključka, kao i mišljenja sadržanog u ovom Izvještaju neovisnog revizora za priložene financijske izvještaje i Godišnjem izvještaju za godinu završenu 31. prosinca 2024. godine, ne izražavamo nikakvo mišljenje o informacijama sadržanima u tim prikazima ili o drugim informacijama sadržanima u prethodno navedenoj datoteci.

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Ostale obveze izvještavanja propisane Uredbom EU br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća i Zakonom o reviziji

Glavna skupština Društva nas je imenovala revizorom Grupe 17. lipnja 2024. godine za potrebe revizije priloženih konsolidiranih financijskih izvještaja. Naš neprekinuti angažman traje ukupno 7 godina te se odnosi na razdoblje od 1. siječnja 2018. do 31. prosinca 2024. godine.

Potvrđujemo sljedeće:

- naše revizorsko mišljenje o priloženim konsolidiranim financijskim izvještajima dosljedno je s dodatnim izvještajem izdanim revizijskom odboru Grupe 25. travnja 2025. godine, u skladu s člankom 11. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća;
- prilikom obavljanja revizije nisu pružane nedozvoljene nerezizijske usluge iz članka 5. stavka 1. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća.

Društvu i društvima pod njegovom kontrolom nismo, uz usluge zakonske revizije, pružili druge usluge, osim onih usluga koje su objavljene u Godišnjem izvještaju.

Partner odgovoran za angažman revizije na temelju kojeg je sastavljen ovaj izvještaj neovisnog revizora je Katarina Kadunc.

Katarina Kadunc

Direktor i ovlašteni revizor

Deloitte d.o.o.

25. travnja 2025. godine

Radnička cesta 80,

10 000 Zagreb,

Republika Hrvatska

Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti
Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2024. godine
(Svi iznosi su prikazani u tisućama eura)

	Bilješke	2024.	2023.
<i>Neprekinuto poslovanje</i>			
Prihodi od ugovora s kupcima	5	358.644	285.352
Ostali prihodi	6	13.009	7.536
Ukupni prihodi		371.653	292.888
Promjene vrijednosti zaliha gotovih proizvoda i proizvodnje u tijeku		(1.524)	-
Troškovi sirovina i materijala	7	(10.548)	(2.561)
Troškovi prodane robe	8	(4.112)	(2.389)
Očekivani kreditni gubici (potraživanja od kupaca)		(24)	(20)
Troškovi usluga	9	(32.311)	(18.146)
Troškovi osoblja	10	(260.373)	(219.825)
Amortizacija	11	(24.976)	(20.305)
Ostali operativni troškovi	12	(22.854)	(16.100)
Ukupni troškovi poslovanja		(356.722)	(279.346)
Dobit iz poslovanja		14.931	13.542
Udio u rezultatu društava povezanih sudjelujućim interesom	21	(189)	-
Financijski prihodi	13	4.513	4.148
Financijski rashodi	13	(12.851)	(9.427)
Gubici iz financijskih aktivnosti		(8.338)	(5.279)
Dobit prije poreza		6.404	8.263
Porez na dobit	15	(1.498)	(1.707)
Dobit tekuće godine od neprekinutog poslovanja		4.906	6.556
<i>Prekinuto poslovanje</i>			
Gubitak od prekinutog poslovanja	41	(3.277)	(1.592)
<i>Ukupno poslovanje</i>			
Dobit tekuće godine od ukupnog poslovanja		1.629	4.964
Pripisivo:			
Vlasnicima Društva		4.556	3.761
Nekontrolirajući interesi		(2.927)	1.203
Zarada po dionici			
Osnovna i razrijeđena zarada po dionici (u eurima i centima)	14	4,46	3,83

Računovodstvene politike i bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti (nastavak)
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2024. godinu
 (Svi iznosi su prikazani u tisućama eura)

	Bilješke	2024.	2023.
Dobit poslovne godine		1.629	4.964
Ostala sveobuhvatna dobit			
<i>Stavke koje se kasnije mogu prenijeti u dobit ili gubitak</i>			
Tečajne razlike iz preračunavanja inozemnih dijelova poslovanja u tekućoj poslovnoj godini		1.253	(3.548)
<i>Stavke koje se kasnije ne mogu prenijeti u dobit ili gubitak</i>			
Aktuarski gubici		(240)	(239)
Ostali sveobuhvatni dobit /(gubitak) poslovne godine		1.013	(3.787)
UKUPNA SVEOBUH VATNA DOBIT TEKUĆE GODINE		2.642	1.177
<i>Pripisiva:</i>			
Vlasnicima Društva		5.569	(26)
Nekontrolirajući interesi		(2.927)	1.203

Računovodstvene politike i bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju
Na dan 31. prosinca 2024. godine
(Svi iznosi su prikazani u tisućama eura)

	Bilješke	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.
IMOVINA			
Dugotrajna imovina			
Goodwill	16	30.159	17.983
Nematerijalna imovina	17	58.292	56.409
Imovina s pravom korištenja	18	21.479	13.583
Nekretnine, postrojenja i oprema	19	93.132	17.590
Ulaganje u nekretnine	20	14.195	14.276
Ulaganja u udjele pridruženih društava	21	2.286	-
Dugotrajna financijska imovina	22	38.837	4.661
Odgođena porezna imovina	15	6.058	4.739
Ukupna dugotrajna imovina		264.438	129.241
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	24	18.050	1.527
Biološka imovina	25	3.878	-
Kratkotrajna financijska imovina	23	1.974	2.751
Potraživanja od kupaca	26	63.820	43.150
Ostala potraživanja	27	11.245	7.197
Obračunati prihodi i plaćeni troškovi budućeg razdoblja	28	8.193	6.927
Novac i novčani ekvivalenti	29	111.983	50.637
Imovina namijenjena prodaji	41	930	-
Ukupno kratkotrajna imovina		220.073	112.189
UKUPNO IMOVINA		484.511	241.430

Računovodstvene politike i bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju (nastavak)

Na dan 31. prosinca 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u tisućama eura)

	Bilješke	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.
Vlasnička glavnica			
Temeljni kapital	30	15.640	13.034
Pričuve	31	24.031	(3.127)
Zadržana dobit i dobit tekuće godine		20.631	19.094
Vlasnicima matice		60.302	29.001
Nekontrolirajući interesi	42	94.649	29.104
Ukupno vlasnička glavnica		154.951	58.105
Dugoročne obveze			
Obveze za dugoročne kredite	32	84.856	33.718
Obveze po izdanim obveznicama	32	40.000	40.000
Dugoročne obveze po najmovima	33	18.074	10.100
Odgođena porezna obveza	15	1.403	3.272
Dugoročna rezerviranja		5.657	3.135
Ostale dugoročne obveze	34	22.498	7.211
Ukupno dugoročne obveze		172.488	97.436
Kratkoročne obveze			
Obveze prema dobavljačima	35	35.283	12.237
Obveze prema zaposlenicima	36	23.180	18.983
Obveza za porez na dobit		1.783	2.489
Ostale kratkoročne obveze	37	12.692	7.506
Obveze za kratkoročne kredite i obračunate kamate	32	66.459	29.022
Kratkoročne obveze po najmovima	33	8.116	5.469
Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	38	8.472	10.183
Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	41	1.087	-
Ukupno kratkoročne obveze		157.072	85.889
Ukupno obveze		329.560	183.325
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE		484.511	241.430

Računovodstvene politike i bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o promjenama vlasničke glavnice
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2024. godine
 (Svi iznosi su prikazani u tisućama eura)

	Temeljni i kapital	Ostale pričuve	Kapitalne rezerve	Zakonske rezerve	Pričuve iz tečajnih razlika od ulaganja u inozemno poslovanje	Pričuve po aktuarskim gubicima	Ostale sastavnice vlasničke glavnice	Zadržana dobit	Vlasnicima matice	Nekontrolirajuć i udjeli	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2023.	13.034	(5.704)	19.784	1.763	1.960	(609)	(16.637)	16.942	30.533	26.871	57.404
Dobit tekuće godine	-	-	-	-	-	-	-	3.761	3.761	1.203	4.964
Ostala sveobuhvatna dobit tekuće godine umanjena za porez na dobit	-	-	-	-	(3.548)	(239)	-	-	(3.787)	-	(3.787)
<i>Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine</i>	-	-	-	-	(3.548)	(239)	-	3.761	(26)	1.203	1.177
Raspored u rezerve	-	-	-	234	-	-	-	(234)	-	-	-
Dokapitalizacija društva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	206	206
Konverzija Stjecanje društva Kanatol	-	-	-	-	-	-	-	-	-	976	976
Stjecanje nekontrolirajućeg udjela u društvu CDE nove tehnologije (bilješka 31.4)	-	-	-	-	-	-	(131)	-	(131)	(160)	(291)
Stjecanje Buzzeasy AI Kft	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	8
Isplata dividende	-	-	-	-	-	-	-	(1.375)	(1.375)	-	(1.375)
Stanje na dan 31. prosinca 2023.	13.034	(5.704)	19.784	1.997	(1.588)	(848)	(16.768)	19.094	29.001	29.104	58.105

Računovodstvene politike i bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o promjenama vlasničke glavnice (nastavak)
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2024. godine
 (Svi iznosi su prikazani u tisućama eura)

	Temeljni kapital	Ostale pričuve	Kapitalne rezerve	Zakonske rezerve	Pričuve iz tečajnih razlika od ulaganja u inozemno poslovanje	Pričuve po aktuarskim gubicima	Ostale sastavnice vlasničke glavnice	Zadržana dobit	Vlasnicima matice	Nekontrolirajuć i udjeli	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2024.	13.034	(5.704)	19.784	1.997	(1.588)	(848)	(16.768)	19.094	29.001	29.104	58.105
Dobit tekuće godine	-	-	-	-	-	-	-	4.556	4.556	(2.927)	1.629
Ostala sveobuhvatna dobit tekuće godine umanjena za porez na dobit	-	-	-	-	1.253	(240)	-	-	1.013	-	1.013
<i>Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine</i>	-	-	-	-	1.253	(240)	-	4.556	5.569	(2.927)	2.642
Raspored u rezerve	-	-	-	408	-	-	-	(408)	-	-	-
Ostale promjene	-	-	-	-	-	-	-	(352)	(352)	-	(352)
Uplata manjinskog interesa u ovisno društvo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	57.059	57.059
Dokapitalizacija društva	2.606	-	45.285	-	-	-	-	-	47.891	-	47.891
Prodaja društava (bilješka 41)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(239)	(239)
Stjecanje nekontrolirajućeg udjela u društvima (bilješka 31.4)	-	-	-	-	-	-	(19.548)	-	(19.548)	(7.404)	(26.952)
Stjecanje društava (bilješka 40)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19.056	19.056
Isplata dividende	-	-	-	-	-	-	-	(2.259)	(2.259)	-	(2.259)
Stanje na dan 31. prosinca 2024.	15.640	(5.704)	65.069	2.405	(335)	(1.088)	(36.316)	20.631	60.302	94.649	154.951

Računovodstvene politike i bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2024. godine
 (Svi iznosi su prikazani u tisućama eura)

	2024.	2023.
Dobit tekuće godine prije poreza	3.127	6.671
Amortizacija materijalne i nematerijalne imovine i i imovine s pravom korištenja	25.193	20.625
Neto knjigovodstvena vrijednost otuđene opreme i nematerijalne imovine	958	11.104
Ostali financijski rashodi/(prihodi)	1.031	(271)
Trošak kamata po posudbama	11.177	8.255
Prihod od kamata	(2.704)	(762)
Tečajne razlike (nerealizirane)	(954)	(3.070)
Prihod od povoljne kupnje	-	(1.577)
Očekivani kreditni gubici po potraživanjima	24	20
Povećanja/(smanjenja) rezerviranja	1.471	(330)
Ostale nenovčane promjene	1.677	-
Novac ostvaren iz poslovanja prije promjena u obrtnom kapitalu	41.000	40.665
Smanjenje/(Povećanje) zaliha	2.053	(803)
Povećanje potraživanja od kupaca	(7.917)	(8.669)
(Smanjenje)/povećanje obveza prema dobavljačima	(4.531)	6.309
(Povećanje)/smanjenje ostalih potraživanja	(509)	989
(Smanjenje)/povećanje ostalih kratkoročnih obveza	(1.377)	1.212
Smanjenje dugoročnih obveza	(2.124)	(1.962)
Povećanje unaprijed plaćenih troškova	(5.306)	(2.246)
(Smanjenje)/povećanje odgođeno plaćenih troškova	(820)	2.780
Novac korišten u poslovnim aktivnostima	(20.531)	(2.390)
Plaćeni porez na dobit	(3.397)	(2.249)
Neto novac ostvaren u poslovnim aktivnostima	17.072	36.026
Novčani tok iz ulagačkih aktivnosti		
Povećanje financijske imovine, neto	(32.121)	(1.666)
Nabava nekretnina, postrojenja i opreme te nematerijalne imovine	(26.238)	(24.774)
Stjecanje ovisnog društva, umanjeno za stečeni novac	(7.775)	(2.178)
Neto novac od prodaje društva	106	-
Neto novac korišten u ulagačkim aktivnostima	(66.028)	(28.618)
Novčani tok iz financijskih aktivnosti		
Isplaćene dividende	(2.259)	(1.375)
Povećanje temeljnog kapitala i rezervi	47.891	-
Uplata manjinskog interesa	57.059	-
Primljeni zajmovi	253.348	39.338
Otplaćeni zajmovi i kamate	(210.711)	(41.030)
Otplaćeni najmovi	(7.251)	(5.307)
Isplate iz promjena vlasničkih udjela u ovisnim društvima koje ne rezultiraju gubitkom kontrole	(26.952)	(291)
Neto novac ostvaren/(korišten) u financijskim aktivnostima	111.125	(8.665)
Neto povećanje/(smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata	62.169	(1.257)
Tečajne razlike iz novca i novčanih ekvivalenata	(823)	(5.629)
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	50.637	57.523
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	111.983	50.637

Računovodstvene politike i bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

1. OPĆI PODACI

1.1. Djelatnost društva

Registrirane djelatnosti društva BOSQAR d.d. su:

- upravljačke djelatnosti holding-društava;
- istraživanje tržišta i ispitivanje javnog mnijenja;
- promidžba (reklama i propaganda);
- kupnja i prodaja robe;
- obavljanje trgovačkog posredovanja na domaćem i inozemnom tržištu;
- zastupanje inozemnih tvrtki;
- savjetovanje u vezi s poslovanjem i upravljanjem;
- poslovanje nekretninama i
- računovodstvene i knjigovodstvene usluge.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u tisućama eura)

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

1.2. Ovisna društva

Podaci o ovisnim društvima koja su uključena u konsolidaciju:

Tvrtke ovisnih subjekata	Sjedište
BOSQAR d.d.	Ulica grada Vukovara 23, 10000 Zagreb, Hrvatska
M Plus Croatia d.o.o.	Ulica Vjekoslava Heinzela 62A, 10000 Zagreb, Hrvatska
M+ Agent d.o.o.	Ulica grada Vukovara 23, 10000 Zagreb, Hrvatska
Smart Flex d.o.o.	Ulica grada Vukovara 23, 10000 Zagreb, Hrvatska
Smart Flex sourcing d.o.o.	Ulica grada Vukovara 23, 10000 Zagreb, Hrvatska
M PLUS SLOVENIJA D.O.O.	Šmartinska cesta 52, 1000 Ljubljana, Slovenija
M Plus Serbia d.o.o.	272 Tošin Bunar, Novi Beograd, Srbija
Technologies Services Holding B.V.	Naritaweg 165, Amsterdam, Nizozemska
TVPD Holdings B.V.	Naritaweg 165, Telestone 8, Amsterdam, Nizozemska
M+ BH d.o.o. Sarajevo	Džemala Bijedića 39, Sarajevo, BiH
MERITUS PLUS CENTAR BEOGRAD d.o.o.	272 Tošin Bunar, Novi Beograd, Srbija
M Plus BL d.o.o.	Mladena Stojanovića 117, Banja Luka, BiH
CMC İletişim ve Çağrı Merkezi Hizmetleri A.Ş.	Kagithane, Caglayan Mah, Karaagac Sok. ISS No:2/10, Istanbul, Turska
RGN İletişim Hizmetleri A.Ş.	Kagithane, Caglayan Mah, Karaagac Sok. ISS No:2/10, Istanbul, Turska
Pit İnsan Kaynakları ve Danışmanlık A.Ş.	Kagithane, Caglayan Mah, Karaagac Sok. ISS No:2/10, Istanbul, Turska
ISS Sigorta Acentelik Hizmetleri A.Ş.	Kagithane, Caglayan Mah, Karaagac Sok. ISS No:2/10, Istanbul, Turska
Geomant Global d.o.o.	Ulica Vjekoslava Heinzela 62A, 10000 Zagreb, Hrvatska
Geomant SRL	Cluj-Nacopa city, Bd-ul 21 Decembrie 1989, no.37, ap.16, Cluj county, Rumunjska
Geomant UK limited	Turnpike Gate House, Alcester Heath, Warwickshire, B49 5JG, UK
Inova Solutions Inc	300 E Main Street, Charlottesville, SAD
Geomant Algotech Zrt.	Budapest 1123, Alkotas u. 50. Mađarska
Meritus Global Real Estate Management d.o.o.	Ulica Vjekoslava Heinzela 62A, 10000 Zagreb, Hrvatska
Meritus Global Technology d.o.o.	Ulica Vjekoslava Heinzela 62A, 10000 Zagreb, Hrvatska
Meritus Global Strategics d.o.o.	Ulica Vjekoslava Heinzela 62A, 10000 Zagreb, Hrvatska
Global People Solutions d.o.o.	Ulica grada Vukovara 23, 10000 Zagreb, Hrvatska
Future Food Solutions d.o.o.	Pasteurjeva ulica 10, Ljubljana, Slovenija

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u tisućama eura)

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

1.2. Ovisna društva (nastavak)

Tvrtke ovisnih subjekata	Sjedište
BULB d.o.o.	Ulica grada Vukovara 23, 10000 Zagreb, Hrvatska
Bulb Upravljanje d.o.o.	Ulica grada Vukovara 23, 10000 Zagreb, Hrvatska
M+ GEORGIA LLC	Georgia, Tbilisi, Vaja Pshavela Ave. 71a
M+ Deutschland BPTO GmbH	Büddenstedter Weg 1, 38350 Helmstedt, Njemačka
Mplus Germany GmbH	Büddenstedter Weg 1, 38350 Helmstedt, Njemačka
Mplus Helmstedt GmbH	Büddenstedter Weg 1, 38350 Helmstedt, Njemačka
Mplus Prenzlau GmbH	Neubrandenburger Straße 14, Prenzlau, Njemačka
Mplus Leipzig GmbH	Katharinenstraße 17, Leipzig, Njemačka
Mplus Lüneburg GmbH	Häcklinger Weg 66, Lüneburg, Njemačka
Mplus Magdeburg GmbH	Schleiufer 16-18, Magdeburg, Njemačka
Mplus Sales GmbH	Büddenstedter Weg 1, 38350 Helmstedt, Njemačka
BusinessLine GmbH	Büddenstedter Weg 1, 38350 Helmstedt, Njemačka
ISF MicroUnits GmbH	Büddenstedter Weg 1, 38350 Helmstedt, Njemačka
Mplus Halle GmbH	Franckestraße 1, Halle (Saale), Njemačka
Mplus Bielefeld GmbH	Am Ellerbrocks Hof 2-6, 33613 Bielefeld, Njemačka
Mplus Braunschweig GmbH	Böcklerstraße 219b, 38102 Braunschweig, Njemačka
Mplus Bremen GmbH	Hutfilterstraße 24, Bremen, Njemačka
Mplus Gran Canaria S.L.U.	C. Teobaldo Power 1, Maspalomas, Španjolska
Moderna Ventures B.V.	Naritaweg 165, Amsterdam, Nizozemska
Moderna Ventures S.A.	Via Industrie 25, 6512 Giubiasco, Švicarska
M Plus Smart Hub Romania SRL	Splaiul Independenței nr. 319, Sectorul 6, Cladire ob. 403A, Scara 1, Etaj 2 Dreapta, Bukurešt, Rumunjska
Zeleni Horizont d.o.o.	Šmartinska cesta 52, 1000 Ljubljana, Slovenija
Real Estate Development projekti - Projekt Vukovarska d.o.o.	Ulica grada Vukovara 23, Zagreb, Hrvatska
SIA M+ Latvia	Muitas iela 1, LV-1010, Riga, Latvija
M+ Slovakia, s.r.o.	Jarošova 1, Bratislava - mestská časť Nové Mesto 831 03, Bratislava, Slovačka
VIZUAL 2 d.o.o.	Ulica grada Vukovara 23, Zagreb, Hrvatska
Workplace Projekt - Adria d.o.o. za usluge	Ulica grada Vukovara 23, Zagreb, Hrvatska
Workplace Projekt d.o.o. za usluge	Ulica grada Vukovara 23, Zagreb, Hrvatska
MPS Integration d.o.o.	Bulevar Milutina Milankovića 11g, Beograd, Srbija
Integrator Holding d.o.o.	Bulevar Milutina Milankovića 11g, Beograd, Srbija
Manpower d.o.o., Slovenia	Vilharjeva cesta 46, Ljubljana, Slovenija

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u tisućama eura)

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

1.2. Ovisna društva (nastavak)

Tvrtke ovisnih subjekata	Sjedište
Workplace Projekt d.o.o. za usluge	Ulica grada Vukovara 23, Zagreb, Hrvatska
MPS Integration d.o.o.	Bulevar Milutina Milankovića 11g, Beograd, Srbija
Integrator Holding d.o.o.	Bulevar Milutina Milankovića 11g, Beograd, Srbija
Manpower d.o.o., Slovenia	Vilharjeva cesta 46, Ljubljana, Slovenija
ManpowerGroup Bulgaria	14, Filip Kutev str, Sofia, Bugarska
Manpower Bulgaria	14, Filip Kutev str, Sofia, Bugarska
Business Integrator d.o.o.	Bulevar Milutina Milankovića 11g, Beograd, Srbija
Manpower Munkaerő Szervezési Kft	Váci road 76., Budapest, Mađarska
Manpower Business Solutions Kft	Váci road 76., Budapest, Mađarska
Manpower d.o.o.	Ulica grada Vukovara 23, 10000 Zagreb, Hrvatska
Manpower Savjetovanje d.o.o.	Ulica grada Vukovara 23, 10000 Zagreb, Hrvatska
Manpower d.o.o.	Bulevar Milutina Milankovića 11g, Beograd, Srbija
Manpower d.o.o.	Fra Andjela Zvizdovica 1, Sarajevo, Bosna i Hercegovina
Manpower Business Solutions d.o.o.	Bulevar Milutina Milankovića 11g, Beograd, Srbija
VORKPLEJS PROJEKT DOOEL SKOPJE	Filip Vtori Makedonski 3, Skopje, Sjeverna Makedonija
VORKPLEJS POSREDOVANJE I PRIVREMENO VRABOTUVANJE	Filip Vtori Makedonski 3, Skopje, Sjeverna Makedonija
Buzzeasy AI Kft	Alkotás utca 50., Budimpešta, Mađarska
Kanatol IEDC Limited	Nicosia 10-12 Florinis Street, Cipar
Future Food Resolutions d.o.o.	Ulica grada Vukovara 23, 10000 Zagreb, Hrvatska
Future Food Resolutions Dva d.o.o.	Ulica grada Vukovara 23, 10000 Zagreb, Hrvatska
Panvita Holding d.o.o.	Lendavska 5, Rakičan, Slovenija
Panvita d.o.o.	Lendavska 5, Rakičan, Slovenija
Panvita Kmetijstvo d.o.o.	Lendavska 5, Rakičan, Slovenija
Panvita Prašičereja d.o.o.	Lendavska 5, Rakičan, Slovenija
Panvita Veterina d.o.o.	Lendavska 5, Rakičan, Slovenija
Panvita Posestvo Motvarjevci d.o.o.	Motvarjevci 48, Prosenjakovci, Slovenija
Panvita SK Motvarjevci d.o.o.	Motvarjevci 48, Prosenjakovci, Slovenija
Panvita PRM d.o.o.	Ljutomerska cesta 28B, Gornja Radgona, Slovenija
Panvita Agromerur d.o.o.	Industrijska ulica 8, Murska Sobota, Slovenija
Panvita MIR d.d.	Ljutomerska cesta 28B, Gornja Radgona, Slovenija
Panvita Mesnine d.o.o.	Rakičan, Lendavska 5, Slovenija
Panvita AVE d.o.o.	Narodnog fronta 12, Beograd, Srbija

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

1.3. Broj zaposlenih

Broj zaposlenih na dan 31. prosinca 2024. godine iznosi 15.285 djelatnika (31. prosinca 2023. godine iznosio je 13.930 djelatnika).

1.4. Uprava Društva

Darko Horvat – Predsjednik Uprave

Tomislav Glavaš – Član Uprave

1.5. Nadzorni odbor Društva

Tamara Sardelić, predsjednik Nadzornog odbora:

Philipp Rösler, zamjenik predsjednika Nadzornog odbora;

Ulf Gartzke, član Nadzornog odbora;

Joško Miliša, član Nadzornog odbora;

Ana Babić, član Nadzornog odbora – predstavnik radnika

2. USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARADA FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA

2.1. Prva primjena novih izmjena postojećih standarda koje su na snazi za tekuće izvještajno razdoblje

Grupa je u tekućoj godini primijenila nekoliko izmjena MSFI-jeva koje je objavio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde (IASB) i usvojio EU, a koje se obvezno primjenjuju za obračunska razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2024.

Standard	Naziv
Izmjene MRS-a 1	Klasifikacija obveza kao kratkoročnih ili dugoročnih te dugoročnih obveza s kovenantama
Izmjene MRS-a 7 i MSFI-a 7	Ugovori o financiranju dobavljača
Izmjene MSFI-a 16	Obveze po osnovi najma kod prodaje i povratnog najma

Njihovo usvajanje nije imalo značajan utjecaj na objave ili na iznose iskazane u ovim financijskim izvještajima.

2.2. Novi i prerađeni MSFI-jevi koji su objavljeni i usvojeni u EU, ali još nisu stupili na snagu

Na datum odobrenja ovih financijskih izvještaja, Grupa nije primijenilo sljedeće nove i revidirane međunarodne računovodstvene standarde koje je izdala i usvojila EU, ali još nisu na snazi:

Standard	Naziv	Datum stupanja na snagu
Izmjene MRS-a 21	Nedostatak razmjenjivosti	1. siječnja 2025.

Grupa ne očekuje da će usvajanje gore navedenih standarda imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe u budućim razdobljima.

2. USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDA FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA (NASTAVAK)

2.3. Novi i prerađeni MSFI-jevi koji su objavljeni od strane IASB, ali još nisu usvojeni u EU

MSFI-jevi trenutačno usvojeni u Europskoj uniji ne razlikuju se značajno od propisa koje je donio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde (IASB), izuzev sljedećih standarda i izmjena postojećih standarda, o čijem usvajanju Europska unija na datum objave financijskih izvještaja još nije donijela odluku:

Standard	Naziv	Status usvajanja od strane EU
Izmjene MRS-a 9 i MSFI-a 7	Izmjene u klasifikaciji i mjerenju financijskih instrumenata (OMRS datum stupanja na snagu: 1. siječnja 2026.)	Još nije usvojeno od strane EU
Izmjene MSFI-a 1, MSFI-a 7, MSFI-a 9, MSFI-a 10 i MRS-a 7	Godišnja unapređenja MSFI računovodstvenih standarda – Izdanje 11 (OMRS datum stupanja na snagu: 1. siječnja 2026.)	Još nije usvojeno od strane EU
MSFI 18	Prezentacija i objave u financijskim izvještajima (OMRS datum stupanja na snagu: 1. siječnja 2027.)	Još nije usvojeno od strane EU
MSFI 19	Podružnice bez javne odgovornosti: Objave (OMRS datum stupanja na snagu: 1. siječnja 2027.)	Još nije usvojeno od strane EU
MSFI 14	Regulatorni računi odgode (OMRS datum stupanja na snagu: 1. siječnja 2016.)	Europska komisija odlučila je ne pokrenuti postupak odobrenja ovog privremenog standarda i pričekati konačni standard.
Izmjene MSFI-a 10 i MRS-a 28	Prodaja ili doprinos imovine između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog pothvata te daljnje izmjene	Postupak odobrenja odgođen je neodređeno vrijeme do završetka istraživačkog projekta o metodi udjela.

Grupa ne očekuje da će usvajanje gore navedenih standarda imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe u budućim razdobljima.

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Računovodstveno načelo

Financijski su izvještaji sastavljeni u skladu s MSFI-jevima koje je usvojila Europska unija (MSFI) i stoga su financijski izvještaji Grupe u skladu s člankom 4. Uredbe (EU) o međunarodnim računovodstvenim standardima.

Financijski izvještaji sastavljeni su po načelu povijesnog troška, kako je obrazloženo u računovodstvenim politikama koje slijede. Povijesni trošak temelji se uglavnom na fer vrijednosti naknade dane u zamjenu za dobra ili usluge.

Fer vrijednost je cijena koja bi bila ostvarena prodajom neke stavke imovine ili plaćena za prijenos neke obveze u urednoj transakciji između tržišnih sudionika na datum mjerenja, neovisno o tome bi li ona bila neposredno vidljiva ili procijenjena primjenom neke druge tehnike vrednovanja. Procjenjujući fer vrijednosti neke stavke imovine ili neke obveze, Grupa uzima u obzir ona obilježja koja bi uzeli u obzir i tržišni sudionici određujući cijenu imovine odnosno obveze na datum mjerenja. To je i osnova na kojoj je fer vrijednost mjerena, odnosno objavljena u ovim konsolidiranim financijskim izvještajima.

Grupa je reklasificirala određene troškove između pozicija troškovi usluga, troškovi osoblja te ostali operativni troškovi kako bi imala usporedive podatke za 2023. godinu.

Slijedi opis glavnih usvojenih računovodstvenih politika.

3.2. Vremenska neograničenost poslovanja

U trenutku odobrenja za izdavanje financijskih izvještaja, Uprava razumno očekuje da Grupa raspolaze odgovarajućim sredstvima za nastavak poslovanja u dogleđnoj budućnosti. Stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju financijskih izvještaja.

3.3. Osnova za konsolidaciju

Konsolidirani financijski izvještaji obuhvaćaju financijske izvještaje Društva i društava pod njegovom kontrolom ostvarenom do 31. prosinca svake godine. Kontrola je postignuta:

- ako Društvo ima prevlast u subjektu;
- ako je Društvo izloženo varijabilnosti prinosa ili ima prava po osnovi svog sudjelovanja u subjektu; i
- sposobno je temeljem svoje prevlasti utjecati na svoj prinos.

Društvo ponovno procjenjuje postojanje svoje kontrole kad činjenice i okolnosti upućuju na to da je došlo do promjene jednog ili više od triju gore navedenih elemenata kontrole.

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.3. Osnova za konsolidaciju (nastavak)

Kad Društvo u nekom subjektu u kojem je vlasnik određenog udjela ima manje od većine glasačkih prava, smatra da je ostvarilo prevlast u subjektu ako su glasačka prava koje Društvo ima dostatna da mu omoguće jednostrano usmjeravati relevantne aktivnosti toga subjekta. Društvo u ocjenjivanju dostatnosti svojih glasačkih prava za prevlast u subjektu razmatra sve bitne činjenice i okolnosti, uključujući:

- udjel svojih glasačkih prava u odnosu na udjel i podjelu glasačkih prava drugih osoba s pravom glasa;
- potencijalna glasačka prava Društva, drugih imatelja prava glasa ili drugih osoba;
- prava koja proizlaze iz drugih ugovornih odnosa; i
- sve dodatne činjenice i okolnosti koje upućuju na to da Društvo ima odnosno nema trenutačnu mogućnost usmjeravati relevantne poslove u vrijeme u koje je potrebno donijeti odluke, što uključuje način glasanja na prethodnim skupštinama dioničara.

Ovisno društvo konsolidira se, odnosno prestaje se konsolidirati od trenutka u kojem Društvo stekne, odnosno izgubi kontrolu nad njim. Rezultati ovisnih društava stečenih ili otuđenih tijekom godine uključuju se u konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti od datuma na koji je Društvo steklo kontrolu do datuma gubitka njegove kontrole nad ovisnim društvom. U financijskim izvještajima ovisnih društava su po potrebi provedena usklađenja radi usuglašavanja njihovih računovodstvenih politika s računovodstvenim politikama Grupe. Konsolidacijom se eliminira sva imovina i sve obveze, kao i sva vlasnička glavnica (tj. sav kapital), svi prihodi, rashodi te priljevi i odljevi novca koji se odnose na transakcije između članova Grupe.

Nekontrolirajući udjeli u ovisnim društvima određuju se zasebno od vlasničkog udjela Grupe u njima. Nekontrolirajući udjeli koji se odnose na postojeće vlasničke udjele koji njihovim imateljima daju pravo na razmjerni udjel u neto imovini subjekta u slučaju likvidacije, smiju se prilikom prvog knjiženja vrednovati, ili po fer vrijednosti, ili u visini njihovog razmjernog udjela u obračunanim i iskazanim iznosima utvrđive neto imovine stečenika. Metoda vrednovanja bira se za svako stjecanje pojedinačno. Preostali nekontrolirajući udjeli prvi se put vrednuju po fer vrijednosti. Nakon stjecanja, knjigovodstvena vrijednost nekontrolirajućih udjela iznos je udjela kod prvog priznavanja uvećan za udio nekontrolirajućih udjela u naknadnim promjenama vlasničke glavnice.

Dobit i gubitak te svaka stavka ostale sveobuhvatne dobiti dijele se na dio koji pripada vlasnicima Društva i dio koji pripada vlasnicima nekontrolirajućih udjela. Ukupna sveobuhvatna dobit ovisnih društava pripisuje se vlasnicima Društva i vlasnicima nekontrolirajućih udjela, čak i ako time dolazi do negativnog salda nekontrolirajućih udjela.

Promjene udjela Grupe u ovisnom Grupi koje nemaju za posljedicu njen gubitak kontrole nad ovisnim društvom obračunavaju se kao transakcije vlastitim kapitalom tj. vlasničkom glavnicom. Knjigovodstvene vrijednosti udjela Grupe i nekontrolirajućih udjela usklađuju se kako bi se iskazala promjena u njihovim relativnim udjelima u ovisnom Grupi. Svaka razlika između iznosa usklađenja nekontrolirajućih udjela i fer vrijednosti naknade plaćene odnosno primljene za stjecanje udjela iskazuje se izravno u sklopu vlasničke glavnice i pripisuje vlasnicima Društva.

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.3. Osnova za konsolidaciju (nastavak)

Dobit odnosno gubitak povezan s gubitkom kontrole Grupe nad ovisnim društvom iskazuje se u dobiti i gubitku kao razlika između: i) ukupne fer vrijednosti primljene naknade i fer vrijednosti eventualnog zadržanog udjela i ii) prethodne knjigovodstvene vrijednosti imovine (uključujući goodwill) i obveza ovisnoga društva te eventualnih nekontrolirajućih udjela. Svi iznosi koji su po osnovi ovisnog društva ranije bili iskazani u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti obračunavaju se kao da je Grupa izravno otuđila imovinu odnosno obveze toga društva, tj. prenose se u dobit i gubitak ili u neku od komponenti vlasničke glavnice sukladno važećim MSFI-jevima. Fer vrijednost zadržanog udjela u bivšem ovisnom Grupi na datum gubitka kontrole se kod kasnijeg obračunavanja prema MSFI-u 9 promatra kao fer vrijednost prilikom prvog priznavanja ili, ako je primjenjivo, kao trošak prilikom prvog priznavanja udjela u pridruženo društvo ili zajednički kontrolirani subjekt.

Kontrola nad ovisnim društvima

Grupa konsolidira određeni broj društava gdje nema većinski udjel u pravu glasa (eng. *Voting rights*). Grupa ima de facto kontrolu nad tim ovisnim društvima putem:

- Većinskog prava glasa na skupštinama, kojima omoguće Grupi da nominira i postavlja većinu u Upravama navedenih društava
- Odredbama unutar sklopljenih ugovora u trenutku ili nakon stjecanja navedenih društava
- Otvorenih call opcija nad udjelima u ovisnom društvu, koja je u novcu (eng. *in-the-money (ITM) call option*) i koja nema rok dospeljeća, odnosno trajne je prirode. Grupa nije ograničena u korištenju call opcija te je opcija značajna. Navedenom call opcijom Grupa ima kontrolu nad tom članicom te je stoga, ista, predmetom konsolidacije

Reorganizacija unutar Grupe pod zajedničkom kontrolom

Reorganizacijom unutar Grupe, kojom jedna članica stječe kontrolu nad drugom članicom, a iz koje ne proizlaze suštinske promjene, u ekonomskom smislu, su provedene u skladu s tzv. metodom udruživanja resursa (eng. *pooling of interest method*) vodeći se načelom računovodstva prethodnima (eng. *predecessor accounting*). Navedeno računovodstvo podrazumijeva slijedeće:

- Imovina i obveze ovisnih društava se iskazuju po njihovim trenutnim neto knjigovodstvenim iznosima u konsolidiranim financijskim izvještajima
- Goodwill se ne priznaje u konsolidiranim financijskim izvještajima
- Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti iskazuje rezultate ovisnih društava

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.4. Poslovne kombinacije

Preuzimanje, tj. stjecanje ovisnih društava i poslovanja se obračunava metodom stjecanja. Naknada, tj. činidba u sklopu poslovnog spajanja vrednuje se po fer vrijednosti, a to je ukupna fer vrijednost, na datum razmjene, imovine koju Grupa prenosi te obveza Grupe prema bivšim vlasnicima stečenika te udjela ili dionica koje je Društvo izdalo u zamjenu za kontrolu nad stečnikom. Troškovi povezani sa stjecanjem priznaju se u dobit ili gubitak kako nastaju. Na datum stjecanja, utvrđiva stečena imovina i utvrđive preuzete obveze priznaju se po njihovoj fer vrijednosti na datum stjecanja, izuzev:

- odgođene porezne imovine odnosno odgođenih poreznih obveza te obveza i imovine povezanih sa sporazumima o primanjima za zaposlene, koji se priznaju i mjere sukladno MRS-u 12, odnosno MRS-u 19;
- obveza ili vlasničkih instrumenata koji se odnose na stečenikove ili Grupine sporazume o plaćanju na temelju dionica sklopljene radi zamjene sporazuma o plaćanjima stečenika temeljenima na dionicama i mjere se na datum stjecanja sukladno MSFI-ju 2 (vidjeti dolje); i
- imovine (ili skupina za otuđenje) klasificirane kao namijenjene prodaji sukladno MSFI-ju 5, koja se mjeri sukladno tom standardu.

Goodwill se mjeri kao pozitivna razlika između zbroja prenesene naknade za stjecanje, iznosa nekontrolirajućeg udjela, ako postoji, i fer vrijednosti prethodnog vlasničkog udjela stjecatelja u subjektu, s jedne strane, te neto iznosa na datum stjecanja utvrđive stečene imovine i utvrdivih preuzetih obveza, s druge strane. Ako ponovnom procjenom bude utvrđeno da je udio Grupe u fer vrijednosti utvrđive neto imovine stečenika viši od zbroja prenesene naknade, iznosa nekontrolirajućeg udjela, ako postoji, i fer vrijednosti prethodnog vlasničkog udjela stjecatelja u subjektu, višak se priznaje odmah u dobiti i gubitku kao dobit od povoljne kupnje. Kad naknada koju Grupa prenosi u sklopu poslovnog spajanja uključuje sporazum o uvjetovanoj nepredviđenoj naknadi, ta se naknada vrednuje po fer vrijednosti na datum stjecanja i uključuje u naknadu koja se prenosi u sklopu poslovnog spajanja. Promjene fer vrijednosti nepredviđene naknade koje udovoljavaju kriterijima prihvatljivosti kao naknade u razdoblju vrednovanja, tj. mjerenja se usklađuju retrospektivno, zajedno s pripadajućim usklađenjima goodwilla. Usklađenja u razdoblju vrednovanja su ona usklađenja koja su posljedica dodatnih saznanja o činjenicama i okolnostima koja su postojala na datum stjecanja a koja su stečena u razdoblju vrednovanja, tj. mjerenja koje ne smije biti dulje od godine dana računajući od datuma stjecanja.

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.4. Poslovna spajanja (nastavak)

Način kasnijeg obračunavanja promjena fer vrijednosti nepredviđene naknade koje ne ispunjavaju kriterije prihvatljivosti kao usklađenja u razdoblju vrednovanja ovisi o načinu na koji je nepredviđena naknada razvrstana. Nepredviđena naknada iskazana u glavnici ne vrednuje se ponovno na kasnije izvještajne datume i njezino se plaćanje u kasnijim razdobljima obračunava i iskazuje u glavnici. Druge nepredviđene (uvjetovane) naknade se na kasniji izvještajni datum vrednuju po fer vrijednosti, uz prikaz promjena fer vrijednosti u dobiti i gubitku.

Kod poslovne kombinacije koje se odvija u fazama, udjeli koje je Grupa prije toga imala u stečenom subjektu (uključujući u zajedničkom upravljanju) ponovno se mjere po fer vrijednosti na datum stjecanja, a eventualna dobit, odnosno eventualni gubitak od ponovnog mjerenja priznaje se u dobiti i gubitku. Iznosi koji se odnose na udjel u stečeniku prije preuzimanja i prethodno su bili iskazani u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti prenose se u dobit i gubitak ako bi takav postupak bio primjeren da je došlo do otuđenja udjela.

Ako prvo obračunavanje poslovne kombinacije, nije dovršeno do kraja izvještajnog razdoblja u kojem je došlo do spajanja, Grupa iskazuje provizorne iznose po stavkama koje nisu konačno obračunane. Provizorni iznosi usklađuju se tijekom razdoblja mjerenja (vidjeti gore) ili se priznaje dodatna imovina ili dodatne obveze u skladu s novim saznanjima o činjenicama i okolnostima koje su postojale na datum stjecanja koje bi, da su bile poznate, utjecale na iznose priznate na taj datum.

3.5. Goodwill

Goodwill se prvotno obračunava i mjeri na način kako je navedeno u prethodnom poglavlju. Goodwill se ne amortizira, već se testira zbog umanjenja vrijednosti najmanje jednom godišnje. Radi testiranja na umanjenje, goodwill se raspoređuje na svaku jedinicu Grupe koja stvara novac (ili skupine takvih jedinica) od koje se očekuju koristi od sinergija koje proizlaze iz spajanja. Jedinica koja stvara novac na koju je goodwill raspoređen podvrgava se provjeri umanjenja vrijednosti jednom godišnje ili češće ako postoji naznaka o mogućem umanjenju njezine vrijednosti. Ako je nadoknadiivi iznos jedinice koja stvara novac niži od njezinog knjigovodstvenog iznosa, gubitak nastao umanjenjem prvo se raspoređuje tako da se umanji knjigovodstveni iznos goodwilla raspoređenog na jedinicu i zatim razmjerno na drugu imovinu jedinice koja stvara novac na osnovi knjigovodstvenog iznosa svakog sredstva u jedinici koja stvara novac. Jednom priznati gubitak od umanjenja vrijednosti goodwilla ne poništava se u idućem razdoblju. Prilikom otuđenja jedinice koja stvara novac, pripadajući iznos goodwilla ulazi u utvrđivanje dobiti ili gubitka od otuđenja.

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.6. Prihodi od ugovora s kupcima

Grupa priznaje prihode kako bi se prikazao prijenos obećane robe ili usluga kupcima u iznosu koji odražava naknadu za koju Grupa očekuje da ima pravo u zamjenu za tu robu ili usluge. Osnovno načelo iskazano je u okviru modela sukladno MSFI-u 15 koji se sastoji od pet koraka. Prihodi se sastoje od fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja za prodanu robu ili usluge u redovnom poslovanju Grupe. Prihodi su iskazani u iznosima koji su umanjeni za porez na dodanu vrijednost te eventualne popuste koji su sastavni dio ugovora s kupcima. Grupa priznaje prihode kada se iznos prihoda može pouzdano mjeriti, kada je vjerojatno da će Grupa ostvariti buduće ekonomske koristi i kada su zadovoljeni specifični kriteriji za segmente Grupe koje su opisane u nastavku.

1. Priznavanje prihoda – BPTO segment – usluga pružanja korisničke podrške

Prihod dolazi od raznih usluga povezanih sa uslugama korisničke podrške. Prihodi se priznaju u razdoblju u kojem su usluge izvršene. Usluge su priznate ili kao vrijeme koje je osoblje provelo na raznim komunikacijskim platformama (npr. Telefon, chat, e-pošta) ili kao količina obrađenih jedinica na raznim komunikacijskim platformama (npr. broj poziva, broj prodaja, broj e-mailova) ili kao broj dedikiranih osoba na određenom angažmanu ili projektu. Pružene usluge se prate ili internim ili eksternim operativnim alatima. Određeni ugovori predviđaju dodatne obračune u obliku ugovornog bonusa ili ugovorne kazne temeljenih na dostizanju ili nedostatku ugovorenih mjera povezanih sa poslovanjem. Sukladno tome, naknade u određenim ugovorima sadrže i varijabilni dio naknade. Iznosi povezani sa varijabilnim dijelom naknade nisu značajni i mogu se pouzdano utvrditi na svaki datum izvještavanja. Naknada ne sadržava elemente financiranja, jer je uobičajeni rok naplate potraživanja od 60 do 90 dana, što je u skladu s tržišnom praksom.

2. Priznavanje prihoda – BPTO segment – IT usluge

Grupa ostvaruje prihode u okviru IT usluga kroz dva tipa prihoda: prihodi od savjetodavnih usluga te prihodi od prodaje softwarea.

Savjetodavne usluge koje Grupa pruža se mogu podijeliti u dvije značajne skupine usluga: usluge vezane uz ugovorene projekte s kupcima te savjetodavne usluge koje se odnose na podršku kupcima temeljem ugovorenih cjenika. Savjetodavne usluge vezane uz ugovorene projekte (npr. instalacije i/ili razvijanje različitih softverskih proizvoda za specijalizirane poslovne operacije) se iskazuju kao činidba ispunjena kroz vrijeme. Prihod se iskazuje u financijskim izvještajima temeljem stupnja dovršenosti ugovora. Grupa prilikom ugovaranja projekata definira budžet sati koji su potrebni da se isti realizira. Sukladno tome, Uprava i stručne službe su ocijenili da je stupanj dovršenosti, koji se određuje kao dio vremena koje je proteklo do kraja izvještajnog razdoblja u odnosu na ukupno očekivano vrijeme trajanja projekta odgovarajuća mjera napretka do potpunog ispunjenja obveze na činidbu u skladu s MSFI-em 15. S obzirom da su projekti takve prirode da su vezani uz utrošak vremena svakog programera, protek vremena na projektu predstavlja prikaz odrađenog odnosno isporučenog. Savjetodavne usluge podrške podrazumijevanju standardne usluge koje se isporučuju na osnovi sata i priznaju se u određenom trenutku isporuke usluga temeljem ugovorenih cjenika.

Savjetodavna usluga podrške se smatra razlučivom uslugom jer je Grupa redovito pruža drugim potrošačima na pojedinačnoj osnovi te je potrošačima mogu pružiti drugi pružatelji usluga na tržištu. Popusti se ne uzimaju u obzir jer se oni odobravaju samo u rijetkim okolnostima i nisu značajni.

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.6. Prihodi od ugovora s kupcima (nastavak)

2. Priznavanje prihoda – BPTO segment – IT usluge (nastavak)

Savjetodavna usluga podrške se smatra razlučivom uslugom jer je Grupa redovito pruža drugim potrošačima na pojedinačnoj osnovi te je potrošačima mogu pružiti drugi pružatelji usluga na tržištu. Popusti se ne uzimaju u obzir jer se oni odobravaju samo u rijetkim okolnostima i nisu značajni.

Grupa prodaje software izravno kupcima u sklopu ugovora o prodaji software-a i pružanju usluga ili zasebnim ugovorima o prodaji software-a. Prihod se iskazuje u određenom trenutku kad je kontrola nad opremom prenesena kupcima, te se prodaja opreme smatra zasebnom razlučivom obvezom isporuke. Prijenos kontrole kupcu podrazumijeva fizičko posjedovanje i korištenje software-a od strane kupca, prijenos svih prava korištenja i rizika od uporabe software-a kupcu, kao i ostvarivanje prava na naplatu od strane Grupe. Proces prodaje software-a u većini slučajeva ispunjava uvjet da prijenos kontrole nastaje nakon što je roba isporučena na konkretnu lokaciju kupca. Cijene transakcija po ovim ugovorima uobičajeno su nepromjenjive i uglavnom se naplaćuju nakon isporuke software-a i obavljenih usluga montaže. Naknada ne sadržava elemente financiranja, jer je uobičajeni rok naplate potraživanja od 60 do 90 dana, što je u skladu s tržišnom praksom.

3. Priznavanje prihoda – HR segment

Grupa ostvaruje prihode od prodaje usluga privremenog osoblja, prodaje usluge selekcije i zapošljavanja kandidata te kadrovske administracije i drugih usluga. Prihodi se priznaju u razdoblju u kojem su usluge izvršene. Naknada ne sadržava elemente financiranja, jer je uobičajeni rok naplate potraživanja od 60 do 90 dana, što je u skladu s tržišnom praksom.

4. Priznavanje prihoda – eCommerce segment – Usluga preprodaje turističkih aranžmana

Prihod od preprodaje turističkih aranžmana priznaje se kao provizija ili naknada ostvarena za pružene usluge u svojstvu agenta. Provizija ili ostvarena naknada priznaje se u iznosu koji odražava naknadu na koju društvo ima pravo u zamjenu za pružene usluge. Svi troškovi nastali za stjecanje ili ispunjenje ugovora priznaju se odvojeno i ne uključuju se u mjerenje prihoda. Sve poticaje ili bonuse ponuđene kupcima priznaju se kao smanjenje provizije ili naknade ostvarene kada kupac ispuni povezanu obvezu izvedbe. Porezi prikupljeni od kupaca isključuju se iz prihoda i izvješćuju se odvojeno, a svi povrati novca ili krediti koje se pruže kupcima priznaju se kao smanjenje provizije ili ostvarene naknade. Naknada ne sadržava elemente financiranja.

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.6. Prihodi od ugovora s kupcima (nastavak)

5. Priznavanje prihoda – Prehrambeni segment

Grupa obračunava ugovor s kupcem ako su ispunjeni svi sljedeći kriteriji: ugovorne strane su odobrile ugovor i obvezale se ispuniti svoje obveze; Grupa može definirati prava svake strane u odnosu na robu ili usluge koje se prenose, tvrtka može odrediti uvjete plaćanja za robu ili usluge koje se prenose, ugovor ima komercijalnu suštinu i vjerojatno je da će tvrtka primiti naknadu na koju ima pravo u zamjenu za robu ili usluge koje treba prenijeti na kupca (uzimajući u obzir sposobnost i spremnost kupca da plati taj iznos naknade do datuma dospeljeća).

Prihod se priznaje po cijeni transakcije kada je ispunjena obveza izvršenja (prijenos obećanih dobara ili usluga na kupca s prijenosom kontrole). Na temelju toga, priznati prihod može biti niži od cijene navedene u ugovoru ako je naknada varijabilna jer tvrtka može ponuditi kupcu sniženu cijenu ili opciju povrata robe.

Za svaku obvezu izvršenja Grupa određuje hoće li se ispunjavati postupno ili u određenom trenutku. Ako se obveza izvršenja postupno ispunjava, prihodi trećih strana priznaju se postupno prema ispunjenju obveze.

Prihodi od prodaje gotovih proizvoda, robe i materijala priznaju se kada tvrtka isporuči robu kupcu; kupac je prihvatio robu, a naplativost povezanih potraživanja je razumno osigurana.

Prihodi od prodaje usluga priznaju se u obračunskom razdoblju u kojem su usluge obavljene, na temelju završetka transakcije, procijenjene na temelju stvarno obavljene usluge kao razmjernog udjela u ukupnim uslugama.

Prihodi od obračunatih zateznih kamata i povezanih potraživanja priznaju se kada su nastali ako je vjerojatno da će ekonomske koristi povezane s transakcijom pritjecati u Grupu. U suprotnom, obračunate zatezne kamate knjiže se kao potencijalna imovina i priznaju u poslovnim knjigama društva nakon plaćanja.

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.7. Najmovi

Grupa kao najmoprimac

Grupa procjenjuje je li riječ o ugovoru o najmu odnosno sadržava li ugovor najam, na početku ugovora. Grupa iskazuje imovinu s pravom korištenja i pripadajuću obvezu po najmu u pogledu svih najmovi u kojima je ona najmoprimac, osim kad je riječ o kratkoročnim najmovima (definiranim kao najmovima čije trajanje iznosi 12 mjeseci ili manje) te najmove imovine male vrijednosti (kao što su tableti i osobna računala, uredski namještaj i telefoni). Za takve najmove Grupa pravocrtno priznaje plaćanja najma kao poslovni rashod tijekom trajanja najma, osim ako neka druga sustavna osnova kvalitetnije ne odražava vremensku dinamiku trošenja ekonomskih koristi od imovine koje se drži u najmu.

Obveza po najmu prvi se put mjeri u visini sadašnje vrijednosti plaćanja najma koja na datum početka nisu podmirena, umanjena uporabom stope koja proizlazi iz najma. Ako tu stopu nije moguće odrediti, Grupa se najčešće služi svojom kamatnom stopom zaduživanja.

Plaćanja najma obuhvaćena mjerenjem obveze po najmu obuhvaćaju:

- fiksna plaćanja najma (uključujući plaćanja najma koja su u biti fiksna), umanjena za primljene poticaje za najam;
- cijenu izvršenja mogućnosti kupnje ako je izvjesno da će najmoprimac iskoristiti tu mogućnost.

Obveze po najmu prezentiraju se kao zasebna stavka u izvještaju o financijskom položaju.

Obveza po najmu naknadno se mjeri povećanjem knjigovodstvene vrijednosti kako bi odražavala kamate na obveze po najmu (primjenom metode efektivne kamate) te smanjenjem knjigovodstvene vrijednosti kako bi odražavala izvršena plaćanja najma.

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.7. Najmovi (nastavak)

Imovina s pravom korištenja obuhvaća početno mjerenje predmetne obveze po najmu, plaćanja najma na dan početka najma ili prije toga, umanjeno za primljene poticaje za zaključenje poslovnog najma i sve početne izravne troškove. Oni se naknadno mjere po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti. Amortizacija započinje na datum početka najma. Imovina s pravom korištenja amortizira se kroz razdoblje najma ili vijek korištenja, ovisno o tome što je kraće.

Imovina s pravom korištenja prezentira se kao zasebna stavka u izvještaju o financijskom položaju.

Grupa primjenjuje MRS 36 kako bi ustanovila je li vrijednost imovine s pravom korištenja umanjena odnosno jesu li za nju obračunati bilo kakvi gubici zbog umanjenja vrijednosti, kako je opisano u politici „Nekretnine i oprema”.

Grupa kao najmodavac

Grupa sklapa ugovore o najmu kao najmodavac s obzirom na svoja određena ulaganja u nekretnine. Grupa iznajmljuje poslovne prostore.

Najmovi u kojima je Grupa najmodavac klasificiraju se kao financijski ili poslovni najmovi. Najam se klasificira kao financijski najam ako se njime na najmoprimca prenose gotovo svi rizici i koristi povezani s vlasništvom nad odnosnom imovinom. Svi drugi najmovi klasificiraju kao poslovni najmovi.

Prihodi od najamnina temeljem poslovnog najma priznaju se pravocrtno tijekom razdoblja predmetnog najma. Početni izravni troškovi nastali u fazi pregovaranja i ugovaranja uvjeta poslovnog najma pripisuju se knjigovodstvenom iznosu predmeta najma i priznaju pravocrtno tijekom razdoblja najma.

Kada ugovor obuhvaća komponente koje se odnose na najam i komponente koje se ne odnose na najam, Grupa primjenjuje MSFI 15 za raspodjelu naknade u skladu s ugovorom za svaku komponentu.

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.8. Strane valute

Prilikom sastavljanja financijskih izvještaja pojedinih subjekata unutar Grupe, transakcije u valutama koje nisu funkcijska valuta subjekta, tj. u stranim valutama evidentirane su primjenom valutnih tečajeva na snazi na datum transakcije. Monetarna imovina i obveze u stranim valutama se na kraju svakog izvještajnog razdoblja ponovno preračunavaju po tečaju važećem na kraju toga razdoblja. Nemonetarne stavke iskazane po fer vrijednosti koje su nominirane u stranim valutama ponovno se preračunavaju po tečaju važećem na datum utvrđivanja njihove fer vrijednosti. Nemonetarne stavke u stranoj valuti koje se vode po povijesnom trošku se ne preračunavaju ponovno.

Tečajne razlike uključuju se u dobit i gubitak razdoblja u kojem nastaju, izuzev:

- tečajnih razlika po primljenim zajmovima i posudbama u stranoj valuti koji se odnose na imovinu u izgradnji namijenjenu budućoj proizvodnji, koje se uključuju u nabavnu vrijednost te imovine ako se promatraju kao usklađenje troškova kamata na obveze po tim zajmovima i posudbama i
- tečajnih razlika s naslova monetarnih potraživanja ili obveza iz odnosa s inozemnim dijelovima poslovanja čija namira nije planirana ni izgledna u bliskoj budućnosti, te koje stoga sačinjavaju dio neto ulaganja u inozemno poslovanje, koje se prvo priznaju u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti i prilikom prodaje cijelog ili dijela neto ulaganja prenose s glavnice u dobit i gubitak.

U ovim konsolidiranim financijskim izvještajima imovina i obveze inozemnih dijelova poslovanja Grupe preračunati su primjenom valutnih tečajeva važećih na kraju izvještajnog razdoblja. Prihodi i rashodi preračunavaju se primjenom prosječnog valutnog tečaja za izvještajno razdoblje, osim kod značajnih fluktuacija valutnih tečajeva, i u tom se slučaju upotrebljavaju valutni tečajevi važeći na datum transakcije. Eventualne tečajne razlike iskazuju se u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti i akumuliraju u pričuvu iz preračuna stranih valuta (te pripisuju nekontrolirajućim interesima ako postoje).

Prilikom prodaje inozemnog poslovanja, tj. prodaje cijelog udjela Grupe u inozemnom poslovanju kojom Grupa gubi kontrolu nad ovisnim društvom u čijem je sastavu inozemno poslovanje ili kod djelomične prodaje udjela u zajedničkom poslu ili pridruženom društvu u čijem je sastavu inozemno poslovanje i zadržani udjel u tom inozemnom poslovanju postaje financijskom imovinom, sve tečajne razlike akumulirane u pričuvu iz preračuna stranih valuta s naslova inozemnog poslovanja pripisive vlasnicima Grupe prenose se u dobit i gubitak.

U slučajevima kada se članica grupe klasificira kao hiperinflacijsko gospodarstvo, primjenjuje se indeksacija sukladno MRS-u 29. U 2022. godini, Republika Turska ispunila je uvjete MRS-a 29 za navedenu klasifikaciju, te su odgovarajući indeksi primijenjeni na 2023. i 2024. godinu.

Metodologija koja se koristi tijekom indeksacije je kako slijedi:

- Od datuma bilance sve stavke osim onih s prikazanom trenutnom kupovnom moći indeksiraju se korištenjem odgovarajućih općih koeficijenata indeksa cijena;
- Monetarna imovina i obveze u financijskim izvještajima ne indeksiraju se jer su na datum bilance prikazane s tekućom kupovnom moći. Novčane stavke su novac i te stavke koje se plaćaju ili naplaćuju u novcu;

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.8. Strane valute (nastavak)

- Nenovčana imovina i obveze u financijskim izvještajima prepravljaju se odražavanjem promjena indeksa opće cijene na troškove nabave i akumulirane iznose amortizacije tijekom razdoblja od datuma kupnje ili početnog priznavanja do datuma bilance. Stoga se materijalna i nematerijalna imovina, društva kćeri i slična imovina indeksiraju preko njihovih kupovnih vrijednosti kako ne bi premašili njihove tržišne vrijednosti. Iznosi uključeni u vlasnički kapital dioničara prepravljani su kao rezultat primjene općih indeksa cijena u razdobljima kada su se ti iznosi dogodili unutar Grupe;
- Sve stavke u računu dobiti i gubitka indeksiraju se s koeficijentima izračunatim u razdobljima u kojima su nastali i
- Dobitak ili gubitak na neto monetarnoj poziciji kao rezultat opće inflacije je razlika u prilagodbama nenovčane imovine, vlasničkog kapitala i računa dobiti ili gubitka. Taj dobitak ili gubitak izračunat na neto monetarnoj poziciji uključen je u neto dobit / (gubitak) za razdoblje.

Nadalje, kod djelomične prodaje ovisnog Društva u čijem sastavu je inozemno poslovanje kojom Grupa ne gubi kontrolu nad ovisnim društvom, dio kumulativnih tečajnih razlikama ponovno se pripisuje nekontrolirajućim udjelima razmjerno prodanom dijelu i ne uračunava u dobit ili gubitak. Kod svih drugih djelomičnih prodaja, tj. djelomične prodaje pridruženih subjekata kod koje Grupa ne gubi značajan utjecaj, dio kumulativnih tečajnih razlika prenosi se u dobit ili gubitak razmjerno prodanom dijelu.

Usklađenje goodwilla i usklađenja po fer vrijednosti zbog stjecanja inozemnog poslovanja obračunavaju se kao imovina i obveze inozemnog poslovanja i preračunavaju po zaključnom tečaju. Pri tom nastale tečajne razlike iskazuju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.9. Državne potpore

Državne potpore ne priznaju se sve dok ispunjenje uvjeta za dobivanje državne potpore i primitak potpore ne postanu realno izvjesni.

Državne potpore priznaju se u dobit ili gubitak sustavno kroz razdoblje u kojem Grupa troškove koji trebaju biti pokriveni potporom priznaje kao rashod. Konkretno, državne potpore kod kojih je osnovni uvjet da Grupa nabavi, izgradi ili na neki drugi način stekne dugotrajnu imovinu (uključujući nekretnine i opremu) iskazuju se u izvještaju o financijskom položaju kao prihodi budućih razdoblja i prenose u dobit ili gubitak sustavno i racionalno tijekom korisnog vijeka predmetne imovine. Potraživanja temeljem državnih potpora s naslova nadoknade već nastalih troškova ili gubitaka ili radi pružanja trenutačne financijske potpore Grupi bez budućih povezanih troškova priznaju se u dobit i gubitak razdoblja u kojem nastane potraživanje po njima.

Odgođeni prihod

Odgođeni prihod predstavlja državne poticaje koje Grupa dosljedno priznaje kao prihod tijekom korisnog vijeka relevantne imovine. Državni poticaji uključuju potpore dobivene za nabavu dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine. Odgođeni prihodi prenose se u prihode razmjerno obračunatoj amortizaciji pripadajuće dugotrajne imovine. Državne pomoći u *food* operativnom segmentu poput subvencija i bespovratnih sredstava često su usmjerene na stabilizaciju poljoprivrednog tržišta, poticanje održivih praksi ili pružanje pomoći tijekom katastrofa. Poljoprivredne potpore priznaju se kada postoji razumno jamstvo da će poduzeće ispuniti uvjete vezane uz njih i da će potpora biti primljena. Prihod se sustavno priznaje tijekom razdoblja u kojima subjekt ima povezane troškove koje potpore namjeravaju nadoknaditi.

3.10. Otpremnine

Obveze za otpremnine se priznaju kad Grupa prijevremeno prekine Ugovor o radu sa radnikom ili odlukom radnika da dragovoljno prihvati prekid radnog odnosa u zamjenu za naknadu, odnosno prilikom odlaska u redovnu ili prijevremenu mirovinu. Grupa priznaje obveze za otpremnine kada je dokazivo preuzela obvezu prekinuti radni odnos sa sadašnjim radnicima na osnovu detaljnog formalnog plana, bez mogućnosti da od njega odustane ili kada osigurava otpremnine kao rezultat ponude da potakne dragovoljno raskidanje radnog odnosa, odnosno prilikom odlaska u prijevremenu mirovinu. Obveza za otpremnine pri redovnom odlasku u mirovinu iskazana je kao sadašnja vrijednost obveza za jednokratne otpremnine prilikom redovnog umirovljenja na datum bilance. Obvezu mjeri nezavisni aktuar jednom godišnje. Aktuarski dobiti i gubici koji proizlaze iz usklada i promjena temeljenih na iskustvu u aktuarskim pretpostavkama iskazuju se u razdoblju u kojemu nastaju direktno u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Kamata iz aktuarskog izračuna iskazuje se u računu dobiti i gubitka, u sklopu rashoda od kamata. Otpremnine koje dospijevaju u razdoblju duljem od 12 mjeseci nakon datuma bilance, diskontiraju se na njihovu sadašnju vrijednost.

3.11. Kratkoročna i druga dugoročna primanja zaposlenih

Za primanja koja zaposlenici akumuliraju na osnovi plaća, godišnjih odmora i bolovanja priznaje se kao obveza u razdoblju pružanja predmetne usluge u visini nediskontiranog očekivanog iznosa naknade koji će trebati isplatiti u zamjenu za navedenu uslugu.

Obveze koje se odnose na kratkoročna primanja mjere se u nediskontiranom očekivanom iznosu naknade koju će trebati isplatiti u zamjenu za navedenu uslugu.

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.12. Oporezivanje

Rashod temeljem poreza na dobit je zbroj tekuće porezne obveze i odgođenih poreza.

Tekući porez

Tekuća porezna obveza temelji se na oporezivoj dobiti tekuće godine. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti iskazane u dobiti i gubitku jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili odbitne u drugim godinama kao ni stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obveza Grupe izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na kraju izvještajnog razdoblja na snazi odnosno uskoro na snazi.

Rezerviranje se priznaje za pitanja za koja je izračun poreza nesiguran, ali je vjerojatno da će doći do odljeva sredstava poreznom tijelu. Rezerviranja se mjere prema najboljoj mogućoj procjeni iznosa koji se očekuje biti plaćen. Procjena se temelji na prosudbi poreznih stručnjaka unutar Društva u skladu s prethodnim iskustvom u takvim aktivnostima te u određenim slučajevima na temelju poreznih savjeta neovisnih stručnjaka.

Odgođeni porez

Odgođeni porez priznaje se temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u financijskim izvještajima i pripadajuće porezne osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti, a obračunava se metodom bilančne obveze. Odgođene porezne obveze u pravilu se iskazuju po svim privremenim oporezivim razlikama, a odgođena porezna imovina priznaje se do visine vjerojatno raspoloživog iznosa oporezive dobiti koji će omogućiti korištenje porezne olakšice povezane s odbitnim privremenim razlikama. Odgođene porezne obveze i odgođena porezna imovina se ne priznaju ako privremena razlika proizlazi iz početnog priznavanja ostale imovine i ostalih obveza (osim u slučaju poslovnog spajanja) u transakciji koja ne utječe ni na oporezivu niti na računovodstvenu dobit. Odgođena porezna obveza ne priznaje se ni po osnovi privremenih razlika kod prvog priznavanja goodwilla.

Odgođene porezne obveze se priznaju i temeljem oporezivih privremenih razlika koje proizlaze iz ulaganja u ovisna i pridružena društva, izuzev u slučaju kad je Grupa u mogućnosti utjecati na poništenje privremene razlike i kad je vjerojatno da se privremena razlika neće poništiti u doglednoj budućnosti. Odgođena porezna imovina koja proizlazi iz odbitnih privremenih razlika povezanih s ulaganjima i udjelima ove vrste obračunava se i iskazuje se samo do visine vjerojatno raspoloživog iznosa oporezive dobiti koji će omogućiti korištenje olakšice na osnovi odbitnih privremenih razlika i ako se njihovo poništenje očekuje u doglednoj budućnosti.

Knjigovodstvena vrijednost odgođene porezne imovine provjerava se na svaki izvještajni datum i umanjuje u mjeri u kojoj više nije vjerojatno postojanje dostatne oporezive dobiti koja bi omogućila realizaciju cijelog ili dijela porezne imovine.

Odgođeni porez obračunava se prema poreznim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u razdoblju u kojem će doći do podmirenja obveze, odnosno realizacije imovine na temelju poreznih stopa i poreznih zakona koji su na kraju izvještajnog razdoblja na snazi ili u postupku donošenja.

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.13. Nekretnine, postrojenja i oprema

Građevinski objekti koji se upotrebljavaju u isporuci dobara odnosno usluga ili za administrativne svrhe iskazani su u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju po povijesnom trošku, umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Amortizacija dugotrajne materijalne imovine u pripremi, koja se obračunava na istoj osnovi kao i za ostale nekretnine, započinje kad je sredstvo spremno za namjeravanu uporabu. Oprema se iskazuje po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti.

Amortizacija se obračunava na način da se nabavna vrijednost (trošak) odnosno procijenjena vrijednost imovine, osim dugotrajne materijalne imovine u pripremi, otpisuje tijekom procijenjenog vijeka uporabe primjenom pravocrtne metode, na sljedećim osnovama:

Zgrade	3-5 % godišnje
Oprema	15-25 % godišnje
Višegodišnji nasadi	4-6,5 % godišnje

Procijenjeni vijek uporabe, ostatak vrijednosti i metoda amortizacije preispituju se na kraju svakog izvještajnog razdoblja, pri čemu se učinci eventualnih promjena procjena obračunavaju prospektivno.

Građevinski objekti i oprema prestaju se obračunavati i iskazivati prilikom prodaje ili kada se od nastavka njihove uporabe više ne očekuju buduće ekonomske koristi. Dobit odnosno gubitak od prodaje ili rashodovanja stavke utvrđuje se kao razlika između priljeva ostvarenih prodajom i knjigovodstvene vrijednosti predmetnog sredstva koja se priznaje u dobit ili gubitak.

3.14. Imovina namijenjena prodaji

Dugotrajna imovina klasificirana kao namijenjena prodaji mjeri se po nižoj vrijednosti između knjigovodstvene vrijednosti i fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje. Dugotrajna imovina klasificira se kao namijenjena prodaji ako će se njihova knjigovodstvena vrijednost nadoknaditi kroz transakciju prodaje, a ne nastavkom korištenja. Ovaj uvjet smatra se ispunjenim samo ako je prodaja vrlo vjerojatna i ako je imovina (ili grupa za otuđenje) odmah dostupna za prodaju u svom sadašnjem stanju. Uprava mora biti predana planu prodaje, koji bi trebao dovesti do priznavanja prodaje u roku od jedne godine od datuma klasifikacije.

Kada je Grupa obvezna prema planu prodaje koji uključuje gubitak kontrole nad ovisnim društvom, sva imovina i obveze tog ovisnog društva klasificiraju se kao namijenjene prodaji kada su ispunjeni gore navedeni kriteriji, neovisno o tome hoće li Grupa zadržati manjinski udio u bivšem ovisnom društvu nakon prodaje.

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.15. Biološka imovina

Jedinica količine ubranog poljoprivrednog proizvoda iz biološke imovine mjeri se pri početnom priznavanju po fer vrijednosti umanjenoj za troškove prodaje u vrijeme žetve.

Ova vrijednost izvorna je vrijednost pri početnom priznavanju zaliha proizvoda. Dobit ili gubitak koji proizlazi iz početnog priznavanja požnjevenih poljoprivrednih proizvoda po fer vrijednosti umanjenoj za troškove prodaje priznaje se u računu dobiti i gubitka kroz poslovne prihode i rashode. Ako se fer vrijednost požnjevenih poljoprivrednih proizvoda iz biološke imovine subjekta ne može pouzdano izmjeriti, požnjeveni poljoprivredni proizvodi vrednuju se po troškovima proizvodnje.

Grupa vrednuje svinje u tovu po fer vrijednosti, koristeći cijenu dionica objavljenu na austrijskoj burzi AMA. Perad namijenjena reprodukciji klasificira se kao kratkotrajna imovina, jer se koristi u proizvodnom ciklusu koji traje kraće od jedne godine, odnosno do kraja ekonomski korisnog vijeka jedinke te se sukladno klasifikaciji ne amortizira. Troškovi povezani s uzgojem i održavanjem reproduktivne peradi – uključujući troškove hrane, zdravstvene skrbi i druge direktne troškove – uključuju se u njezinu knjigovodstvenu vrijednost do trenutka kada postane spremna za proizvodnju. Nakon toga, perad za reprodukciju ostaje vrednovana po knjigovodstvenoj vrijednosti do kraja korisnog ciklusa, a otpisi se priznaju pri otpadu ili prodaji.

3.16. Zalihe

Kvantitativnu jedinicu zalihe materijala Grupa vrednuje po nižoj vrijednosti između neto ostvarive vrijednosti i nabavne cijene koja se sastoji od nabavne cijene, uvoznih carina i izravnih troškova nabave. Kupoprodajna cijena umanjena je za odobrene popuste. Izravni troškovi nabave su troškovi prijevoza, troškovi utovara i istovara, troškovi osiguranja prijevoza i troškovi posredničke agencije.

Kvantitativna jedinica gotovih proizvoda ili nedovršene proizvodnje vrednuje se prema troškovima proizvodnje u strogom smislu; to su izravni materijalni troškovi, izravni troškovi rada, izravni troškovi usluga, izravni troškovi amortizacije i opći troškovi proizvodnje (to su troškovi materijala, usluga, rada i amortizacije koji se obračunavaju unutar proizvodnog procesa, ali se ne mogu izravno povezati s nastalim poslovnim učincima).

Kvantitativnu jedinicu zalihi trgovačke robe Grupa vrednuje po nižoj vrijednosti između neto ostvarive vrijednosti i nabavne cijene koja se sastoji od nabavne cijene, uvoznih carina i izravnih troškova nabave. Kupoprodajna cijena je umanjena za odobrene popuste. Izravni troškovi nabave su troškovi prijevoza, troškovi utovara i istovara, troškovi osiguranja prijevoza i troškovi posredničke agencije.

Troškovi se obračunavaju metodom prosječnog ponderiranog troška

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.17. Odvojeno stečena nematerijalna imovina

Odvojeno stečena nematerijalna imovina određenog vijeka uporabe iskazuje se po trošku nabave umanjenom za ispravak vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Amortizacija se obračunava pravocrtnom metodom tijekom procijenjenog vijeka uporabe navedenog u bilješki 16.

Amortizacija se obračunava na način da se nabavna vrijednost (trošak) odnosno procijenjena vrijednost imovine, otpisuje tijekom procijenjenog vijeka uporabe primjenom pravocrtno metode, na sljedećim osnovama:

Licence, softver i ostala nematerijalna imovina	25 % godišnje
---	---------------

Procijenjeni vijek uporabe, ostatak vrijednosti i metoda amortizacije preispituju se na kraju svakog izvještajnog razdoblja, pri čemu se učinci eventualnih promjena procjena obračunavaju prospektivno. Odvojeno stečena nematerijalna imovina sastoji se od software i ostalih prava te nematerijalne imovine u pripremi.

3.18. Nematerijalna imovina stečena poslovnim spajanjem

Nematerijalna imovina stečena poslovnim spajanjem i priznana odvojeno od goodwilla, pri početnom priznavanju evidentira se po fer vrijednosti na datum stjecanja (koja se smatra njezinim troškom). Nakon početnog priznavanja, nematerijalna imovina stečena poslovnim spajanjem iskazuje se po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke umanjenja vrijednosti, na jednak način kao i nematerijalna imovina koja je stečena zasebno.

Nematerijalna imovina s neograničenim vijekom trajanja iskazuje se po trošku umanjenom za akumulirane gubitke umanjenja vrijednosti.

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.19. Interno stvorena nematerijalna imovina

Izdaci nastali aktivnostima istraživanja priznaju se kao rashod u razdoblju u kojem su nastali.

Interno stvoreno nematerijalno sredstvo koje je nastalo razvojem (ili u razvojnoj fazi internog projekta) priznaje se ako i samo ako je moguće dokazati sve u nastavku navedene uvjete:

- tehničku izvedivost dovršenja nematerijalne imovine kako bi bilo raspoloživo za uporabu ili prodaju;
- namjeru dovršenja nematerijalne imovine i njezine uporabe ili prodaje;
- mogućnost uporabe ili prodaje nematerijalne imovine;
- način na koji će nematerijalna imovina stvarati buduće vjerojatne ekonomske koristi;
- dostupnost odgovarajućih tehničkih, financijskih i drugih resursa za okončanje razvoja te korištenje ili prodaju nematerijalne imovine i
- mogućnost pouzdanog mjerenja izdataka koji se mogu povezati s razvojem nematerijalnog sredstva.

Iznos koji se početno priznaje kod interno stvorene nematerijalne imovine jest zbroj izdataka nastalih od datuma na koji je imovina prvi put udovoljila prethodno navedenim kriterijima priznavanja. Ako interno stvorenu nematerijalnu imovinu nije moguće priznati, izdaci povezani s razvojem uključuju se u dobit i gubitak razdoblja u kojem su nastali. Nakon prvog priznavanja, interno stvorena nematerijalna imovina iskazuje se po trošku umanjenom za ispravak vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti po istoj osnovi kao i odvojeno stečena nematerijalna imovina.

Amortizacija interno generirane nematerijalne imovine određuje se na razini pojedinih društava unutar Grupe, ovisno o karakteristikama svakog pojedinačnog projekta i procijenjenom korisnom vijeku korištenja. U nastavku je prikazan raspon amortizacijskih stopa:

Interno generirana nematerijalna imovina	25-50 % godišnje
--	------------------

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.20. Prestanak priznavanja nematerijalne imovine

Nematerijalna imovina prestaje se priznavati otuđenjem ili kad se od njegove uporabe ili prodaje ne očekuju buduće ekonomske koristi. Svaka dobit odnosno svaki gubitak nastao prestankom priznavanja stavke nematerijalne imovine, koja se utvrđuje kao razlika između neto priljeva ostvarenih prodajom i neto knjigovodstvene vrijednosti te stavke, uključuje se u dobit i gubitak razdoblja u kojem se stavka prestala priznavati.

3.21. Umanjenje vrijednosti građevinskih objekata i opreme te nematerijalne imovine osim goodwilla

Na kraju svakog izvještajnog razdoblja, Grupa provjerava knjigovodstvene vrijednosti svojih nekretnina i opreme te nematerijalne imovine kako bi utvrdila postoje li naznake o gubicima uslijed umanjenja vrijednosti. Ako takve naznake postoje, procjenjuje se nadoknadiivi iznos imovine kako bi se odredili eventualni gubici nastali zbog umanjenja. Ako imovina ne stvara novčane tokove neovisne od druge imovine, Grupa procjenjuje nadoknadiivi iznos jedinice koja stvara novac kojoj ta imovina pripada. Ako je moguće odrediti realnu i dosljednu osnovu za raspoređivanje, imovina društava se također raspoređuje na pojedinačne jedinice koje stvaraju novac ili, ako to nije moguće, na najmanju skupinu jedinica koje stvaraju novac za koju je moguće odrediti realnu i konzistentnu osnovu raspoređivanja.

Nematerijalna imovina s neodređenim vijekom uporabe (brandovi) podvrgava se provjeri umanjenja vrijednosti na godišnjoj osnovi i kada na kraju izvještajnog razdoblja postoji naznaka o mogućem umanjenju.

Nadoknadiivi iznos je fer vrijednost umanjena za troškove prodaje ili vrijednost imovine u uporabi, ovisno o tome koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u uporabi, procijenjeni budući novčani tokovi svode se na sadašnju vrijednost primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava tekuću tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za sredstvo za koje procjene budućih novčanih tokova nisu bile usklađene.

Ako je nadoknadiivi iznos neke imovine (ili jedinice koja stvara novac) procijenjen na iznos niži od knjigovodstvene vrijednosti, knjigovodstvena vrijednost te imovine (jedinice koja stvara novac) umanjuje se do nadoknadiivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah u račun dobiti i gubitka.

Kod kasnijeg poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstvena vrijednost sredstva (jedinice koja stvara novac) povećava se do njegovog revidiranog procijenjenog nadoknadiivog iznosa na način da uvećana knjigovodstvena vrijednost ne prelazi knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama po tom sredstvu (jedinici koja stvara novac) nisu bili priznati gubici od umanjenja. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti priznaje se odmah u računu dobiti i gubitka.

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.22. Ulaganja u nekretnine

Ulaganja u nekretnine iskazuju se po povijesnom trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti. Amortizacija zgrada obračunava se primjenom linearne metode. Prijenos iz kategorije Nekretnine, postrojenje i oprema u kategoriju Ulaganja u nekretnine radi se po neto knjigovodstvenoj vrijednosti kada se mijenja način korištenja predmetne imovine. Promjena nastaje kada predmetna imovina udovoljava uvjete definicije Ulaganja u nekretnine i kada postoji dokaz o promjeni načina korištenja imovine.

Naknadni izdaci kapitaliziraju se samo kada je vjerojatno da će Grupa od toga imati buduće ekonomske koristi i kada se trošak može pouzdano mjeriti. Svi ostali troškovi popravaka i održavanja terete izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti kada nastanu. Ukoliko Grupa počne koristiti ulaganja u nekretnine, ona se reklasificiraju u nekretnine, postrojenja i opremu, te njihova knjigovodstvena vrijednost na dan reklasifikacije postaje iznos pretpostavljenog troška koji će se naknadno amortizirati.

Ulaganja u nekretnine - Zgrade

3-5 % godišnje

3.23. Rezerviranja

Rezerviranja se priznaju kada Grupa ima sadašnju obvezu (pravnu ili konstruktivnu) nastalu kao posljedica prošlog događaja, kada je vjerojatno da će Grupa morati podmiriti tu obvezu te kada se iznos obveze može pouzdano procijeniti.

Iznos priznat kao rezerviranje predstavlja najbolju procjenu iznosa potrebnog za podmirenje postojeće obveze na datum izvještavanja, uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti povezane s obvezom.

3.24. Financijski instrumenti

Financijska imovina i financijske obveze priznaju se u izvještaju o financijskom položaju grupe kada Grupa postaje stranka u ugovornim odredbama instrumenata.

Financijska imovina i financijske obveze početno se mjere po fer vrijednosti, osim potraživanja od kupaca bez značajne komponente financiranja koja se početno mjere po cijeni transakcije. Transakcijski troškovi izravno povezani s pribavljanjem ili izdavanjem financijske imovine i financijskih obveza, osim onih koje se vode po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, dodaju se odnosno oduzimaju od fer vrijednosti kod prvog priznavanja. Transakcijski troškovi izravno povezani s preuzimanjem financijske imovine ili financijskih obveza koje se obračunavaju po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak odmah se priznaju u dobiti ili gubitku

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.24. Financijski instrumenti (nastavak)

Financijska imovina

Financijska imovina uključuje dugotrajnu financijsku imovinu, ostalu kratkotrajnu financijsku imovinu, potraživanja od kupaca, ostala potraživanja te novac i novčane ekvivalente. U nastavku su prikazane računovodstvene politike za dane zajmove, potraživanja od kupaca te za novac i novčane ekvivalente. Nakon početnog priznavanja, sva se financijska imovina klasificira u financijsku imovinu mjerenu po amortiziranom trošku i financijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

a) Dugotrajna financijska imovina i ostala kratkotrajna financijska imovina po amortiziranom trošku

Dugotrajna financijska imovina i ostala kratkotrajna financijska imovina uključuje u većini dane zajmove povezanim korporativnim stranama/društvima te u manjini Upravi, trećim korporativnim stranama te zaposlenicima Grupe.

Dugotrajna financijska imovina i ostala kratkotrajna financijska imovina se početno priznaje po fer vrijednosti, a naknadno se mjere po amortiziranom trošku uporabom metode efektivne kamatne stope

Dani zajmovi se drže u okviru modela čija je svrha prikupljanja ugovornih novčanih tokova te na temelju ugovorenih uvjeta po osnovu kojih nastaju novčani tokovi samo za plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice.

Očekivani kreditni gubici (dani zajmovi)

Umanjenje vrijednosti financijske imovine provodi se izračunom modela očekivanog kreditnog gubitka, koji se temelji na klasifikaciji izloženosti u 3 faze baziranoj na promjeni kreditne kvalitete od trenutka inicijalnog priznavanja, dani zajmovi svrstavaju se u:

- Fazu 1 – ako nije došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika financijske imovine, te se na nju primjenjuje 12-mjesečni očekivani kreditni gubitak.
- Fazu 2 – ako je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika financijske imovine, te se na nju primjenjuje cjeloživotni očekivani kreditni gubitak.
- Fazu 3 – ako postoje dokazi za umanjene financijske imovine, te se na nju primjenjuje cjeloživotni očekivani kreditni gubitak. U Fazu 3 svrstava se imovina u statusu neispunjavanja obveza.

Pri određivanju je li se rizik nastajanja statusa neispunjenja obveza značajno povećao Grupa koristi relevantne i dostupne podatke. Pristup uključuje kvantitativne i kvalitativne kriterije odnosno analizu baziranu na povijesnim podacima i stručnoj procjeni kreditnog rizika.

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.24. Financijski instrumenti (nastavak)

a) Dugotrajna financijska imovina i ostala kratkotrajna financijska imovina po amortiziranom trošku (nastavak)

Očekivani kreditni gubici (dani zajmovi) (nastavak)

Izloženosti povezanim korporativnim stranama/društvima i trećim korporativnim stranama

Kod izloženosti povezanim korporativnim stranama/društvima, Grupa smatra da interni kreditni rejting predstavlja sveobuhvatnu procjenu kreditne kvalitete dužnika čime se određuje vjerojatnost ulaska u status neispunjavanja obveza (eng. *probability of default*; „PD“) relevantan za određivanje značajnog povećanja kreditnog rizika. Vjerojatnost nastanka statusa neispunjavanja obveza (PD) predstavlja vjerojatnost da će povezana korporativna strana/društvo i/ili treće korporativne strane ući u status neispunjavanja obveza u sljedećih godinu dana ili do kraja otplate. Kvalitativni kriteriji sadrže informacije koji se mogu dobiti upotrebom internih rejting modela koji se koriste kao input u određivanju ratinga, dane kašnjenja u podmirenju ugovornih odredbi te ostali podaci.

Mjerenje očekivanog kreditnog gubitka

Grupa mjeri rezervacije za umanjenje vrijednosti u iznosu 12- mjesecnog očekivanog kreditnog gubitka. 12-mjesečni očekivani kreditni gubitak je dio očekivanog kreditnog gubitka koji proizlazi iz statusa neispunjavanja obveza kod financijskog instrumenta koji su mogući u razdoblju od 12 mjeseci nakon datuma izvještaja o financijskom položaju. Za dane zajmove za koje se priznaje dvanaestomjesečni očekivani kreditni gubitak odnosi se na dane zajmove Faza 1.

Izloženosti Upravi te zaposlenicima Grupe

Kod izloženosti Upravi te zaposlenicima Grupe, Grupa smatra da interni kreditni rating predstavlja sveobuhvatnu procjenu kreditne kvalitete dužnika čime se određuje PD relevantan za određivanje značajnog povećanja kreditnog rizika. Vjerojatnost nastanka statusa neispunjavanja obveza (PD) predstavlja vjerojatnost da će Uprava ili zaposlenici Grupe ući u status neispunjavanja obveza u sljedećih godinu dana ili do kraja otplate. Kvalitativni kriteriji sadrže informacije koji se mogu dobiti upotrebom internih rejting modela koji se koriste kao input u određivanju ratinga te ostali podaci. Ukoliko je razlika u procjeni vjerojatnosti ulaska u status neispunjavanja obveza veća od praga značajnosti, za izloženost se utvrđuje značajno pogoršanje kreditnog rizika zbog čega se klasificira u fazu 2.

Mjerenje očekivanog kreditnog gubitka

Grupa mjeri rezervacije za umanjenje vrijednosti u iznosu 12- mjesecnog očekivanog kreditnog gubitka. 12-mjesečni očekivani kreditni gubitak je dio očekivanog kreditnog gubitka koji proizlazi iz statusa neispunjavanja obveza kod financijskog instrumenta koji su mogući u razdoblju od 12 mjeseci nakon datuma izvještaja o financijskom položaju. Za dane zajmove za koje se priznaje dvanaestomjesečni očekivani kreditni gubitak odnosi se na dane zajmove Faza 1.

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.24. Financijski instrumenti (nastavak)

a) Dugotrajna financijska imovina i ostala kratkotrajna financijska imovina po amortiziranom trošku (nastavak)

Očekivani kreditni gubici (dani zajmovi) (nastavak)

Mjerenje očekivanog kreditnog gubitka za dugotrajnu financijsku imovinu i ostalu kratkotrajnu financijsku imovinu

Očekivani kreditni gubici izračunavaju se kao umnožak PD-a, gubitka zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza (*eng. Loss given default; „LGD“*) i izloženosti u statusu neispunjavanja obveza (*eng. exposure at default; „EAD“*), tijekom preostalog očekivanog vijeka trajanja financijske imovine i diskontiraju se s datumom izvještavanja po efektivnoj kamatnoj stopi za izloženosti sa značajnim povećanjem kreditnog rizika (Faza 2 ugovori). S druge strane, za izloženosti klasificirane kao Faza 1, očekivani kreditni gubitak izračunava se tijekom jednogodišnjeg perioda, tj. procjenjuje se očekivani kreditni gubitak od jedne (1) godine. Procjene PD-a predstavljaju PD u određenom trenutku, ažuriran na godišnjoj razini prema povijesnom iskustvu Grupe, trenutnim uvjetima i pripadajućim očekivanjima usmjerenima na budućnost.

Gubitak u slučaju ulaska u status neispunjavanja obveza (LGD) predstavlja očekivanja Grupe u pogledu gubitka nakon ulaska u status neispunjenja obveza, po plasmanima koji u trenutku procjene nisu u statusu neispunjavanja obveze.

EAD uključuje očekivanja usmjerena na budućnost o otplatama iskorištenih zajmova i očekivanja o budućim iskorištavanjima gdje je to primjenjivo.

Izmjereni očekivani kreditni gubitak predstavlja nepristran, vjerojatnošću ponderiran iznos očekivanog gubitka, utvrđen uzimajući u obzir različite ishode, vremensku dimenziju vrijednosti novca, raspoložive informacije o prošlim događajima, trenutno važećim obilježjima i očekivanim budućim ekonomskim uvjetima.

Grupa kao osnovicu za izračun rezervacija u rizičnim podskupinama Faze 1 i Faze 2 primjenjuje izračun dvanaestomjesečnih i cjeloživotnih kreditnih gubitaka ovisno o promjeni procijenjenog rizika na izvještajni datum i datum inicijalno priznate financijske imovine. Procjena rizika i izračun rezervacija utvrđuje se u modelima za mjerenje očekivanog kreditnog gubitka čiji izračun je određen parametrima vjerojatnosti ulaska u status neispunjenja obveza (PD), gubitak u slučaju neispunjenja ugovornih obveza (LGD), procjenu izloženosti u slučaju ulaska u status neispunjenja obveza (EAD) uz anticipiranje vremenske vrijednosti novca. Grupa primjenjuje javno dostupne parametre modela koji se temelje na povijesnim vremenskim serijama relevantnih podataka koji se primjenjuju individualno na financijsku imovinu. Na procjenu i izračun očekivanog kreditnog gubitke, povrh statistički utvrđenih parametara, utječu i ključna očekivana makro-ekonomska kretanja kao dopuna informacija usmjerenih na budućnost.

Ostala potraživanja početno se priznaju po transakcijskoj vrijednosti, a naknadno se mjere po amortiziranom trošku uporabom metode efektivne kamatne stope.

Očekivani kreditni gubici

Grupa računa očekivane kreditne gubitke po ostalim potraživanjima. Iznos očekivanih kreditnih gubitaka izračunava se na svaki datum izvještavanja kako bi odražavao promjene u kreditnom riziku od početnog priznavanja.

Za ostala potraživanja, Grupa računa cjeloživotne očekivane kreditne gubitke (*eng. expected credit loss „ECL“*) temeljem pojednostavljenog pristupa. Cjeloživotni ECL predstavlja očekivane kreditne gubitke koji će proizaći iz svih mogućih događaja neispunjenja obveza tijekom očekivanog vijeka trajanja potraživanja od kupaca.

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.24. Financijski instrumenti (nastavak)

Potraživanja od kupaca početno se priznaju po transakcijskoj vrijednosti, a naknadno se mjere po amortiziranom trošku uporabom metode efektivne kamatne stope.

Društvo priznaje ustupljena potraživanja po fer vrijednosti prilikom čega se razlika u odnosu na trošak stjecanja priznaje u izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti u trenutku stjecanja.

Prihodi od kamata priznaju se primjenom metode efektivne kamatne stope. Prihodi od kamata priznaju se u dobiti ili gubitku i uključeni su u stavku "Financijski prihodi - prihodi od kamata".

Očekivani kreditni gubici (potraživanja od kupaca)

Grupa priznaje očekivane kreditne gubitke od potraživanja od kupaca. Iznos očekivanih kreditnih gubitaka izračunava se na svaki datum izvještavanja kako bi odražavao promjene u kreditnom riziku od početnog priznavanja potraživanja od kupaca.

Za potraživanja od kupaca, Grupa računa cjeloživotne očekivane kreditne gubitke (*eng. expected credit loss „ECL“*) temeljem pojednostavljenog pristupa. Cjeloživotni ECL predstavlja očekivane kreditne gubitke koji će proizaći iz svih mogućih događaja neispunjenja obveza tijekom očekivanog vijeka trajanja potraživanja od kupaca.

Politika otpisa za dugotrajnu financijsku imovinu, ostalu kratkotrajnu financijsku imovinu, potraživanja od kupaca, ostala potraživanja

Grupa otpisuje dugotrajnu financijsku imovinu, ostalu kratkotrajnu financijsku imovinu, potraživanja od kupaca, ostala potraživanja, kada postoje podaci koji ukazuju na to da je dužnik u ozbiljnim financijskim poteškoćama i da nema realnih izgleda za povrat, npr. kada je dužnik stavljen pod likvidaciju ili je u stečajnom postupku. Otpisana financijska imovina i dalje može biti podložni aktivnostima izvršenja u okviru postupaka oporavka, uzimajući u obzir pravne savjete gdje je to prikladno. Oporavak, odnosno priljevi po prethodno vrijednosno usklađenim potraživanjima od kupaca se priznaje u dobiti ili gubitku.

Grupa prestaje priznavati financijsku imovinu (u cijelosti ili djelomično) kada njezina prava na primitak novčanih tokova od financijske imovine isteknu ili kada prenese financijsku imovinu. Grupa prenosi financijsku imovinu, samo, i isključivo ako prenese ugovorna prava na primitak novčanih tokova od financijske imovine, ili zadrži ugovorna prava na primitak novčanih tokova od financijske imovine, ali preuzme ugovornu obvezu isplate novčanih tokova jednom ili više primatelja unutar ugovora.

b) Dugotrajna financijska imovina mjerena po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Ulaganja u financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit odnose se na vlasničke instrumente koji ne kotiraju na burzi ili nemaju aktivno tržište te se udjel iskazuju po trošku s obzirom da se fer vrijednost ne može pouzdano izmjeriti. Tijekom 2024. i 2023. godine nije bilo umanjenja vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz OSD.

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.24. Financijski instrumenti (nastavak)

Financijske obveze

Financijske obveze uključuju primljene kredite, obveze prema dobavljačima te obveze po najmovima. Nakon početnog priznavanja, sve se financijske obveze mjere po amortiziranom trošku.

Primljeni krediti

Primljeni krediti se početno priznaju po fer vrijednosti. Nakon inicijalnog priznavanja, primljeni krediti se vrednuju po amortiziranom trošku. Sve razlike između primitaka umanjениh za troškove transakcija priznaju se u dobiti ili gubitku tijekom razdoblja trajanja kredita, koristeći metodu efektivne kamatne stope.

Primljeni krediti se klasificiraju kao kratkoročne obveze, osim ako Grupa ima bezuvjetno pravo odgoditi podmirenje obveze najmanje 12 mjeseci nakon datuma izvještavanja.

Grupa prestaje priznavati primljene kredite onda, i isključivo onda kada su obveze plaćene, poništene ili istekle. Razlika između knjigovodstvene vrijednosti isknjižene financijske obveze i plaćene naknade po obvezi za naknadu priznaje se u dobit ili gubitak.

3.25. Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti inicijalno se priznaju po fer vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove, a naknadno iskazuju po amortiziranom trošku metodom efektivne kamatne stope.

3.26. Zarada po dionici

Grupa iskazuje osnovnu i razrijeđenu zaradu po dionici za redovne dionice. Osnovna zarada po dionici računa se dijeljenjem dobiti ili gubitka tekućeg razdoblja namijenjenog redovnim vlasnicima Grupe ponderiranim prosječnim brojem redovnih dionica u opticaju tijekom godine. Razrijeđena zarada po dionici se računa dijeljenjem dobiti namijenjene redovnim vlasnicima Grupe i ponderiranog prosječnog broja redovnih dionica, usklađenog za potencijalne efekte povećanja broja dionica.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVOR NEIZVJESNOSTI PROCJENA

Kod primjene računovodstvenih politika Grupe, koje su opisane u Bilješci 3., Uprava treba davati prosudbe, procjene i izvoditi pretpostavke o knjigovodstvenim iznosima imovine i obveza koje nisu vidljive iz drugih izvora. Procjene i s njima povezane pretpostavke se temelje na iskustvu u proteklim razdobljima i drugim relevantnim čimbenicima. Stvarni rezultati se mogu razlikovati od procjena. Procjene i pretpostavke na temelju kojih su procjene izvedene se kontinuirano preispituju. Izmjene računovodstvenih procjena se priznaju u razdoblju revidiranja procjene ako izmjena utječe samo na to razdoblje ili u razdoblju revidiranja procjene i u budućim razdobljima ako izmjena utječe i na tekuće i na buduća razdoblja. Slijedi opis ključnih prosudbi Uprave, u procesu primjene računovodstvenih politika Grupe koje su najznačajnije utjecale na iznose priznate u konsolidiranim financijskim izvještajima.

Umanjenje vrijednosti goodwilla

Grupa provodi redovne provjere goodwilla zbog umanjenja vrijednosti, sukladno politici iskazanoj u bilješci 3. Goodwill je alociran na jedinice stvaranja novca odnosno na poslovne segmente kako slijedi:

	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.
BPTO	15.666	15.749
eCommerce	475	1.506
HR	521	521
Food	11.252	-
Ostalo	2.245	207
	30.159	17.983

Jedinica koja stvara novac na koju je goodwill raspoređen podvrgava se provjeri umanjenja vrijednosti jednom godišnje ili češće ako postoji naznaka o mogućem umanjenju njene vrijednosti. Ako je nadoknadiivi iznos jedinice koja stvara novac niži od njenog knjigovodstvenog iznosa, gubitak nastao umanjenjem prvo se raspoređuje tako da se umanji knjigovodstveni iznos goodwill-a raspoređenog na jedinicu i zatim razmjerno na drugu imovinu jedinice koja stvara novac na osnovi knjigovodstvenog iznosa svakog sredstva u jedinici koja stvara novac. Svaka dobit i svaki gubitak uslijed svođenja na fer vrijednost iskazuju se izravno u dobit i gubitak. Jednom priznati gubitak od umanjenja vrijednosti goodwill-a ne poništava se u idućim razdobljima.

Grupa testira umanjenje goodwill-a na razini najniže jedinice koja generira novac. Grupa je definirala poslovne segmente kao najnižu jedinicu koja generira novac osim za eCommerce segment gdje je svako ovisno društvo jedinica koja stvara novac. Tom odlukom uvažava činjenicu raznovrsnosti izvora prihoda te poslovne modele pojedinog segmenta/društva. Za transakcije za koje je obračun stjecanja napravljen tijekom 2024. godine, goodwilli, koji su utvrđeni temeljem tih obračuna, nisu bili predmetom testiranja umanjenja vrijednosti zbog recentnosti predmetnih transakcija.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVOR NEIZVJESNOSTI PROCJENA (NASTAVAK)

Umanjenje vrijednosti goodwilla (nastavak)

Nadoknativa vrijednost jedinica koje stvaraju novac određene se prema slijedećem rasporedu:

- **BPTO segment** – Primjenom metode fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje.
- **Svi ostali segmenti** – Primjenom metode vrijednosti u upotrebi koja se temelji na projekcijama novčanog toka temeljenim na financijskim projekcijama koje je odobrila Uprava te koji pokrivaju više godišnje razdoblje.

Metodologija izračuna fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje temelji se na dokapitalizaciji poslovnog segmenta BPTO kroz društvo M Plus Croatia od strane Europske banke za obnovu i razvoj te se fer vrijednost segmenta izderivirala kroz kalkulaciju uloženog novca za dobiveni vlasnički udio.

Metodologija diskontiranih novčanih tokova se sastojala od procjene budućih novčanih tijekova za razdoblje od 3 do 5 godina, diskontiranjem navedenih novčanih tokova, primjenom diskontne stope koja odražava rizik novčanih tokova te vremenske vrijednosti novca, procjene rezidualne vrijednosti te terminalne vrijednosti. Prosječni ponderirani trošak kapitala (dužničkog i vlasničkog), (eng. WACC) iznosi od 9% (2023: 14%). Ključne pretpostavke uključuju planirani rast prihoda prosječno 3% do 2028. godine. Terminalna stopa rasta je 1%.

Grupa podvrgava goodwill provjeri umanjena vrijednosti svake godine ili češće ako postoje naznake umanjena vrijednosti goodwilla.

Umanjenje vrijednosti brendova

Brendovi s neograničenim vijekom upotrebe testiraju se na umanjenje vrijednosti pojedinačno, najmanje jednom godišnje, ili češće ako postoje indikacije umanjena vrijednosti brenda. Testiranjem na brendove s neograničenim vijekom uporabe na datum bilance priznato je umanjenje vrijednosti brenda u iznosu od 260 tisuće eura (2023: -) Kod testiranja brenda metodom stope rojaliteta procjenjuje se koliku bi naknadu (tantijemu) Grupa bila spremna platiti za korištenje određenog brenda da on nije u njenom vlasništvu. Ova metoda koristi se za određivanje financijske vrijednosti brenda na temelju hipotetskih licenci. Stope rojaliteta korištene u modelima kreću se od 0,6% do 2,7% te su se prosječne stope ponderiranog troška kapitala (dužničkog i vlasničkog), (eng. WACC) kretale u rasponu od 7,16% do 15,62%. Terminalna stopa rasta kreće se u rasponu od 1% do 2%.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVOR NEIZVJESNOSTI PROCJENA (NASTAVAK)

Odgođena porezna imovina

Odgođena porezna imovina predstavlja iznose poreza na dobit koji su nadoknativi na temelju budućih odbitaka oporezive dobiti te se iskazuje u bilanci. Odgođena porezna imovina priznaje se do visine poreznih prihoda za koje je vjerojatno da će biti ostvareni. Prilikom utvrđivanja buduće oporezive dobiti i iznosa poreznih prihoda za koje je vjerojatno da će biti ostvareni u budućnosti, Uprava donosi prosudbe i izrađuje procjene na temelju oporezive dobiti iz prethodnih godina i očekivanja budućih prihoda za koje se smatra da su razumni u postojećim okolnostima.

Rezerviranja

Rezerviranje se priznaje kada Grupa ima postojeću obvezu kao rezultat prošlog događaja i ako postoji vjerojatnost da će biti potreban odljev sredstava kako bi se obveza podmirila, a moguće je napraviti pouzdanu procjenu iznosa obveze. Rezerviranja se razmatraju na svaki datum izvješća o financijskom položaju i prilagođavaju kako bi odražavala najbolju trenutnu procjenu. U slučajevima kada je bitan učinak vremenske vrijednosti novca, iznos rezerviranja čini sadašnja vrijednost izdataka. Grupa je priznala rezerviranja za dugoročna primanja zaposlenih, za poreze, sudske sporove, te ostala rezerviranja. Najznačajnije rezerviranja su za rezerviranja za dugoročna primanja zaposlenih koja su izračunata uz pretpostavku realne diskontne stope od 4,28% (2023.: 3,63%) izračunate korištenjem 22,25% godišnje stope inflacije (2023.: 21%) i diskontne stope od 26,53% (2023.: 24,63%). Rezerviranja se odnose na ovisno društvo CMC te su sukladna zakonskoj regulativi Turske.

Financijsko izvještavanje u hiperinflacijskim gospodarstvima

U slučajevima kada se članica grupe klasificira kao hiperinflacijsko gospodarstvo, primjenjuje se indeksacija sukladno MRS-u 29. U 2022. godini, Republika Turska ispunila je uvjete MRS-a 29 za navedenu klasifikaciju, te su odgovarajući indeksi primijenjeni na 2023. i 2024. godinu. Indeksi su određeni na razini Republike Turske.

Vijek trajanja dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine

Grupa pregledava procijenjeni vijek trajanja dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine na kraju svakog izvještajnog datuma, a sukladno planiranom korištenju u budućim razdobljima.

4.1. OPERATIVNI SEGMENTI

Grupa posluje kroz tri temeljna operativna segmenta. Ti segmenti nude različite proizvode i usluge, a upravljaju se zasebno jer to zahtijevaju različite tehnologije i marketinške strategije

Kao rezultat promjena Grupe tijekom godine koja je završila 31. prosinca 2024. Grupa je promijenila svoju internu organizaciju i sastav svojih operativnih segmenata, što je rezultiralo promjenom izvještajnih segmenata. Sukladno tome, Grupa je prepravila prethodno objavljene informacije o segmentima za godinu koja je na dan završila 31. prosinca 2023. godine.

Operativni segment	Aktivnosti
BPTO	Usluge eksternalizacije poslovnih procesa, pružanje usluga kontaktnog centra te razvoj upravljanja korisničkim centrima
HR	Usluge privremenog zapošljavanja, upravljanja ljudskim potencijalima, selekcijom te regrutiranjem
Food	Proizvodnja i prodaja hrane i prehrambenih artikala te pružanje usluga u poljoprivredi
Ostalo	Holding kompanije te upravljanje nekretninama te eCommerce

Podaci koji se odnose na svaki navedeni segment navode se u nastavku. Prihodi po segmentima koriste se za mjerenje uspješnosti jer uprava vjeruje da je analiza tih podataka najviše relevantna za procjenu rezultata pojedinih segmenata u odnosu na druge subjekte koji posluju u istoj industriji. Međutim, financiranje Grupe (koje uključuje financijske troškove i financijske prihode) i porez na dobit iskazuju se na razini Grupe i nisu relevantni za donošenje poslovnih odluka na razini segmenata djelatnosti.

Operativni segment eCommerce je u 2024. u odnosu na ostale operativne segmente postao materijalno beznačajan u odnosu na ostatak Grupe te je Grupa nastavila upravljati sa navedenim poslovnim segmentom zajedno sa ostalim kompanijama izvan BPTO, HR i Food operativnog segmenta. Navedeno je i rezultat prodaje društva Konverzija d.o.o.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2024. godine
 (Svi iznosi su prikazani u tisućama eura)

4.1.1. SEGMENTALNI PRIHODI I REZULTATI

2023. godina	BPTO	HR	Food	Ostalo	Eliminacije*	Ukupno
Prihodi od prodaje	203.282	78.610	-	3.460	-	285.352
Intersegmentalni prihodi od prodaje	1.391	48	-	-	(1.439)	-
Ostali prihodi	3.944	493	-	2.790	309	7.536
Troškovi sirovina i materijala	(2.095)	(242)	-	(262)	38	(2.561)
Troškovi prodane robe	(2.197)	-	-	(192)	-	(2.389)
Troškovi usluga	(8.999)	(7.751)	-	(2.893)	1.497	(18.146)
Troškovi osoblja	(153.151)	(66.405)	-	(270)	1	(219.825)
Amortizacija	(17.428)	(2.102)	-	(862)	87	(20.305)
Ostali operativni troškovi uključujući očekivane kreditne gubitke	(12.638)	(2.439)	-	(1.208)	165	(16.120)
Operativna dobit	12.109	212	-	563	658	13.542
Financijski prihodi						4.148
Financijski rashodi						(9.427)
Porez na dobit						(1.707)
Dobit tekuće godine						6.556

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2024. godine
 (Svi iznosi su prikazani u tisućama eura)

4.1.1. SEGMENTALNI PRIHODI I REZULTATI (NASTAVAK)

2024. godina	BPTO	HR	Food	Ostalo	Eliminacije*	Ukupno
Prihodi od prodaje	221.594	114.817	17.886	4.347	-	358.644
Intersegmentalni prihodi od prodaje	640	262	-	2	(904)	-
Ostali prihodi	5.670	731	3.420	8.021	(4.833)	13.009
Promjena vrijednosti zaliha	-	-	(1.524)	-	-	(1.524)
Troškovi sirovina i materijala	(1.470)	(381)	(8.451)	(308)	62	(10.548)
Troškovi prodane robe	(2.305)	(105)	(1.658)	(44)	-	(4.112)
Troškovi usluga	(13.227)	(16.162)	(2.245)	(2.637)	1.960	(32.311)
Troškovi osoblja	(164.476)	(92.658)	(2.810)	(451)	22	(260.373)
Amortizacija	(19.850)	(3.280)	(1.122)	(1.067)	343	(24.976)
Ostali operativni troškovi uključujući očekivane kreditne gubitke	(16.248)	(4.007)	(1.174)	(1.683)	234	(22.878)
Operativna dobit/(gubitak)	10.328	(783)	2.322	6.180	(3.116)	14.931
Financijski prihodi						4.513
Financijski rashodi						(12.851)
Udio u rezultatu društava povezanih sudjelujućim interesom						(189)
Porez na dobit						(1.498)
Dobit tekuće godine						4.906

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2024. godine
 (Svi iznosi su prikazani u tisućama eura)

4.1.2. SEGMENTALNA IMOVINA I OBVEZE

2023. godina	BPTO	HR	Food	Ostalo	Eliminacije*	Ukupno
Dugotrajna imovina	53.476	13.814	-	53.296	8.655	129.241
Kratkotrajna imovina	73.446	20.328	-	64.775	(46.360)	112.189
Ukupno imovina	126.922	34.142	-	118.071	(37.705)	241.430
Dugoročne obveze	59.234	14.518	-	60.738	(37.054)	97.436
Kratkoročne obveze	63.877	20.390	-	24.960	(23.338)	85.889
Ukupno obveze	123.111	34.908	-	85.698	(60.392)	183.325
2024. godina	BPTO	HR	Food	Ostalo	Eliminacije*	Ukupno
Dugotrajna imovina	104.131	17.840	109.355	56.255	(23.143)	264.438
Kratkotrajna imovina	99.290	23.149	39.852	74.044	(16.262)	220.073
Ukupno imovina	203.421	40.989	149.207	130.299	(39.405)	484.511
Dugoročne obveze	44.687	15.271	101.584	63.443	(52.497)	172.488
Kratkoročne obveze	64.573	28.565	37.948	34.486	(8.500)	157.072
Ukupno obveze	109.260	43.836	139.532	97.929	(60.997)	329.560

4.1.3. OSTALE SEGMENTALNE INFORMACIJE

2023. godina	BPTO	HR	Food	Ostalo	Ukupno
Kapitalna ulaganja	21.006	1.073	-	2.695	24.774
2024. godina	BPTO	HR	Food	Ostalo	Ukupno
Kapitalna ulaganja	21.800	799	2.919	720	26.238

Grupa je podatak o amortizaciji po segmentima prikazala unutar bilješke 4.1.1. Segmentalni prihodi i rezultati.

* Eliminacije uključuju intersegmentalne transakcije i stanja te konsolidacijske usklade.

4.1.4. GEOGRAFSKE INFORMACIJE

Grupa svoje geografske informacije te ključne odluke donosi na razini dva geografska područja: EU i non-EU.

Domicilno okruženje Grupe je geografsko područje EU.

2023. godina	EU	non-EU	Eliminacije*	Ukupno
Dugotrajna imovina	42.367	50.492	26.982	119.841
2024. godina	EU	non-EU	Eliminacije*	Ukupno
Dugotrajna imovina	125.388	44.086	47.783	217.257

Geografski podaci o dugotrajnoj imovini ne uključuju financijske instrumente niti odgođenu poreznu imovinu.

Grupa je geografske informacije o prihodima od prodaje prikazala unutar bilješke 5 - Prihodi od ugovora s kupcima.

4.1.5. NAJVEĆI KUPCI

Grupa nema značajnih kupaca koji prelaze 10% Prihoda od ugovora s kupcima.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2024. godine
 (Svi iznosi su prikazani u tisućama eura)

5. PRIHODI OD UGOVORA S KUPCIMA

	2024.	2023.
Prihodi od kontaktnih centara	206.106	190.475
Prihodi od agencijskog zapošljavanja i sličnih usluga	114.815	78.610
Prihodi od prodaje poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda i usluga	17.886	-
Prihodi od prodaje programskih rješenja	15.487	12.807
eCommerce prihodi	3.359	3.460
Ostali poslovni prihodi	991	-
	358.644	285.352

2023. godina	BPTO	HR	Food	Ostalo	Eliminacije	Ukupno
Prihodi od ugovora s kupcima	204.673	78.658	-	3.460	(1.439)	285.352
EU	90.964	46.779	-	670	(1.289)	137.124
non-EU	113.709	31.879	-	2.790	(150)	148.228
Ukupno	204.673	78.658	-	3.460	(1.439)	285.352
U trenutku u vremenu	341	5.266	-	3.460	-	9.067
Kroz vrijeme	204.332	73.392	-	-	(1.439)	276.285
Ukupno	204.673	78.658	-	3.460	(1.439)	285.352

2024. godina	BPTO	HR	Food	Ostalo	Eliminacije	Ukupno
Prihodi od ugovora s kupcima	222.234	115.079	17.886	4.350	(905)	358.644
EU	95.201	64.093	17.576	991	(441)	177.420
non-EU	127.033	50.986	310	3.359	(464)	181.224
Ukupno	222.234	115.079	17.886	4.350	(905)	358.644
U trenutku u vremenu	4.797	3.778	17.886	-	-	26.461
Kroz vrijeme	217.437	111.301	-	4.350	(905)	332.183
Ukupno	222.234	115.079	17.886	4.350	(905)	358.644

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2024. godine
 (Svi iznosi su prikazani u tisućama eura)

6. OSTALI PRIHODI

	2024.	2023.
Prihod od subvencija	3.879	1.153
Prihod od fer vrednovanja potraživanja	3.167	-
Prihod od najma	2.003	1.366
Prihod od nadoknađenih troškova	1.317	623
Prihod od pružanja intelektualnih usluga	1.150	-
Prihod od prodaje dugotrajne imovine	463	146
Prihod od ukidanja rezervacija	241	404
Prihod od otpisa obveza	14	1.464
Dobit od povoljne kupnje	-	1.577
Dobit od ukidanja obveze po primljenom najmu	-	180
Prihod od penala	-	78
Ostalo	775	545
	13.009	7.536

Prihodi od subvencija u najvećoj mjeri se odnose na prihode od državnih subvencija u poljoprivrednoj i prehrambenoj proizvodnji Panvita Grupe.

7. TROŠKOVI SIROVINA I MATERIJALA

	2024.	2023.
Troškovi sirovina i materijala u poljoprivrednoj proizvodnji	7.803	-
Trošak energije	2.279	1.944
Trošak uredskog materijala	119	175
Ostali troškovi sirovina i materijala	347	442
	10.548	2.561

8. TROŠKOVI PRODANE ROBE

	2024.	2023.
Trošak prodane robe	4.112	2.389
	4.112	2.389

9. TROŠKOVI USLUGA

	2024.	2023.
Usluge u prometu proizvoda i usluga	9.746	2.110
Intelektualni troškovi	6.246	5.263
Troškovi podizvođača	4.195	3.333
Troškovi kratkoročnih najмова	2.284	1.884
Troškovi održavanja	2.123	2.287
Troškovi usluga u poljoprivrednoj proizvodnji	1.407	-
Informatičke usluge	2.266	735
Troškovi transporta	742	603
Troškovi posredovanja	542	894
Troškovi poštanskih usluga	275	184
Ostali troškovi usluga	2.485	853
	32.311	18.146

Troškovi revizije u 2024. godini iznosili su 652 tisuća eura (2023: 466 tisuća eura), dok su troškovi nerevizorskih usluga pruženih od strane društava u mreži revizorske kuće iznosi 156 tisuća eura (2023: 273 tisuće eura).

Ostali troškovi usluga, među ostalim, uključuju troškove održavanja i registracije vozila, grafičkih usluga, usluga javnih bilježnika i troškova zaštitarskih službi.

10. TROŠKOVI OSOBLJA

	2024.	2023.
Troškovi neto plaća	162.228	152.019
Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	58.404	39.152
Troškovi doprinosa na plaće	25.711	18.568
Troškovi vanjskog zapošljavanja	1.062	1.080
Ostali troškovi osoblja	12.968	9.006
	260.373	219.825

Ostali troškovi osoblja odnose se na troškove službenih putovanja, prijevoza, regresa, te ostalih naknada zaposlenicima.

11. AMORTIZACIJA

	2024.	2023.
Amortizacija nematerijalne imovine	12.991	11.780
Amortizacija imovine s pravom korištenja	6.170	4.666
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme	5.062	3.387
Amortizacija ulaganja u nekretnine	455	472
Vrijednosno usklađenje nematerijalne imovine	298	-
	24.976	20.305

12. OSTALI OPERATIVNI TROŠKOVI

	2024.	2023.
Troškovi telekomunikacija	6.994	4.297
Troškovi reklamiranja i promocija	2.025	1.571
Troškovi dugoročnih rezervacija	1.671	1.653
Troškovi licenci	1.390	884
Ostali troškovi poreza, obveza i naknada	1.237	1.190
Troškovi reprezentacije	1.187	769
Prefakturirani troškovi	1.065	929
Troškovi osiguranja	969	568
Bankovni troškovi i troškovi transakcija	640	383
Troškovi obrazovanja	557	413
Neamortizirana vrijednost otpisane imovine	498	321
Troškovi zaštite na radu	454	324
Komunalni troškovi	385	322
Unapređenje prodaje	218	229
Troškovi parkinga	43	125
Ostali troškovi	3.521	2.122
	22.854	16.100

Ostali troškovi uključuju više pojedinačno nematerijalnih stavaka unutar Grupe, uključujući razne jednokratne troškove te povremene operativne troškove koji proizlaze iz događaja specifičnih za pojedine poslovne segmente Grupe.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2024. godine
 (Svi iznosi su prikazani u tisućama eura)

13. FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI

	2024.	2023.
Financijski prihodi		
Prihodi od kamata	2.703	762
Prihodi od tečajnih razlika	1.065	3.115
Ostali financijski prihodi	745	271
	4.513	4.148
Financijski rashodi		
Rashodi od kamata	11.075	8.173
Ostali financijski rashodi	1.776	1.254
	12.851	9.427

14. ZARADA PO DIONICI

	2024.	2023.
Neto dobit iz neprekinutog poslovanja pripisiva vlasnicima	6.770	5.462
Ponderirani prosječni broj dionica tijekom razdoblja	1.021.742	982.032
Osnovna i razrijeđena zarada po dionici (u eurima i centima)	6,63	5,56

	2024.	2023.
Neto gubitak iz prekinutog poslovanja pripisiva vlasnicima	(2.214)	(1.701)
Ponderirani prosječni broj dionica tijekom razdoblja	1.021.742	982.032
Osnovni i razrijeđeni gubitak po dionici (u eurima i centima)	(2,17)	(1,73)

Dana 18. lipnja 2024. godine održana je Redovna godišnja skupština BOSQAR d.d. i izglasana je dividenda u iznosu od 2.258.673,60 eura (2,3 eura/dionici). Dividenda je isplaćena 17. srpnja 2024. godine.

Dana 27. lipnja 2023. godine održana je Redovna godišnja skupština BOSQAR d.d. i izglasana je dividenda u iznosu od 1.374.844,80 eura (1,4 eura/dionici). Dividenda je isplaćena 21. srpnja 2023. godine.

Povećanje prosječnog ponderiranog broja redovnih dionica u odnosu na prošlu godinu rezultat je emisije novih dionica (bilješka 30).

15. POREZ NA DOBIT I ODGOĐENI POREZI

	2024.	2023.
Tekući porez	3.598	3.669
Odgođeni porez, neto	(2.100)	(1.962)
	1.498	1.707
	2024.	2023.
Dobit prije oporezivanja	6.404	8.263
Porez na dobit po stopi poreza od 18% (2023. godina: 18%)	1.153	1.487
Učinak neoporezivih prihoda	(633)	(649)
Učinak porezno nepriznatih rashoda	1.485	1.472
Nepriznata odgođena porezna imovina na porezne gubitke	812	573
Korištenje poreznih gubitaka prethodno nepriznatih kao odgođena porezna imovina	(1.192)	(1.090)
Učinak različitih poreznih stopa	(127)	(86)
Porez na dobit	1.498	1.707
Efektivna porezna stopa	23,39%	20,66%

Pregled prenesenih poreznih gubitaka koji imaju određen rok do kojeg se mogu iskoristiti prikazani su u nastavku:

Porezni gubitak koji se može iskoristiti do 2025.	473
Porezni gubitak koji se može iskoristiti do 2026.	1.381
Porezni gubitak koji se može iskoristiti do 2027.	2.691
Porezni gubitak koji se može iskoristiti do 2028.	2.877
Porezni gubitak koji se može iskoristiti do 2029.	35.717
Porezni gubitak koji se može iskoristiti do 2030.	61
Ukupno	43.200

Značajan dio prenesenih poreznih gubitaka odnosi se na društva unutar Grupe čiji glavni izvor prihoda jesu dobit od udjela u ovisnim društvima, što je neoporezivo te na osnovu navedenog, nije priznata odgođena porezna imovina. Uz to povećanje iznosa prenesenih poreznih gubitaka najvećim je dijelom rezultat stjecanja Panvita grupe za koju detaljna procjena oporezive dobiti u budućnosti još nije napravljena za sve sastavnice grupe.

Osim navedenog, postoji još 6.738 tisuća eura odgođene porezne imovine temeljem prenesenih poreznih gubitaka u članicama Mplus Germany grupe koji nemaju određen rok do kojeg se mogu iskoristiti. Od navedenog iznosa, Grupa nije priznala odgođenu poreznu imovinu u iznosu od 3.338 tisuća eura po osnovi prenesenih poreznih gubitaka društava zbog neizvjesnosti korištenja u budućem razdoblju.

15. POREZ NA DOBIT I ODGOĐENI POREZI (NASTAVAK)

Usklađenje odgođene porezne imovine i odgođene porezne obveze je kako slijedi:

Odgođena porezna imovina

	Ukupno
1. siječnja 2023. godine	3.355
Stjecanje ovisnih društava	-
Povećanje odgođene porezne imovine priznato u dobit ili gubitak	1.384
31. prosinca 2023. godine	4.739
1. siječnja 2024. godine	4.739
Stjecanje ovisnih društava (bilješka 40)	50
Promjena odgođene porezne imovine priznato u dobit ili gubitak, neto	1.269
31. prosinca 2024. godine	6.058

Odgođena porezna imovina priznata je na prenesene porezne gubitke.

Odgođena porezna obveza

	2024.	2023.
Stanja na dan 1. siječnja (prepravljeno)	3.272	2.957
Usklada početnih stanja za utjecaj hiperinflacije	(709)	(711)
Amortizacija	219	474
Učinci alokacije kupovne cijene	187	927
Kapitalizacija troškova razvoja	(32)	(140)
Najmovi	-	(180)
Neiskorišteni godišnji odmori	(162)	224
Rezervacije za pravne sporove	(40)	29
Dugoročna primanja zaposlenih	(49)	236
Prodaja ovisnog društva (bilješka 41)	(737)	-
Ostalo	(133)	(48)
Tečajne razlike	(413)	(496)
Stanje na dan 31. prosinca	1.403	3.272

Kretanje odgođenih poreza prikazano je netirano obzirom da se značajan dio odgođenih poreza odnosi na članice Grupe koje odgođene poreze prikazuju netirano.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2024. godine
 (Svi iznosi su prikazani u tisućama eura)

16. GOODWILL

	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.
BPTO	15.666	15.749
eCommerce	475	1.506
HR	521	521
Food	11.252	-
Ostalo	2.245	207
	30.159	17.983
	2024.	2023.
Stanje na dan 1. siječnja	17.983	17.249
Dodatni iznosi priznati iz stjecanja ovisnih društava tijekom godine	13.290	1.031
Ukidanje	(1.114)	(297)
Stanje na dan 31. prosinca	30.159	17.983

Metodologija za umanjenje vrijednosti goodwilla opisana je u bilješci 4.

Iznosi priznati iz stjecanja odnose na stjecanje društva Parvita Holding d.o.o. (11.227 tisuća eura), Future Food Solutions d.o.o. (25 tisuća eura) te društva Real Estate Development Projekti d.o.o. (2.038 tisuća eura), dok se ukidanja odnose na prodaju društva Konverzija d.o.o. (1.031 tisuća eura) i društva Calyx d.o.o. (83 tisuća eura).

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u tisućama eura)

17. NEMATERIJALNA IMOVINA

	Licence i softver	Ostala nematerijalna imovina	Nematerijalna imovina u pripremi	Ukupno
Stanje na dan 31. prosinca 2022. godine				
Nabavna vrijednost	15.454	37.621	530	53.605
Ispravak vrijednosti	(5.863)	(7.970)	(188)	(14.020)
Neto knjigovodstvena vrijednost	9.591	29.651	342	39.585
Kretanja tijekom 2023. godine				
Povećanje	11.348	5.000	3.025	19.372
Stjecanje ovisnih društava	3.077	12.044	95	15.216
Prodaja/otpis	(5.116)	(138)	-	(5.254)
Prijenosi	(1.667)	718	(838)	(1.787)
Tečajne razlike	461	751	(139)	1.073
Trošak amortizacije	(4.262)	(7.534)	-	(11.796)
Neto knjigovodstvena vrijednost	13.432	40.492	2.485	56.409
Stanje na dan 31. prosinca 2023. godine				
Nabavna vrijednost	23.557	55.996	2.673	82.225
Ispravak vrijednosti	(10.125)	(15.504)	(188)	(25.816)
Neto knjigovodstvena vrijednost	13.432	40.492	2.485	56.409
Kretanja tijekom 2024. godine				
Povećanje	6.064	10.973	855	17.892
Stjecanje ovisnih društava (bilješka 40)	211	154	-	365
Prodaja/otpis	(451)	(83)	(282)	(816)
Prijenosi	61	1.706	(1.767)	-
Prodaja ovisnih društava	(225)	(4.235)	(13)	(4.473)
Ostala kretanja	9	(9)	(17)	(17)
Tečajne razlike	1.257	940	127	2.324
Ispravak vrijednosti	-	(298)	-	(298)
Trošak amortizacije	(3.972)	(9.122)	-	(13.094)
Neto knjigovodstvena vrijednost	16.386	40.518	1.388	58.292
Stanje na dan 31. prosinca 2024. godine				
Nabavna vrijednost	30.483	65.144	1.576	97.203
Ispravak vrijednosti	(14.097)	(24.626)	(188)	(38.911)
Neto knjigovodstvena vrijednost	16.386	40.518	1.388	58.292

Najznačajnija stavka ostale nematerijalne imovine odnosi se na bazu klijenata te je rezultat stjecanja kontrole nad CMC grupom. Osim baze klijenata u navedenu kategoriju uključena je i nematerijalna imovina temeljem franšiznih ugovora te nematerijalna imovina priznata tijekom alokacije kupoprodajne cijene. Ispravak vrijednosti ostale nematerijalne imovine odnosi se na ispravak branda Invitel obzirom da je Grupa počela poslovati pod brandom Mplus Germany u Njemačkoj.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2024. godine

(Svi iznosi prikazani u tisućama eura)

18. IMOVINA S PRAVOM KORIŠTENJA

	Poslovni prostori	Vozila	Oprema	Ukupno
Stanje na dan 31. prosinca 2022. godine				
Nabavna vrijednost	14.407	2.833	6.101	23.341
Ispravak vrijednosti	(6.766)	(1.637)	(3.892)	(12.296)
Neto knjigovodstvena vrijednost	7.641	1.196	2.209	11.045
Kretanja tijekom 2023. godine				
Povećanje	3.909	1.671	147	5.728
Stjecanje ovisnih društava	1.538	437	-	1.975
Prodaja/otpis	(999)	(99)	(990)	(2.088)
Prijenosi	1.389	303	91	1.783
Tečajne razlike	10	64	(8)	66
Trošak amortizacije	(3.308)	(950)	(668)	(4.926)
Neto knjigovodstvena vrijednost	10.180	2.622	781	13.583
Stanje na dan 31. prosinca 2023. godine				
Nabavna vrijednost	20.254	5.209	5.342	30.805
Ispravak vrijednosti	(10.074)	(2.587)	(4.561)	(17.222)
Neto knjigovodstvena vrijednost	10.180	2.622	781	13.583
Kretanja tijekom 2024. godine				
Povećanje	8.635	1.905	1.771	12.311
Stjecanje ovisnih društava (bilješka 40)	2.188	1.572	386	4.146
Prodaja/otpis	(134)	(329)	-	(463)
Ostala kretanja	(470)	(71)	(6)	(547)
Tečajne razlike	(837)	(172)	(2)	(1.011)
Trošak amortizacije	(4.079)	(1.403)	(1.057)	(6.539)
Neto knjigovodstvena vrijednost	15.483	4.124	1.872	21.479
Stanje na dan 31. prosinca 2024. godine				
Nabavna vrijednost	29.636	8.114	7.489	45.239
Ispravak vrijednosti	(14.153)	(3.990)	(5.617)	(23.760)
Neto knjigovodstvena vrijednost	15.483	4.124	1.872	21.479

Pravo korištenja imovine u najmu odnosi se na poslovne prostore, vozila te opremu za potrebe redovnog poslovanja.

Iznosi priznati u izvještaju o dobiti ili gubitku	2024.	2023.
Troškovi amortizacije na imovini s pravom korištenja (bilješka 11)	6.170	4.926
Kamate po osnovi najмова	1.077	738
Troškovi kratkoročnih najмова (bilješka 9)	2.284	1.884

Otplata najмова po fiksnim iznosima u 2024. godini iznosi 7.251 tisuća eura (2023: 5.307 tisuća eura).

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2024. godine
 (Svi iznosi su prikazani u tisućama eura)

19. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	Oprema	Zgrade	Zemljišta	Imovina u pripremi, dani predujmovi i ostala imovina	Ukupno
Stanje na dan 31. prosinca 2022. godine					
Nabavna vrijednost	10.176	26.624	-	628	37.428
Ispravak vrijednosti	(3.323)	(918)	-	(162)	(4.403)
Neto knjigovodstvena vrijednost	6.853	25.706	-	466	33.025
Kretanja tijekom 2023. godine					
Povećanje	4.855	146	-	7	5.008
Stjecanje ovisnih društava	614	-	-	248	862
Prodaja/otpis	(988)	(2.077)	-	(400)	(3.465)
Prijenosi	196	(14.305)	-	(195)	(14.304)
Tečajne razlike	(103)	-	-	(2)	(105)
Trošak amortizacije	(3.094)	(327)	-	(10)	(3.431)
Neto knjigovodstvena vrijednost	8.333	9.143	-	114	17.590
Stanje na dan 31. prosinca 2023. godine					
Nabavna vrijednost	14.750	10.388	-	286	25.424
Ispravak vrijednosti	(6.417)	(1.245)	-	(172)	(7.834)
Neto knjigovodstvena vrijednost	8.333	9.143	-	114	17.590
Kretanja tijekom 2024. godine					
Povećanje	5.718	244	424	1.870	8.256
Stjecanje ovisnih društava (bilješka 40)	19.495	30.456	9.282	11.308	70.541
Prodaja/otpis	(304)	(52)	-	(26)	(382)
Prijenosi	917	1.040	-	(1.957)	-
Prodaja ovisnih društava	(9)	-	-	-	(9)
Ostala kretanja	(1.097)	1.177	-	(91)	(11)
Tečajne razlike	2.320	(32)	-	-	2.288
Trošak amortizacije	(4.607)	(534)	-	-	(5.141)
Neto knjigovodstvena vrijednost	30.766	41.442	9.706	11.218	93.132
Stanje na dan 31. prosinca 2024. godine					
Nabavna vrijednost	41.790	43.221	9.706	11.390	106.107
Ispravak vrijednosti	(11.024)	(1.779)	-	(172)	(12.975)
Neto knjigovodstvena vrijednost	30.766	41.442	9.706	11.218	93.132

Ukupna vrijednost zgrada i zemljišta opterećena su založnim pravom u korist banaka.

20. ULAGANJA U NEKRETNINE

	Ulaganja u nekretnine
Stanje na dan 31. prosinca 2022. godine	
Nabavna vrijednost	-
Ispravak vrijednosti	-
Neto knjigovodstvena vrijednost	-
Kretanja tijekom 2023. godine	
Povećanje	444
Stjecanje ovisnih društava	14.304
Trošak amortizacije	(472)
Neto knjigovodstvena vrijednost	14.276
Stanje na dan 31. prosinca 2023. godine	
Nabavna vrijednost	14.748
Ispravak vrijednosti	(472)
Neto knjigovodstvena vrijednost	14.276
Kretanja tijekom 2024. godine	
Povećanje	91
Stjecanje ovisnih društava (bilješka 40)	288
Prodaja (otpis)	(5)
Trošak amortizacije	(455)
Neto knjigovodstvena vrijednost	14.195
Stanje na dan 31. prosinca 2024. godine	
Nabavna vrijednost	15.251
Ispravak vrijednosti	(1.056)
Neto knjigovodstvena vrijednost	14.195

Nekretnine klasificirane kao Ulaganje u nekretnine opterećene su založnim pravom u korist banaka.

Napravljena je procjena od neovisnog ovlaštenog procjenitelja te tržišna vrijednost ulaganja u nekretnine iznosi približno 14.344 tisuća eura

Prihod od najma iskazan je u bilješci 6 Ostali prihodi. Troškovi vezani uz održavanje zgrade klasificirane kao ulaganje u nekretnine iznose 200 tisuća eura (2023.: 183 tisuća eura).

21. ULAGANJA U UDJELE PRIDRUŽENIH DRUŠTAVA

Grupa preko matičnog društva Panvita Grupe, Panvita Holding, posjeduje značajan utjecaj u sljedećim pridruženim društvima:

Naziv pridruženog društva	Aktivnost	Zemlja	Udio vlasničkog udjela i glasačkih prava Grupe	
			31.12.2024.	31.12.2023.
PANVITA EKOTEH d.o.o.	Prikupljanje i prerada biootpada	Slovenija	31,76%	-
PAN-NUTRI D.O.O.	Savjetodavne usluge vezane uz proizvodnju i preradu hrane	Slovenija	24,90%	-

	PANVITA EKOTEH d.o.o. 31.12.2024.	PAN-NUTRI d.o.o. 31.12.2024.
Dugotrajna imovina	9.443	1
Kratkotrajna imovina	1.890	35
Dugoročne obveze	(1.720)	-
Kratkoročne obveze	(2.460)	(1)
	2024.	2024.
Prihodi	708	1
Gubitak za godinu	(594)	-
Gubitak pripisiv Grupi	(189)	-

Tablica kretanja:		2024.
Početno stanje		-
Stjecanje ovisnih društava (bilješka 40)		2.475
Gubitak pripisiv Grupi		(189)
Završno stanje		2.286

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u tisućama eura)

22. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA

22.1. FINANCIJSKA IMOVINA MJERENA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU

	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.
Dani dugoročni krediti	33.160	1.399
Dugoročni depoziti	3.068	882
Ostala dugoročna potraživanja	1.011	978
	37.239	3.259

Dugoročni depoziti u iznosu od 3.068 tisuće eura (31. prosinca 2023. godine: 882 tisuća eura) nose minimalnu kamatu. Od navedenog iznosa dugoročnih depozita, iznos od 2.770 tisuća eura odnosi se na garantne depozite sukladno ugovorima o dugoročnom financiranju.

Dani dugoročni krediti su dani trećim stranama u iznosu od 29.538 tisuća eura (2023: 296 tisuća eura) te članovima Uprave i zaposlenicima u iznosu od 3.622 tisuća eura (2023: 1.103 tisuća eura), s prosječnom kamatnom stopom od 3,20% (31. prosinca 2023. godine: 2,40%).

Nije bilo porasta kreditnog rizika nakon inicijalnog priznavanja financijske imovine.

22.2. FINANCIJSKA IMOVINA MJERENA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALU SVEOBUH VATNU DOBIT

	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.
Ostala ulaganja	1.598	1.402
	1.598	1.402

Ostala ulaganja najvećim dijelom se odnose na ulaganje u obrazovne institucije s ciljem dugoročne investicije.

23. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA

	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.
Dani kratkoročni krediti	1.413	2.451
Kratkoročni depoziti	552	300
Ostala kratkotrajna financijska imovina	9	-
	1.974	2.751

Rok dospijea danih kredita je unutar godine dana s prosječnom kamatnom stopom od 3,20% (31. prosinca 2023. godine: 2,40%). Dani kratkoročni krediti su dani zaposlenima i trećim stranama.

Nije bilo porasta kreditnog rizika nakon inicijalnog priznavanja financijske imovine.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2024. godine
 (Svi iznosi su prikazani u tisućama eura)

24. ZALIHE

	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.
Proizvodnja u tijeku	6.035	-
Sirovine i materijali	5.093	-
Rezervni dijelovi i ambalaža	2.572	-
Gotovi proizvodi	2.336	-
Trgovačka roba	1.990	1.527
Ostale zalihe	24	-
	18.050	1.527

Zalihe u prehrambenom operativnom segmentu opterećene su založnim pravom u korist banaka u iznosu od 8.247 tisuća eura.

25. BIOLOŠKA IMOVINA

	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.
Blago u tovu	1.455	-
Nedovršena proizvodnja – žitarice	1.439	-
Perad za reprodukciju	984	-
	3.878	-

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2024. godine
 (Svi iznosi su prikazani u tisućama eura)

26. POTRAŽIVANJA OD KUPACA

	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.
Potraživanja od kupaca u inozemstvu	59.332	39.308
Potraživanja od kupaca u zemlji	4.593	4.016
Ispravak potraživanja	(105)	(174)
	63.820	43.150

Prosječno razdoblje kreditiranja prodaje iznosi 41 dan (2023. godine: 46 dana). Grupa je knjižila ispravak vrijednosti za sva nenaplaćena potraživanja za koje je procijenjeno da je naplata neizvjesna.

Promjene ispravka vrijednosti za sumnjiva potraživanja mogu se pokazati kako slijedi:

	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.
Stanje na početku godine	174	374
Povećanja	25	20
Otpisi	(94)	(220)
	105	174

Stopu očekivanih kreditnih gubitaka korištena za pojednostavljeni ECL model određivala su pojedina društva unutar Grupe uvažavajući poslovne modele industrija u kojima rade te makroekonomsko okruženje u kojima djeluju.

Analiza dospijeća potraživanja od kupaca na 31. prosinca 2024. i 31. prosinca 2023. godine je kako slijedi:

	Tekuće	31-60 dana	61-90 dana	91-180 dana	>180 dana	Ukupno
31. prosinca 2024.	54.663	1.962	4.054	1.517	1.624	63.820
31. prosinca 2023.	34.578	5.669	931	1.354	618	43.150

27. OSTALA POTRAŽIVANJA

	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.
Potraživanja od države	7.248	4.799
Dani predujmovi za usluge	725	818
Potraživanja od zaposlenih	515	408
Potraživanja stečena cesijom i asignacijom	102	100
Ostala potraživanja	2.655	1.072
	11.245	7.197

Potraživanja od države najvećim dijelom se odnose na potraživanja subvencije kao i potraživanja za pretporez.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u tisućama eura)

28. OBRAČUNATI PRIHODI I PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA

	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.
Unaprijed plaćeni troškovi budućih razdoblja	3.065	2.619
Obračunati prihodi	5.128	4.308
	8.193	6.927

Obračunati prihodi odnose se na pružene, a nefakturirane usluge. Unaprijed plaćeni troškovi odnose se na troškove održavanja, osiguranja i IT podrške.

29. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.
Stanje na žiro računima u domaćoj valuti	81.799	16.690
Stanje na žiro računima u stranoj valuti	7.535	12.224
Depoziti u bankama s rokom dospelja do 3 mjeseca	22.348	21.709
Novac u blagajni	301	14
	111.983	50.637

30. TEMELJNI KAPITAL

	31. prosinca 2024. godine			31. prosinca 2023. godine		
Upisani suvlasnik	Udio	Postotak vlasništva	Broj dionica	Udio	Postotak vlasništva	Broj dionica
Orso global d.o.o.	8.131	51,99%	612.669	6.685	51,29%	503.674
Ostali	7.509	48,01%	565.768	6.349	48,71%	478.358
Ukupno:	15.640	100,00%	1.178.437	13.034	100,00%	982.032

Temeljni kapital Društva na dan 31. prosinca 2024. godine iznosi 15.640 tisuća eura, a podijeljen je u 1.178.437 dionica (31 prosinca 2023. godine: 13.034 tisuća eura, a podijeljen je u 982.032 dionica).

Na temelju broja upisanih i pravodobno uplaćenih novih dionica, Uprava Društva je, uz suglasnost Nadzornog odbora Društva, dana 14. listopada 2024. godine utvrdila da je temeljni kapital Društva povećan s iznosa od 13.034 tisuća eura za iznos od 2.606 tisuća eura na iznos od 15.640 tisuća eura, uplatom u novcu i izdavanjem ukupno 196.405 novih dionica.

31. PRIČUVE

31.1. KAPITALNE PRIČUVE

Na 31. prosinca 2024. godine kapitalne pričuve iznose 65.069 tisuća eura (31. prosinca 2023. godine 19.784 tisuća eura). Kao rezultat procesa izdavanja novih dionica, osim povećanja temeljnog kapitala došlo je i do povećanja iznosa kapitalnih pričuva u iznosu od 45.285 tisuća eura čime su ukupno temeljni kapital i kapitalne pričuve Društva povećane za 47.891 tisuća eura koliko je iznosila neto transakcija izdavanja novih dionica na tržištu kapitala.

31.2 ZAKONSKE REZERVE

Zakonske rezerve na 31. prosinca 2024. godine iznose 2.405 tisuća eura (31. prosinca 2023. godine: 1.997 tisuća eura) te se odnose na rezerve Društva sukladno Zakonu o računovodstvu te Zakonu o trgovačkim društvima u iznosu od 485 tisuća eura (31. prosinca 2023. godine: 414 tisuća eura) i rezerve za kapitalizirane troškove razvoja u iznosu od 1.920 tisuća eura (31. prosinca 2023. godine: 1.583 tisuća eura).

31.3. PRIČUVE IZ TEČAJNIH RAZLIKA

Pričuve iz tečajnih razlika sastoje se od tečajnih razlika od preračuna ulaganja u inozemno poslovanje. Kumulativna stopa inflacije u Turskoj u trogodišnjem razdoblju premašila je 100% u drugom tromjesečju 2022. te su time ostvareni uvjeti temeljeni na MRS-u 29 nastupili i da državu treba formalno klasificirati kao hiperinflacijsko gospodarstvo.

31.4. OSTALE STAVKE VLASNIČKE GLAVNICE

Ostale stavke vlasničke glavnice se odnose na:

- a) Razliku između činidbene obveze Društva isplaćene prema preostalom nekontrolirajućem udjeličaru ovisnog društva Meritus plus d.o.o. (M Plus Croatia d.o.o.) te neto knjigovodstvene vrijednosti nekontrolirajućeg interesa u trenutku otkupa opisanog udjela u iznosu od (3.710) tisuća eura. Navedena transakcija je nastala tijekom 2020. godine;
- b) Razliku između činidbene obveze isplaćene prema preostalom nekontrolirajućem udjeličaru ovisnog društva Trizma d.o.o. (M plus Srbija d.o.o.) te neto knjigovodstvene vrijednosti nekontrolirajućeg interesa u trenutku otkupa, opisanog udjela u iznosu od (6.104) tisuće eura. Navedena transakcija je nastala tijekom 2022. godine;
- c) Razliku između činidbene obveze Društva isplaćene prema preostalom nekontrolirajućem udjeličaru ovisnog društva M+ Deutschland BPTO GmbH te neto knjigovodstvene vrijednosti nekontrolirajućeg interesa u trenutku otkupa, opisanog udjela u iznosu od (7.011) tisuća eura. Navedena transakcija je nastala tijekom 2022. godine;
- d) Razliku između činidbene obveze Društva isplaćene prema preostalom nekontrolirajućem udjeličaru ovisnog društva Smartflex te neto knjigovodstvene vrijednosti nekontrolirajućeg interesa u trenutku otkupa, opisanog udjela u iznosu od (103) tisuća eura. Navedena transakcija je nastala tijekom 2022. godine;
- e) Rezerve za vlastite udjele koje je formiralo ovisno društvo sukladno lokalnim propisima u iznosu od 291 tisuću eura
- f) Razliku između činidbene obveze Društva isplaćene prema preostalom nekontrolirajućem udjeličaru ovisnog društva CDE Nove tehnologije (M Plus Slovenia) te neto knjigovodstvene vrijednosti nekontrolirajućeg interesa u trenutku otkupa udjela u iznosu od (131) tisuća eura. Navedena transakcija je nastala tijekom 2023. godine;
- g) Razliku između činidbene obveze Društva isplaćene prema preostalom nekontrolirajućem udjeličaru ovisnog društva M Croatia d.o.o. te neto knjigovodstvene vrijednosti nekontrolirajućeg interesa u trenutku otkupa, opisanog udjela u iznosu (19.548) tisuća eura. Navedena transakcija je nastala tijekom 2024. godine.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2024. godine
 (Svi iznosi su prikazani u tisućama eura)

32. POSUDBE

	31. prosinca 2024	31. prosinca 2023
Obveze po izdanim obveznicama	40.000	40.000
Obveze za dugoročne kredite	84.856	33.718
Obveze za kratkoročne kredite i obračunate kamate	66.459	29.022
	191.315	102.740

Dugoročni krediti korišteni su za financiranje kapitalnih investicija i akvizicija. Prosječna ponderirana kamatna stopa na dugoročne kredite u 2024. godini iznosila je 5,04% (u 2023. godini: 4,00%). Grupa redovno izvršava sve obveze po navedenim kreditima poštujući sve uvjete iz ugovora.

Kratkoročni krediti korišteni su za financiranje novih projekata, te za radni kapital. Dana sredstva osiguranja za kratkoročne kredite su instrumenti platnog prometa. Od ukupnog iznosa posudbi na kratkoročni dio dugoročnih kredita odnosi se ukupno 10.734 tisuća eura (31.12.2023: 4.697 tisuća eura).

Prosječna ponderirana kamatna stopa na kratkoročne kredite u 2024. godini iznosila je 7,44% (u 2023. godini: 5,75%). Prosječna ponderirana kamatna stopa na kratkoročne kredite denominirane u eurima iznosila je 4,77% (u 2023. godini: 3,34%), dok je na posudbe denominirane u ostalim valutama prosječna ponderirana kamatna stopa iznosila 42,55% (u 2023. godini: 27,62%). Razlog značajnog povećanja i nesrazmjera između kamatnih stopa kredita denominiranih u eurima i ostalim valutama ogleda se u hiperinflaciji u Turskoj što posljedično dovodi do visokih kamatnih stopa.

Kretanja na primljenim posudbama tokom godine mogu se prikazati kako slijedi:

	2024.	2023.
Stanje na dan 1. siječnja	102.740	96.376
Nove posudbe	253.348	39.338
Obračunate kamate	8.050	5.429
Nove posudbe – stjecanje ovisnih društava (bilješka 40)	39.009	5.011
Otplate posudbi	(202.347)	(36.187)
Otplate kamata	(8.364)	(4.843)
Tečajne razlike	(1.121)	(2.384)
Stanje na dan 31. prosinca	191.315	102.740

32. POSUDBE (NASTAVAK)

Izdanje obveznica

Društvo BOSQAR d.d. 29. srpnja 2022. godine izdalo je obveznice povezane s održivim poslovanjem na domaćem tržištu kapitala u ukupnom nominalnom iznosu od 40 milijuna EUR-a, s fiksnom godišnjom kamatnom stopom od 4,25%, uz polugodišnju isplatu kamata i jednokratno dospjeće glavnice nakon pet godina, oznake MRUL-O-277E i međunarodne identifikacijske oznake (ISIN) HRMRULO277E9 ("Obveznice").

Grupa je izradila Okvirni dokument za izdavanje Obveznica povezanih s održivim poslovanjem, usklađen s Načelima obveznica povezanih s održivim poslovanjem koje je objavila ICMA (Međunarodno udruženje tržišta kapitala, engl. The International Capital Market Association) u lipnju 2020. godine.

Okvirni dokument Obveznica povezanih s održivim poslovanjem definira dva ključna pokazatelja uspješnosti:

- (1) Smanjiti apsolutni Opseg 1 i 2 emisija stakleničkih plinova za 25,2% na 2,148 tCO₂e u 2027.godini u odnosu na baznu godinu 2021.godinu
- (2) Ostvariti 51% zastupljenosti žena u upravljačkim timovima (uključujući upravljačka tijela) do kraja 2030. godine.

Detaljne informacije o ovom izdanju objavljene su u Prospektu koji je dana 14. srpnja 2022. godine objavljen i javno dostupan na internetskoj stranici Društva.

Sukladno Prospektu, u nastavku je tablica koja prikazuje alternativne pokazatelje uspješnosti te su objašnjenja o alternativnim pokazateljima objavljeni u Prospektu:

Naziv pokazatelja	2024
Dobit iz poslovanja (EBIT)	14.931
EBITDA	39.907
EBITDA marža	10,74%
Konsolidirana normalizirana EBITDA	47.463
Konsolidirani neto dug	98.661
Konsolidirani dug	210.643
Konsolidirani kapital	154.951
Odnos Konsolidiranog neto duga i Konsolidirane normalizirane EBITDA-e	1,90
Omjer Konsolidiranog duga i Konsolidiranog kapitala	1,36
Marža operativne dobiti (EBIT marža)	4,02%
Neto profitna marža	1,32%
Obveze za dugoročne primljene kredite od banaka	65.022
Obveze za kratkoročne primljene kredite od banaka	78.108
Obveze za dugoročne primljene kredite od dioničara	6.862
Kratkoročne obveze za primljene najmove	8.116
Dugoročne obveze za primljene najmove	18.074

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2024. godine
 (Svi iznosi su prikazani u tisućama eura)

33. OBVEZE PO NAJMOVIMA

Obveze po najmovima u iznosu od 26.190 tisuća eura (31. prosinca 2023. godine: 15.569) dospijevaju kako slijedi:

	31. prosinca 2024	31. prosinca 2023
U prvoj godini	8.116	5.469
U drugoj godini	6.429	3.910
U trećoj godini	5.087	2.445
U četvrtoj godini	2.715	1.913
U petoj godini	1.405	1.045
Nakon pet godina	2.438	787
Ukupno	26.190	15.569
	31. prosinca 2024	31. prosinca 2023
Dugoročne obveze po najmovima	18.074	10.100
Kratkoročne obveze po najmovima	8.116	5.469
	26.190	15.569

Kretanje po najmovima prikazano je bilješci 18 Imovina s pravom korištenja.

34. OSTALE DUGOROČNE OBVEZE

	31. prosinca 2024	31. prosinca 2023
Odgođeni prihod	8.701	-
Obveze za kupljena prava	6.204	6.797
Ostale dugoročne obveze	7.593	414
Ukupno	22.498	7.211

Obveze za kupljena prava najvećim dijelom se odnose na obveze proistekle iz franšiznih ugovora vezano uz HR poslovni segment.

Dugoročno odgođeni prihodi odnose se na primljena bespovratna sredstva Panvita Grupe.

Ostale dugoročne obveze u najvećoj mjeri se odnose na obvezu plaćanja po stjecanju Panvita Grupe u iznosu od 7.500 tisuća eura.

35. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

	31. prosinca 2024	31. prosinca 2023
Obveze prema dobavljačima u inozemstvu	3.138	1.505
Obveze prema dobavljačima u tuzemstvu	32.145	10.732
Ukupno	35.283	12.237

36. OBVEZE PREMA ZAPOSLENICIMA

	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.
Obveze za neto plaće	12.518	11.745
Obveze za doprinose iz plaće	7.727	5.020
Obveze za doprinose na plaću	1.431	469
Obveze za porez i prirez	1.504	1.749
	23.180	18.983

37. OSTALE KRATKOROČNE OBVEZE

	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.
Obveze za PDV i ostale poreze	4.824	3.857
Obveze po faktoringu	3.559	-
Ostale kratkoročne obveze	2.384	1.960
Obveze za stjecanje udjela	1.100	1.293
Obveze za primljene predujmove	660	-
Obveze za kupljena prava	165	396
	12.692	7.506

38. ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA

	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.
Obračunati troškovi poslovanja	4.512	5.716
Odgođeni prihodi	3.960	4.467
	8.472	10.183

Odgođeni prihodi na datum 31. prosinca 2024. i 2023. godine primarno se odnose na IT i usluge kontaktnih centara. Obračunati troškovi odnose na troškove osiguranja, podizvođača, održavanja i licenci.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u tisućama eura)

39. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA

Stanja i transakcije iz odnosa između Društva i njegovih ovisnih društava, koja su njegove povezane osobe, eliminirani su konsolidacijom i nisu objavljeni u ovoj bilješci. U nastavku je prikazana analiza transakcija između Grupe i drugih povezanih strana. Ukupno obračunate naknade ključnom osoblju u 2024. godini iznose 2.036 tisuća eura (u 2023. godini: 994 tisuća eura). Sve naknade odnose se na kratkoročne naknade. Ključno osoblje društva obuhvaća članove Uprave Društva, CEO i CFO BPTO, HR i Food poslovne vertikale, te članove Nadzornog odbora Društva. Uzimajući u obzir činjenicu ulaska Panvita Grupe u strukturu Grupe, kao i redizajna ostalih vertikalna Grupe, Grupa se odlučila proširiti definiciju ključnog osoblja u odnosu na 2023. godinu.

Ukupna potraživanja po osnovi pozajmica prema ključnom osoblju na 31. prosinca 2024. godine iznosi 3.405 tisuća eura (31. prosinca 2024. godine iznosi 1.605 tisuća eura).

	Potraživanja		Obveze	
	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.
Vlasnik društva	12	-	9	-
Pridružena društva	90	-	12	-
Ostale povezane strane	49	428	1.104	431
Ukupno	151	428	1.125	431

	Dane pozajmice (glavnica)		Primljeni zajmovi	
	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.
Vlasnik društva	370	-	1	-
Pridružena društva	24	-	-	-
Ostale povezane strane	58	657	6.789	11.783
Ukupno	452	657	6.790	11.783

	Prihodi		Rashodi	
	2024	2023	2024	2023
Vlasnik društva	13	-	48	-
Pridružena društva	34	-	16	-
Ostale povezane strane	111	1.170	1.238	2.633
Ukupno	158	1.170	1.302	2.633

40. STJECANJE OVISNIH DRUŠTAVA

Grupa je pripremila početni obračun kupoprodajne cijene stjecanja materijalnih društava u 2024. godini. Grupa će procijeniti izračun stjecanja u vremenskom razdoblju sukladno MSFI 3 *Poslovna spajanja*, tijekom 2025. godine.

a) Panvita Holding d.o.o.

Grupa je na dan 7. svibnja 2024. godine sklopila ugovor o kupoprodaji poslovnih udjela kojim se predviđa neizravno stjecanje 51% udjela u društvu Panvita holding d.o.o.. Panvita Holding u svojem vlasništvu ima društva koja posluju pod Panvita Grupom u Sloveniji i Srbiji. Realizacija predmetne transakcije temeljem prethodno navedenog ugovora o kupoprodaji bila je podložna odobrenjima nadležnih tijela. Grupa je dobila odobrenje u studenom 2024. godine te je kao datum stjecanja određen 1. studeni 2024. godine.

	Knjigovodstvena vrijednost	Promjena	Fer vrijednost
Nematerijalna imovina	365	-	365
Imovina s pravom korištenja	4.146	-	4.146
Nekretnine postrojenja i oprema	68.440	-	68.440
Ulaganje u nekretnine	288	-	288
Ulaganje u pridružena društva	2.475	-	2.475
Dugotrajna financijska imovina	52	-	52
Odgođena porezna imovina	50	-	50
Zalihe	18.618	-	18.618
Biološka imovina	5.130	-	5.130
Kratkotrajna financijska imovina	1.226	-	1.226
Potraživanja od kupaca	13.291	-	13.291
Ostala potraživanja	1.354	-	1.354
Obračunati prihodi i plaćeni troškovi budućeg razdoblja	506	-	506
Novac i novčani ekvivalenti	10.225	-	10.225
Nekontrolirajući interesi	(5.342)	-	(5.342)
Dugoročne posudbe	(28.001)	-	(28.001)
Dugoročne obveze po najmovima	(4.009)	-	(4.009)
Dugoročna rezerviranja	(1.079)	-	(1.079)
Ostale dugoročne obveze	(8.812)	-	(8.812)
Kratkoročne posudbe	(10.415)	-	(10.415)
Kratkoročne obveze po najmovima	(122)	-	(122)
Obveze prema dobavljačima	(26.417)	-	(26.417)
Obveze prema zaposlenima	(1.864)	-	(1.864)
Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	(3.656)	-	(3.656)
Ostale kratkoročne obveze	(8.463)	-	(8.463)
Identificirana neto imovina	27.986	-	27.986

40. STJECANJE OVISNIH DRUŠTAVA (NASTAVAK)

a) Panvita Holding d.o.o. (nastavak)

Naknada za stjecanje raspoređena je na:

Novac i novčani ekvivalenti	18.000
Odgođena naknada	7.500
	25.500

Naknada za stjecanje	25.500
Manjinski udio nastao iz transakcije	13.713
Fer vrijednost identificirane imovine	(27.986)
Privremeno obračunati goodwill	11.227

Neto odljev novca prikazan je u sljedećoj tablici:

Isplaćena naknada za stjecanje	(18.000)
Stečeni novac i novčani ekvivalenti	10.225
Neto odljev novca proizašao iz stjecanja	(7.775)

40. STJECANJE OVISNIH DRUŠTAVA (NASTAVAK)

b) Real Estate Development Projekt d.o.o.

Grupa je dana 12. prosinca 2024. godine stekla i pripojila društvo REAL ESTATE DEVELOPMENT PROJEKTI d.o.o. (REDP), iz Hrvatske. Društvo je pripojeno društvu REAL ESTATE DEVELOPMENT PROJEKTI d.o.o. - Projekt Vukovarska (REDP-PV).

	Knjigovodstvena vrijednost	Promjena	Fer vrijednost
Nekretnine, postrojenje i oprema	1.059	1.041	2.100
Ostala potraživanja	1.300	-	1.300
Novac i novčani ekvivalenti	2	-	2
Dugoročne posudbe	(586)	-	(586)
Odgođena porezna obveza	-	(187)	(187)
Kratkoročne posudbe	(17)	-	(17)
Obveze prema dobavljačima	(3.551)	-	(3.551)
Identificirana neto imovina	(1.793)	854	(939)

Identificirana imovina u postupku alokacije kupoprodajne cijene odnosi se na tržišnu vrijednost nekretnine prema procjeni ovlaštenog procjenitelja.

Naknada za stjecanje raspoređena je na:

Novac i novčani ekvivalenti	-
Odgođena naknada	1.100
	1.100

Naknada za stjecanje	1.100
Fer vrijednost identificirane imovine	939
Privremeni obračun goodwilla	2.039

Neto odljev novca prikazan je u slijedećoj tablici:

Isplaćena naknada za stjecanje	-
Stečeni novac i novčani ekvivalenti	2
Neto priljev novca proizašao iz stjecanja	2

41. PREKINUTO POSLOVANJE

a) Prodaja ovisnog društva

Dana 27. prosinca 2024. Grupa je zaključila ugovor o prodaji sa društvom Vision Box d.o.o. o prodaji ovisnog društva Konverzija d.o.o. koje je obavljalo eCommerce usluge kroz brand Pink Panda. Primici od prodaje nisu premasili neto vrijednost imovine navedenog društva. Navedena prodaja u skladu je sa Grupnom politikom da fokusira aktivnosti samo na materijalno značajne usluge i regije. Prodaja je zaključena na navedeni datum i od tog trenutka Grupa nema kontrolu nad navedenim društvom. Detalji o prodanoj imovini i obvezama te izračun rezultata prodaje iskazan je niže u bilješci.

b) Klasifikacija poslovanja kao raspoloživog za prodaju

Dana 27. prosinca 2024. godine, Uprava društva M Plus Croatia, kao holding društvo BPTO vertikalne, je odlučila deinvestirati dio poslovanja Grupe u Njemačkoj i nakon toga su održani pregovori s nekoliko zainteresiranih strana. Deinvestiranje je u skladu s dugoročnom politikom Grupe da usmjeri svoje aktivnosti na ostale članice Grupe. Ovo poslovanje, za koje se očekuje da će biti prodano u roku od 12 mjeseci, klasificirano je kao grupa za otuđenje koja se drži za prodaju i prikazano zasebno u izvještaju o financijskom položaju.

Očekuje se da će prihodi od prodaje biti u rangi sa knjigovodstvenim vrijednostima povezane neto imovine te sukladno tome nisu priznati gubici od umanjenja vrijednosti pri klasifikaciji ovih operacija kao namijenjenih prodaji. Glavne klase imovine i obveza koje čine poslovanje klasificirano kao namijenjeno prodaji prikazani su u bilješci niže.

c) Analiza dobiti prekinutog poslovanja

Kombinirani rezultati diskontiranih poslovanja uključeni u rezultat godine prikazani su kako je navedeno niže u bilješci. Usporedni rezultat od diskontinuiranih poslovanja su ponovno prezentirani kako bi uključivali ova poslovanja klasificirana kao prekinuta u tekućoj godini.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2024. godine
 (Svi iznosi su prikazani u tisućama eura)

41. PREKINUTO POSLOVANJE (NASTAVAK)

Dobit/(gubitak) za godinu od prekinutog poslovanja

	31. prosinca 2024.			31. prosinca 2023.			
	Konverzija d.o.o.	Mplus Magdeburg GmbH	Ukupno	Konverzija d.o.o.	Mplus Magdeburg GmbH	CDE IT d.o.o.	Ukupno
Poslovni prihodi	10.095	-	10.095	9.083	711	-	9.794
Ostali prihodi	1.215	29	1.244	21	106	-	127
	11.310	29	11.339	9.104	817	-	9.921
Troškovi sirovina i materijala	(178)	(19)	(197)	(121)	(24)	-	(145)
Troškovi prodane robe	(4.887)	-	(4.887)	(4.338)	-	-	(4.338)
Troškovi usluga	(1.817)	(111)	(1.928)	(433)	(27)	-	(460)
Troškovi osoblja	(1.278)	(1.795)	(3.073)	(783)	(1.725)	-	(2.508)
Amortizacija	(364)	(188)	(552)	(131)	(189)	-	(320)
Ostali operativni troškovi	(3.538)	(139)	(3.677)	(2.069)	(222)	-	(2.291)
Financijski prihodi	61	-	61	128	-	-	128
Financijski rashodi	(274)	(55)	(329)	(187)	(68)	-	(255)
Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	(965)	(2.278)	(3.243)	1.170	(1.438)	-	(268)
Gubitak od prodaje poslovanja	(34)	-	(34)	-	-	(1.324)	(1.324)
Porez na dobit	-	-	-	-	-	-	-
Neto dobit/(gubitak) iz prekinutog poslovanja	(999)	(2.278)	(3.277)	1.170	(1.438)	(1.324)	(1.592)
Neto novčani tokovi iz prekinutog poslovanja	(62)	4	(58)	35	6	-	41

41. PREKINUTO POSLOVANJE (NASTAVAK)

Prodaja društva

Tijekom 2023. godine Grupa je prodala ovisno društvo CDE IT koji je pružao IT usluge na području Slovenije te IT dio poslovanja društva CDE Nove tehnologije d.o.o..

Primljena naknada

31.12.2023.

CDE IT

Naknada primljena u novcu i novčanim ekvivalentima

1.391

1.391

Analiza imovine i obveza nad kojima je izgubljena kontrola

31.12.2023.

CDE IT

Kratkotrajna imovina

Novac

20

Potraživanja i zajmovi

2.569

Dugotrajna imovina

Nekretnine, postrojenja i oprema

118

Financijska imovina

8

Prodana neto imovina

2.715

Gubitak od prodaje ovisnih društava

31.12.2023.

CDE IT

Primljena naknada

1.391

Prodana neto imovina

2.715

Nekontrolirajući interesi

-

Gubitak od prodaje

(1.324)

Neto novčani priljev od prodaje ovisnog društva

31.12.2023.

CDE IT

Primljena naknada u novcu i novčanim ekvivalentima

1.391

Manje: novac i novčani ekvivalenti prodanih ovisnih društava

(20)

Neto novčani priljev

1.371

41. PREKINUTO POSLOVANJE (NASTAVAK)

Prodaja društva (nastavak)

Krajem 2024. godine Grupa je prodala ovisno društvo Konverzija d.o.o. koje je obavljalo eCommerce usluge kroz brand Pink Panda.

Primljena naknada

31.12.2024.
Konverzija

Naknada primljena u novcu i novčanim ekvivalentima	-
Naknada primljena kao potraživanje	1.310
	1.310

Analiza imovine i obveza nad kojima je izgubljena kontrola

31.12.2024.
Konverzija

Kratkotrajna imovina

Zalihe	1.294
Potraživanja od kupaca	133
Ostala potraživanja	321
Obračunati prihodi i plaćeni troškovi budućeg razdoblja	16
Novac i novčani ekvivalenti	54

Dugotrajna imovina

Goodwill	1.031
Nematerijalna imovina	4.473
Imovina s pravom korištenja	10

Kratkoročne obveze

Kratkoročne posudbe	(2.328)
Obveze prema dobavljačima	(2.380)
Obveze prema zaposlenima	(66)
Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	(57)
Ostale kratkoročne obveze	(219)

Dugoročne obveze

Dugoročna rezerviranja	(35)
Odgođena porezna obveza	(737)

Prodana neto imovina

1.510

Gubitak od prodaje ovisnih društava

31.12.2024.
Konverzija

Primljena naknada	1.310
Prodana neto imovina	1.510
Nekontrolirajući interesi	(166)
	(34)

Gubitak od prodaje

Neto novčani priljev od prodaje ovisnog društva

31.12.2024.
Konverzija

Primljena naknada u novcu i novčanim ekvivalentima	-
Manje: novac i novčani ekvivalenti prodanih ovisnih društava	54
Neto novčani odljev	(54)

41. PREKINUTO POSLOVANJE (NASTAVAK)

d) Analiza imovine i obveza klasificiranih kao namijenjene prodaji

	31.prosinca 2024.
Imovina s pravom korištenja	547
Nekretnine, postrojenja i oprema	10
Potraživanja od kupaca	292
Ostala potraživanja	48
Obračunati prihodi i plaćeni troškovi budućeg razdoblja	31
Novac i novčani ekvivalenti	2
Ukupno imovina klasificirana kao namijenjena prodaji	930
Dugoročne obveze po najmovima	362
Dugoročna rezerviranja	234
Kratkoročne obveze po najmovima	163
Obveze prema zaposlenicima	321
Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	7
Ukupno obveze po osnovi imovine namijenjene prodaji	1.087
Neto imovina namijenjena prodaji	(157)

42. NEKONTROLIRAJUĆI INTERESI

U nastavku su prikazane dodatne informacija o ovisnim društvima s materijalno značajnim nekontrolirajućim interesima:

Naziv ovisnog društva	Udio nekontrolirajućeg interesa		Dobit namijenjena nekontrolirajućim interesima	
	2024.	2023.	2024.	2023.
Panvita	49%	-	603	-
			2024.	2023.
Kratkotrajna imovina			39.599	-
Dugotrajna imovina			106.599	-
Kratkoročne obveze			(37.558)	-
Dugoročne obveze			(74.081)	-
Neto imovina			34.559	-
Akumulirani nekontrolirajući interes			19.658	-
Prihodi			21.271	-
Neto dobit			1.231	-
Neto smanjenje novčanog tijeka			(7.629)	-

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u tisućama eura)

42. NEKONTROLIRAJUĆI INTERESI (NASTAVAK)

Grupa je stekla 23% udjela u društvu Bulb d.o.o. kroz novo osnovano društvo Bulb upravljanje d.o.o. u kojem drži 51% udjela. Društvo Bulb upravljanje d.o.o. drži 45% udjela u društvu Bulb d.o.o. te ima pravo na 51% glasova na glavnoj skupštini društva Bulb d.o.o.. Iz navedene transakcije proizlazi kontrolirajući interes Grupe u društvu Bulb d.o.o.

Naziv ovisnog društva	Udio nekontrolirajućeg interesa		Dobit namijenjena nekontrolirajućim interesima	
	2024.	2023.	2024.	2023.
Bulb	77%	77%	1.310	287
			2024.	2023.
Kratkotrajna imovina			4.697	3.355
Dugotrajna imovina			4.230	4.532
Kratkoročne obveze			(1.295)	(1.635)
Dugoročne obveze			(821)	(582)
Neto imovina			6.811	5.670
Akumulirani nekontrolirajući interes			5.522	4.213
Prihodi			5.539	3.893
Neto dobit			1.684	360
Neto povećanje/(smanjenje) novčanog toka			1.049	(549)

42. NEKONTROLIRAJUĆI INTERESI (NASTAVAK)

Sukladno strukturi transakcije sa Europskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD), Grupa je povećala udio nekontrolirajućeg interesa u ovisnom društvu M Plus Croatia d.o.o. kroz otkup dijela udjela postojećih dioničara te uplatu EBRD-a.

Naziv ovisnog društva	Udio nekontrolirajućeg interesa		(Gubitak)/Dobit namijenjena nekontrolirajućim interesima	
	2024.	2023.	2024.	2023.
M Plus Croatia d.o.o.	40,25%	31,26%	(2.282)	273
			2024.	2023.
Kratkotrajna imovina			75.064	48.559
Dugotrajna imovina			85.499	62.327
Kratkoročne obveze			(48.820)	(45.897)
Dugoročne obveze			(14.309)	(28.404)
Neto imovina			97.434	36.585
Akumulirani nekontrolirajući interes			68.250	19.178
Prihodi			41.714	35.543
Neto dobit			(5.670)	875
Neto povećanje novčanog toka			32.345	761

42. NEKONTROLIRAJUĆI INTERESI (NASTAVAK)

Naziv ovisnog društva	Udio nekontrolirajućeg interesa		(Gubitak)/Dobit namijenjena nekontrolirajućim interesima	
	2024.	2023.	2024.	2023.
Mplus Germany GmbH	25%	25%	(1.616)	67
			2024.	2023.
Kratkotrajna imovina			4.718	6.112
Dugotrajna imovina			7.938	9.211
Kratkoročne obveze			(11.192)	(5.928)
Dugoročne obveze			(13.948)	(15.473)
Neto imovina			(12.484)	(6.078)
Akumulirani nekontrolirajući interes			(3.053)	(1.488)
Prihodi			38.671	44.065
Neto (gubitak)/dobit			(6.466)	267
Neto (smanjenje)/povećanje novčanog toka			(300)	392

42. NEKONTROLIRAJUĆI INTERESI (NASTAVAK)

Naziv ovisnog društva	Udio nekontrolirajućeg interesa		Dobit namijenjena nekontrolirajućim interesima	
	2024.	2023.	2024.	2023.
Moderna Ventures	49%	49%	709	562
			2024.	2023.
Kratkotrajna imovina			2.956	3.125
Dugotrajna imovina			2.765	4.179
Kratkoročne obveze			(1.312)	(5.094)
Dugoročne obveze			(3.434)	(558)
Neto imovina			975	1.652
Akumulirani nekontrolirajući interes			2.891	2.182
Prihodi			3.359	2.986
Neto dobit			1.446	1.148
Neto smanjenje novčanog toka			(291)	(647)

43. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA

43.1. Fer vrijednost

Svi financijski instrumenti koji se u bilanci mjere ili prikazuju po fer vrijednosti, kategoriziraju se u skladu s niže prikazanom hijerarhijom, na temelju najnižeg inputa koji je značajan za utvrđivanje njihove fer vrijednosti:

Razine pokazatelja fer vrijednosti od 1. do 3. temelje se na stupnju mjerljivosti fer vrijednosti:

- 1. razina pokazatelja: pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz (neusklađenih) cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima za istovrsnu imovinu i istovrsne obveze;
- 2. razina pokazatelja: pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz ulaznih varijabli koje ne predstavljaju prethodno navedene cijene iz 1. razine koje su vidljive za imovinu ili obvezu, bilo direktno (npr. kao cijene) ili indirektno (npr. izvedene iz cijena) te
- 3. razina pokazatelja: pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni primjenom metoda vrednovanja u kojima su kao ulazni podaci upotrijebljeni podaci o imovini ili obveza koji se ne temelje na dostupnim tržišnim podacima.

Fer vrijednost financijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnim tržištima temelji se na kotiranim tržišnim cijenama na dan bilance. Tržište se smatra aktivnim ako su kotirane cijene poznate temeljem burze, aktivnosti brokera, industrijske skupine ili regulatorne agencije, a te cijene predstavljaju stvarne i redovite tržišne transakcije prema uobičajenim trgovačkim uvjetima. Fer vrijednost financijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu (na primjer, OTC derivativi) utvrđuje se korištenjem tehnika procjene. Te tehnike procjene zahtijevaju maksimalno korištenje vidljivih tržišnih podataka gdje je to moguće, a oslanjaju se što je manje moguće na procjene specifične za pojedini subjekt. Ukoliko su svi značajni inputi potrebni za fer vrednovanje instrumenta vidljivi, instrument se uključuje u razinu 2. Ako se jedan ili više značajnih inputa ne temelji na vidljivim tržišnim podacima, instrument se uključuje u razinu 3.

Od ukupne financijske imovine vrednovane po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, 1.258 tisuća eura je vrednovana kroz treću razinu fer vrijednosti (2023. godina 1.062 tisuća eura) dok je 340 tisuća eura vrednovano kroz drugu razinu fer vrijednosti (2023. godina 340 tisuća eura).

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u tisućama eura)

43. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

43.1. Fer vrijednost (nastavak)

Kategorije financijske imovine i obveza

31. prosinca 2024. godine	Bilješka	Financijska imovina		Financijske obveze
		Fer vrijednost kroz OSD	Amortizirani trošak	Amortizirani trošak
Dugotrajna financijska imovina	22	1.598	37.239	-
Kratkotrajna financijska imovina	23	-	1.974	-
Potraživanja od kupaca	26	-	63.820	-
Ostala potraživanja	27	-	11.245	-
Novac i novčani ekvivalenti	29	-	111.983	-
Dugoročne posudbe	32	-	-	124.856
Dugoročne obveze za primljene najmove	33	-	-	18.074
Ostale dugoročne obveze	34	-	-	22.498
Obveze prema dobavljačima	35	-	-	35.283
Obveze prema zaposlenicima	36	-	-	23.180
Ostale kratkoročne obveze	37	-	-	12.692
Kratkoročne posudbe	32	-	-	66.459
Kratkoročne obveze za primljene najmove	33	-	-	8.116

31. prosinca 2023. godine	Bilješka	Financijska imovina		Financijske obveze
		Fer vrijednost kroz OSD	Amortizirani trošak	Amortizirani trošak
Dugotrajna financijska imovina	22	1.402	3.259	-
Kratkotrajna financijska imovina	23	-	2.751	-
Potraživanja od kupaca	26	-	43.150	-
Ostala potraživanja	27	-	7.197	-
Novac i novčani ekvivalenti	29	-	50.637	-
Dugoročne posudbe	32	-	-	73.718
Dugoročne obveze za primljene najmove	33	-	-	10.100
Ostale dugoročne obveze	34	-	-	7.211
Obveze prema dobavljačima	35	-	-	12.237
Obveze prema zaposlenicima	36	-	-	18.983
Ostale kratkoročne obveze	37	-	-	7.506
Kratkoročne posudbe	32	-	-	29.022
Kratkoročne obveze za primljene najmove	33	-	-	5.469

43. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

43.2. Ciljevi upravljanja financijskim rizikom

Funkcija riznice u Grupi pruža usluge segmentima djelatnosti unutar Grupe, koordinira pristup domaćem i međunarodnom financijskom tržištu, prati financijske rizike povezane s poslovanjem Grupe i njima upravlja putem internih izvještaja o rizicima u kojima su izloženosti analizirane po stupnju i veličini rizika. Riječ je o tržišnom riziku (uključujući valutni rizik, rizik kamatne stope i cjenovni rizik), zatim kreditnom riziku i riziku likvidnosti.

Grupa nastoji svesti učinke spomenutih rizika na najmanju moguću razinu služeći se financijskim instrumentima kao zaštitom od navedenih izloženosti. Grupa ne zaključuje ugovore o financijskim instrumentima, uključujući izvedene financijske instrumente, niti njima trguje za špekulativne namjene.

43.3. Tržišni rizik

Grupa je prije svega izložena financijskom riziku promjene valutnih tečajeva i kamatnih stopa (vidjeti u nastavku). Nije bilo promjena izloženosti Grupe tržišnim rizicima ili načina na koji Grupa upravlja tim rizikom i mjeri ga.

43.3.1 Upravljanje valutnim rizikom

Grupa je izložena riziku promjene valuta različitih od funkcijske valute Grupe (EUR), a u kojima posluju ovisna društva Grupe (TYR, HUF, RSD i druge).

U idućoj su tablici prikazani knjigovodstveni iznosi monetarne imovine i monetarnih obveza Grupe u materijalnim stranim valutama na dan izvještavanja:

	31. prosinca 2024. godine			31. prosinca 2023. godine		
	TRY	HUF	RSD	TRY	HUF	RSD
Imovina	18.657	4.160	7.722	19.713	4.028	9.004
Obveze	(20.233)	(4.651)	(7.514)	(31.156)	(2.220)	(10.198)
Neto bilančna izloženost	(1.576)	(491)	208	(11.443)	1.808	(1.194)

Analiza osjetljivosti na valutni rizik

U idućoj tablici analizirana je osjetljivost Grupe na povećanje i smanjenje tečaja eura od 5% u odnosu na relevantne strane valute. Stopa osjetljivosti od 5% je stopa koja se upotrebljava u internim izvještajima ključnim rukovoditeljima o valutnom riziku i predstavlja procjenu rukovodstva o realno mogućim promjenama valutnih tečajeva. Analiza osjetljivosti uključuje samo otvorene novčane stavke u stranoj valuti i njome su preračunate stavke usklađene za promjenu od 5% posto u valutnim tečajevima na kraju godine. Analiza osjetljivosti uključuje određena potraživanja (potraživanja od kupaca i ostala potraživanja) i obveze (obveze za kredite prema financijskim institucijama, obveze prema dobavljačima i ostale ugovorne obveze) koje su nominirane u stranoj valuti. Pozitivan broj pokazuje povećanje dobiti i ostale glavnice ako vrijednost eura poraste za 5% u odnosu na predmetnu valutu. U slučaju pada vrijednosti eura za 5% u odnosu na predmetnu valutu, utjecaj na dobit ili glavnica bio bi jednak ali suprotan, odnosno iznosi u tablici bi bili negativni.

43. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

43.3. Tržišni rizik (nastavak)

43.3.1 Upravljanje valutnim rizikom (nastavak)

Primijenjeni su slijedeći tečajevi značajnih valuta:

	2024.	2023.
TRY	31,472	36,479
HUF	382,8	411,53
RSD	117,161	116,971

Efekti na bilančne pozicije prikazani su u slijedećoj tablici:

	Neto bilančni efekti	
	Povećanje	Smanjenje
31. prosinca 2024. godine		
TRY (5% promjena)	(545)	602
HUF (5% promjena)	(26)	23
RSD (5% promjena)	11	(10)
31. prosinca 2023. godine		
TRY (5% promjena)	(75)	83
HUF (5% promjena)	95	(86)
RSD (5% promjena)	(63)	57

43. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

43.3. Tržišni rizik (nastavak)

43.3.2 Upravljanje rizikom kamatne stope

Grupa je izložena kamatnom riziku iz razloga što subjekti u njezinu sastavu posuđuju sredstva po fiksnim i varijabilnim kamatnim stopama. Grupa upravlja rizikom održavanjem primjerenog omjera posudbi s fiksnom i promjenjivom kamatom. Kamatni je rizik kod kreditnih zaduženja neznačajan jer su ugovoreni kreditni aranžmani većinom s fiksnom kamatnom stopom. Unatoč tome, redovito se prati stanje na tržištu te se po potrebi korigiraju kamatne stope na postojeća zaduženja ili se refinanciraju novim zaduženjima kako bi fer vrijednost kamatne stope bila u skladu s najpovoljnijim kamatnim stopama ostvarivim na tržištu.

Analiza osjetljivosti na kamatni rizik

Analize osjetljivosti koje slijede temelje se na izloženosti kamatnim stopama po neizvedenim instrumentima na kraju izvještajnog razdoblja. Za obveze vezane uz promjenjivu kamatnu stopu analiza je izrađena uz pretpostavku da je iznos obveza iskazanih na datum izvještaja o financijskom položaju vrijedio tijekom cijele godine.

U slučaju da su kamatne stope bile 0,5 p.p. više dok su ostale varijable bile konstantne, efekti na dobit Grupe bili bi kako slijedi:

Kamatni rizik	2024.	2023.
Instrumenti s varijabilnom kamatnom stopom		
Troškovi posudbe	746	236
Ukupno	746	236

43. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

43.4. Upravljanje kreditnim rizikom

Kako bi smanjila kreditni rizik, Grupa je usvojila politiku poslovanja isključivo s kreditno sposobnim stranama i pribavljanja dostatnih instrumenata osiguranja naplate kako bi, prema potrebi, ublažila rizik financijskog gubitka zbog neispunjenja obveza. Izloženost Grupe i kreditni rejting strana s kojima posluje kontinuirano se prate, a ukupna vrijednost zaključenih transakcija raspoređuje se na odobrene klijente.

Prije nego što prihvati novog kupca, tim odgovoran za određivanje kreditnih limita upotrebljava vanjski sustav ocjenjivanja kreditne sposobnosti kako bi procijenio kreditnu sposobnost kupca i odredio kreditni limit za svakog pojedinog kupca.

Osim toga, uspostavljeni su postupci praćenja kako bi se osiguralo poduzimanje radnji potrebnih za naplatu dospjelih dugova. Očekivani kreditni gubici za potraživanje od kupaca procjenjuju se s pomoću matrice za određivanje rezerviranja na temelju proteklog iskustva s nenaplaćenim potraživanjima i analize trenutačnog financijskog položaja dužnika uz usklađenje s čimbenicima koji su svojstveni dužniku, općim gospodarskim uvjetima u njihovoj industriji te procijeni trenutačnog i predviđenog smjera kretanja uvjeta. Nijedno otpisano potraživanje nije predmet prisilne naplate. Nadalje, Grupa preispituje nadoknativ iznos duga i dužničkog ulaganja na pojedinačnoj osnovi na kraju izvještajnog razdoblja kako bi se osigurale primjerene rezervacije za umanjenje vrijednosti za nenadoknativne iznose. U tom pogledu, rukovodstvo Grupe smatra da je kreditni rizik Grupe znatno smanjen. Potraživanja od kupaca odnose se na velik broj kupaca iz raznih gospodarskih sektora i regija.

Instrumenti osiguranja naplate i druga kreditna poboljšanja

Grupa uzima po potrebi instrumente osiguranja naplate kao pokriće za svoj kreditni rizik povezan sa svojom financijskom imovinom i kontinuirano provodi monitoring kupaca.

43. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

43.5 Koeficijent financiranja

Koeficijent financiranja Grupe koji se određuje omjerom neto duga i glavnice može se prikazati kako slijedi:

	Bilješka	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.
Obveze po dugoročnim posudbama		123.245	62.018
Obveze po kratkoročnim posudbama		61.209	28.940
Dugoročne obveze za primljene najmove	33	18.074	10.100
Kratkoročne obveze za primljene najmove	33	8.116	5.469
Novac i novčani ekvivalenti	29	(111.983)	(50.637)
Neto dug/(novac)		98.661	55.890
Vlasnička glavnica	30	154.951	58.105
Omjer duga i vlasničke glavnice		63,67%	96,19%

Posudbe uključuju vanjsko financiranje izuzev zajmova manjinskih dioničara. U iznos posudbi uključene su i obračunate kamate.

Ciljevi Grupe prilikom upravljanja kapitalom su očuvanje sposobnosti Grupe da nastavi poslovanje pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja kako bi omogućila povrat ulaganja svojim dioničarima i koristi ostalim zainteresiranim stranama te da održi optimalnu strukturu duga i vlasničke glavnice kako bi umanjila trošak kapitala.

43. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

43.6. Upravljanje rizikom likvidnosti

Odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti snosi Uprava. Grupa upravlja svojom likvidnošću korištenjem bankovnih sredstava (prekoračenja) te kontinuiranim praćenjem planiranih i ostvarenih novčanih tokova, te usklađenjem financijske imovine i financijskih obveza. U idućim tablicama analizirano je preostalo razdoblje do ugovornog dospijeca neizvedenih financijskih obveza i imovine Grupe. Tablice su sastavljene na temelju nediskontiranih novčanih priljeva. U tablicama su uključeni novčani priljevi i odljevi po glavnici i kamatama.

U idućoj tablici analizirano je očekivano dospijeće neizvedene financijske imovine Grupe:

	Prosječna ponderirana efektivna kamatna stopa	Do 1 mj.	1-3 mj.	3 mj.- 1 god.	1-5 god.	Nakon 5 god.	Ukupno	Knjigovodstvena vrijednost
	%							
31. prosinca 2024. godine								
Beskamatna		187.048	-	-	1.011	-	188.059	188.059
Kamatonosna	3,20%	164	329	1.480	39.035	-	41.008	39.800
		187.212	329	1.480	40.046	-	229.067	227.859
31. prosinca 2023. godine								
Beskamatna	-	104.246	-	-	-	-	104.246	104.246
Kamatonosna	2,40%	240	481	2.162	1.466	-	4.349	4.150
		104.486	481	2.162	1.466	-	108.595	108.396

43. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

43.6. Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

U sljedećoj tablici analizirano je očekivano dospijeće neizvedene financijske obveze Grupe. Tablice su sastavljene na temelju nediskontiranih ugovornih dospijeća financijskih obveza, uključujući kamatu koja će biti plaćena na toj imovini. Objavljivanje informacija o neizvedenoj financijskoj obvezi je neophodno za razumijevanje načina na koji Grupa upravlja rizikom likvidnosti, budući da se likvidnošću upravlja na temelju neto iznosa financijske imovine i financijskih obveza te aktivnim sudjelovanjem na tržištima kapitala.

	Prosječna ponderirana efektivna kamatna stopa	Do 1 mj.	1-3 mj.	3 mj.- 1 god.	1-5 god.	Nakon 5 god.	Ukupno	Knjigovodstvena vrijednost
	%							
31. prosinca 2024. godine								
Beskamatne	-	71.155	-	-	22.498	-	93.653	93.653
Kamatonosne	5,83%	6.442	12.885	57.979	98.352	50.634	226.292	217.505
		77.597	12.885	57.979	120.850	50.634	319.945	311.158
31. prosinca 2023. godine								
Beskamatne	-	38.726			7.211		45.937	45.937
Kamatonosne	4,83%	5.882	11.764	20.688	72.010	18.261	128.605	118.309
		44.608	11.764	20.688	79.221	18.261	174.542	164.246

44. UGOVORENE I POTENCIJALNE OBVEZE

Prema procjeni Uprave, na dan 31. prosinca 2024. i 2023. godine Grupa nema značajnijih ugovorenih i potencijalnih obveza koje bi zahtijevale objavu u bilješkama uz konsolidirane financijske izvještaje. Na dan 31. prosinca 2024. godine protiv Grupe se nije vodio nikakav značajan sudski spor po kojem se očekuje neuspjeh, a koji nije iskazan u konsolidiranim financijskim izvještajima.

45. DOGAĐAJI NAKON IZVJEŠTAJNOG DATUMA

Grupa je 15. travnja 2025. godine potpisala ugovor o kupnji 100% udjela u društvima Valoris Grupe (Rumunjska i Srbija) te više od 96% udjela u društvima Conectart Grupe (Češka, Poljska i Slovačka). Realizacija transakcije Valoris Grupe temeljem prethodno navedenih ugovora o kupoprodaji podložna je potvrdi regulatornih tijela. Procijenjena vrijednost transakcija iznosi 14 milijuna eura. Valoris i Conectart posluju u BPTO operativnom segmentu te se bave call centar operacijama u navedenim zemljama.

46. ODOBRENJE KONSOLIDIRANIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

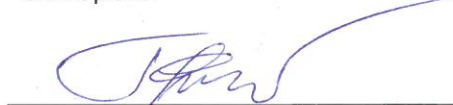
Konsolidirane financijske izvještaje i njihovo izdavanje odobrila je Uprava Društva 25. travnja 2025. godine.

Predsjednik Uprave

Darko Horvat

Član Uprave

Tomislav Glavaš